

JUSTITSMINISTERIET

Dato:
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Karen Brøgger Nielsen
Sagsnr.: 2019-731-0051
Dok.: 1214154

Forslag

til

Lov om udlevering af lovovertrædere til og fra Danmark (Udleveringsloven)¹

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Den, der er sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling i Danmark eller i udlandet, kan udleveres til eller fra Danmark efter denne lov.

Stk. 2. Lovens kapitel 4 omfatter ikke udlevering fra Danmark til Finland og Sverige.

Kapitel 2

Almindelige betingelser for udlevering fra Danmark til udlandet

§ 2. Udlevering kan ikke finde sted, hvis den pågældende på gernings-tidspunktet var under den kriminelle lavalder, jf. straffelovens § 15.

§ 3. Udlevering kan ikke finde sted, når den, der søges udleveret, her i landet, i et nordisk land eller i en medlemsstat i Den Europæiske Union, er dømt eller frifundet for den samme strafbare handling.

¹ Evt. EU-note (se vejledningens pkt. 2.2.2)

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Stk. 2. Tilsvarende gælder, hvis den, der søges udleveret, her i landet er benådet for handlingen.

Stk. 3. Udlevering kan endvidere afslås, hvis den, der søges udleveret, er dømt eller frifundet for handlingen i et land uden for Norden og Den Europæiske Union.

Stk. 4. Uanset at den pågældende er dømt for den samme strafbare handling, kan udlevering dog kun afslås efter stk. 1 og 3, hvis dommen er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domslandet.

§ 4. Er tiltale mod den pågældende frafaldet her i landet, kan udlevering kun finde sted, hvis retsplejelovens betingelser for omgørelse af beslutningen om tiltalefrafald er opfyldt. Udlevering kan endvidere afslås, hvis påtale er opgivet og betingelserne for at omgøre beslutningen om påtaleopgivelse ikke er opfyldt.

Stk. 2. Udlevering til strafforfølgning kan afslås, hvis der her i landet er indledt strafforfølgning mod den pågældende for den handling, for hvilken der søges udlevering, og strafforfølgning på grund af handlingens karakter, den pågældendes tilknytning til Danmark og omstændighederne i øvrigt findes at skulle gennemføres her i landet.

§ 5. Udlevering kan ikke finde sted, hvis den pågældende handling helt eller delvis er foretaget her i landet og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.

§ 6. Udlevering kan ikke finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen på grund af sin afstamning, sit tilhørsforhold til en bestemt befolkningsgruppe, sin religiøse eller politiske opfattelse eller i øvrigt på grund af politiske forhold vil blive udsat for forfølgelse, som retter sig mod dennes liv eller frihed eller i øvrigt er af alvorlig karakter.

Stk. 2. Udlevering kan endvidere ikke finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen vil blive udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Stk. 3. Udlevering kan endvidere ikke finde sted, hvis det i øvrigt ville stride mod Danmarks internationale forpligtelser.

§ 7. Ved udlevering af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, til strafforfølgning kan der stilles vilkår om, at den pågældende overføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

Stk. 2. Udlevering af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, til straffuldbyrdelse kan afslås, hvis straffen i stedet fuldbyrdes her i landet.

§ 8. En person, der afsoner fængselsstraf i Danmark, kan midlertidigt udleveres fra Danmark med henblik på strafforfølgning i det anmodende land på vilkår af,

- 1) at pågældende tilbageføres til Danmark, når strafforfølgningen er afsluttet, og
- 2) at pågældende er frihedsberøvet under udleveringen.

Stk. 2. Hvis den pågældende er dømt til udvisning af Danmark og vil kunne opfylde betingelserne for at blive løsladt under den midlertidige udlevering, betinges vilkåret om tilbageførsel, jf. stk. 1, nr. 1, af, at der ikke i Danmark forinden er truffet beslutning om løsladelse. Endvidere fastsættes vilkår om, at det anmodende land om nødvendigt medvirker til at forkynde et indrejseforbud for den pågældende.

Stk. 3. Frihedsberøvelsen i det anmodende land fratrækkes i den straf, som den pågældende er blevet idømt i Danmark.

Kapitel 3

Betingelser for udlevering fra Danmark til de nordiske lande

§ 9. Udlevering til strafforfølgning i Finland, Island, Norge eller Sverige for en lovovertrædelse, der efter lovgivningen i det land, der har anmodet om udlevering, kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning, kan ske på grundlag af en nordisk arrestordre.

Stk. 2. Udlevering til straffuldbyrdelse i Finland, Island, Norge eller Sverige kan ske på grundlag af en nordisk arrestordre, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

Stk. 3. Udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse for flere strafbare forhold kan finde sted, selv om betingelserne i stk. 1 og 2 kun er opfyldt med hensyn til et af forholdene.

§ 10. Udlevering sker på vilkår af, at den udleverede ikke må drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end de, der er sket udlevering for, hvis

- 1) udlevering ikke kunne have fundet sted for den pågældende lovovertrædelse i henhold til § 2, § 3, stk. 1, jf. stk. 4, eller § 3, stk. 2, eller
- 2) udlevering for den pågældende lovovertrædelse kunne have været afslået efter § 4, stk. 1, eller § 5, og retten ikke meddeler tilladelse til, at

den pågældende kan drages til ansvar for lovovertrædelsen, jf. § 41, stk. 3.

Stk. 2. Den udleverede kan dog uanset stk. 1 drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, hvis

- 1) den pågældende i forbindelse med samtykke til udlevering til det nordiske land, hvortil udlevering er sket, har meddelt samtykke til at blive draget til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, jf. § 36, eller den pågældende har meddelt samtykke hertil i et retsmøde i det nordiske land, hvortil udlevering er sket, eller
- 2) den pågældende efter at have haft mulighed for at forlade det land, hvortil vedkommende er udleveret, har undladt dette i 30 dage efter den endelige løsladelse eller er vendt tilbage til dette land efter at have forladt det.

§ 11. Udlevering sker på vilkår af, at den udleverede ikke må videreudleveres til Island for andre strafbare handlinger begået før udleveringen, end den, der er sket udlevering for, hvis udlevering hertil ville være afskåret efter reglerne i det nordiske land, hvortil udlevering er sket.

§ 12. Udlevering sker på vilkår af, at den udleverede ikke videreudleveres til en medlemsstat i Den Europæiske Union eller en stat uden for Norden og Den Europæiske Union for andre strafbare handlinger begået før udleveringen, end den, der er sket udlevering for, medmindre

- 1) den pågældende i forbindelse med samtykke til udlevering til det nordiske land, hvortil udlevering er sket, har meddelt samtykke til at blive videreudleveret til en medlemsstat i Den Europæiske Union eller en stat uden for Norden og Den Europæiske Union for sådanne handlinger, jf. § 36, eller den pågældende har meddelt samtykke hertil i et retsmøde i det nordiske land, hvortil udlevering er sket,
- 2) den pågældende efter at have haft mulighed for at forlade det land, hvortil vedkommende er udleveret, har undladt dette i 30 dage efter den endelige løsladelse eller er vendt tilbage til dette land efter at have forladt det, eller
- 3) retten tillader det efter § 41.

Kapitel 4

Betingelser for udlevering fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union bortset fra Finland og Sverige

§ 13. Udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrkelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union for en lovovertrædelse, der efter lovgivningen i den medlemsstat, der har anmodet om udlevering, kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, selv om en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret, for følgende handlinger:

- 1) Deltagelse i en kriminel organisation.
- 2) Terrorisme.
- 3) Menneskehandel.
- 4) Seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi.
- 5) Ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer.
- 6) Ulovlig handel med våben, ammunition og eksplosive stoffer.
- 7) Bestikkelse.
- 8) Svig, herunder svig, der skader De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser.
- 9) Hvidvaskning af udbyttet fra strafbart forhold.
- 10) Falskmøntneri, herunder forfalskning af euroen.
- 11) Internetkriminalitet.
- 12) Miljøkriminalitet, herunder ulovlig handel med truede dyrearter og ulovlig handel med truede plantearter og træsorter.
- 13) Menneskesmugling.
- 14) Forsætligt manddrab og grov legemsbeskadigelse.
- 15) Ulovlig handel med menneskevæv og -organer.
- 16) Bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning.
- 17) Racisme og fremmedhad.
- 18) Organiseret eller væbnet tyveri.
- 19) Ulovlig handel med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande.
- 20) Bedrageri.
- 21) Afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning.
- 22) Efterligninger og fremstillinger af piratudgaver af produkter.
- 23) Forfalskning af officielle dokumenter og ulovlig handel med falske dokumenter.
- 24) Forfalskning af betalingsmidler.
- 25) Ulovlig handel med hormonpræparater og andre vækstfremmende stoffer.
- 26) Ulovlig handel med nukleare og radioaktive materialer.
- 27) Handel med stjalne motorkøretøjer.
- 28) Voldtægt.
- 29) Forsætlig brandstiftelse.

30) Strafbare handlinger omfattet af Den Internationale Straffedomstols straffemyndighed.

31) Skibs- eller flykapring.

32) Sabotage.

Stk. 2. Udlevering til strafforfølgning i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den strafbare handling i den pågældende stat kan medføre fængsel i mindst 1 år, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret.

Stk. 3. Udlevering til straffuldbydelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret.

Stk. 4. Udlevering til strafforfølgning eller straffuldbydelse for flere strafbare forhold kan finde sted, selv om betingelserne i stk. 1-3 kun er opfyldt med hensyn til et af forholdene.

§ 14. Udlevering for en strafbar handling, der er omfattet af dansk straffemyndighed, kan afslås, hvis strafansvaret eller adgangen til at fuldbyrde straf for den pågældende handling ville være forældet efter dansk ret.

§ 15. Udlevering kan afslås, hvis den pågældende handling er foretaget uden for territoriet for den medlemsstat, der har anmodet om udlevering, og en tilsvarende handling foretaget uden for dansk territorium ikke ville være omfattet af dansk straffemyndighed.

§ 16. Udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en dom afsagt, uden at den pågældende har været til stede under retssagen, hvorved den pågældende er idømt fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning, kan ikke finde sted, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid

1) er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden vis er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen,

- 2) var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og faktisk var repræsenteret af denne rådgiver under retssagen,
- 3) har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist, eller
- 4) vil få afgørelsen forkyndt personligt straks efter overgivelsen til udstedelsesstaten og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke som nævnt i nr. 3 og vil blive underrettet om tidsfristen for anmodning om fornyet prøvelse eller anke.

Stk. 2. Den, der begæres udleveret med henblik på fuldbyrdelse af en dom som nævnt i stk. 1, kan, når den pågældende underrettes om indholdet af arrestordren, anmode om at få udleveret en kopi af dommen, inden udleveringen gennemføres.

§ 17. Udlevering sker på følgende vilkår:

- 1) Den udleverede må ikke drages til ansvar eller videreudleveres til tredjeland for nogen anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for, medmindre
 - a) retten tillader det efter § 41,
 - b) den pågældende, uanset at den pågældende i 30 dage uhindret har kunnet forlade det land, hvortil den pågældende er udleveret, har undladt dette, eller
 - c) den pågældende efter at have forladt landet frivilligt er vendt tilbage.
- 2) Den udleverede må ikke uden rettens tilladelse underkastes strafforfølgning ved en særdomstol.

Stk. 2. Den udleverede kan dog uden rettens tilladelse drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, hvis strafforfølgningen eller straffuldbyrdelsen ikke indebærer, at den udleverede skal frihedsberøves. Den udleverede kan endvidere drages til ansvar uden rettens tilladelse, hvis den pågældende har meddelt samtykke hertil i et retsmøde i den medlemsstat, hvortil udlevering er sket.

Stk. 3. Den udleverede kan uden rettens tilladelse videreudleveres til en tredje medlemsstat, hvis den pågældende i forbindelse med samtykke til udlevering til den medlemsstat, hvortil udlevering er sket, har meddelt samtykke til at blive draget til ansvar og blive videreudleveret til en tredje medlemsstat for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, jf. § 36, 2. pkt. Videreudlevering kan også ske uden rettens tilladelse, hvis den udleverede har meddelt samtykke til videreudlevering i et retsmøde i den medlemsstat, hvortil udlevering er sket.

Kapitel 5

Betingelser for udlevering fra Danmark til stater uden for Norden og Den Europæiske Union

§ 18. Der kan på grundlag af en overenskomst med en stat uden for Norden og Den Europæiske Union ske udlevering af danske statsborgere til strafforfølgning i den pågældende stat,

- 1) hvis den pågældende i de sidste 2 år forud for den strafbare handling har haft bopæl i den stat, hvortil udlevering ønskes, og en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år, eller
- 2) hvis handlingen efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år.

Stk. 2. Gælder der i forhold til en stat uden for Norden og Den Europæiske Union ikke en af de i stk. 1 nævnte overenskomster, kan der ske udlevering af en dansk statsborger til strafforfølgning, hvis betingelserne i stk. 1 i øvrigt er opfyldt og særlige hensyn til retshåndhævelsen taler derfor.

§ 19. Udlevering af udlændinge til strafforfølgning i en stat uden for Norden og Den Europæiske Union kan ske, hvis handlingen efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år. Kan handlingen efter dansk ret medføre kortere fængselsstraf, kan udlevering dog ske, hvis der er overenskomst herom med den pågældende stat.

§ 20. Udlevering til strafforfølgning kan kun ske, hvis der i den fremmede stat er truffet beslutning om, at den, som søges udleveret, skal anholdes eller fængsles for den pågældende handling.

§ 21. Udlevering til straffuldbyrdelse kan, medmindre andet er fastsat ved overenskomst med den pågældende stat, kun ske, hvis den pågældende er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret.

§ 22. Udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse for flere strafbare forhold kan finde sted, selv om betingelserne i §§ 18-21 kun er opfyldt med hensyn til ét af forholdene.

§ 23. Må det på grund af særlige omstændigheder antages, at sigtelsen eller dommen vedrørende en handling, for hvilken der søges udlevering, savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag, må udlevering for handlingen ikke finde sted.

§ 24. Udlevering for en militær lovovertrædelse kan ikke finde sted.

§ 25. Udlevering for en politisk lovovertrædelse kan ikke finde sted.

Stk. 2. Omfatter handlingen herudover en lovovertrædelse, som ikke er af politisk karakter, kan udlevering ske for denne lovovertrædelse, såfremt handlingen overvejende er af ikke-politisk karakter.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse, når handlingen er omfattet af

- 1) artikel 1 eller 2 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme som ændret ved ændringsprotokol af 15. maj 2003 til den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme,
- 2) artikel 6 og 7 og artikel 9, jf. artikel 6 og 7, i Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme,
- 3) artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger,
- 4) artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme,
- 5) artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af nuklear terrorisme,
- 6) artikel 7 i Det Internationale Atomenergiagenturs konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer som ændret ved ændringskonvention af 8. juli 2005 til Det Internationale Atomenergiagenturs konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer,
- 7) artikel 3 eller artikel 3 b, 3 c eller 3 d i konventionen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartssikkerheden som henholdsvis ændret og indsat ved protokollen af 1. november 2005 til konventionen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartssikkerheden eller artikel 2 eller artikel 2 b eller 2 c i protokollen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod sikkerheden for fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinentalsokkelen, som henholdsvis ændret og indsat ved protokollen af 1. november 2005 til protokollen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger

mod sikkerheden for fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinentalsokkelen,

- 8) artikel 4, jf. artikel 2, i FN-konventionen om beskyttelse af alle personer mod tvangsforsvinding eller
- 9) artikel 15, stk. 1, litra a-c, i 2. protokol af 26. marts 1999 til UNESCO-konventionen af 14. maj 1954 om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt.

Stk. 4. I særlige tilfælde kan udlevering for en handling omfattet af artikel 5 eller artikel 9, jf. artikel 5, i Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme afslås, hvis det vurderes, at der er tale om en politisk lovovertrædelse.

§ 26. Udlevering for en strafbar handling, der er omfattet af dansk straffemyndighed, kan ikke ske, hvis strafansvaret eller adgangen til at fuldbyrde straf for den pågældende handling ville være forældet efter dansk ret.

§ 27. Udlevering kan afslås, hvis den pågældende handling er foretaget uden for territoriet for den stat, der har anmodet om udlevering, og en tilsvarende handling foretaget uden for dansk territorium ikke ville være omfattet af dansk straffemyndighed.

§ 28. Udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en dom afsagt, uden at den pågældende har været til stede under retssagen, hvorved den pågældende er idømt fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning, kan ikke finde sted, medmindre det fremgår af udleveringsanmodningen, at den pågældende i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid

- 1) er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden vis er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen,
- 2) var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og faktisk var repræsenteret af denne rådgiver under retssagen,
- 3) har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser,

bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist, eller

- 4) vil få afgørelsen forkyndt personligt straks efter overgivelsen til udstedelsesstaten og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke som nævnt i nr. 3 og vil blive underrettet om tidsfristen for anmodning om fornyet prøvelse eller anke.

§ 29. Udlevering sker på følgende vilkår:

- 1) Den udleverede må ikke drages til ansvar eller videreudleveres til tredjeland for nogen anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for, medmindre
 - a) retten tillader det efter § 41,
 - b) den pågældende, uanset at den pågældende i 30 dage uhindret har kunnet forlade det land, hvortil den pågældende er udleveret, har undladt dette, eller
 - c) den pågældende efter at have forladt landet frivilligt er vendt tilbage.
- 2) Den udleverede må ikke uden rettens tilladelse underkastes strafforfølgning ved en særdomstol.
- 3) Dødsstraf må ikke fuldbyrdes for den pågældende handling.

Kapitel 6

Behandlingen af sager om udlevering fra Danmark

§ 30. En nordisk arrestordre, en europæisk arrestordre og en udleveringsanmodning skal for at kunne danne grundlag for anholdelse og udlevering indeholde oplysning om den eftersøgte identitet og nationalitet, tid og sted for den strafbare handling, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser samt oplysning om, hvorvidt der er truffet beslutning om anholdelse eller fængsling, eller om der er afsagt dom.

Stk. 2. En nordisk arrestordre, en europæisk arrestordre og en udleveringsanmodning, der er udstedt med henblik på udlevering til strafforfølgning, skal endvidere indeholde oplysning om, hvilken straf den pågældende handling efter lovgivningen i den stat, hvortil udlevering ønskes, kan medføre.

Stk. 3. En nordisk arrestordre, en europæisk arrestordre og en udleveringsanmodning, der er udstedt med henblik på udlevering til straffuldbyrkelse, skal endvidere indeholde oplysning om den idømte straf eller anden retsfolge.

Stk. 4. En europæisk arrestordre udstedt af Finland eller Sverige og en arrestordre i henhold til aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union og Island og Norge udstedt af Island eller Norge betragtes som en nordisk arrestordre.

§ 31. Justitsministeren udpeger en central myndighed, som modtager europæiske arrestordre og udleveringsanmodninger fra stater uden for Norden og Den Europæiske Union. Den centrale myndighed indhenter om fornødent supplerende oplysninger hos den udstedende myndighed i det anmodende land.

§ 32. En nordisk arrestordre, en europæisk arrestordre og en udleveringsanmodning sendes til anklagemyndigheden i den politikreds, hvor den, som søges udleveret, bor eller opholder sig. Politiet iværksætter derefter uden ophold den undersøgelse, der er nødvendig for at afgøre, om betingelserne for udlevering er opfyldt, jf. dog stk. 4. For denne undersøgelse finder retsplejelovens kapitel 66 om sigtede og hans forsvar, kapitel 67 om almindelige bestemmelser om efterforskning og kapitel 68 om afhøringer og særlige efterforskningsskridt tilsvarende anvendelse, jf. dog § 34.

Stk. 2. Til fremme af undersøgelsen og for at sikre udleveringen kan de retsmidler, der er omtalt i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse, kapitel 70 om varetægtsfængsling, kapitel 72 om legemsindgreb, kapitel 73 om ransagning, kapitel 74 om beslaglæggelse og edition samt kapitel 75 a om andre efterforskningsskridt, anvendes i samme omfang som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, der forfølges her i landet, jf. dog stk. 3 og § 33.

Stk. 3. Ved udlevering til de nordiske lande eller medlemsstater i Den Europæiske Union kan de retsmidler, der er omtalt i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse og kapitel 70 om varetægtsfængsling, dog anvendes, i det omfang den nordiske eller europæiske arrestordre er udstedt for en lovovertrædelse, der efter reglerne i kapitel 3 eller 4 kan medføre udlevering.

Stk. 4. Såfremt anklagemyndigheden allerede på grundlag af oplysningerne i den nordiske arrestordre, den europæiske arrestordre eller udleveringsanmodningen finder, at udlevering bør afslås, indbringes sagen for retten uden politiets nærmere undersøgelse, jf. § 35.

§ 33. Politiet kan fotografere og optage fingeraftryk af personer, der begæres udleveret og personer, der er anholdt med henblik på senere identifikation.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om gennemførelse af foto-grafering og optagelse af fingeraftryk efter stk. 1, herunder om opbevaring og destruktion.

§ 34. Når der iværksættes undersøgelse efter § 32, stk. 1, skal der beskikkes en forsvarer for den, som søges udleveret, medmindre den pågældende selv vælger en forsvarer.

Stk. 2. Udgifter til beskikket forsvarer og andre sagsomkostninger afholdes af det offentlige. Foreligger der særlige omstændigheder, kan retten dog bestemme, at sagsomkostningerne helt eller delvis skal betales af den, som søges udleveret.

§ 35. Afgørelse om udlevering og om eventuelle vilkår herfor træffes af retten efter anklagemyndighedens anmodning.

Stk. 2. Sagen behandles ved retten i den kreds, hvor den pågældende bor eller opholder sig. Kan intet af disse værneting anvendes, kan sagen behandles, hvor den pågældende er pågrebet.

Stk. 3. Sagen behandles i pågældendes fravær, hvis retten ikke finder tiltaltes tilstedeværelse nødvendig, når pågældende har været lovligt indkaldt og det af indkaldelsen fremgår, at udeblivelse uden oplyst lovligt forfald kan medføre, at retten træffer afgørelse.

Stk. 4. Retten kan uden afholdelse af retsmøde behandle sager, hvor anklagemyndigheden indstiller, at udlevering afslås, eller hvor den, der begæres udleveret, har meddelt samtykke til udlevering, jf. § 36. Tilsvarende gælder behandling af anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, jf. § 41.

Stk. 5. Hvis retten finder, at de foreliggende oplysninger ikke er tilstrækkelige til at kunne træffe afgørelse om udlevering, kan retten anmode om at modtage de nødvendige supplerende oplysninger inden for en frist, der fastsættes af retten.

Stk. 6. Rettens afgørelse træffes ved kendelse. Kære til landsretten kan ske inden for en frist på 3 dage. Retsplejelovens § 910 finder tilsvarende anvendelse, dog således at fristen i stk. 2, 2. pkt., er 3 dage.

§ 36. Den, der begæres udleveret, kan i et retsmøde meddele samtykke til udlevering. Den pågældende kan endvidere i et retsmøde meddele samtykke til at blive draget til ansvar og videreudleveret til et tredje nordisk land, en medlemsstat i Den Europæiske Union eller en stat uden for Norden og Den Europæiske Union for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der sker udlevering for. Retten vejleder den pågældende om følgerne af samtykke efter denne bestemmelse.

§ 37. Rettens afgørelse efter § 35 skal afsiges snarest muligt og så vidt muligt inden 3 dage efter, at den, der begæres udleveret, har meddelt samtykke til udleveringen i sager om udlevering til et nordisk land, og inden 10 dage efter, at den, der begæres udleveret, har meddelt samtykke til udleveringen i sager om udlevering til stater i Den Europæiske Union.

Stk. 2. I andre tilfælde skal rettens afgørelse så vidt muligt afsiges inden følgende frister:

1) 30 dage efter anholdelsen af den pågældende her i landet i sager om udlevering til et nordisk land.

2) 60 dage efter anholdelsen af den pågældende her i landet i sager om udlevering til stater i Den Europæiske Union.

§ 38. Udlevering kan ikke ske, før rettens beslutning herom er endelig.

Stk. 2. Udlevering skal gennemføres, snarest muligt efter at rettens beslutning herom er endelig, og så vidt muligt inden følgende frister:

1) 5 dage i sager om udlevering til et nordisk land.

2) 10 dage i sager om udlevering til stater i Den Europæiske Union.

3) 30 dage i sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Stk. 3. For at sikre gennemførelsen af en udlevering kan de i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse og kapitel 70 om varetægtsfængsling omtalte retsmidler anvendes. Fængsling, som er sket efter denne bestemmelse, skal ophæves, hvis udlevering ikke har fundet sted inden udløbet af fristen i stk. 2. I særlige tilfælde kan retten dog forlænge denne frist.

§ 39. Udlevering kan undtagelsesvis udsættes midlertidigt af tungtvæjende humanitære grunde, f.eks. hvis der er vægtige grunde til at antage, at den klart ville bringe den eftersøgte liv eller helbred i fare. Udleveringen skal gennemføres, så snart disse grunde ikke længere foreligger.

§ 40. Genstande, som er beslaglagt under sagen, skal med forbehold for tredjemands eventuelle rettigheder overgives til den myndighed, som har anmodet om udlevering, hvis denne myndighed anmoder herom og genstanden skal tjene som bevis eller hidrører fra lovovertrædelsen.

§ 41. Retten kan efter anmodning tillade, at en person, der er udleveret efter reglerne i denne lov, underkastes strafforfølgning eller straffuldbyrdelse eller videreudleveres til tredjeland for en anden strafbar handling be-

gået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for. Anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet for den ret, som har afsagt kendelse om udlevering i første instans. § 34 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Tilladelsen kan kun meddeles, såfremt udlevering for den pågældende handling kunne have fundet sted efter bestemmelserne i denne lov.

Stk. 3. Hvis den pågældende er udleveret til et nordisk land, kan tilladelse til, at vedkommende drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, jf. § 10, stk. 1, nr. 2, dog meddeles, selv om udlevering for den pågældende handling ikke kunne have fundet sted.

§ 42. Anmodning om tilladelse efter § 41 skal indeholde de oplysninger, der er nævnt i § 30.

§ 43. Ved udlevering til lande, som har indgået en associeringsaftale om gennemførelse, anvendelse og udvikling af Schengenreglerne med Den Europæiske Union og Det Europæiske Fællesskab, gælder reglerne i konvention af 10. marts 1995 udarbejdet på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union om forenklet udleveringsprocedure mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union, jf. bilag 1 til denne lov, og artikel 1, 2, 6, 8, 9 og 13 i konvention af 27. september 1996 udarbejdet på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union om udlevering mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, jf. bilag 2 til denne lov, medmindre andre regler om udlevering mellem Danmark og det pågældende land er mere vidtgående end reglerne i disse konventioner.

§ 44. Ved udlevering til lande, som har tiltrådt den tredje tillægsprotokol til den europæiske konvention om udlevering, gælder reglerne i tillægsprotokollen, jf. bilag 3 til denne lov, medmindre andre regler om udlevering mellem Danmark og det pågældende land er mere vidtgående end reglerne i tillægsprotokollen.

Kapitel 7

Behandling af sager om udlevering til Danmark

§ 45. Ønskes en person efterlyst internationalt med henblik på frihedsberøvelse og udlevering til strafforfølgning i Danmark, anmoder anklagemyndigheden retten om, at sigtede varetægtsfængsles, jf. retsplejelovens kapitel 70, og om at udstede en europæisk arrestordre.

§ 46. Ønskes en person efterlyst internationalt og udleveret til straffuldbyrdelse i Danmark, anmoder anklagemyndigheden retten om at udstede en europæisk arrestordre.

Stk. 2. Retten kan behandle sager efter stk. 1 uden afholdelse af retsmøde.

§ 47. Rettens beslutning om at udstede en europæisk arrestordre træffes ved kendelse. Kendelsen kan kæres i overensstemmelse med retsplejelovens § 969, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Beslutninger efter stk. 1 kan omgøres, når nye oplysninger foreligger.

§ 48. Såfremt anmodningens øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes, kan rigsadvokaten træffe beslutning om, at den pågældende efterlyses internationalt. I så fald skal anmodning efter § 45 eller § 46 snarest muligt og senest inden 48 timer fra efterlysningens iværksættelse indgives til retten.

§ 49. En udstedt europæisk arrestordre kan tilbagekaldes af anklagemyndigheden.

§ 50. En nordisk arrestordre udstedes af anklagemyndigheden.

Stk. 2. Anmodninger til stater uden for Norden og Den Europæiske Union udfærdiges af anklagemyndigheden på baggrund af en udstedt europæisk arrestordre og fremsendes af den centrale myndighed.

§ 51. En anmodning om samtykke fra det udleverende land til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark, for andre lovovertrædelser begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, udstedes af rigsadvokaten, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En anmodning som nævnt i stk. 1 til et andet nordisk land udstedes af anklagemyndigheden.

§ 52. En person, der er frihedsberøvet i udlandet, og som midlertidigt er udleveret til Danmark med henblik på strafforfølgning her i landet, skal, når strafforfølgningsen er afsluttet, tilbageføres til den fremmede stat, hvorfra den pågældende er udleveret. Den pågældende skal være frihedsberøvet under udleveringen, medmindre andet er aftalt med den stat, hvorfra udleveringen er sket.

Stk. 2. Afgørelse om frihedsberøvelse træffes af retten på anmodning af anklagemyndigheden. For frihedsberøvelsen fastsættes en frist, der kan forlænges. Rettens afgørelse træffes ved kendelse.

Stk. 3. Under frihedsberøvelsen er den pågældende alene undergivet de indskrænkninger, som er nødvendige til sikring af frihedsberøvelsens øjemed og opretholdelse af orden og sikkerhed på anbringelsesstedet. Anbringelse kan ske i arresthus, jf. retsplejelovens § 770, stk. 2.

Kapitel 8

Efterlyste personer og transit

§ 53. Er en person efterlyst af myndighederne i en stat uden for Norden og Den Europæiske Union som sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling, der må antages at kunne begrunde udlevering efter denne lov, finder § 32, stk. 2, og § 33 tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Foranstaltninger, der er truffet efter stk. 1, skal ophæves, såfremt anmodning om udlevering ikke er modtaget senest 30 dage efter anholdelsen. I særlige tilfælde kan retten dog forlænge denne frist.

§ 54. Rigsadvokaten kan tillade, at en person, der udleveres fra en fremmed stat til en anden fremmed stat, føres gennem riget, såfremt bestemmelserne i §§ 6, 18, 19, 24 eller 25 ikke ville være til hinder for, at der skete udlevering her fra landet for den pågældende handling.

Stk. 2. Sker udleveringen til en anden medlemsstat i Den Europæiske Union eller et andet nordisk land, kan tilladelse dog meddeles, såfremt der er modtaget oplysning om den eftersøgte identitet og nationalitet, tid og sted for den strafbare handling, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser samt oplysning om, hvorvidt der er udstedt en europæisk arrestordre eller en arrestordre i henhold til aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union og Island og Norge. Hvis udleveringen til en anden medlemsstat eller et andet nordisk land sker fra en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, skal der udover de i 1. pkt. nævnte oplysninger endvidere gives oplysning om, hvorvidt der foreligger en anmodning om udlevering.

Stk. 3. Sker udleveringen fra et nordisk land til et andet nordisk land, kan den pågældende føres gennem riget uden tilladelse.

Stk. 4. § 32, stk. 2-3, og § 33, finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 9

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 55. Loven træder i kraft den [], jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens § 25, stk. 3, nr. 8.

§ 56. Lov om udlevering af lovovertrædere, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005, ophæves.

§ 57. I sager, hvor rigsadvokaten før lovens ikrafttræden har udstedt en europæisk arrestordre, udsteder retten på anklagemyndighedens anmodning en europæisk arrestordre, når betingelserne herfor er opfyldt. Retten kan træffe afgørelse herom uden afholdelse af retsmøde.

Kapitel 10

Ændringer i anden lovgivning

§ 58. I lov nr. 342 af 16. maj 2001 om Den Internationale Straffedomstol, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1*, ændres »Justitsministeren« til: »Retten«.

2. I § 2, *stk. 2*, ændres »Justitsministeren« til: »Retten«.

3. I § 2, *stk. 3*, ændres »Kapitel 3 og 4 i lov om udlevering af lovovertrædere« til: »Udleveringslovens kapitel 6 og 8«.

§ 59. I lov nr. 1099 af 21. december 1994 om strafforfølgning ved det internationale tribunal til pådømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien, som ændret ved lov nr. 436 af 31. maj 2000, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1*, ændres »Justitsministeren« til: »Retten«.

2. I § 2, *stk. 2*, ændres »Justitsministeren« til: »Retten«.

3. I § 2, *stk. 3*, ændres »Kapitel 3 og 4 i lov om udlevering af lovovertrædere« til: »Udleveringslovens kapitel 6 og 8«.

§ 60. I lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, jf. lovbekendtgørelse nr. 213 af 22. februar 2013, som ændret ved lov nr. 1572 af 15. december 2015 og lov nr. 377 af 27. april 2016, foretages følgende ændring:

1. I § 29 x, stk. 1, nr. 8, ændres »kapitel 2 a i lov om udlevering af lov-overtrædere« til: »udleveringslovens kapitel 4«.

Kapitel 11

Territorial gyldighed

§ 61. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Konvention af 10. marts 1995 om forenklet udleveringsprocedure mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union

Konvention, udarbejdet på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union,

om forenklet udleveringsprocedure mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER i denne konvention, Den Europæiske Unions medlemsstater,

SOM HENVISER TIL Rådets retsakt af 10. marts 1995,

SOM ØNSKER at forbedre det strafferetlige samarbejde mellem medlemsstaterne, hvad angår både retsforfølgning og fuldbyrdelse af domme,

SOM ERKENDER, at udlevering spiller en vigtig rolle inden for det retlige samarbejde i bestræbelserne på at nå disse mål,

SOM ER OVERBEVIST om nødvendigheden af at forenkle udleveringsprocedurerne, i den udstrækning dette kan forenes med deres grundlæggende retsprincipper, herunder principperne i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder,

SOM KONSTATERER, at den person, der begæres udleveret, i en lang række udleveringssager ikke modsætter sig udleveringen,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at den for udleveringen nødvendige tid og enhver tilbageholdelsesperiode med henblik på udlevering i sådanne tilfælde bør begrænses mest muligt,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at anvendelsen af den europæiske udleveringskonvention af 13. december 1957 derfor bør lettes ved at forenkle og forbedre udleveringsproceduren,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at bestemmelserne i den europæiske udleveringskonvention fortsat gælder i alle spørgsmål, der ikke er behandlet i nærværende konvention,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

Artikel 1

Generelle bestemmelser

1. Formålet med denne konvention er at lette anvendelsen af den europæiske udleveringskonvention mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, ved at supplere denne konventions bestemmelser.

2. Stk. 1 berører ikke anvendelsen af mere fordelagtige bestemmelser i gældende bi- eller multilaterale aftaler mellem medlemsstater.

Artikel 2

Forpligtelse til udlevering

Medlemsstaterne forpligter sig til i overensstemmelse med denne konvention at udlevere eftersøgte personer, hvis disse personer giver deres samtykke og den anmodede stat giver tilladelse hertil, efter den forenkede procedure som fastsat i denne konvention.

Artikel 3

Betingelser for udlevering

1. I medfør af artikel 2 udleveres enhver person, med hensyn til hvem der er fremsat en begæring om foreløbig anholdelse og fængsling efter artikel 16 i den europæiske udleveringskonvention, i overensstemmelse med artikel 4-11 og artikel 12, stk. 1, i nærværende konvention.

2. Den i stk. 1 omhandlede udlevering er ikke betinget af, at der foreligger en udleveringsbegæring og dokumenter, som krævet i artikel 12 i den europæiske udleveringskonvention.

Artikel 4

Oplysninger, der skal meddeles

1. I forbindelse med underretning af den anholdte, med henblik på anvendelse af artikel 6 og 7 og i forbindelse med underretning af den kompetente myndighed, der er omhandlet i artikel 5, stk. 2, anses følgende oplysninger fra den begærende stat for at være tilstrækkelige:

a) den eftersøgtes identitet

b) hvilken myndighed der har anmodet om anholdelsen

c) om der foreligger en arrestordre eller en anden beslutning med samme virkning eller en eksigibel dom

d) forbrydelsens karakter og retlige beskrivelse

e) en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder forbrydelsen er begået, herunder tidspunktet, stedet og omfanget af den eftersøgtes deltagelse i forbrydelsen

f) så vidt muligt følgerne af forbrydelsen.

2. Uanset stk. 1 kan der dog begæres supplerende oplysninger, hvis det viser sig, at de i stk. 1 nævnte oplysninger ikke er tilstrækkelige til, at den kompetente myndighed i den anmodede medlemsstat kan give tilladelse til udleveringen.

Artikel 5

Samtykke og tilladelse

1. Den anholdtes samtykke gives i overensstemmelse med artikel 6 og 7.

2. Den kompetente myndighed i den anmodede medlemsstat giver sin tilladelse i overensstemmelse med sine nationale procedurer.

Artikel 6

Underretning af den pågældende

Når en person, der er eftersøgt med henblik på udlevering, anholdes i en anden medlemsstat, skal den kompetente myndighed i overensstemmelse med sin nationale lovgivning oplyse vedkommende om den foreliggende

begæring og om muligheden for at give sit samtykke til at blive udleveret til den begærende stat efter den forenkede procedure.

Artikel 7

Indhentelse af samtykke

1. Den anholdtes samtykke og i givet fald hans udtrykkelige afkald på anvendelse af specialitetsreglen gives over for de kompetente retsmyndigheder i den anmodede stat i overensstemmelse med dennes nationale lovgivning.

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger, for at samtykke og i givet fald afkald, som omhandlet i stk. 1, indhentes på en sådan måde, at det fremgår, at den pågældende har givet udtryk herfor frivilligt og med fuldt kendskab til følgerne heraf. Med henblik herpå har den anholdte ret til at lade sig rådgive.

3. Samtykke og i givet fald afkald, som omhandlet i stk. 1, føres til protokols i overensstemmelse med lovgivningen i den anmodede medlemsstat.

4. Samtykke og i givet fald afkald, som omhandlet i stk. 1, kan ikke tilbagekaldes. Medlemsstaterne kan, samtidig med deponeringen af deres ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, i en erklæring angive, at samtykke og i givet fald afkald kan tilbagekaldes i henhold til deres nationale regler. I så fald medregnes den periode, der forløber mellem meddelelsen om samtykke og meddelelsen om tilbagekaldelse heraf, ikke i fastlæggelsen af de i artikel 16, stk. 4, i den europæiske udleveringskonvention fastsatte frister.

Artikel 8

Meddelelse om samtykke

1. Den anmodede stat meddeler omgående den pågældendes samtykke til den begærende stat. For at give denne stat mulighed for i givet fald at indgive en udleveringsbegæring skal den anmodede stat senest ti dage efter den foreløbige anholdelse eller fængsling meddele den begærende stat, om den pågældende har givet sit samtykke eller ej.

2. Den i stk. 1 omhandlede meddelelse foretages direkte mellem de kompetente myndigheder.

Artikel 9

Afkald på anvendelse af specialitetsreglen

Enhver medlemsstat kan samtidig med deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument eller på et hvilket som helst andet tidspunkt erklære, at reglerne i artikel 14 i den europæiske udleveringskonvention ikke finder anvendelse, når den pågældende i medfør af artikel 7 i nærværende konvention

a) giver sit samtykke til udleveringen; eller

b) giver sit samtykke til udleveringen og udtrykkelig giver afkald på anvendelse af specialitetsreglen.

Artikel 10

Meddelelse af afgørelsen om udlevering

1. Uanset reglerne i artikel 18, stk. 1, i den europæiske udleveringskonvention meddeles afgørelsen om udlevering efter den forenkede procedure og oplysningerne om denne procedure direkte mellem den kompetente myndighed i den anmodede stat og den myndighed i den begærende stat, som har begæret foreløbig anholdelse og fængsling.

2. Den i stk. 1 omhandlede afgørelse meddeles senest tyve dage efter den dato, hvor den pågældende har givet sit samtykke.

Artikel 11

Frist for udlevering

1. Den pågældende udleveres senest tyve dage efter at afgørelsen om udlevering er blevet meddelt i overensstemmelse med artikel 10, stk. 2.

2. En person, der ved udløbet af fristen i stk. 1 tilbageholdes, skal løslades på den anmodede medlemsstats territorium.

3. Hvis den pågældende på grund af force majeure ikke kan udleveres inden for den i stk. 1 fastsatte frist, skal den berørte myndighed, jf. artikel 10, stk.

1, underrette den anden myndighed herom. De to myndigheder aftaler en ny dato for udleveringen. I så fald finder udleveringen sted tyve dage efter den nye dato. Hvis den pågældende stadig tilbageholdes ved udløbet af denne frist, skal han løslades.

4. Stk. 1, 2 og 3 i denne artikel finder ikke anvendelse, hvis den anmodede stat ønsker at anvende artikel 19 i den europæiske udleveringskonvention.

Artikel 12

Samtykke givet efter udløbet af den i artikel 8 fastsatte frist eller under andre omstændigheder

1. Når den pågældende har givet sit samtykke efter udløbet af den frist på ti dage, der er fastsat i artikel 8,

– skal den anmodede stat, hvis den endnu ikke har modtaget en udleveringsbegæring i medfør af artikel 12 i den europæiske udleveringskonvention, iværksætte den forenkede procedure som fastsat i nærværende konvention;

– kan den anmodede stat, hvis den i mellemtiden har modtaget en udleveringsbegæring i medfør af artikel 12 i den europæiske udleveringskonvention, benytte denne forenkede procedure.

2. Såfremt der ikke er fremsat nogen begæring om foreløbig anholdelse og fængsling, og i fald der er givet samtykke efter modtagelse af en udleveringsbegæring, kan den anmodede stat benytte den forenkede procedure som fastsat i nærværende konvention.

3. Medlemsstaterne erklærer samtidig med deponeringen af deres ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenter, om de agter at anvende stk. 1, andet led, og stk. 2, og på hvilke betingelser.

Artikel 13

Videreudlevering til en anden medlemsstat

Når den udleverede person ikke nyder godt af specialitetsreglen i overensstemmelse med medlemsstatens erklæring, som omhandlet i artikel 9 i denne konvention, finder artikel 15 i den europæiske udleveringskonvention

ikke anvendelse på hans videreudlevering til en anden medlemsstat, medmindre andet fremgår af denne erklæring.

Artikel 14

Transit

I tilfælde af transit i henhold til artikel 21 i den europæiske udleveringskonvention gælder følgende, når der er tale om udlevering efter den forenkede procedure:

a) i hastende tilfælde kan ansøgningen stiles til transitstaten i en hvilken som helst skriftlig form tillige med de oplysninger, der er fastsat i artikel 4. Transitstaten kan anvende samme fremgangsmåde ved meddelelse af sin afgørelse;

b) de i artikel 4 omhandlede oplysninger er tilstrækkelige til at gøre transitstatens kompetente myndighed opmærksom på, at der er tale om udlevering efter den forenkede procedure, og til at transitstaten over for den udleverede person kan træffe de nødvendige foranstaltninger til transitrejsens gennemførelse.

Artikel 15

Kompetente myndigheder

Hver medlemsstat skal ved deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument i en erklæring oplyse, hvilke myndigheder der er kompetente i henseende til artikel 4-8, 10 og 14.

Artikel 16

Ikrafttræden

1. Denne konvention skal ratificeres, godkendes eller tiltrædes. Ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenterne deponeres i Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union. Generalsekretæren for Rådet underretter alle medlemsstaterne herom.

2. Konventionen træder i kraft halvfems dage efter at den sidste medlemsstat har deponeret sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.

3. Indtil konventionen træder i kraft, kan hver enkelt medlemsstat samtidig med deponeringen af sit ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument eller på et hvilket som helt andet tidspunkt erklære, at konventionen finder anvendelse for dens vedkommende i dens forbindelser med de medlemsstater, der har afgivet samme erklæring, halvfems dage efter deponeringen af erklæringen.

4. Enhver erklæring, der fremsættes i medfør af artikel 9, træder i kraft tredive dage efter deponeringen heraf, dog tidligst på datoen for denne konventions ikrafttræden eller dens anvendelse for den pågældende stats vedkommende.

5. Konventionen finder kun anvendelse på begæringer, der er indgivet efter den dato, hvor konventionen træder i kraft eller bringes i anvendelse mellem den anmodede og den begærende stat.

Artikel 17

Tiltrædelse

1. Denne konvention er åben for tiltrædelse af enhver stat, der bliver medlem af Den Europæiske Union.

2. Teksten til konventionen på den tiltrædende stats sprog, som udformet af Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union og godkendt af samtlige medlemsstater, har samme gyldighed som de øvrige autentiske tekster. Generalsekretæren sender en bekræftet genpart heraf til hver medlemsstat.

3. Tiltrædelsesdokumenterne deponeres i Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union.

4. Konventionen træder i kraft over for enhver stat, der tiltræder den, halvfems dage efter deponeringen af den pågældende stats tiltrædelsesdokument eller på datoen for konventionens ikrafttræden, hvis den endnu ikke er trådt i kraft ved udløbet af perioden på halvfems dage.

5. Hvis konventionen endnu ikke er trådt i kraft, når tiltrædelsesdokumentet deponeres, finder artikel 16, stk. 3, anvendelse på de tiltrædende medlemsstater.«

Uddrag af konvention af 27. september 1996 om udlevering mellem Den Europæiske Unions medlemsstater

Artikel 1

Almindelige bestemmelser

1. Denne konvention har til formål at supplere bestemmelserne i og lette anvendelsen mellem Den Europæiske Unions medlemsstater af:

– den europæiske konvention af 13. december 1957 om udlevering, i det følgende benævnt »den europæiske udleveringskonvention«

– den europæiske konvention af 27. januar 1977 om bekæmpelse af terrorisme, i det følgende benævnt »den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme«

– konventionen af 19. juni 1990 om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985 om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser, for så vidt angår forbindelserne mellem de medlemsstater, der er parter i denne konvention, og

– kapitel 1 i traktaten af 27. juni 1962 om udlevering og gensidig retshjælp i straffesager mellem Kongeriget Belgien, Storhertugdømmet Luxembourg og Kongeriget Nederlandene som ændret ved protokol af 11. maj 1974, i det følgende benævnt »Benelux-traktaten« for så vidt angår forbindelserne mellem medlemsstaterne i Den Økonomiske Union Benelux.

2. Stk. 1 berører ikke anvendelsen af mere fordelagtige bestemmelser i bilaterale eller multilaterale aftaler mellem medlemsstater eller, som fastsat i artikel 28, stk. 3, i den europæiske udleveringskonvention, arrangementer om udlevering på grundlag af en ensartet lovgivning eller gensidige lovgivninger om fuldbyrdelse på en medlemsstats territorium af arrestordrer udstedt på en anden medlemsstats territorium.

Artikel 2

Forbrydelser, som kan medføre udlevering

1. Udlevering skal tillades for forbrydelser, som efter lovgivningen i den begærende medlemsstat kan medføre en frihedsstraf eller sikkerhedsforanstaltning af en varighed på mindst tolv måneder og efter lovgivningen i den anmodede medlemsstat en frihedsstraf eller sikkerhedsforanstaltning af en varighed på mindst seks måneder.

2. Udlevering kan ikke afslås med den begrundelse, at lovgivningen i den anmodede medlemsstat ikke indeholder bestemmelser om samme type sikkerhedsforanstaltning som lovgivningen i den begærende medlemsstat.

3. Artikel 2, stk. 2, i den europæiske udleveringskonvention og artikel 2, stk. 2, i Benelux-traktaten finder ligeledes anvendelse, når visse forbrydelser straffes med bødestraf.

Artikel 6

Fiskale forbrydelser

1. For forbrydelser i forbindelse med skatter, afgifter, told og valutahandel skal udlevering også tillades på de betingelser, der er fastsat i denne konvention, den europæiske udleveringskonvention og Benelux-traktaten, hvis forbrydelsen efter den anmodede medlemsstats lovgivning udgør en tilsvarende lovovertrædelse.

2. Udlevering kan ikke afslås med den begrundelse, at den anmodede medlemsstats lovgivning ikke foreskriver opkrævning af samme typer skatter og afgifter eller ikke indeholder samme type regler om skatter, afgifter, told og valutahandel som den begærende medlemsstats lovgivning.

3. Enhver medlemsstat kan samtidig med afgivelsen af den i artikel 18, stk. 2, omhandlede notifikation erklære, at den i forbindelse med fiskale forbrydelser kun tillader udlevering for forhold, der kan tænkes at udgøre en overtrædelse af lovgivningen vedrørende punktafgifter, moms eller told.

Artikel 8

Forældelse

1. Udlevering kan ikke afslås med den begrundelse, at der er indtrådt forældelse med hensyn til tiltale eller fuldbyrdelse af straf i henhold til lovgivningen i den anmodede medlemsstat.

2. Den anmodede medlemsstat kan undlade at anvende stk. 1, når udleveringsbegæringen er begrundet i forbrydelser, for hvilke denne medlemsstat er kompetent i medfør af sin egen straffelov.

Artikel 9

Amnesti

Udlevering tillades ikke for en forbrydelse, der er omfattet af amnesti i den anmodede medlemsstat, hvis denne stat var kompetent til at retsforfølge den pågældende forbrydelse i medfør af sin egen straffelov.

Artikel 13

Central myndighed og fremsendelse af dokumenter pr. telefax

1. Hver medlemsstat udpeger en central myndighed eller, hvis det er påkrævet i henhold til dens forfatning, flere centrale myndigheder, med henblik på fremsendelse og modtagelse af udleveringsbegæring og de nødvendige dokumenter til støtte herfor, samt enhver anden officiel skrivelse i forbindelse med udleveringsbegæringen, medmindre andet er fastsat i denne konvention.

2. Hver medlemsstat oplyser samtidig med afgivelsen af den i artikel 18, stk. 2, omhandlede notifikation, hvilken myndighed eller hvilke myndigheder, den har udpeget i medfør af stk. 1 i denne artikel. Den meddeler depositaren enhver ændring af denne udpegelse.

3. Udleveringsbegæringen og de i stk. 1 omhandlede dokumenter kan fremsendes pr. telefax. Enhver central myndighed skal råde over en telefax til afsendelse og modtagelse af sådanne dokumenter og sørge for, at den hele tiden fungerer.

4. Når der i henhold til denne artikel anvendes telefax, gøres der brug af en kryptografisk anordning, der tilsluttes telefaxen hos den centrale myndighed for at sikre såvel oprindelse som fortrolighed i forbindelse med fremsendelsen. Medlemsstaterne aftaler indbyrdes, hvorledes denne artikel skal anvendes i praksis.«

Tredje tillægsprotokol til den europæiske konvention om udlevering

Strasbourg, den 10. november 2010

Præambel

Europarådets medlemsstater, der undertegner denne protokol,

der finder, at Europarådets mål er at opnå større enhed mellem dets medlemmer;

der ønsker at styrke deres muligheder for hver især og sammen at reagere over for kriminalitet;

der henviser til bestemmelserne i den europæiske konvention om udlevering (ETS Nr. 24), der blev åbnet for undertegnelse i Paris den 13. december 1957 (i det følgende betegnet »konventionen«) samt de to tillægsprotokoller dertil (ETS Nr. 86 og 98), udfærdiget i Strasbourg henholdsvis den 15. oktober 1975 og den 17. marts 1978;

der finder det ønskværdigt at supplere konventionen på en række områder for at forenkle og fremme udleveringsproceduren, hvor personen, der søges udleveret, har givet samtykke dertil;

er blevet enige om følgende:

Artikel 1 – Pligt til at udlevere efter den forenklede procedure

De kontraherende parter forpligter sig til at udlevere personer til hinanden i henhold til den forenklede procedure som bestemt ved nærværende protokol, hvor personerne søges udleveret i henhold til konventionens artikel 1, forudsat at de pågældende har givet samtykke dertil, og at det tiltrædes af den anmodede part.

Artikel 2 – Indledning af proceduren

1. Når personen, der søges udleveret, er genstand for en anmodning om foreløbig anholdelse og fængsling i henhold til konventionens artikel 16, skal

der ved udlevering, som anført i artikel 1 i nærværende protokol, ikke fremsendes en anmodning om udlevering med tilhørende dokumentation i henhold til artikel 12 i konventionen. Følgende oplysninger afgivet af den anmodende part skal af den anmodede part anses for at være tilstrækkelige med henblik på anvendelse af artikel 3 til 5 i nærværende protokol og denne parts endelige beslutning om udlevering efter den forenklede procedure:

a) den ønskede persons identitet, herunder den pågældendes nationalitet eller nationaliteter, hvor dette er kendt;

b) den myndighed, der anmoder om anholdelse;

c) om der findes en arrestordre eller et andet dokument med samme juridiske virkning eller en eksigibel dom samt en bekræftelse af, at personen søges udleveret i henhold til konventionens artikel 1;

d) karakteren samt en juridisk beskrivelse af det strafbare forhold, herunder strafammen eller den idømte straf ved den endelige dom, herunder hvorvidt en del af dommen allerede er fuldbyrdet;

e) oplysning om forældelse og afbrydelse heraf;

f) en beskrivelse af de omstændigheder hvorunder det strafbare forhold er begået, herunder tidspunktet, stedet og graden af den udleveringsbegærede persons deltagelse deri;

g) for så vidt det er muligt, følgerne af det strafbare forhold;

h) i tilfælde hvor der begæres udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en endelig dom, hvorvidt dommen er afsagt in absentia.

2. Uanset bestemmelserne i stk. 1, kan der anmodes om supplerende oplysninger, hvis de i det nævnte stk. 1 anførte oplysninger ikke er tilstrækkelige til at gøre det muligt for den anmodede part at træffe afgørelse om udlevering.

3. I tilfælde hvor den anmodede part har modtaget en anmodning om udlevering i henhold til konventionens artikel 12, skal nærværende protokol finde tilsvarende anvendelse.

Artikel 3 – Pligt til at informere personen

Hvor en person, der begæres udleveret, anholdes i overensstemmelse med konventionens artikel 16, skal den kompetente myndighed hos den anmodede part, i henhold til dens egen lovgivning og uden ugrundet ophold, informere personen om den anmodning, der er fremsat vedrørende ham eller hende, samt om muligheden for anvendelse af den forenklede udleveringsprocedure i henhold til nærværende protokol.

Artikel 4 – Samtykke til udlevering

1. Samtykke fra den person der søges udleveret, og eventuelt dennes udtrykkelige afkald på retten til anvendelse af specialitetsreglen, skal afgives over for den anmodede parts kompetente judicielle myndighed i henhold til den pågældende parts lovgivning.

2. Hver af parterne skal træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at et samtykke og eventuelt afkald, som anført i stk. 1, er tilvejebragt på en sådan måde, at det kan fastslås, at den pågældende har givet samtykke og afkald frivilligt og med fuld bevidsthed om de retlige konsekvenser. Med henblik herpå skal personen, der søges udleveret, have ret til advokatbistand. Om nødvendigt skal den anmodede part sikre, at personen, der søges udleveret, får bistand fra en tolk.

3. Samtykke og eventuelt afkald, som anført i stk. 1, skal protokolleres i henhold til den anmodede parts lovgivning.

4. Med forbehold for stk. 5 kan et samtykke og eventuelt afkald som anført i stk. 1 ikke tilbagekaldes.

5. Enhver stat kan på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument eller på ethvert senere tidspunkt erklære, at et samtykke og et eventuelt afkald på retten til anvendelse af specialitetsreglen kan tilbagekaldes. Et samtykke kan tilbagekaldes, indtil den anmodede part træffer sin endelige afgørelse om udlevering efter den forenklede procedure. I så fald skal der ikke tages hensyn til perioden mellem meddelelsen om samtykke og om tilbagekaldelsen deraf ved beregningen af de i konventionens artikel 16, stk. 4, anførte tidsrum. Et afkald på retten til anvendelse af specialitetsreglen kan tilbagekaldes, indtil den pågældende person udleveres. Enhver tilbagekaldelse af et samtykke til udlevering eller afkald på anvendelse af specialitetsreglen skal

protokolleres i henhold til den anmodede parts lovgivning og straks meddeles til den anmodende part.

Artikel 5 – Afkald på anvendelse af specialitetsreglen

Hver stat kan på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument eller på et senere tidspunkt erklære, at reglerne i konventionens artikel 14 ikke skal finde anvendelse, hvor den person, der udleveres af den pågældende stat, i henhold til artikel 4 i nærværende protokol:

- a) giver samtykke til udlevering; eller
- b) giver samtykke til udlevering og udtrykkeligt giver afkald på sin ret til anvendelse af specialitetsreglen.

Artikel 6 – Underretninger i tilfælde af foreløbig anholdelse

1. For at den anmodende part, hvor det er nødvendigt, kan fremsende en anmodning om udlevering i henhold til konventionens artikel 12, skal den anmodede part sende underretning til den så hurtigt som muligt og senest ti dage efter den dag, hvor den foreløbige anholdelse er sket, om hvorvidt den person, der ønskes udleveret, har givet sit samtykke til udlevering.

2. I særlige tilfælde, hvor den anmodede part beslutter ikke at anvende den forenkede procedure på trods af samtykke fra personen, der søges udleveret, skal den underrette den anmodende part herom i så tilstrækkelig god tid, at det er muligt for sidstnævnte at fremsætte en begæring om udlevering før udløbet af den frist på 40 dage, der er fastsat i konventionens artikel 16.

Artikel 7 – Meddelelse om afgørelsen

Hvor personen, der søges udleveret, har givet sit samtykke til udlevering, skal den anmodede part underrette den anmodende part om sin afgørelse med hensyn til udlevering efter den forenkede procedure inden tyve dage fra den dag, hvor personen gav samtykke.

Artikel 8 – Kommunikationsmidler

I forbindelse med nærværende protokol kan henvendelser fremsendes elektronisk eller på andre måder, der indebærer skriftlig dokumentation, under

forhold der gør det muligt for parterne at fastslå deres ægthed, samt via International Criminal Police Organisation (Interpol). I ethvert tilfælde skal den pågældende part, efter anmodning, til enhver tid fremsende originaler eller bekræftede genparter af dokumenterne.

Artikel 9 – Overgivelse af personen der skal udleveres

Overgivelse skal finde sted så hurtigt som muligt, og helst inden for ti dage efter meddelelsen af afgørelsen om udlevering.

Artikel 10 – Samtykke afgivet efter udløbet af tidsfristen efter artikel 6

Hvor personen, der søges udleveret, først har givet sit samtykke efter udløbet af tidsfristen på ti dage, der er fastsat i nærværende protokols artikel 6, stk. 1, skal den anmodede part anvende den forenklede procedure som bestemt i nærværende protokol, hvis den pågældende part endnu ikke har modtaget en anmodning om udlevering i henhold til konventionens artikel 12.

Artikel 11 – Gennemtransport

I tilfælde af gennemtransport i henhold til betingelserne i konventionens artikel 21, hvor en person skal udleveres til den anmodende part efter den forenklede procedure, skal følgende bestemmelser finde anvendelse:

- a) begæringen om overførsel skal indeholde de oplysninger, der er nødvendige efter artikel 2, stk. 1, i nærværende protokol;
- b) den part, der anmodes om at tillade overførsel, kan anmode om supplerende oplysninger, hvis de oplysninger, der er anført i litra a, ikke er tilstrækkelige til, at den pågældende part kan træffe afgørelse om overførsel.

Artikel 12 – Forholdet til konventionen og andre internationale retsakter

1. De ord og udtryk, der er anvendt i denne protokol, skal fortolkes i overensstemmelse med den betydning, de er tillagt i konventionen. Med hensyn til de parter, der deltager i protokollen, skal konventionens bestemmelser finde tilsvarende anvendelse, for så vidt de er forenelige med bestemmelserne i denne protokol.

2. Bestemmelserne i denne protokol berører ikke anvendelsen af konventionens artikel 28, stk. 2 og 3, vedrørende forholdet mellem konventionen og bilaterale eller multilaterale overenskomster.

Artikel 13 – Mindelige løsninger

Europarådets European Committee on Crime Problems skal holdes løbende informeret om anvendelsen af denne protokol og skal gøre det fornødne for at fremme en mindelig løsning, hvis der måtte opstå vanskeligheder på grund af fortolkningen og anvendelsen af protokollen.

Artikel 14 – Undertegnelse og ikrafttræden

1. Denne protokol skal være åben for undertegnelse for de af Europarådets medlemsstater, der er parter i eller har undertegnet konventionen. Den skal ratificeres, accepteres eller godkendes. En signatar kan ikke ratificere, acceptere eller godkende protokollen, medmindre den tidligere har ratificeret, accepteret eller godkendt konventionen, eller gør dette samtidigt. Ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumenter skal deponeres hos Europarådets generalsekretær.

2. Denne protokol træder i kraft den første dag i måneden efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af det tredje ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrument.

3. For så vidt angår enhver undertegnende stat, der efterfølgende deponerer sit ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrument, skal denne protokol træde i kraft den første dag i måneden efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dag, hvor deponeringen er sket.

Artikel 15 – Tiltrædelse

1. Enhver ikke-medlemsstat, som har tiltrådt konventionen, kan tiltræde denne protokol, efter at den er trådt i kraft.

2. En sådan tiltrædelse skal ske ved deponering af et tiltrædelsesinstrument hos Europarådets generalsekretær.

3. For så vidt angår enhver tiltrædende stat skal protokollen træde i kraft den første dag i måneden efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dag, hvor tiltrædelsesinstrumentet er deponeret.

Artikel 16 – Territorial gyldighed

1. Enhver stat kan på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument angive, inden for hvilket område eller hvilke områder denne protokol skal finde anvendelse.

2. Enhver stat kan på et senere tidspunkt ved en erklæring stilet til Europarådets generalsekretær udvide anvendelsen af denne protokol til ethvert andet område, der er angivet i erklæringen. For så vidt angår et sådant område træder protokollen i kraft den første dag i måneden efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dag, hvor generalsekretæren har modtaget den pågældende erklæring.

3. Enhver erklæring, der afgives i henhold til ovenstående to stykker, kan for så vidt angår ethvert område, der er anført i en sådan erklæring, tilbagekaldes ved notifikation stilet til Europarådets generalsekretær. Tilbagekaldelsen træder i kraft den første dag i måneden efter udløbet af en periode på seks måneder efter den dag, hvor generalsekretæren har modtaget den pågældende meddelelse.

Artikel 17 – Erklæringer og forbehold

1. Forbehold, som en stat har taget over for enhver bestemmelse i konventionen eller de to tillægsprotokoller dertil, skal også være gældende for denne protokol, medmindre den pågældende stat på tidspunktet for undertegnelse, eller ved deponeringen af sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, erklærer andet. Det samme skal være gældende for enhver erklæring, der fremsættes vedrørende eller i medfør af bestemmelser i konventionen eller de to tillægsprotokoller dertil.

2. Enhver stat kan, på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument erklære, at den forbeholder sig ret til helt eller delvist ikke at anvende denne protokols artikel 2, stk. 1. Der kan ikke tages andre forbehold.

3. Enhver stat kan, på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, eller på ethvert senere tidspunkt, fremsætte de erklæringer, der er anført i denne protokols artikel 4, stk. 5, og artikel 5.

4. Enhver stat kan helt eller delvist tilbagekalde et forbehold eller en erklæring, den har taget eller fremsat i overensstemmelse med denne protokol ved en erklæring fremsendt til Europarådets generalsekretær, idet denne erklæring skal have virkning fra den dag, hvor den modtages.

5. Enhver part, der har taget et forbehold til denne protokols artikel 2, stk. 1, i overensstemmelse med denne artikels stk. 2, kan ikke forlange, at en anden part anvender den pågældende bestemmelse. Den kan dog, såfremt dens forbehold er delvis eller betinget, kræve at bestemmelsen anvendes i det omfang, den selv har accepteret den.

Artikel 18 – Opsigelse

1. Enhver part kan for så vidt angår parten selv opsig denne protokol ved notifikation stilet til Europarådets generalsekretær.

2. En sådan opsigelse træder i kraft den første dag i måneden, der følger efter udløbet af en periode på seks måneder efter den dag, hvor Europarådets generalsekretær har modtaget meddelelsen.

3. Opsigelse af konventionen medfører automatisk opsigelse af denne protokol.

Artikel 19 – Notifikationer

Europarådets generalsekretær skal notificere Europarådets medlemsstater og enhver stat, der har tiltrådt denne protokol, om:

a) undertegning;

b) deponering af ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument;

c) datoen for denne protokols ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 14 og 15;

d) enhver erklæring, der fremsættes efter artikel 4, stk. 5, artikel 5, artikel 16 og artikel 17, stk. 1, samt enhver tilbagekaldelse af en sådan erklæring;

e) ethvert forbehold, der tages i overensstemmelse med artikel 17, stk. 2, og enhver tilbagekaldelse af et sådant forbehold;

f) enhver notifikation, der er modtaget i henhold til bestemmelserne i artikel 18, samt datoen for opsigelsens ikrafttræden;

g) enhver anden handling, erklæring, notifikation eller meddelelse vedrørende denne protokol.

Til bekræftelse heraf har undertegnede, der er behørigt bemyndiget hertil, undertegnet denne protokol.

Udfærdiget i Strasbourg den 10. november 2010 på engelsk og fransk, idet begge tekster skal have samme gyldighed, i et enkelt eksemplar, der skal være deponeret i Europarådets arkiver. Europarådets generalsekretær skal fremsende bekræftede genparter heraf til hver enkelt af Europarådets medlemsstater samt til de ikke-medlemsstater, der har tiltrådt konventionen.«

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

Indhold

1. Indledning	50
2. Lovforslagets baggrund	53
2.1. <i>EU-Domstolens domme i de forenede sager C-508/18 og C-82/19 PPU samt i sag C-509/18</i>	53
2.2. <i>FN's konvention om beskyttelse af alle personer mod tvangsforsvinding</i>	55
2.3. <i>UNESCO-konventionen af 14. maj 1954 om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt med tilhørende 1. protokol</i> . 57	
2.4. <i>Internationale aftaler om udlevering</i>	58
2.4.1. <i>Den europæiske udleveringskonvention med tilhørende protokoller</i>	58
2.4.2. <i>Rammeafgåelsen om den europæiske arrestordre</i>	60
2.4.2.1. <i>Baggrund</i>	61
2.4.2.2. <i>Rammeafgåelsens indhold</i>	63
2.4.3. <i>Konventionen om den nordiske arrestordre mv.</i>	64
2.4.3.1. <i>Baggrund</i>	64
2.4.3.2. <i>Den nordiske udleveringskonventions indhold</i>	66
3. Lovforslagets hovedpunkter	66
3.1. <i>Lovens anvendelsesområde</i>	66
3.1.1. <i>Gældende ret</i>	66
3.1.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	67
3.2. <i>Almindelige betingelser for udlevering fra Danmark til udlandet</i>	69
3.2.1. <i>Den kriminelle lavalder</i>	69
3.2.1.1. <i>Gældende ret</i>	69
3.2.1.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	70
3.2.2. <i>Forbud mod dobbelt strafforfølgning (ne bis in idem) mv.</i>	70
3.2.2.1. <i>Gældende ret</i>	70

3.2.2.1.1. Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.....	70
3.2.2.1.2. Udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union.....	74
3.2.2.1.3. Udlevering til lande i Norden.....	77
3.2.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	79
3.2.3. Handlinger begået helt eller delvist i Danmark.....	80
3.2.3.1. Gældende ret	80
3.2.3.1.1. Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.....	80
3.2.3.1.2. Udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union.....	81
3.2.3.1.3. Udlevering til lande i Norden.....	81
3.2.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	81
3.2.4. Fare for forfølgelse på grund af afstamning eller politisk opfattelse mv. samt risiko for tortur.....	82
3.2.4.1. Gældende ret	82
3.2.4.1.1. Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.....	82
3.2.4.1.2. Udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union.....	83
3.2.4.1.3. Udlevering til lande i Norden.....	84
3.2.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	85
3.2.5. Vilkår for udlevering af danske statsborgere og personer med fast bopæl her i landet m.v.	85
3.2.5.1. Gældende ret	86
3.2.5.1.1. Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.....	86
3.2.5.1.2. Udlevering til medlemsstater i den Europæiske Union.....	86
3.2.5.1.3. Udlevering til de nordiske lande	88
3.2.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	90
3.2.6. Midlertidig udlevering fra Danmark.....	91
3.2.6.1. Gældende ret	91
3.2.6.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	92
3.3. Udlevering fra Danmark til de nordiske lande	94
3.3.1. Grundlaget for udlevering fra Danmark til de nordiske lande.....	94

3.3.1.1. <i>Gældende ret</i>	94
3.3.1.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	95
3.3.2. <i>Strafforfølgning for andre lovovertrædelser</i>	95
3.3.2.1. <i>Gældende ret</i>	95
3.3.2.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	98
3.3.3. <i>Videreudlevering til Island</i>	98
3.3.3.1. <i>Gældende ret</i>	98
3.3.3.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	99
3.3.4. <i>Videreudlevering i øvrigt</i>	100
3.3.4.1. <i>Gældende ret</i>	100
3.3.4.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	100
3.4. <i>Udlevering fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union</i>	101
3.4.1. <i>Grundlaget for udlevering fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union</i>	101
3.4.1.1. <i>Gældende ret</i>	101
3.4.1.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	103
3.4.2. <i>Forældelse</i>	104
3.4.2.1. <i>Gældende ret</i>	104
3.4.2.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	104
3.4.3. <i>Eksterritorial jurisdiktion</i>	105
3.4.3.1. <i>Gældende ret</i>	105
3.4.3.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	106
3.4.4. <i>Udeblivelsesdomme m.v.</i>	106
3.4.4.1. <i>Gældende ret vedrørende udeblivelsesdomme</i>	106
3.4.4.2. <i>Gældende ret vedrørende pågældendes rettigheder for så vidt angår udeblivelsesdomme</i>	107

3.4.4.3. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	108
3.4.5. <i>Strafforfølgning for andre lovovertrædelser og videreudlevering</i>	108
3.4.5.1. <i>Gældende ret</i>	108
3.4.5.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	110
3.5. <i>Udlevering fra Danmark til stater uden for Norden og Den Europæiske Union</i>	111
3.5.1. <i>Udlevering af danske statsborgere til strafforfølgning</i>	111
3.5.1.1. <i>Gældende ret</i>	111
3.5.1.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	112
3.5.2. <i>Udlevering af udlændinge til strafforfølgning</i>	113
3.5.2.1. <i>Gældende ret</i>	113
3.5.2.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	113
3.5.3. <i>Vilkår om anholdelses- eller fængslingsbeslutning ved udlevering til strafforfølgning</i>	114
3.5.3.1. <i>Gældende ret</i>	114
3.5.3.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	114
3.5.4. <i>Udlevering til straffuldbyrdelse</i>	114
3.5.4.1. <i>Gældende ret</i>	114
3.5.4.2. <i>Baggrund for at undtage danske statsborgere fra udlevering til straffuldbyrdelse</i>	115
3.5.4.3. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	116
3.5.5. <i>Udlevering for flere strafbare forhold</i>	118
3.5.5.1. <i>Gældende ret</i>	118
3.5.5.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	118
3.5.6. <i>Bevismæssigt grundlag</i>	119
3.5.6.1. <i>Gældende ret</i>	119

3.5.6.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	120
3.5.7. <i>Militære lovovertrædelser</i>	120
3.5.7.1. <i>Gældende ret</i>	120
3.5.7.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	121
3.5.8. <i>Politiske forbrydelser</i>	121
3.5.8.1. <i>Gældende ret</i>	121
3.5.8.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	128
3.5.9. <i>Forældelse</i>	130
3.5.9.1. <i>Gældende ret</i>	130
3.5.9.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	131
3.5.10. <i>Eksterritorial jurisdiktion</i>	132
3.5.10.1. <i>Gældende ret</i>	132
3.5.10.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	132
3.5.11. <i>Udeblivelsesdomme</i>	132
3.5.11.1. <i>Gældende ret</i>	133
3.5.11.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	133
3.5.12. <i>Strafforfølgning for andre lovovertrædelser og videreudlevering</i>	133
3.5.12.1. <i>Gældende ret</i>	133
3.5.12.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	136
3.6. <i>Behandlingen af sager om udlevering fra Danmark</i>	136
3.6.1. <i>Krav til indholdet af arrestordrer og udleveringsanmodninger</i>	136
3.6.1.1. <i>Gældende ret</i>	136
3.6.1.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	139
3.6.2. <i>Central myndighed</i>	140
3.6.2.1. <i>Gældende ret</i>	140

3.6.2.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	141
3.6.3. <i>Politiets undersøgelse</i>	142
3.6.3.1. <i>Gældende ret</i>	142
3.6.3.1.1. <i>Varetægtsfængsling mv. på grundlag af en udleveringsanmodning fra en stat uden for Norden og Den Europæiske Union</i>	143
3.6.3.1.2. <i>Varetægtsfængsling mv. på grundlag af en europæisk arrestordre</i>	144
3.6.3.1.3. <i>Varetægtsfængsling mv. på grundlag af en nordisk arrestordre</i>	145
3.6.3.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	146
3.6.4. <i>Politiets mulighed for at fotografere personer og optage fingeraftryk</i>	148
3.6.4.1. <i>Gældende ret</i>	148
3.6.4.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	150
3.6.5. <i>Forsvarerbeskikkelse mv.</i>	150
3.6.5.1. <i>Gældende ret</i>	150
3.6.5.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i> ...	152
3.6.6. <i>Kompetence til at træffe afgørelse</i>	152
3.6.6.1. <i>Gældende ret</i>	152
3.6.6.1.1. <i>Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union</i>	152
3.6.6.1.2. <i>Udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union</i>	153
3.6.6.1.3. <i>Udlevering til de nordiske lande</i>	155
3.6.6.2. <i>Justitsministeriets overvejelser</i>	155
3.6.6.3. <i>Den foreslåede ordning</i>	157
3.6.7. <i>Rettens behandling af sager om udlevering fra Danmark</i>	158
3.6.7.1. <i>Gældende ret</i>	158
3.6.7.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i> ...	158
3.6.8. <i>Samtykke til udlevering</i>	162
3.6.8.1. <i>Gældende ret</i>	162

3.6.8.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning ...</i>	163
3.6.9. <i>Frist for rettens afgørelse.....</i>	164
3.6.9.1. <i>Gældende ret</i>	164
3.6.9.1.1. <i>Udlevering til medlemsstater i den Europæiske Union.....</i>	164
3.6.9.1.2. <i>Udlevering til lande i Norden.....</i>	166
3.6.9.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning ...</i>	168
3.6.10. <i>Frist for udleveringens gennemførelse.....</i>	168
3.6.10.1. <i>Gældende ret</i>	169
3.6.10.1.1. <i>Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.....</i>	169
3.6.10.1.2. <i>Udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union....</i>	169
3.6.10.1.3. <i>Udlevering til lande i Norden.....</i>	170
3.6.10.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning .</i>	171
3.6.11. <i>Humanitære hensyn.....</i>	172
3.6.11.1. <i>Gældende ret</i>	172
3.6.11.1.1. <i>Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.....</i>	172
3.6.11.1.2. <i>Udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union....</i>	173
3.6.11.1.3. <i>Udlevering til lande i Norden.....</i>	173
3.6.11.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning .</i>	174
3.6.12. <i>Overgivelse af genstande</i>	175
3.6.12.1. <i>Gældende ret</i>	175
3.6.12.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning .</i>	176
3.6.13. <i>Specialitetsreglen</i>	177
3.6.13.1. <i>Gældende ret</i>	177
3.6.13.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning .</i>	179
3.6.14. <i>Udlevering til lande, som har indgået en associeringsaftale med Den Europæiske Union</i>	181
3.6.14.1. <i>Gældende ret</i>	181
3.6.14.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning .</i>	186
3.6.15. <i>Udlevering til lande, som har tiltrådt 3. tillægsprotokol til 1957-konventionen.....</i>	186
3.6.15.1. <i>Gældende ret</i>	187

3.6.15.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i> .	187
3.7. <i>Udlevering til Danmark</i>	188
3.7.1. <i>Baggrund</i>	188
3.7.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	189
3.7.3. <i>Udstedelse af europæisk arrestordre til strafforfølgning</i>	189
3.7.3.1. <i>Gældende ret</i>	190
3.7.3.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	190
3.7.4. <i>Udstedelse af europæisk arrestordre til straffuldbyrdelse</i>	192
3.7.4.1. <i>Gældende ret</i>	192
3.7.4.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	192
3.7.5 <i>Rettens beslutning</i>	193
3.7.5.1. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	193
3.7.6 <i>Anmodningens øjemed</i>	194
3.7.6.1. <i>Gældende ret</i>	194
3.7.6.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	195
3.7.7. <i>Tilbagekaldelse af europæisk arrestordre</i>	195
3.7.7.1. <i>Gældende ret</i>	196
3.7.7.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	196
3.7.8. <i>Udfærdigelse af nordiske arrestordrer og udleveringsanmodninger</i>	196
3.7.8.1. <i>Gældende ret</i>	196
3.7.8.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	196
3.7.9. <i>Anmodning om samtykke til yderligere strafforfølgning</i>	197
3.7.9.1. <i>Gældende ret</i>	197
3.7.9.2. <i>Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	197
3.7.10. <i>Midlertidig udlevering til Danmark</i>	198

3.7.10.1. Gældende ret	198
3.7.10.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	201
3.8. Efterlyste personer og transit	202
3.8.1. Efterlyste personer	202
3.8.1.1. Gældende ret	202
3.8.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	203
3.8.2. Transit	204
3.8.2.1. Gældende ret	204
3.8.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	208
3.9. Ændringer i øvrig lovgivning	209
3.9.1. Beslutningskompetence i sager om udlevering i henhold til lov om Den Internationale Straffedomstol	209
3.9.1.1. Gældende ret	209
3.9.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	209
3.9.2. Beslutningskompetence i sager om udlevering i henhold til lov om strafforfølgning ved det internationale tribunal til pådømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien	210
3.9.2.1. Gældende ret	210
3.9.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	211
3.9.3. Konsekvensændring af lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union	211
3.9.3.1. Gældende ret	211
3.9.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	212
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige	212
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	212
6. Administrative konsekvenser for borgerne	212
7. Miljømæssige konsekvenser	212

8. Forholdet til EU-retten	213
9. Hørte myndigheder og organisationer mv.....	214
10. Sammenfattende skema	214

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at gennemføre de ændringer i udleveringsloven, der er nødvendige for Danmarks opfyldelse af Rådet for den Europæiske Unions rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurene for overgivelse mellem medlemsstaterne (herefter »rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre«), som den er fortolket af EU-Domstolen ved de domme, der er nævnt nedenfor.

Den 27. maj 2019 afsagde EU-Domstolen dom i de forenede sager C-508/18 og C-82/19 PPU samt i sag C-509/18 vedrørende fortolkningen af artikel 6, stk. 1, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre. Det er Justitsministeriets vurdering, at der som følge af dommene er behov for at ændre den danske ordning for udlevering efter rammeafgørelsen. Der henvises til pkt. 2 nedenfor for en nærmere beskrivelse af dommene og betydningen heraf for den gældende ordning.

Rigsadvokaten er efter de gældende regler den kompetente myndighed til at udstede og fuldbyrde europæiske arrestordre. Det er desuden rigsadvokaten, der træffer afgørelse i sager vedrørende udlevering til lande uden for Norden og Den Europæiske Union. Afgørelse i sager vedrørende udlevering til de nordiske lande træffes i dag af anklagemyndigheden i de pågældende politikredse.

Justitsministeriet foreslår, at den danske ordning for udlevering af lovovertrædere ændres, således at afgørelse om udstedelse af en europæisk arrestordre samt afgørelse om udlevering fra Danmark til udlandet fremover i alle tilfælde træffes af domstolene.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at kompetencen til at træffe afgørelse i udleveringssager – uanset om der er tale om udlevering til de nordiske lande, til medlemsstater i Den Europæiske Union eller til stater uden for Norden og Den Europæiske Union – overføres til domstolene. Justitsministeriet finder det således mest hensigtsmæssigt, at afgørelseskompetencen samles hos domstolene, frem for at have en ordening, hvorefter afgørelsen om udlevering træffes af forskellige myndigheder alt efter, hvilket land der er tale om udlevering til.

Justitsministeriet finder det i den forbindelse hensigtsmæssigt, at der i udleveringsloven indsættes et kapitel vedrørende anmodning om udlevering til Danmark. Det foreslås på den baggrund, at lovens anvendelsesområde udvides til også at omfatte sager om udlevering til Danmark.

De foreslåede ændringer vedrørende lovens anvendelsesområde og kompetencen til at træffe afgørelse i udleveringssager har givet Justitsministeriet anledning til mere generelle overvejelser vedrørende lovens opbygning.

Justitsministeriet finder det mest hensigtsmæssigt at udarbejde en ny udleveringslov, uagtet at der for en betydelig del af loven er tale om en videreførelse af gældende ret. Med lovforslaget foreslås på den baggrund indført en ny systematik i udleveringsloven.

Der bliver med lovforslaget endvidere lagt op til at foretage enkelte indholdsmæssige ændringer af de eksisterende materielle bestemmelser om udlevering fra Danmark, herunder at indføre, at danske statsborgere kan udleveres til straffuldbyrdelse i stater uden for Norden og Den Europæiske Union. Samtidig udvides muligheden for at betinge en udlevering af, at den pågældende efter en eventuel dom overføres til Danmark med henblik på straffuldbyrdelse. Endvidere foreslås der indsat en bestemmelse om, at politiet i alle tilfælde kan fotografere og optage fingeraftryk af personer, der begæres udleveret fra Danmark til udlandet, med henblik på at have tilgængelige oplysninger om den pågældende i tilfælde af undvigelse.

De fleste bestemmelser vedrørende udlevering fra Danmark videreføres indholdsmæssigt uændret med lovforslaget. Dog udvides nogle bestemmelser til at gælde i alle sager om udlevering fra Danmark. Derudover er der fundet behov for at foretage enkelte indholdsmæssige ændringer i reglerne for behandlingen af udleveringssager. Dette skyldes navnlig, at der med lovforslaget lægges op til, at sagerne fremover behandles af domstolene som kompetent judiciel myndighed, mens rollen som central myndighed, der skal bistå

domstolene med bl.a. at varetage den officielle korrespondance med andre landes myndigheder, fremover påtænkes varetaget af Rigsadvokaten.

Justitsministeriet foreslår herudover at foretage enkelte præciseringer af sproglig karakter.

Endvidere tager lovforslaget sigte på at muliggøre Danmarks tiltrædelse af FN's konvention om beskyttelse af alle personer mod tvangsforsvinding (herefter tvangsforsvindingskonventionen).

Tvangsforsvindingskonventionen blev vedtaget af FN's generalforsamling ved resolution 61/177 under den 61. samling den 20. december 2006 og trådte i kraft 4 år senere. Danmark undertegnede konventionen den 25. september 2007. Konventionen er i dag undertegnet af 109 lande og ratificeret af 60 lande.

En ratifikation af tvangsforsvindingskonventionen vil nødvendiggøre, at det fastslås i udleveringsloven, at udlevering ikke kan afslås udelukkende på det grundlag, at en tvangsforsvindingsforbrydelse betragtes som en politisk lovovertrædelse, som knyttet til en politisk overtrædelse eller som en overtrædelse inspireret af politiske motiver. Formålet med forslaget er således på dette punkt at opfylde kravet i konventionen. Der henvises i øvrigt til pkt. 2 for en nærmere beskrivelse af baggrunden for konventionen mv.

Øvrige bestemmelser og krav i konventionen, kan opfyldes inden for rammerne af gældende dansk ret. Det vurderes, at en ratifikation af konventionen også for Grønland vil gøre det nødvendigt at ændre i udleveringsloven med virkning for Grønland, således at det kommer til at fremgå, at forbuddet mod udlevering for politiske forbrydelser ikke finder anvendelse for handlinger omfattet af bestemmelsen i konventionens artikel 4, jf. artikel 2.

Med vedtagelsen af lovforslaget giver Folketinget samtidig sit samtykke efter grundlovens § 19, stk. 1, til, at Danmark ratificerer tvangsforsvindingskonventionen.

Endvidere er formålet med lovforslaget at skabe det nødvendige lovgivningsmæssige grundlag for opfyldelse af krav om udlevering i medfør af 2. protokol af 26. marts 1999 til UNESCO-konventionen af 14. maj 1954 om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt (herefter konventionens 2. protokol). Med lovforslaget fastslås det i udleveringsloven, at udlevering ikke kan afslås alene med den begrundelse, at der er tale om en

politisk lovovertrædelse. Der er tale om en række nærmere angivne overtrædelser rettet mod kulturværdier under forhøjet beskyttelse samt ved omfattende ødelæggelse og tilegnelse af kulturværdier, som er beskyttet af selve konventionen og 2. protokol. Formålet med forslaget er således på dette punkt at opfylde kravet i konventionens 2. protokol om udlevering af personer, der har gjort sig skyldige i visse overtrædelser rettet mod kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt.

Øvrige bestemmelser og krav i konventionens 2. protokol, herunder om bl.a. jurisdiktion (herefter straffemyndighed) og anmodning til UNESCO om forhøjet beskyttelse af kulturværdier i Danmark, kan opfyldes inden for rammerne af gældende dansk ret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2 for en nærmere beskrivelse af baggrunden for protokollen mv.

Justitsministeriet finder det mest hensigtsmæssigt at ensrette den gældende ordning for behandlingen af udleveringssager, og det foreslås på den baggrund, at kompetencen til at træffe afgørelse i sager om udlevering i henhold til lov nr. 342 af 16. maj 2001 om Den Internationale Straffedomstol og lov nr. 1099 af 21. december 1994 om strafforfølgning ved det internationale tribunal til pådømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien også overdrages til domstolene.

2. Lovforslagets baggrund

2.1. EU-Domstolens domme i de forenede sager C-508/18 og C-82/19 PPU samt i sag C-509/18

Den 27. maj 2019 afsagde EU-Domstolen dom i de forenede sager C-508/18 og C-82/19 PPU samt i sag C-509/18 vedrørende fortolkningen af artikel 6, stk. 1, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre. Sagerne angår, i hvilket omfang en anklagemyndighed må udpeges til at udstede en europæisk arrestordre, herunder navnlig, om en anklagemyndighed – konkret to tyske (sag C-508/18 og C-82/19 PPU) og en litauisk (sag C-509/18) – er tilstrækkelig uafhængig af den udøvende magt til at behandle sådanne sager.

Rammeafgørelsens artikel 6, stk. 1, fastsætter, at den udstedende judicielle myndighed er den judicielle myndighed i det anmodende land, der efter national ret i dette land er kompetent til at udstede en europæisk arrestordre. Tilsvarende er den fuldbyrdende judicielle myndighed i det anmodede land

den judicielle myndighed, som efter national ret i dette land er kompetent til at træffe afgørelse om udlevering, jf. artikel 6, stk. 2.

EU-Domstolen har i den forbindelse fastslået en række betingelser for, i hvilket omfang en anklagemyndighed efter rammeafgørelsens artikel 6, stk. 1, kan betragtes som en judicial myndighed og dermed må udpeges til at udstede en europæisk arrestordre, herunder om en anklagemyndighed er tilstrækkelig uafhængig af den udøvende magt til at behandle sådanne sager, jf. nedenfor.

I dommene fastslår EU-Domstolen, at en anklagemyndighed under visse betingelser kan udpeges som kompetent judicial myndighed til at udstede europæiske arrestordrer. Betingelserne er overordnet følgende:

1. Anklagemyndigheden deltager i forvaltningen af strafferetsplejen.
2. Anklagemyndigheden er uafhængig. Det kræver, at der er regler, der kan sikre, at myndigheden i forbindelse med vedtagelsen af en afgørelse om at udstede en europæisk arrestordre ikke udsættes for nogen form for risiko for at blive underlagt navnlig en individuel instruktion fra den udøvende magt.
3. Anklagemyndighedens afgørelse om at udstede en europæisk arrestordre kan indbringes for domstolene.

Omdrejningspunktet i sagerne var navnlig betingelsen om uafhængighed (betingelse 2).

I sagen om den litauiske anklagemyndighed kom EU-Domstolen frem til, at en anklagemyndighed som den litauiske, hvis uafhængighed er sikret ved den litauiske forfatning og lov om (den litauiske) anklagemyndighed, kan udgøre en judicial myndighed efter rammeafgørelsens artikel 6, stk. 1.

I sagerne om den tyske anklagemyndighed kom EU-Domstolen derimod frem til, at en anklagemyndighed som de to tyske, der direkte eller indirekte kan modtage instrukser i en konkret sag om udstedelse af en europæisk arrestordre fra den udøvende magt, f.eks. det tyske justitsministerium, ikke er tilstrækkelig uafhængig til at kunne udstede en europæisk arrestordre.

For Danmarks vedkommende er Rigsadvokaten i dag både den kompetente udstedende og fuldbyrdende judicielle myndighed til at behandle sager om udlevering i henhold til rammeafgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 483 af 24. maj 2016 om overførsel af kompetence fra Justitsministeriets departement

til anklagemyndigheden i sager om udlevering og fuldbyrdelse af visse straf-feretlige afgørelser m.v., der i § 1 bestemmer, at de beføjelser, der er tillagt justitsministeren i medfør af lov om udlevering af lovovertrædere, udøves af rigsadvokaten.

Det bemærkes i den forbindelse, at det følger af den danske retsplejelovs § 98, stk. 3, at justitsministeren kan give anklagemyndigheden pålæg vedrørende behandlingen af konkrete sager. Dette gælder også for sager omfattet af rammeafgørelsen.

På baggrund af EU-Domstolens domme er det Justitsministeriets vurdering, at en ordning som den danske, hvorefter justitsministeren formelt set har mulighed for at give pålæg til anklagemyndigheden i sager vedrørende en europæisk arrestordre, er i strid med rammeafgørelsen som fortolket af EU-Domstolen i de ovennævnte sager. Dette uagtet, at anklagemyndigheden i praksis fungerer uafhængigt og er underlagt et objektivitetsprincip ved behandlingen af sager efter rammeafgørelsen.

Justitsministeriet meddelte på den baggrund ved brev af 8. juli 2019 Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg, at det er ministeriets vurdering, at de danske regler efter dommene må fortolkes sådan, at justitsministerens kompetence til at give anklagemyndigheden pålæg vedrørende behandlingen af konkrete sager ikke omfatter sager om Rigsadvokatens behandling af europæiske arrestordre. På baggrund af en sådan rammeafgørelseskonform fortolkning er det Justitsministeriets vurdering, at Rigsadvokaten – i perioden indtil nye regler vedtages – vil kunne anses for en judiciel myndighed i rammeafgørelsens forstand, som fortsat vil kunne udstede europæiske arrestordre.

Justitsministeriet oplyste endvidere Folketinget, at ministeriet i den kommende folketingssamling ville tage initiativ til at bringe den danske lovgivning om behandlingen af udleveringssager permanent i overensstemmelse med rammeafgørelsen som fortolket af EU-Domstolen ved ovennævnte domme.

2.2. FN's konvention om beskyttelse af alle personer mod tvangsforsvinding

For så vidt angår tvangsforsvindingskonventionen bemærkes det, at konventionen blev vedtaget af FN's generalforsamling ved resolution 61/177 under

den 61. samling den 20. december 2006 og trådte i kraft 4 år senere. Danmark undertegnede konventionen den 25. september 2007. Konventionen er i dag undertegnet af 109 lande og ratificeret af 60 lande.

Konventionen har til formål at beskytte alle personer mod tvangsforsvinding på baggrund af denne forbrydelses særligt alvorlige karakter, som under visse nærmere omstændigheder kan være en forbrydelse mod menneskeheden, under hensyntagen til alle personers ret til ikke at blive udsat for en tvangsforsvinding, ofrenes ret til retfærdighed og kompensation og ethvert offers ret til at kende sandheden om omstændighederne ved tvangsforsvinding og den forsvundne persons skæbne.

Ved »tvangsforsvinding« forstår efter konventionens artikel 2 anholdelse, tilbageholdelse, bortførelse eller nogen anden form for frihedsberøvelse udført af nogen, der handler på statens vegne eller af personer eller grupper af personer, der agerer med autorisation, støtte eller stiltiende accept fra staten, efterfulgt af en nægtelse af at anerkende frihedsberøvelsen eller af, at den forsvundnes skæbne eller opholdssted skjules, således at denne person er uden retsbeskyttelse.

Konventionens artikel 1 fastslår, at ingen må udsættes for tvangsforsvinding, og at ingen ekstraordinære omstændigheder, uanset om der er tale om krig, trussel om krig, intern politisk ustabilitet eller nogen anden nødsituation, kan retfærdiggøre en tvangsforsvinding.

Tvangsforsvindingskonventionen forpligter efter artikel 4 de deltagende stater til at kriminalisere tvangsforsvindingsforbrydelser. Konventionen indeholder herudover bestemmelser om udlevering i forbindelse med tvangsforsvindingsforbrydelser. Efter konventionens artikel 13, stk. 1, må en tvangsforsvindingsforbrydelse ikke betragtes som en politisk lovovertrædelse, som knyttet til en politisk lovovertrædelse eller som en lovovertrædelse inspireret af politiske motiver. En anmodning om udlevering må således ikke afslås udelukkende på det grundlag, at den vedrører en politisk lovovertrædelse, en lovovertrædelse som knyttet til en politisk lovovertrædelse eller som en lovovertrædelse inspireret af politiske motiver.

En ratifikation af tvangsforsvindingskonventionen vil nødvendiggøre, at det fastslås i udleveringsloven, at udlevering ikke kan afslås med henvisning til, at en tvangsforsvindingsforbrydelse betragtes som en politisk lovovertræ-

delse, som knyttet til en politisk lovovertrædelse eller som en lovovertrædelse inspireret af politiske motiver. Formålet med forslaget er således på dette punkt at opfylde kravet i konventionen.

2.3. UNESCO-konventionen af 14. maj 1954 om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt med tilhørende 1. protokol

For så vidt angår UNESCO-konventionen af 14. maj 1954 om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt med tilhørende 1. protokol (herefter konventionen og dennes 1. protokol), der vedrører fjernelse og udførsel af kulturværdier under væbnet konflikt, bemærkes det, at konventionen blev ratificeret af Danmark i 2003 ved bekendtgørelse nr. 32 af 23. oktober 2003 i Lovtidende C. Konventionen og dennes 1. protokol indeholder en række grundlæggende bestemmelser om respekt for og beskyttelse af kulturværdier og personel, der har til opgave at beskytte kulturværdier, ligesom konventionen indeholder bestemmelser om tildeling af særlig beskyttelse.

En 2. protokol til konventionen blev vedtaget ved UNESCO-konferencen i Haag den 26. marts 1999. Danmark har tiltrådt konventionens 2. protokol den 5. december 2018.

Konventionen omfatter flytbare og ikke-flytbare værdier af stor betydning for alle folkeslags kulturarv som bl.a. mindesmærker, kirkelige eller verdslige, arkitektoniske, kunstneriske, historiske eller arkæologiske steder, kunstværker, manuskripter, bøger og andre genstande af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk interesse, såvel som videnskabelige samlinger og vigtige samlinger af bøger eller arkiver eller af reproduktioner af ovenfor beskrevne genstande.

Konventionens 2. protokol fra 1999 supplerer konventionen og dennes 1. protokol ved bl.a. at indføre et system til forhøjet beskyttelse af kulturværdier gennem udpegning af særlige kulturværdier til UNESCO. Konventionens 2. protokol pålægger bl.a. de deltagende stater at have et nationalt lovgivningsmæssigt grundlag for strafansvar for en række nærmere angivne overtrædelser rettet mod kulturværdier, ligesom protokollen pålægger statsparterne at have et nationalt lovgivningsmæssigt grundlag for udlevering af personer, der har gjort sig skyldige i ødelæggelse af kulturværdier.

Som grundlag for en afklaring af betydningen af en dansk tiltrædelse af konventionens 2. protokol har en tværministeriel arbejdsgruppe med repræsen-

tanter fra Kulturministeriet, Justitsministeriet, Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet undersøgt den juridiske rækkevidde af konventionens 2. protokol i lyset af Danmarks allerede gældende internationale forpligtelser vedrørende beskyttelse af kulturværdier samt gældende dansk ret.

Arbejdsgruppen har i notat af 28. juni 2017 om betydningen af dansk tiltrædelse af UNESCO-konventionens 2. protokol vurderet, at dansk tiltrædelse forudsætter tilvejebringelse af særskilt hjemmel i dansk ret for opfyldelse af krav om bl.a. udlevering.

Med henblik på at gennemføre arbejdsgruppens anbefalinger vedrørende dansk tiltrædelse af UNESCO-konventionens 2. protokol fremsatte den daværende kulturminister den 29. november 2017 forslag til lov om beskyttelsen af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt (L 112). Lovforslaget blev vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 12. april 2018, og den 25. april 2018 blev lov nr. 310 om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt stadfæstet.

Det fremgår af § 3 i lov nr. 310 af 25. april 2018 om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt, at kulturministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det bemærkes i den forbindelse, at kulturministeren endnu ikke har fastsat tidspunktet for lovens ikrafttræden.

2.4. Internationale aftaler om udlevering

For Danmarks vedkommende findes der tre multilaterale instrumenter, der omhandler udlevering. Herudover er der indgået et antal bilaterale aftaler.

2.4.1. Den europæiske udleveringskonvention med tilhørende protokoller

De grundlæggende internationale regler om udlevering til lande uden for Norden og Den Europæiske Union findes i den europæiske konvention af 13. december 1957 om udlevering af lovovertrædere (herefter »1957-konventionen«), jf. bekendtgørelse nr. 36 af 28. september 1963, med tilhørende første og anden tillægsprotokol af henholdsvis 15. oktober 1975 og 17. marts 1978, jf. bekendtgørelse nr. 106 og nr. 108 af 11. november 1986, samt tredje og fjerde tillægsprotokol af henholdsvis 10. november 2010 og 20. september 2012, jf. lov nr. 428 af 1. maj 2013.

Det bemærkes i den forbindelse, at 1957-konventionen er gennemført i dansk ret ved udleveringsloven, mens første og anden tillægsprotokol er ratificeret af Danmark uden lovændringer.

Den første tillægsprotokol til 1957-konventionen blev kundgjort i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 106 af 11. november 1986 af tillægsprotokol af 15. oktober 1975 til den europæiske konvention af 13. december 1957 om udlevering.

Protokollen har til formål at supplere konventionen med henblik på at styrke beskyttelsen af menneskeheden og enkeltpersoner. Den øgede beskyttelse består i en supplerings af konventions artikel 3 og 9.

Konventionens artikel 3 omhandler politiske forbrydelser, mens artikel 9 omhandler en af de i konventionen nævnte obligatoriske afslagsgrunde.

Med tillægsprotokollen indskrænkes muligheden for at afslå udlevering under henvisning til, at der er tale om en politisk forbrydelse. Danmark har dog erklæret, at man ikke kan anerkende denne del af tillægsprotokollen, og har således opretholdt kompetencen til at foretage en konkret vurdering i sager om udlevering på baggrund af politiske forbrydelser.

Efter konventionens artikel 9 må udlevering ikke være i strid med forbuddet mod dobbelt strafforfølgning (*ne bis in idem*). Med tillægsprotokollen suppleres bestemmelsen i konventionens artikel 9, idet protokollens artikel 2 dels udvider definitionen af dobbelt strafforfølgning, dels tillader udlevering under visse omstændigheder.

Den anden tillægsprotokol til 1957-konventionen blev kundgjort i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 108 af 11. november 1986 af anden tillægsprotokol af 17. marts 1978 til den europæiske konvention af 13. december 1957 om udlevering.

Protokollen har til formål at lette anvendelsen af 1957-konventionen på flere punkter, herunder ved at inkludere fiskale forbrydelser i den kategori af lovovertrædelser, hvorefter en person kan udleveres. Endvidere uddyber protokollen yderligere bestemmelser om domme *in absentia* og amnesti.

Det bemærkes, at bestemmelserne i protokollen om fiskale forbrydelser ændrer den allerede eksisterende artikel 5 i konventionen, og bestemmelserne om formkrav til anmodningen erstatter artikel 12, stk. 1, i konventionen.

Bestemmelserne om domme *in absentia* og om amnesti supplerer derimod de oprindelige artikler.

Den tredje og fjerde tillægsprotokol til 1957-konventionen er gennemført i udleveringsloven ved lov nr. 428 af 1. maj 2013 (Ændring af retsplejeloven, lov om international fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om udlevering af lov-overtrædere) (Gennemførelse af Europarådets konvention om hvidvask, efterforskning, beslaglæggelse og konfiskation af udbytte fra strafbare handlinger samt finansiering af terrorisme samt gennemførelse af den tredje og fjerde tillægsprotokol til den europæiske konvention om udlevering m.v.).

Den tredje tillægsprotokol til 1957-konventionen er en særskilt regulering af muligheden for udlevering efter en forenklet procedure. Denne forenkledede procedure gælder parallelt med den gældende ordning for udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

I stedet for at indsætte særskilte regler om den forenkledede procedure i udleveringsloven, er den tredje tillægsprotokol gennemført i dansk ret i form af en henvisning i udleveringsloven til tillægsprotokollens regler, jf. § 21 c i udleveringsloven. Det følger af bestemmelsen, at tillægsprotokollens regler, der samtidig er optaget som bilag 3 til udleveringsloven, skal anvendes ved siden af de øvrige regler i lovens kapitel 2, 3 og 4, når der er tale om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union, der ligeledes har gennemført den tredje tillægsprotokol, medmindre andre regler om udlevering mellem Danmark og det pågældende land er mere vidtgående end reglerne i tillægsprotokollen. Tillægsprotokollens bestemmelser har på denne måde fået samme gyldighed som den egentlige lovtekst.

Den fjerde tillægsprotokol har til formål at modernisere en række af bestemmelserne i 1957-konventionen og at supplere konventionen i visse henseender på baggrund af den udvikling, der er sket i det internationale samarbejde på det strafferetlige område siden dens vedtagelse i 1957 og siden vedtagelsen af de to tillægsprotokoller hertil i henholdsvis 1975 og 1978.

Den tredje og fjerde tillægsprotokol til 1957-konventionen er endnu ikke ratificeret af Danmark. Justitsministeriet afventer en stillingtagen til, hvorvidt de ovennævnte tillægsprotokoller skal have virkning for Grønland.

2.4.2. Rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre

2.4.2.1. Baggrund

Baggrunden for rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre var et ønske om på grundlag af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15.-16. oktober 1999 at forenkle og effektivisere udleveringsprocedurerne mellem medlemsstaterne med fuld respekt af grundlæggende retsprincipper.

Rammeafgørelsen er udarbejdet med hjemmel i den dagældende artikel 34, stk. 2, litra b, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU), hvorefter Rådet på initiativ af en medlemsstat eller Kommissionen med enstemmighed kan vedtage rammeafgørelser om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Rammeafgørelser er bindende for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.

Formålet med rammeafgørelsen er at gennemføre forenklede regler om udlevering mellem EU-medlemsstaterne, der indebærer, at princippet om gensidig anerkendelse gennemføres på udleveringsområdet. Dette medfører, at når en medlemsstat anmoder om at få en person udleveret til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, skal denne anmodning imødekommes, medmindre der foreligger en af de afslagsgrunde, som fremgår af rammeafgørelsen. Med henblik på at forenkle de administrative procedurer vedrørende udlevering er de traditionelle anmodninger om udlevering med virkning fra den 1. januar 2004 erstattet af »en europæisk arrestordre«. En europæisk arrestordre indeholder dels en anmodning om anholdelse og varetægtsfængsling med henblik på udlevering, dels en anmodning om udlevering.

Rammeafgørelsen erstatter således alle tidligere instrumenter om udlevering mellem medlemsstaterne, herunder de bestemmelser i afsnit III i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen, der vedrører udlevering. Det betyder således bl.a., at 1957-konventionen og de tilhørende protokoller samt konventionen om forenklet udleveringsprocedure mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union (herefter »1995-konventionen«) og konventionen om udlevering mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union (herefter »1996-konventionen«) ikke længere finder anvendelse mellem medlemsstaterne.

Rammeafgørelsen indeholder bestemmelser, der fastlægger, i hvilke tilfælde medlemsstaterne vil være forpligtede til at udlevere en lovovertræder

til en anden medlemsstat, og fastlægger herudover, i hvilke tilfælde medlemsstaterne kan eller skal afslå udlevering af en lovovertræder.

For at understrege princippet om gensidig anerkendelse og forskellen mellem udlevering mellem medlemsstaterne og udlevering mellem tredjelande anvender rammeafgørelsen en række nye begreber. I rammeafgørelsen anvendes begrebet »overgivelse« i stedet for »udlevering«, selv om begge begreber omfatter den fysiske overgivelse af en eftersøgt person til det anmodende land. Endvidere anvendes »den udstedende stat« i stedet for »den anmodende stat« og »den fuldbyrdende stat« i stedet for »den anmodede stat«. Da ingen af disse begreber har en anden indholdsmæssig betydning end udleveringslovens begreber, anvendes udleveringslovens begreber i forbindelse med gennemgangen af rammeafgørelsen. Den anmodende medlemsstat er således den medlemsstat, der udsteder en europæisk arrestordre, og den anmodede medlemsstat er den medlemsstat, der skal gennemføre en europæisk arrestordre.

Rammeafgørelsen er gennemført i dansk ret ved lov nr. 433 af 10. juni 2003.

Rammeafgørelsen er siden suppleret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA om ændring af en række rammeafgørelser med henblik på styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder og fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen (herefter »rammeafgørelsen om afgørelser afsagt *in absentia*«), der omtales i det følgende.

Folketinget afgav ved folketingsbeslutning af 18. december 2008 om udkast til rammeafgørelse om afgørelser afsagt *in absentia* samtykke i medfør af grundlovens § 19, stk. 1, til vedtagelsen af rammeafgørelsen om afgørelser afsagt *in absentia* (udeblivelsesdomme).

Rammeafgørelsen om afgørelser afsagt *in absentia* er vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26. februar 2009 og er offentliggjort i EU-tidende nr. L 81/24 af 27. marts 2009. Rammeafgørelsen har til formål at styrke de proceduremæssige rettigheder for personer, der er genstand for en straffesag, og samtidig lette det retlige samarbejde i straffesager samt forbedre den gensidige anerkendelse af retsafgørelser mellem medlemsstaterne.

Rammeafgørelsen om afgørelser afsagt *in absentia* medfører bl.a. en række ændringer af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Ændringerne har til formål at ensarte de grunde, som medlemsstaterne efter rammeafgørelserne kan anvende til at afslå fuldbyrdelsen af en afgørelse, når den person, der er genstand for afgørelsen, er dømt uden selv at have været til stede under retssagen (*in absentia*).

Rammeafgørelsen om afgørelser afsagt *in absentia* blev gennemført i dansk ret ved lov nr. 271 af 4. april 2011 om ændring af lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union og lov om udlevering af lovovertrædere (Gennemførelse af rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse m.v. og rammeafgørelsen om afgørelser afsagt, uden at den pågældende har været til stede under retssagen). Der henvises til pkt. 3.4.4.

Rammeafgørelser er bindende for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen. Rammeafgørelser har således karakter af en folkeretligt bindende forpligtelse for medlemsstaterne, der indtræder ved Rådets vedtagelse af rammeafgørelsen. Særligt i forhold til Danmarks stilling bemærkes, at det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender ikke har betydning for Danmarks forpligtelse til at opfylde rammeafgørelserne, idet rammeafgørelserne er vedtaget før Lissabon-traktatens ikrafttræden og er bindende for Danmark på mellemstatsligt grundlag.

Rammeafgørelserne er optrykt som bilag x og x til lovforslaget.

2.4.2.2. *Rammeafgørelsens indhold*

Rammeafgørelsen er opdelt i fire kapitler; kapitel 1 (artikel 1- 8) om almindelige principper, kapitel 2 (artikel 9-25) om udleveringsproceduren, kapitel 3 (artikel 26-30) om virkninger af udleveringen og kapitel 4 (artikel 31-35) indeholdende almindelige og afsluttende bestemmelser.

Herudover indeholder præambelen til rammeafgørelsen en række betragtninger, som har betydning for fortolkningen og anvendelsen af rammeafgørelsen. Præambelbetragtningerne tager bl.a. sigte på at sikre overholdelsen af grundlæggende retsprincipper i forbindelse med udlevering af lovovertrædere.

Efter præambelbetragtning nr. 12 kan intet i rammeafgørelsen fortolkes som et forbud mod at afslå at udlevere en person, der er genstand for en europæisk arrestordre, hvis der er objektive grunde til at formode, at den europæiske arrestordre er udstedt med det formål at strafforfølge eller straffe en person på grund af vedkommendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den pågældendes situation kan blive skadet af en af disse grunde.

Endvidere anføres det, at rammeafgørelsen ikke er til hinder for, at medlemsstaterne anvender deres egne forfatningsmæssige bestemmelser om ret til en retfærdig rettergang, foreningsfrihed, pressefrihed og ytringsfrihed i andre medier.

I præambelbetragtning nr. 13 anføres det, at personer ikke må overføres, udsendes eller udleveres til en stat, hvor der er alvorlig risiko for, at de vil blive udsat for dødsstraf, tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

2.4.3. Konventionen om den nordiske arrestordre mv.

2.4.3.1. Baggrund

Konvention om overgivelse for strafbare forhold mellem de nordiske lande (nordisk arrestordre) (herefter »den nordiske udleveringskonvention«) er ved lov nr. 394 af 30. april 2007 gennemført i udleveringslovens kapitel 2 a og 3 a, der indeholder henholdsvis de materielle betingelser for udlevering til de nordiske lande og bestemmelser om proceduren for udlevering. Efter indhentelse af Folketingets samtykke, jf. lov nr. 394 af 30. april 2007, har Danmark i henhold til kongelig resolution af 3. juli 2007 ratificeret konventionen.

Konventionen, der ikke omfatter Færøerne og Grønland, trådte i medfør af artikel 29, stk. 4, i kraft den 16. oktober 2012.

Med reglerne erstattedes de hidtidige udleveringsordninger mellem de nordiske lande, dvs. den fællesnordiske udleveringslovgivning (for Danmarks vedkommende den nordiske udleveringslov) og rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre (som er gennemført i dansk lov ved udleveringslovens kapitel 2 a og 3 a).

Baggrunden for den nordiske udleveringskonvention er et ønske om at forenkle og effektivisere udleveringsprocedurerne mellem de nordiske lande med fuld respekt af grundlæggende retsprincipper og i overensstemmelse med de internationale forpligtelser bl.a. i forhold til Den Europæiske Union, herunder særligt rammeafgåelsen om den europæiske arrestordre.

Formålet med den nordiske udleveringskonvention er at gennemføre forenklede regler om udlevering mellem de nordiske lande. Den nye udleveringsordning indebærer, at princippet om gensidig anerkendelse gennemføres på det nordiske udleveringsområde. Dette indebærer, at når et nordisk land anmoder om at få en person udleveret til strafforfølgning eller straf-fuldbyrdelse, skal denne anmodning imødekommes, medmindre der foreligger en af de afslagsgrunde, som fremgår af den nordiske udleveringskonvention. Med henblik på at forenkle de administrative procedurer vedrørende udlevering erstattes de traditionelle anmodninger om udlevering med en nordisk arrestordre, som har karakter af en anmodning dels om fængsling med henblik på udlevering, dels om udlevering.

Det bemærkes, at efter artikel 31, stk. 2, i rammeafgåelsen om den europæiske arrestordre kan medlemsstaterne indgå bilaterale eller multilaterale aftaler eller ordninger efter rammeafgåelsens ikrafttræden, i det omfang de er mere vidtgående end dennes forskrifter og bidrager til yderligere at forenkle eller lette procedurerne for overgivelse af personer, der er omfattet af en europæisk arrestordre.

Reglerne for udlevering i henhold til den nordiske udleveringskonvention er fastsat i overensstemmelse hermed, og medfører en række udvidelser i pligten til udlevering i forhold til reglerne for udlevering mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union.

I konventionen anvendes begrebet »overgivelse« i stedet for »udlevering«, selv om begge begreber omfatter den fysiske overgivelse af en eftersøgt person til det anmodende land. Endvidere anvendes »det udstedende land« i stedet for »det anmodende land« og »det fuldbyrdende land« i stedet for »det anmodede land«. Da ingen af disse nye begreber har en anden indholdsmæssig betydning end de hidtil anvendte begreber, anvendes de gældende begreber i forbindelse med gennemgangen af konventionen. Det anmodende land er således det land, der udsteder en nordisk arrestordre, og det anmodede land er det land, der skal gennemføre en nordisk arrestordre.

2.4.3.2. Den nordiske udleveringskonventions indhold

Den nordiske udleveringskonvention er opdelt i fem kapitler. Kapitel 1 (artikel 1-7) om almindelige principper, kapitel 2 (artikel 8-21) om udleveringsproceduren, kapitel 3 (artikel 22-25) om virkninger af udleveringen, kapitel 4 (artikel 26-27) om udlevering til/fra Island og kapitel 5 (artikel 28-29) med de afsluttende bestemmelser.

Herudover indeholder præambelen en række betragtninger, som har betydning for fortolkningen og anvendelsen af konventionen. Præambelbetragtningerne tager bl.a. sigte på at sikre overholdelsen af grundlæggende retsprincipper i forbindelse med udlevering af lovovertrædere, herunder de grundlæggende rettigheder, som fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Lovens anvendelsesområde

3.1.1. Gældende ret

Sager om udlevering af personer til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse i et andet land behandles efter reglerne i udleveringsloven.

Udleveringsloven indeholder regler om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union (kapitel 2 og 3), regler om udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union (kapitel 2 a og 3 a) og regler om udlevering til de nordiske lande (kapitel 2 b og 3 b).

Udleveringsloven indeholder dels regler om, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at udlevering kan ske, jf. lovens kapitel 2-2 b, dels regler om behandling af sager om udlevering, jf. lovens kapitel 3-3 b.

Endvidere indeholder udleveringslovens kapitel 4 en række bestemmelser, der er fælles for udlevering til stater henholdsvis i og uden for Den Europæiske Union og de nordiske lande.

Det følger af § 1, stk. 1, i udleveringsloven, at den, der i udlandet er sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling, kan udleveres efter reglerne i udleveringsloven.

Bestemmelsen er indsat ved lov nr. 249 af 9. juni 1967, og er ikke ændret siden.

Det følger af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2542, at bestemmelsen giver en almindelig bemyndigelse til under iagttagelse af de betingelser, og den fremgangsmåde, der er foreskrevet i loven, at udlevere personer, der i en fremmed stat er sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling, til den pågældende stat til strafforfølgning eller til fuldbyrdelse af straf eller anden foranstaltning. Det fremgår videre af forarbejderne, at dette ikke i noget tilfælde pålægger de danske myndigheder en pligt til at foretage udlevering. En sådan pligt vil derimod kunne følge af udleveringstraktater, herunder den europæiske udleveringskonvention af 1957.

Udleveringslovens § 1, stk. 2, er indsat ved lov nr. 394 af 30. april 2007 som følge af, at reglerne om udlevering til de nordiske lande blev indsat i udleveringsloven i forbindelse med, at den nordiske udleveringskonvention blev gennemført i dansk ret, jf. pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af bestemmelsen, at udleveringslovens kapitel 2 a om betingelserne for udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union og kapitel 3 a om behandlingen af disse sager, ikke finder anvendelse på (EU-medlemsstaterne) Sverige og Finland. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger om den nordiske arrestordre, jf. pkt. 3.4.

3.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Udleveringsloven vedrører i dag alene udlevering fra Danmark, og loven indeholder derfor ingen regler vedrørende betingelserne for anmodning om udlevering til Danmark eller regler for behandlingen af disse sager. Reglerne herfor skal derfor findes i de for anmodningen relevante internationale retsakter.

Justitsministeriet har i forbindelse med udstedelsen af en ny hovedlov, hvor kompetencen til at træffe beslutning om at anmode andre lande om udlevering af personer til Danmark foreslås overført til domstolene, fundet det hensigtsmæssigt, at der i udleveringsloven indsættes et kapitel vedrørende anmodning om udlevering til Danmark, jf. pkt. 3.7. nedenfor

Det foreslås på den baggrund, at lovens anvendelsesområde udvides i forhold til den gældende ordning til også at omfatte anmodninger om udlevering til Danmark.

Med lovforslaget foreslås kompetencen til at behandle udleveringssager – både for så vidt angår udlevering til eller fra Danmark – overført til domstolene, dog således at anklagemyndigheden bevarer kompetencen til at udstede nordiske arrestordrer, samt udfærdige og afsende udleveringsanmodninger til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Den foreslåede bestemmelse i udleveringslovens § 1, stk. 1, vil medføre, at personer, der er sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling, kan udleveres til eller fra Danmark efter reglerne i udleveringsloven.

Det fremgår af udleveringslovens § 1, stk. 2, at udleveringslovens kapitel 2 a og 3 a (udlevering til EU-medlemsstater) ikke gælder for udlevering fra Danmark til Finland og Sverige.

Dette skal ses i sammenhæng med, at udleveringsloven indeholder kapitler om betingelser for udlevering til de nordiske lande (kapitel 2 b) og behandling af sager om udlevering til de nordiske lande (kapitel 3 b), og at reglerne heri enten er mere vidtgående end reglerne om udlevering til stater inden for Den Europæiske Union eller identiske hermed.

Bestemmelsen er i overensstemmelse med artikel 31, stk. 2, i rammeafgårelsen, hvorefter medlemsstaterne kan indgå bilaterale eller multilaterale aftaler mv. efter rammeafgårelsens ikrafttræden, i det omfang de er mere vidtgående end dennes forskrifter og bidrager til yderligere at forenkle eller lette procedurerne for overgivelse af personer, der er omfattet af en europæisk arrestordre.

Med lovforslaget foreslås der i overensstemmelse med det ovenfor anførte indsat et særligt kapitel om betingelser for udlevering til de nordiske lande (kapitel 3), jf. pkt. 3.3.

Der er ikke hermed tilsigtet nogen ændring i forhold til den gældende retstilstand.

For så vidt angår behandlingen af sager om udlevering til de nordiske lande i henhold til reglerne om den nordiske arrestordre foreslås der indsat et samlet kapitel om behandlingen af sager om udlevering fra Danmark (kapitel 6),

jf. pkt. 3.6. Der vil dermed ikke være behov for yderligere præciseringer til lovens anvendelsesområde.

Det bemærkes i den forbindelse, at det foreslåede kapitel 7 i loven vedrørende udlevering til Danmark ligeledes vil finde anvendelse på sager om udlevering til Danmark fra de nordiske lande.

Der henvises i øvrigt til § 1 og bemærkningerne hertil.

3.2. Almindelige betingelser for udlevering fra Danmark til udlandet

3.2.1. Den kriminelle lavalder

3.2.1.1. Gældende ret

Rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre fastsætter i artikel 3 visse obligatoriske grunde til at afslå udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre. Hvis der foreligger en af disse obligatoriske afslagsgrunde, er medlemsstaterne således forpligtet til at afvise udlevering.

Det fremgår af rammeafgårelsens artikel 3, stk. 3, at udlevering skal afslås, hvis den person, der er omfattet af arrestordren, er under den kriminelle lavalder efter den anmodede stats lovgivning.

På baggrund heraf er der i udleveringslovens § 10 c indført en udtrykkelig bestemmelse om, at udlevering til EU-medlemsstater af personer under den kriminelle lavalder ikke kan ske.

Bestemmelsen medfører, at der ikke kan ske udlevering, hvis den pågældende efter dansk ret var under den kriminelle lavalder på gerningstidspunktet, jf. straffelovens § 15.

Den nordiske udleveringskonvention fastsætter i artikel 4 visse obligatoriske grunde (dvs. hvor udlevering *skal* afslås) til at afslå udlevering på grundlag af en nordisk arrestordre.

Efter artikel 4, nr. 3, skal udlevering afslås, hvis den person, der er omfattet af arrestordren, er under den kriminelle lavalder efter det anmodede lands lovgivning. Dette svarer til den obligatoriske afslagsgrund i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre, der er gennemført i dansk ret ved udleveringslovens § 10 c.

På denne baggrund er der i udleveringsloven § 10 l, indsat en bestemmelse, hvorefter § 10 c finder tilsvarende anvendelse ved udlevering til de nordiske lande. Bestemmelsen indebærer således, at udlevering ikke kan finde sted, hvis den pågældende er under den kriminelle lavalder.

Der i udleveringsloven ikke en tilsvarende bestemmelse for så vidt angår udlevering til lande uden for Norden og Den Europæiske Union.

3.2.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Justitsministeriet finder, at det bør gælde som en generel betingelse for udlevering fra Danmark til andre lande, at den pågældende på ikke på gerningstidspunktet var under den kriminelle lavalder, jf. straffelovens § 15. Derfor foreslås indsat en bestemmelse herom i udleveringslovens kapitel 2 om almindelige betingelser for udlevering, hvorefter betingelsen vil finde anvendelse i alle sager om udlevering.

Der er ikke i øvrigt med den foreslåede bestemmelse i § 2 tilsigtet ændringer i den gældende retstilstand.

Der henvises til lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

3.2.2. Forbud mod dobbelt strafforfølgning (ne bis in idem) mv.

3.2.2.1. Gældende ret

§§ 8, 10 d og 10 m i udleveringsloven er udtryk for den væsentlige retssikkerhedsgaranti, at man ikke skal kunne dømmes for det samme forhold to gange (princippet om »ne bis in idem«). Princippet om forbud mod dobbelt strafforfølgning er gennemført i udleveringsloven såvel i forbindelse med udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union som ved udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union samt de nordiske lande.

3.2.2.1.1. Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union

Det fremgår af 1957-konventionens artikel 9, at udlevering ikke må tillades, hvis der af de kompetente myndigheder i den stat, over for hvilken anmodning er fremsat, er afsagt endelig dom over den pågældende person for den

eller de forbrydelser, for hvilke udlevering er anmodet. Udlevering kan afslås, hvis de kompetente myndigheder i den nævnte stat har besluttet enten ikke at indlede strafforfølgning eller at afslutte en påbegyndt strafforfølgning vedrørende den eller de samme forbrydelser.

Bestemmelsen om »ne bis in idem« i forhold til udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union fremgår af udleveringslovens § 8. Bestemmelsen blev nyaffattet ved lov nr. 428 af 1. maj 2013, så den svarer til de tilsvarende bestemmelser i udleveringslovens §§ 10 d og 10 m (om »ne bis in idem« ved udlevering til henholdsvis medlemsstater i Den Europæiske Union og de nordiske lande), jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 55.

Det følger således af § 8, stk. 1, 1. pkt., i udleveringsloven, at udlevering ikke kan finde sted, når den, der søges udleveret, her i landet, i et nordisk land, eller i en medlemsstat i Den Europæiske Union er dømt eller frifundet for den pågældende strafbare handling.

Ved ovennævnte nyaffattelse blev ordlyden i § 8, stk. 1, 1. og 4. pkt., præciseret, så det klart fremgår, at princippet om »ne bis in idem« også finder anvendelse, hvor den tidligere dom er afsagt i den medlemsstat, der anmoder om udlevering, jf. bemærkningerne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 51.

Udlevering kan ligeledes ikke ske, hvis den pågældende her i landet er benådet for handlingen, jf. § 8, stk. 1, 2. pkt.

Det følger endvidere af § 8, stk. 1, 3. pkt., at udlevering kan afslås, hvis den, der søges udleveret, er dømt eller frifundet for handlingen i et land uden for Norden og Den Europæiske Union.

Det følger af bestemmelsens forarbejder, at udlevering kan afslås, hvis der er afsagt dom i sagen i en stat uden for Norden og Den Europæiske Union. I disse tilfælde beror det på en konkret vurdering, om der skal ske udlevering eller ej. Der vil f.eks. kunne ske udlevering, hvis den pågældende tidligere er frifundet for den pågældende handling i en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, men grundlaget for dommen er åbenbart mangelfuldt, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 55.

Det følger imidlertid af § 8, stk. 1, 4. pkt., at udlevering – uagtet at den pågældende er dømt for den samme strafbare handling – kun kan afslås efter

1. og 3. pkt., hvis dommen er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domslandet.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen i § 8, stk. 1, 4. pkt., jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 56, at udlevering ikke kan afslås efter bestemmelsen under henvisning til, at den pågældende er dømt her i landet, i et nordisk land eller i en medlemsstat i Den Europæiske Union, hvis der på grund af myndighedernes passivitet i domslandet ikke er taget sædvanlige skridt med henblik på fuldbyrdelse af dommen. Hvis domslandets relevante myndigheder således – uden at der er indtrådt forældelse – gennem længere tid intet har foretaget sig med henblik på fuldbyrdelse af dommen, vil udlevering ikke kunne afslås. Dette gælder dog ikke i tilfælde, hvor der på grund af myndighedernes almindelige sagsbehandlingstid i domslandet endnu ikke er foretaget de relevante skridt mod fuldbyrdelsen af dommen.

Bestemmelsen udelukker ikke udlevering til straffuldbyrdelse i et land, der tidligere har afsagt dom i sagen, i tilfælde, hvor et andet land – i strid med princippet om »ne bis in idem« – efterfølgende har indledt strafforfølgning eller afsagt en straffedom, der endnu ikke er fuldbyrdet, for det samme forhold.

Bestemmelsen medfører ikke en pligt for de danske myndigheder til af egen drift at undersøge, om den pågældende tidligere er blevet endelig dømt i et andet land for de samme handlinger. De nævnte afslagsgrunde bliver således kun relevante, såfremt de danske myndigheder er i besiddelse af de nødvendige oplysninger om en eventuel dom afsagt i udlandet.

De danske myndigheder skal således ikke af egen drift iværksætte en nærmere undersøgelse af, om der er afsagt dom for forholdet i udlandet. Er det oplyst, at den, som en udleveringsanmodning vedrører, muligvis allerede er dømt eller frifundet for det samme forhold i udlandet, men er oplysningerne utilstrækkelige, og kan de nødvendige oplysninger ikke tilvejebringes, skal udleveringsanmodningen normalt imødekommes, hvis lovens betingelser herfor i øvrigt er opfyldt.

Er tiltale mod den pågældende frafaldet, kan udlevering kun finde sted, hvis retsplejelovens betingelser for omgørelse af bestemmelsen om tiltalefrafald er opfyldt, jf. udleveringslovens § 8, stk. 2, 1. pkt.

Det følger endvidere af § 8, stk. 2, 2. pkt., at udlevering kan afslås, hvis påtale er opgivet og betingelserne for at omgøre beslutningen om påtaleopgivelse ikke er opfyldt. Bestemmelsen blev oprindelig indsat i udleveringsloven ved lov nr. 433 af 10. juni 2003 i forbindelse med, at man indsatte en tilsvarende bestemmelse i § 10 d, stk. 2, vedrørende udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union, for at undgå at adgangen til at udlevere personer til stater uden for Den Europæiske Union blev mere vidtgående end adgangen til at udlevere personer til EU-medlemsstater. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4303, at der således f.eks. vil kunne være grund til at afslå udlevering, hvis politi- og anklagemyndigheden her i landet allerede har foretaget en bevismæssig vurdering af den sag (handling), som anmodningen vedrører, med henblik på eventuel strafforfølgning i Danmark, og der i den forbindelse er meddelt påtaleopgivelse, fordi sigtelsen har vist sig at være grundløs. Det anføres endvidere, at det imidlertid ikke er givet, at en anmodning om udlevering skal afslås, alene fordi der foreligger en påtaleopgivelse. De hensyn, der kan begrunde en sådan afvisningsgrund, gør sig f.eks. ikke gældende, hvis påtaleopgivelse er meddelt, fordi handlingen ikke kan strafforfølges i Danmark pga. manglende jurisdiktionskompetence, men i stedet må forfølges i den medlemsstat, der nu anmoder om udlevering.

Det bemærkes, at efter retsplejelovens § 724, stk. 2, kan strafforfølgning, når der er truffet afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald, kun fortsættes mod den pågældende efter den overordnede anklagemyndigheds bestemmelse, hvis meddelelse herom er forkyndt for den pågældende inden 2 måneder fra afgørelsens dato, medmindre sigtedes forhold har hindret rettidig forkyndelse eller betingelserne for genoptagelse efter lovens § 975 er til stede. Det bemærkes endvidere, at fristen for omgørelse af en beslutning om påtaleopgivelse alene finder anvendelse i sager, hvor den pågældende har været sigtet. I sager, hvor der har været indledt efterforskning, uden at den pågældende har været sigtet, gælder der ingen frist for omgørelse af en beslutning om at indstille efterforskningen.

Bestemmelsen i udleveringslovens § 8, stk. 2, 1. pkt., indebærer således, at der i sager, hvor der er meddelt den pågældende påtaleopgivelse eller tiltalefrafald, ikke vil kunne ske udlevering, hvis fristen på 2 måneder for forkyndelse af den overordnede anklagemyndigheds omgørelse af sagen er overskredet, og betingelserne i retsplejelovens § 975 for genoptagelse ikke er opfyldt. Efter denne bestemmelse kan der ske genoptagelse, når nye beviser af vægt er kommet for dagen, eller når det ifølge den pågældendes efterfølgende tilståelse eller andre beviser, der senere er kommet for dagen,

må antages, at den pågældende er skyldig, eller påtaleopgivelse eller tiltalefrafald skyldes falske forklaringer mv.

Efter udleveringslovens § 8, stk. 3, kan udlevering til strafforfølgning desuden afslås, hvis der her i landet er indledt strafforfølgning mod den pågældende for den handling, der søges om udlevering for, og strafforfølgning på grund af handlingens karakter, den pågældendes tilknytning til Danmark og omstændighederne i øvrigt findes at skulle gennemføres her i landet. Bestemmelsen i stk. 3 indebærer, at udlevering med henblik på strafforfølgning kan afslås, hvis strafforfølgning mod den pågældende er påbegyndt – men endnu ikke afsluttet – her i landet for den handling, som udleveringsanmodningen vedrører, og strafforfølgning på grund af handlingens karakter, den pågældendes tilknytning til Danmark og omstændighederne i øvrigt findes mest nærliggende at skulle gennemføres her i landet.

Hvorvidt strafforfølgning bør gennemføres her i landet, beror på en konkret vurdering i den enkelte sag, hvor der – ud over de i bestemmelsen nævnte momenter – f.eks. kan lægges vægt på, hvor fremskreden strafforfølningen er mod den pågældende her i landet, og hvor lovovertrædelsen navnlig har haft virkning, jf. bestemmelsens forarbejder, Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 56.

3.2.2.1.2. Udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union

Bestemmelsen i udleveringslovens § 10 d, stk. 1, blev indsat ved lov nr. 433 af 10. juni 2003. Bestemmelsen har bl.a. til formål at gennemføre artikel 3, nr. 2, i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre.

Rammeafgårelsens artikel 3, nr. 2, bestemmer, at den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat skal afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, hvis det af de oplysninger, den fuldbyrdende judicielle myndighed er i besiddelse af, fremgår, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt for de samme handlinger af en anden medlemsstat, på betingelse af at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning.

Det følger i øvrigt af artikel 50 i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder, at ingen i en straffesag på ny skal kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken den pågældende allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt i en af Unionens medlemsstater i overensstemmelse med lovgivningen.

Ved lov nr. 428 af 1. maj 2013 blev ordlyden i 1. og 4. pkt. i udleveringslovens § 10 d, stk. 1, præciseret, så det nu klart fremgår, at princippet om »ne bis in idem« også finder anvendelse, hvor den tidligere dom er afsagt i den medlemsstat, der anmoder om udlevering, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 57.

Det følger således af udleveringslovens § 10 d, stk. 1, 1. pkt., at der ikke må ske udlevering, hvis den, der søges udleveret, er dømt eller frifundet for den pågældende handling her i landet eller i en anden EU-medlemsstat. Bestemmelsen udelukker ikke udlevering til straffuldbyrkelse i en medlemsstat, der tidligere har afsagt dom i sagen, i tilfælde, hvor en anden stat i strid med princippet om »ne bis in idem« efterfølgende har indledt strafforfølgning eller afsagt en straffedom, der endnu ikke er fuldbyrdet, for det samme forhold.

Tilsvarende gælder ifølge stk. 1, 2. pkt., hvis den, der søges udleveret, her i landet er benådet for handlingen. Bestemmelsen er fastsat i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 3, stk. 1, hvorefter medlemsstaterne endvidere skal afslå at udlevere, hvis den pågældende kan strafforfølges i den anmodede medlemsstat, og der i denne stat er truffet beslutning om benådning (amnesti).

Udlevering kan endvidere afslås efter stk. 1, 3. pkt., hvis den, der søges udleveret, er dømt eller frifundet for handlingen i en stat uden for Den Europæiske Union. Bestemmelsen er valgfri (fakultativ). Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at der f.eks. vil kunne ske udlevering, hvis den pågældende tidligere er frifundet for den samme handling i en stat uden for Den Europæiske Union, men grundlaget for dommen er åbenbart mangelfuldt, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4302.

Udlevering kan dog kun afslås efter 1. og 3. pkt., hvis dommen er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i den pågældende stat, jf. stk. 1, 4. pkt. Om fortolkningen af bestemmelsen henvises til pkt. 3.2.2.1.1 ovenfor om den enslydende bestemmelse i lovens § 8, stk. 1, 4. pkt.

Som nævnt i bemærkningerne til § 10 d i lovforslaget til lov nr. 433 af 10. juni 2003, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4319-4320, er det ikke hensigten med bestemmelsen i § 10 d, stk. 1, at de danske udleveringsmyndigheder af egen drift skal iværksætte undersøgelse af, om der er afsagt dom for forholdet i en anden stat. Er det oplyst, at den, som en arrestordre

vedrører, allerede er dømt eller frifundet for det samme forhold i en anden stat, men er oplysningerne utilstrækkelige, og kan de nødvendige oplysninger ikke tilvejebringes, således at der kan træffes afgørelse inden for de 10- og 60-dages frister for henholdsvis justitsministerens afgørelse og en eventuel domstolsafgørelse, der fremgår af udleveringslovens § 18 d, skal udleveringsanmodningen normalt imødekommes, hvis lovens betingelser herfor i øvrigt er opfyldt.

Er tiltale mod den pågældende frafaldet her i landet, kan udlevering kun finde sted, hvis retsplejelovens betingelser for omgørelse af beslutningen om tiltalefrafald er opfyldt, jf. § 10 d, stk. 2, 1. pkt. Endvidere kan udlevering afslås, hvis påtale er opgivet, og betingelserne for at omgøre beslutningen om påtaleopgivelse ikke er opfyldt, jf. § 10 d, stk. 2, 2. pkt.

Om reglerne om påtaleopgivelse, jf. retsplejelovens § 721, og fortsættelse af strafforfølgning, når der er truffet afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald, retsplejelovens § 724, stk. 2, henvises til pkt. 3.2.2.1.1 ovenfor.

Det er imidlertid ikke givet, at en anmodning om udlevering skal afslås, alene fordi der foreligger en påtaleopgivelse. De hensyn, der kan begrunde en sådan afvisningsgrund, gør sig f.eks. ikke gældende, hvis påtaleopgivelse er meddelt, fordi handlingen ikke kan strafforfølges i Danmark pga. manglende jurisdiktionskompetence, men i stedet må forfølges i den medlemsstat, der nu anmoder om udlevering, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4303.

Efter udleveringslovens § 10 d, stk. 3, kan udlevering med henblik på strafforfølgning afslås, hvis strafforfølgning mod den pågældende er påbegyndt – men endnu ikke afsluttet – her i landet, for den handling, som arrestordren vedrører, og strafforfølgning på grund af handlingens karakter, den pågældendes tilknytning til Danmark og omstændighederne i øvrigt findes mest nærliggende at skulle gennemføres her i landet. Bestemmelsen er fastsat i overensstemmelse med artikel 4, stk. 2, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, hvorefter udlevering kan afslås, hvis den person, der er genstand for en europæisk arrestordre, allerede strafforfølges i den anmodede stat for de samme lovovertrædelser, som ligger til grund for arrestordren.

Om fortolkningen af bestemmelsen henvises til pkt. 3.2.2.1.1 ovenfor om den enslydende bestemmelse i lovens § 8, stk. 3.

3.2.2.1.3. Udlevering til lande i Norden

Udlevering skal efter den obligatoriske afslagsgrund i den nordiske udleveringskonventions artikel 4, nr. 2, afslås, hvis den person, der er omfattet af arrestordren, tidligere er blevet endelig dømt i et nordisk land eller en EU-medlemsstat for den handling, som den pågældende nu ønskes udleveret for. Udlevering skal dog kun afslås, hvis straffen er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domlandet.

På den baggrund er der i udleveringslovens § 10 m, stk. 1, 1. pkt., indsat en bestemmelse, hvorefter udlevering skal afslås, hvis den, der ønskes udleveret, er blevet dømt eller frifundet for den samme handling i Danmark, i et nordisk land eller i en EU-medlemsstat.

Efter den nordiske udleveringskonventions artikel 4, nr. 1, skal det anmodede land afslå at udlevere en person, hvis den pågældende kan strafforfølges i det anmodede nordiske land, og der i dette land er truffet beslutning om benådning (amnesti). Bestemmelsen svarer til artikel 3, nr. 1, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

I overensstemmelse hermed fremgår det af udleveringslovens § 10 m, stk. 1, 2. pkt., at der ikke kan ske udlevering, hvis den, der søges udleveret, her i landet er benådet for handlingen.

Efter den nordiske udleveringskonventions artikel 5, nr. 3, kan udlevering endvidere afslås, hvis den person, der er omfattet af den nordiske arrestordre, tidligere er blevet endelig dømt i et tredjeland (dvs. ethvert land uden for Norden og Den Europæiske Union, jf. konventionens artikel 3, stk. 5) for den lovovertrædelse, der ligger til grund for arrestordren.

Bestemmelsen er gennemført i udleveringslovens § 10 m, stk. 1, 3. pkt., hvorefter udlevering dermed kan afslås, hvis den, der søges udleveret, er dømt eller frifundet for handlingen i et land uden for Norden og Den Europæiske Union.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i § 10 m, stk. 1, 3. pkt., at det vil bero på en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder, om der skal ske udlevering eller ej. Der vil f.eks. kunne ske udlevering, hvis den pågældende tidligere er frifundet for den samme handling i en stat uden

for Norden og Den Europæiske Union, men grundlaget for dommen er åbenbart mangelfuldt, jf. herved lovforslaget til lov nr. 394 af 30. april 2007 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere og forskellige andre love og om ophævelse af lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af konvention om overgivelse for strafbare forhold mellem de nordiske lande (nordisk arrestordre) m.v.), jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2522.

Hvis den pågældende er dømt for den samme strafbare handling i et andet nordisk land eller en anden EU-medlemsstat end det nordiske land, der anmoder om udlevering, er det en betingelse for at afslå udlevering, at straffen er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domslandet, jf. udleveringslovens § 10 m, stk. 1, 4. pkt.

Som nævnt i bemærkningerne til § 10 m, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2522, er det ikke hensigten med bestemmelsen i § 10 m, stk. 1, at de danske myndigheder af egen drift skal iværksætte en nærmere undersøgelse af, om der er afsagt dom for forholdet i et andet land. Er det oplyst, at den, som en arrestordre vedrører, muligvis allerede er dømt eller frifundet for det samme forhold i et andet land, men er oplysningerne utilstrækkelige, og kan de nødvendige oplysninger ikke tilvejebringes, således at der kan træffes afgørelse inden for de frister, der fremgår af udleveringslovens § 18 k, jf. nedenfor i pkt. 3.6.9.1.2., skal udleveringsanmodningen normalt imødekommes, hvis lovens betingelser herfor i øvrigt er opfyldt

Den nordiske udleveringskonvention indeholder i artikel 5, nr. 4, en yderligere afslagsgrund, nemlig i de tilfælde, hvor det anmodede nordiske lands myndigheder allerede har besluttet ikke at indlede strafforfølgning eller at opgive strafforfølgning af den lovovertrædelse, der ligger til grund for arrestorden. Bestemmelsen er gennemført i udleveringslovens § 10 m, stk. 2, der henviser til § 10 d, stk. 3.

Om reglerne om påtaleopgivelse, jf. retsplejelovens § 721, og fortsættelse af strafforfølgning, når der er truffet afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald, retsplejelovens § 724, stk. 2, henvises til pkt. 3.2.2.1.1 ovenfor.

Den nordiske udleveringskonventions artikel 5, nr. 4, svarer til artikel 4, nr. 3, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, der er gennemført i dansk ret ved udleveringslovens § 10 d, stk. 2.

På den baggrund er der i udleveringslovens § 10 m, stk. 2, indsat en bestemmelse, hvorefter § 10 d, stk. 2, skal finde tilsvarende anvendelse ved udlevering til de nordiske lande.

Udlevering kan efter den nordiske udleveringskonventions artikel 5, nr. 1, endvidere afslås, hvis den person, der er genstand for en nordisk arrestordre, allerede strafforfølges i det anmodede land for de samme lovovertrædelser, som ligger til grund for arrestordren.

Den nordiske udleveringskonventions artikel 5, nr. 1, svarer til artikel 4, nr. 2, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, der er gennemført i dansk ret ved udleveringslovens § 10 d, stk. 3.

På den baggrund er der i udleveringslovens § 10 m, stk. 2, indsat en bestemmelse, hvorefter § 10 d, stk. 3, skal finde tilsvarende anvendelse ved udlevering til de nordiske lande. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2507-2508, at situationer omfattet af bestemmelsen – henset til det nære samarbejde mellem de nordiske lande – i øvrigt ofte vil kunne løses ved, at de judicielle myndigheder aftaler, i hvilket land sagen mest hensigtsmæssigt kan gennemføres.

3.2.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås §§ 8, 10 d og 10 m videreført, dog med den ændring, at reglerne herom af praktiske hensyn, herunder navnlig af hensyn til lovens overskuelighed, opdeles i to bestemmelser, ligesom bestemmelserne herom indsættes i udleveringslovens kapitel 2 om almindelige betingelser for udlevering, hvorefter betingelserne vil finde anvendelse i alle sager om udlevering.

Det foreslås på den baggrund, at der i udleveringslovens § 3 indsættes en bestemmelse, der vedrører spørgsmålet om udlevering, når der er tale om, at den pågældende enten er dømt eller frifundet for den samme strafbare handling eller benådet for handlingen, samt undtagelserne hertil.

Justitsministeriet finder dog anledning til at præcisere, hvordan myndighederne skal forholde sig i forhold til, om der er afsagt dom for samme forhold i udlandet.

De danske myndigheder skal ikke af egen drift iværksætte en nærmere undersøgelse af, om der er afsagt dom for forholdet i udlandet. Er det oplyst,

at den, som en udleveringsanmodning vedrører, muligvis allerede er dømt eller frifundet for det samme forhold i udlandet, undersøges dette nærmere. Viser oplysningerne sig herefter at være utilstrækkelige, og kan de nødvendige oplysninger ikke tilvejebringes, skal udleveringsanmodningen normalt imødekommes, hvis lovens betingelser herfor i øvrigt er opfyldt.

Det foreslås endvidere, at der i udleveringslovens § 4 indsættes en bestemmelse, der vedrører spørgsmålet om udlevering, når der enten er tale om, at tiltale mod den pågældende er frafaldet, eller påtale er opgivet, eller såfremt der her i landet er indledt strafforfølgning mod den pågældende.

Lovforslagets §§ 3 og 4 viderefører i øvrigt de gældende bestemmelser i udleveringslovens §§ 8, 10 d og 10 m, og der er med lovforslaget ikke tilset ændringer i den gældende retstilstand.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets §§ 3 og 4 samt bemærkningerne hertil.

3.2.3. Handlinger begået helt eller delvist i Danmark

3.2.3.1 Gældende ret

De almindelige betingelser for, hvornår en handling er omfattet af dansk straffemyndighed, fremgår af straffelovens §§ 6-9. Efter bestemmelserne er en handling bl.a. omfattet af dansk straffemyndighed, når handlingen er begået på dansk territorium, når handlingen er begået af en dansk statsborger mv. i et andet land, hvis forholdet også er strafbart i dette land, når handlingen har virkning i Danmark, eller når handlingen er omfattet af mellemfolkelig overenskomst, ifølge hvilken Danmark er forpligtet til at foretage strafforfølgning.

3.2.3.1.1. Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union

Det fremgår af artikel 7, stk. 1, i 1957-konventionen, at den stat, over for hvilken anmodning om udlevering er fremsat, kan afslå anmodningen, når udleveringen kræves for en forbrydelse, som efter statens lovgivning betragtes som begået helt eller delvis på dens territorium eller på et sted, der ligestilles med dens territorium.

Bestemmelsen er ikke gennemført i udleveringsloven i forhold til udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

3.2.3.1.2. Udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union

Ifølge artikel 4, stk. 7, litra a, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre har medlemsstaterne mulighed for at afslå udlevering til en anden medlemsstat, hvis den pågældende lovovertrædelse helt eller delvis må anses for at være begået på den anmodede medlemsstats territorium.

Denne afslagsgrund indebærer, at det vil være muligt at afslå udlevering, hvis en anden medlemsstat strafforfølger lovovertrædelser, der helt eller delvist er begået her i landet.

I overensstemmelse hermed følger det af § 10 f, stk. 1, at udlevering ikke må finde sted, hvis den handling, som arrestordren vedrører, er foretaget her i landet, og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.

3.2.3.1.3. Udlevering til lande i Norden

Ifølge den nordiske udleveringskonventions artikel 5, nr. 2, kan udlevering til et andet nordisk land afslås, hvis det forhold, der ligger til grund for en nordisk arrestordre, efter det anmodede lands lovgivning betragtes som begået helt eller delvis på dette lands territorium eller på et sted, der ligestilles hermed, og forholdet ikke udgør en lovovertrædelse efter det anmodede lands lovgivning.

Denne afslagsgrund indebærer, at det er muligt for de danske myndigheder at afslå udlevering, hvis et andet nordisk land strafforfølger handlinger, der helt eller delvist er begået her i landet, og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.

På den baggrund er der i udleveringslovens § 10 n, indsat en bestemmelse, hvorefter § 10 f, stk. 1, vedrørende udlevering til EU-medlemsstater skal finde tilsvarende anvendelse ved udlevering til de nordiske lande.

Udlevering skal herefter afslås, hvis den nordiske arrestordre omfatter handlinger helt eller delvist foretaget her i landet, og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.

3.2.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslagets § 5 foreslås reglerne i §§ 10 f, stk. 1, og 10 n, jf. § 10 f, stk. 1, videreført.

Justitsministeriet finder, at det bør gælde som en generel betingelse, at udlevering ikke kan finde sted, hvis den pågældende handling helt eller delvis er foretaget her i landet, og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret. Derfor foreslås indsat en bestemmelse herom i udleveringslovens kapitel 2 om almindelige betingelser for udlevering, hvorefter betingelsen vil finde anvendelse i alle sager om udlevering.

Det bemærkes, at hvis en anmodning om udlevering omfatter handlinger, der helt eller delvist er begået her i landet, og handlingen er strafbar efter dansk ret, vil udlevering efter en konkret vurdering kunne afslås efter bestemmelserne i udleveringslovens § 8, stk. 3, § 10 d, stk. 3, og § 10 m, stk. 2, jf. § 10 d, stk. 3. Efter disse bestemmelser kan udlevering afslås, hvis der her i landet er indledt strafforfølgning mod den pågældende for samme handling, som der søges udlevering for, og strafforfølgning på grund af handlingens karakter, den pågældendes tilknytning til Danmark og omstændighederne i øvrigt findes at skulle gennemføres her i landet. Der henvises til lovforslagets § 4, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til § 5 og bemærkningerne hertil.

3.2.4. Fare for forfølgelse på grund af afstamning eller politisk opfattelse mv. samt risiko for tortur

3.2.4.1. Gældende ret

Efter udleveringslovens § 6, stk. 1, § 10 h, stk. 1, og § 10 n, jf. § 10 h, stk. 1, må udlevering ikke finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen på grund af sin afstamning, sit tilhørsforhold til en bestemt befolkningsgruppe, sin religiøse eller politiske opfattelse eller i øvrigt på grund af politiske forhold vil blive udsat for forfølgelse, som retter sig mod den pågældendes liv eller frihed eller i øvrigt er af alvorlig karakter.

Det fremgår desuden af udleveringslovens § 6, stk. 2, § 10 h, stk. 2, og § 10 n, jf. § 10 h, stk. 2, at udlevering ikke må finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen vil blive udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling.

3.2.4.1.1. Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union

Bestemmelsen i udleveringslovens § 6, stk. 1, er indsat ved lov nr. 249 af 9. juni 1967 og er ikke ændret siden. Det følger af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2547-2548, at forbuddet mod udlevering i det væsentlige er på linje med artikel 3, stk. 2, i 1957-konventionen, som fastsat på baggrund af artikel 33, stk. 1, i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, hvorefter ingen stat på nogen som helst måde må udvise eller afvise en flygtning ved grænserne til sådanne områder, hvor hans liv eller frihed ville være truet på grund af hans race, religion, nationalitet, hans tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller hans politiske anskuelser.

Udleveringslovens § 6, stk. 2, der er indsat i udleveringsloven ved lov nr. 433 af 10. juni 2003 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere og lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af EU-rammeafgørelse om den europæiske arrestordre m.v.) som en præcisering af gældende ret, svarer til artikel 3 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hvorefter ingen må underkastes tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Det fremgår af forarbejderne til ovennævnte lov, at Justitsministeriet i lyset af, at det i præambelbetragtning nr. 13 i rammeafgørelsen udtrykkeligt er anført, at personer ikke må udleveres til en stat, hvor der er alvorlig risiko for, at de vil blive udsat for dødsstraf, tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, har fundet det naturligt at indsætte en præciserende bestemmelse, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4297 (pkt. 4.1.1).

3.2.4.1.2. Udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union

Det følger af præambelbetragtning nr. 12 i rammeafgørelsen, at intet i rammeafgørelsen kan fortolkes som et forbud mod at afslå at overgive en person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, hvor der er objektive grunde til at formode, at anmodningen om udlevering er fremsat med det formål at strafforfølge eller straffe en person på grund af vedkommendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den pågældendes situation kan blive skadet af en af disse grunde.

Det følger endvidere af artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelsen, at rammeafgørelsen ikke indebærer nogen ændring af pligten til at respektere grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som de er defineret i artikel 6 i Traktaten om Den Europæiske Union. Det fremgår af TEU

artikel 6, stk. 1, at Unionen anerkender de rettigheder, friheder og principper, der findes i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder, der har samme juridiske værdi som traktaterne. Det fremgår endvidere af TEU artikel 6, stk. 3, at de grundlæggende rettigheder, som er garanteret ved konventionen, udgør generelle principper i EU-retten.

Med henblik på at beskytte mod forfølgelse er der i udleveringslovens § 10 h, stk. 1, indsat en bestemmelse, der fastslår, at udlevering ikke må finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen på grund af sin afstamning, sit tilhørsforhold til en bestemt befolkningsgruppe, sin religiøse eller politiske opfattelse eller i øvrigt på grund af politiske forhold vil blive udsat for forfølgelse, som retter sig mod hans eller hendes liv eller frihed eller i øvrigt er af alvorlig karakter. Bestemmelsen i § 10 h, stk. 1, svarer til bestemmelsen i lovens § 6, stk. 1, der finder anvendelse på udlevering til tredjelande.

Ligeledes fastslår § 10 h, stk. 2, at udlevering endvidere ikke må finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen vil blive udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Bestemmelsen svarer til, hvad der følger af artikel 3 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Tilsvarende bestemmelser findes i artikel 4 og 19, stk. 2, i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder.

3.2.4.1.3. Udlevering til lande i Norden

Den nordiske udleveringskonventions præambel indeholder en række betragtninger, som har betydning for fortolkningen og anvendelsen af konventionen. Præambelbetragtningerne tager bl.a. sigte på at sikre overholdelsen af grundlæggende retsprincipper i forbindelse med udlevering af lovovertrædere, herunder de grundlæggende rettigheder, som fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Udleveringslovens § 10 n i kapitel 2 b om betingelser for udlevering til de nordiske lande indeholder en henvisning til § 10 h (vedrørende udlevering til EU-medlemsstater). Bestemmelsen fastslår et forbud mod udlevering, hvis der er fare for, at den pågældende efter udleveringen på grund af sin afstamning, sit tilhørsforhold til en bestemt befolkningsgruppe, sin religiøse eller politiske opfattelse eller i øvrigt på grund af politiske forhold vil blive udsat for forfølgelse, som retter sig mod dennes liv eller frihed eller i øvrigt er af alvorlig karakter.

3.2.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lovforslagets § 6 viderefører de gældende bestemmelser i udleveringslovens §§ 6, 10 h og 10 n, jf. § 10 h, og der er med lovforslaget ikke tilsigtet ændringer i den gældende retstilstand.

Justitsministeriet foreslår dog, at der tilføjes en bestemmelse i lovforslagets § 6, stk. 3, om, at udlevering endvidere ikke kan finde sted, hvis det i øvrigt ville stride mod Danmarks internationale forpligtelser. Der er heller ikke med denne tilføjelse tilsigtet nogen ændring i den gældende retstilstand.

Justitsministeriet finder imidlertid, at det navnlig i sager om udlevering til udlandet er særligt relevant at understrege vigtigheden af overholdelse af Danmarks internationale forpligtelser. I forbindelse med prøvelsen af, om en udleveringsanmodning kan imødekommes, vil det således ikke sjældent være nødvendigt at foretage en konkret vurdering af, om udlevering vil være i overensstemmelse med f.eks. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 om retten til en retfærdig rettergang.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at der med henblik på at yde vejledning til såvel den, der begæres udleveret, som til de myndigheder, der er involveret i sagsbehandlingen, om, hvilke betingelser der gælder for udleveringen, er særlig grund til at tydeliggøre, at udlevering altid vil skulle ske under respekt for Danmarks internationale forpligtelser. Justitsministeriet vurderer desuden, at en sådan tydeliggørelse i lovgivningen vil udgøre et stærkere retligt grundlag for at begrunde et eventuelt afslag på udlevering over for de pågældende udenlandske myndigheder.

Derfor foreslås det, at det i lovteksten udtrykkeligt understreges, at udlevering ikke kan finde sted, hvis det ville stride mod Danmarks internationale forpligtelser. Bestemmelsen omfatter bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 om ret til retfærdig rettergang, men den er formuleret, så den omfatter Danmarks samlede internationale forpligtelser.

Der henvises til lovforslagets § 6 og bemærkningerne hertil.

3.2.5. Vilkår for udlevering af danske statsborgere og personer med fast bopæl her i landet m.v.

3.2.5.1 Gældende ret

3.2.5.1.1. Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union

Udleveringsloven indeholder ikke bestemmelser om vilkår for udlevering af danske statsborgere til stater uden for Norden og Den Europæiske Union. Det samme gælder 1957-konventionen.

Det er dog fast praksis, at danske myndigheder ved udlevering af danske statsborgere til strafforfølgning i stater uden for Norden og Den Europæiske Union stiller betingelse om, at de pågældende efter en evt. domfældelse i det anmodende land vil blive overført til Danmark med henblik på afsoning.

3.2.5.1.2. Udlevering til medlemsstater i den Europæiske Union

I rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre sondres med hensyn til medlemsstaternes forpligtelse til at udlevere personer på grundlag af en europæisk arrestordre som udgangspunkt ikke mellem udlevering af egne statsborgere og udlændinge. Rammeafgørelsen indebærer således, at der som udgangspunkt ikke vil kunne opstilles forskellige betingelser for udlevering af danske statsborgere og udlændinge.

Ifølge rammeafgørelsens artikel 4, stk. 6, kan udlevering af bl.a. egne statsborgere imidlertid afslås, hvis den anmodede medlemsstat forpligter sig til selv at fuldbyrde straffen. Denne bestemmelse har således betydning for udlevering af danske statsborgere til andre EU-medlemsstater, idet danske myndigheder kan afslå udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf, hvis de danske myndigheder forpligter sig til at overtage fuldbyrdelsen af straffen. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med artikel 5, stk. 3, der indebærer, at udlevering af egne statsborgere til strafforfølgning i de andre medlemsstater kan betinges af, at den pågældende tilbageføres med henblik på at fuldbyrde en eventuel straf i den anmodede medlemsstat.

Udleveringslovens § 10 b, stk. 1 og 2, er fastsat i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 4, stk. 6, og artikel 5, stk. 3.

Efter § 10 b, stk. 1, kan udlevering af en dansk statsborger eller af personer med fast bopæl her i landet til strafforfølgning, gøres betinget af, at den pågældende overføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

Endvidere kan udlevering af en dansk statsborger eller af personer med fast bopæl her i landet til straffuldbyrdelse efter § 10 b, stk. 2, afslås, hvis Danmark giver tilsagn om, at straffen vil blive fuldbyrdet her i landet.

Det fremgår af bestemmelseernes forarbejder, at det ved gennemførelsen af rammeafgørelsen i dansk ret var Justitsministeriets opfattelse, at der ved udlevering af danske statsborgere til udlandet bør være mulighed for at stille vilkår om, at afsoning af en eventuelt idømt frihedsstraf mv. foregår i Danmark. Under hensyntagen til den udvidelse af forpligtelsen til at udlevere bl.a. danske statsborgere til andre EU-medlemsstater, som rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre indebærer, fandt Justitsministeriet endvidere, at der bør være adgang til at afslå udlevering af danske statsborgere til straffuldbyrdelse til en medlemsstat, hvis der samtidig gives tilsagn om, at den idømte straf fuldbyrdes her i landet, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4299.

Rammeafgørelsens artikel 4, stk. 6, og 5, stk. 3, giver medlemsstaterne mulighed for at fastsætte de samme begrænsninger i forpligtelsen til at udlevere personer, der opholder sig eller har bopæl i den pågældende medlemsstat, som med hensyn til egne statsborgere. Der kan således indføres bestemmelser i udleveringsloven, hvorefter udlevering til straffuldbyrdelse i en EU-medlemsstat af sådanne personer kan afslås, hvis Danmark forpligter sig til at fuldbyrde den idømte straf her i landet. Endvidere kan udlevering til straf- forfølgning i en anden EU-medlemsstat af disse personer ligesom med hensyn til danske statsborgere betinges af, at den pågældende tilbageføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel straf.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til det ovennævnte lovforslag, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4300, at Justitsministeriet – ligeledes under henvisning til den udvidelse af forpligtelsen til at udlevere til andre EU-medlemsstater, som rammeafgørelsen indebærer – dengang fandt, at muligheden for at afslå udlevering til straffuldbyrdelse, hvis straffen i stedet fuldbyrdes i Danmark, og muligheden for at betinge udlevering til straf- forfølgning af, at den pågældende tilbageføres med henblik på, at en eventuel straf fuldbyrdes her i landet, burde udstrækkes til ligeledes at omfatte personer med fast bopæl her i landet. Justitsministeriet lagde herved vægt på, at de hensyn, som efter § 10 b kan begrunde, at udlevering af en dansk statsborger afslås eller betinges af tilbageførsel til Danmark, ligeledes kan gøre sig gældende i forhold til personer, der ikke er danske statsborgere, men som igennem længere tid har haft fast bopæl i Danmark, eksempelvis

personer, som opfylder de formelle betingelser for at opnå statsborgerskab her i landet.

Justitsministeriet overvejede ligeledes, om bestemmelsen i § 10 b skulle gøres obligatorisk, således at udlevering af danske statsborgere mv. til andre EU-medlemsstater altid skulle afslås mod overtagelse af straffuldbyrdelse eller, for så vidt angår strafforfølgning, skulle betinges af tilbageførelse.

Det er anført i de ovennævnte forarbejder, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4300, at der efter Justitsministeriets opfattelse imidlertid kan tænkes tilfælde, hvor en person har begået en meget alvorlig lovovertrædelse i en anden medlemsstat, og hensynet til denne medlemsstat derfor tilsiger, at den pågældende bør strafforfølges og afsone en eventuel idømt straf i denne medlemsstat. Justitsministeriet fandt på den baggrund, at spørgsmålet om, hvorvidt udlevering af danske statsborgere mv. skal afslås mod overtagelse af straffuldbyrdelse/betinges af tilbageførelse, bør bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Der kan ved denne vurdering bl.a. lægges vægt på grovheden af den begåede kriminalitet og den pågældendes tilknytning til den medlemsstat, hvor lovovertrædelsen er begået. Der vil således f.eks. normalt ikke være grundlag for at betinge udlevering af en dansk statsborger mv. til strafforfølgning af tilbageførelse af den pågældende med henblik på afsoning af en eventuel idømt straf, hvis den pågældende er dømt for meget alvorlige lovovertrædelser, herunder terrorhandlinger. Et andet eksempel kunne være, at den pågældende har en nær tilknytning til den medlemsstat, hvor lovovertrædelsen er begået, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4300.

Det følger endvidere af § 10 b, stk. 3, at spørgsmålet om, hvorvidt Danmark kan påtage sig at fuldbyrde en sanktion som betingelse for udlevering af personer til en anden medlemsstat, jf. § 10 b, stk. 1, eller afslå udlevering mod at overtage fuldbyrdelsen af straffen, jf. § 10 b, stk. 2, vil skulle afgøres efter reglerne i lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union med senere ændringer. Den efterfølgende fuldbyrdelse af sanktionen skal ligeledes afgøres efter denne lov.

3.2.5.1.3. Udlevering til de nordiske lande

Ved udlevering til de nordiske lande skelnes som udgangspunkt ikke mellem udlevering af egne statsborgere og udlændinge, jf. udleveringslovens § 10 k.

Ifølge den nordiske udleveringskonventions artikel 5, nr. 5, kan udlevering af personer, der opholder sig, er statsborger i eller bosat i det anmodede land dog afslås, hvis det anmodede land forpligter sig til selv at fuldbyrde straffen. Danmark kan således afslå udlevering af danske statsborgere mv. til andre nordiske lande med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf, hvis de danske myndigheder forpligter sig til at overtage fuldbyrdelsen af straffen. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med konventionens artikel 6, der indebærer, at udlevering af bl.a. egne statsborgere til strafforfølgning i et andet nordisk land kan betinges af, at den pågældende tilbageføres med henblik på at fuldbyrde en eventuel straf i det anmodede land.

Artikel 5, nr. 5, og artikel 6 i den nordiske udleveringskonvention svarer til artikel 4, nr. 6, og artikel 5, nr. 3, i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre, der er gennemført i dansk ret ved udleveringslovens § 10 b, jf. pkt. 3.2.5.1.2. Det fremgår af udleveringslovens § 10 b, stk. 1, at der ved udlevering af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, til strafforfølgning i en anden medlemsstat kan stilles vilkår om, at den pågældende føres tilbage til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af den eventuelt idømte fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning. Efter bestemmelsens stk. 2 kan udlevering af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, til straffuldbyrdelse endvidere afslås, hvis straffen i stedet fuldbyrdes her i landet.

Bestemmelserne forudsætter i begge tilfælde, at fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan finde sted her i landet, selv om sanktionen er idømt i en anden medlemsstat, se pkt. 3.2.5.1.2 ovenfor.

Det fremgår af udleveringslovens § 10 l, stk. 1, at § 10 b finder tilsvarende anvendelse ved udlevering til de nordiske lande.

For så vidt angår udlevering til Island og Norge skal spørgsmålet om, hvorvidt en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan fuldbyrdes her i landet, ikke afgøres efter loven om fuldbyrdelse af visse afgørelser i Den Europæiske Union, da rammeafgårelsen om overførsel af domfældte ikke finder anvendelse i Island og Norge. Det fremgår derfor af § 10 l, stk. 2, i udleveringsloven, at § 10 b, stk. 3, ikke finder anvendelse ved

udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse i Island og Norge. Spørgsmålet vil i stedet være reguleret af bl.a. den nordiske straffuldbyrdeslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 555 af 25. maj 2011 om samarbejde mellem Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv.

3.2.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Efter Justitsministeriets opfattelse bør der i udleveringsloven fortsat være adgang til at stille vilkår om, at udlevering til strafforfølgning af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, kan betinges af, at den pågældende overføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

Justitsministeriet finder endvidere, at der efter udleveringsloven fortsat bør være adgang til at afslå udlevering til straffuldbyrdelse af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, hvis straffen i stedet fuldbyrdes her i landet.

Justitsministeriet finder, at bestemmelserne også skal finde anvendelse i sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union. Derfor foreslås indsat en bestemmelse herom i kapitel 2 om almindelige betingelser for udlevering, hvorefter betingelsen vil finde anvendelse i alle sager om udlevering.

Spørgsmålet om, hvorvidt udlevering af danske statsborgere mv. skal afslås eller betinges af tilbageførelse, bør bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Der kan tænkes tilfælde, hvor en person har begået en meget alvorlig lovovertrædelse i en anden stat, og hensynet til denne stat derfor tilsiger, at den pågældende bør strafforfølges og afsone en eventuel idømt straf i denne stat.

Der kan ved denne vurdering bl.a. lægges vægt på grovheden af den begåede kriminalitet og den pågældendes tilknytning til den stat, hvor lovovertrædelsen er begået. Der vil således f.eks. normalt ikke være grundlag for at betinge udlevering af en dansk statsborger mv. til strafforfølgning af tilbageførelse af den pågældende med henblik på afsoning af en eventuel idømt straf, hvis den pågældende er dømt for meget alvorlige lovovertrædelser, herunder terrorhandlinger. Et andet eksempel kunne være, at den pågældende har en nær tilknytning til den stat, hvor lovovertrædelsen er begået.

Tilsvarende gør sig gældende i forhold til vurderingen af, om der skal meddeles afslag på udlevering, med henblik på at straffen i stedet fuldbyrdes her i landet.

Lovforslagets § 7 viderefører udleveringslovens § 10 b, stk. 1 og 2, og § 10 l for så vidt angår henvisningen til § 10 b, stk. 1 og 2. Bestemmelsen vil endvidere fremover som noget nyt også gælde sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Justitsministeriet har ikke fundet det nødvendigt at videreføre § 10 b, stk. 3, i lovteksten. Det vil dog fortsat gælde, at spørgsmålet om, hvorvidt Danmark kan påtage sig at fuldbyrde en sanktion som betingelse for udlevering til strafforfølgning, jf. lovforslagets § 7, stk. 1, eller afslå udlevering mod at påtage sig at fuldbyrde straffen, jf. lovforslagets § 7, stk. 2, vil skulle afgøres efter reglerne om fuldbyrdelse af domme afsagt i et andet land.

Ved afgørelsen af, om en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning som nævnt i stk. 1 og 2 kan eller må antages at ville kunne fuldbyrdes her i landet og ved den efterfølgende gennemførelse af fuldbyrdelsen, finder lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. med senere ændringer anvendelse for så vidt angår sager om udlevering til et nordisk land.

Lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union finder anvendelse for så vidt angår sager om udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union, mens lov om international fuldbyrdelse af straf mv. finder anvendelse for så vidt angår sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Det er Direktoratet for Kriminalforsorgen, der behandler sager om fuldbyrdelse af domme, der er afsagt i de nordiske lande, mens Rigsadvokaten behandler sager om fuldbyrdelse af domme afsagt uden for Norden.

Der henvises til lovforslagets § 7 og bemærkningerne hertil.

3.2.6. Midlertidig udlevering fra Danmark

3.2.6.1. Gældende ret

Udleveringsloven indeholder ikke bestemmelser om udsættelse af udlevering med henblik på gennemførelse af strafforfølgning eller straffuldbyrdelse i Danmark. Loven indeholder heller ikke bestemmelser om midlertidig udlevering i disse tilfælde.

Det fremgår af 1957-konventionens artikel 19, stk. 1, at den anmodede stat efter at have truffet afgørelse vedrørende anmodningen om udlevering kan udsætte udleveringen af den pågældende person med henblik på at gennemføre strafforfølgning eller straffuldbyrdelse. Efter artikel 19, stk. 2, kan den anmodede stat i stedet for at udsætte udleveringen, midlertidigt overføre den pågældende person til den anmodende stat på betingelser, som fastlægges ved gensidig aftale mellem parterne.

Artikel 24 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og artikel 20 i den nordiske udleveringskonvention indeholder tilsvarende bestemmelser.

Det forekommer, at Rigsadvokaten modtager europæiske arrestordrer vedrørende udlevering af personer, der afsoner en fængselsstraf i Danmark. Hvis betingelserne for udlevering er opfyldt, har Rigsadvokaten tilladt, at den pågældende udleveres midlertidigt på vilkår af tilbageførsel til Danmark, og at den pågældende er frihedsberøvet under udleveringen.

3.2.6.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med henblik på at medvirke til at sikre, at straffesager i andre lande ikke forsinkes af, at den pågældende afsoner fængselsstraf i Danmark, foreslås det lovfæstet, at en person midlertidigt kan udleveres fra Danmark med henblik på strafforfølgning i andre lande.

Der skal i den forbindelse fastsættes vilkår om, at pågældende tilbageføres til Danmark, når strafforfølgningen er afsluttet, og at pågældende er frihedsberøvet under udleveringen, jf. lovforslagets § 8, stk. 1.

Hvis den pågældende er dømt til udvisning af Danmark og vil kunne opfylde betingelserne for at blive løsladt under den midlertidige udlevering, skal vilkåret om tilbageførsel betinges af, at der ikke i Danmark forinden er truffet beslutning om løsladelse. Endvidere skal der fastsættes vilkår om, at det anmodende land om nødvendigt medvirker til at forkynde et indrejseforbud for den pågældende, når betingelserne for løsladelse er opfyldt under den midlertidige udlevering, jf. lovforslagets § 8, stk. 2.

Den tid, hvor den pågældende er frihedsberøvet under den midlertidige udlevering, fratrækkes i den straf, som den pågældende er blevet idømt i Danmark. Straffen anses derfor at blive fortsat fuldbyrdet under udleveringen, jf. lovforslagets § 8, stk. 3.

Det forudsættes, at det anmodende land bliver orienteret om, at frihedsberøvelsen under den midlertidige udlevering fratrækkes i den danske dom med henblik på, at det pågældende land kan afgøre, om frihedsberøvelsen også skal fratrækkes i den eventuelle fængselsstraf, den pågældende der måtte blive idømt.

Hvis retsgrundlaget for at overføre den pågældende til fortsat straffuldbyrdelse af den danske dom i et andet land er til stede, udsættes udleveringen, indtil der er truffet afgørelse herom. Dette er med henblik på at undgå, at en udvisningsdømt, der opfylder betingelserne for at blive overført til fortsat straffuldbyrdelse i udlandet, bliver tilbageført til Danmark efter en midlertidig udlevering.

Hvis det anmodende land samtidig er det land, personen ville skulle overføres til, kan udleveringen dog gennemføres i overensstemmelse med bestemmelserne herom, uden at der er truffet afgørelse om overførsel forinden. I disse tilfælde vil overførselssagen kunne behandles, mens den pågældende er midlertidigt udleveret.

Det følger af § 13 i cirkulære om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v., at politiet afgør, om der skal fremsættes anmodning om fuldbyrdelse i Finland, Island, Norge eller Sverige af en her i landet idømt frihedsstraf, medmindre fuldbyrdelse er begyndt i statsfængsel, idet eventuel anmodning i disse tilfælde fremsættes af Direktoratet for Kriminalforsorgen eller den, der bemyndiges dertil.

Det er justitsministeren, der træffer beslutning om at anmode en anden medlemsstat i Den Europæiske Union om at overtage fuldbyrdelsen af en fængselsstraf eller andre retsfølger af frihedsberøvende karakter, der er idømt her i landet, når det må antages at kunne lette den domfældtes sociale reintegration efter fuldbyrdelsen, jf. § 60 a, stk. 1 i lovbekendtgørelse nr. 213 af 22. februar 2013 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union.

Det er ligeledes justitsministeren, der træffer afgørelse om samtykke til, at en dømt person kan overføres fra Danmark til afsoning i hjemlandet efter

den europæiske konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte, jf. § 2, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 740 af 18. juli 2015 om international fuldbyrdelse af straf mv., idet denne kompetence ikke blev overført til rigsadvokaten ved bekendtgørelse nr. 483 af 24. maj 2016 om overførsel af kompetence fra Justitsministeriets departement til anklagemyndigheden i sager om udlevering og fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser m.v.

Der henvises til lovforslagets § 8 og bemærkningerne hertil.

3.3. Udlevering fra Danmark til de nordiske lande

3.3.1. Grundlaget for udlevering fra Danmark til de nordiske lande

3.3.1.1. Gældende ret

Den nordiske udleveringskonvention indeholder i artikel 2 krav til lovovertrædelsens beskaffenhed, der fastsætter, hvornår udlevering som udgangspunkt kan ske.

Efter den nordiske udleveringskonventions artikel 2, stk. 1, kan en nordisk arrestordre udstedes med henblik på straffuldbyrdelse af en endelig dom i en straffesag, hvis den, som arrestordren vedrører, er idømt frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning i det land, der har udstedt arrestordren.

Der kan endvidere ske udlevering til strafforfølgning, hvis arrestordren er udstedt for en lovovertrædelse, der i det land, der har udstedt arrestordren, kan straffes med frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

I overensstemmelse hermed fastslår udleveringslovens § 10 k betingelserne for udlevering af personer (dvs. både danske statsborgere og udlændinge) til andre nordiske lande.

Det følger af bestemmelsen i § 10 k, stk. 1, at der på grundlag af en nordisk arrestordre kan ske udlevering til Finland, Island, Norge eller Sverige (herafter de nordiske lande) til *strafforfølgning* for en lovovertrædelse, der efter lovgivningen i det anmodende land kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

Det følger endvidere af § 10 k, stk. 2, at der på grundlag af en nordisk arrestordre kan ske udlevering til *straffuldbyrdelse* i et nordisk land, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

Bestemmelserne skelner således ikke mellem egne statsborgere og udlændinge, og der gælder ikke noget strafferammekrav (ud over kravet om frihedsstraf mv.) eller krav om dobbelt strafbarhed.

3.3.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslagets § 9 foreslås det, at udleveringslovens § 10 k videreføres uændret.

Den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 1, fastsætter således, at der på grundlag af en nordisk arrestordre kan ske udlevering af personer til strafforfølgning i Finland, Island, Norge eller Sverige for en lovovertrædelse, der efter lovgivningen i det land, der har anmodet om udlevering, kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

Den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 2, fastsætter, at der på grundlag af en nordisk arrestordre kan ske udlevering af personer til straffuldbyrdelse af en dom i Finland, Island, Norge eller Sverige, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

Endelig følger det af den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 3, at udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse for flere strafbare forhold kan finde sted, selv om betingelserne i stk. 1 og 2, kun er opfyldt med hensyn til et af forholdene.

Der henvises i øvrigt til § 9 og bemærkningerne hertil.

3.3.2. Strafforfølgning for andre lovovertrædelser

3.3.2.1. Gældende ret

Den nordiske udleveringskonventions artikel 23 indeholder regler om, i hvilket omfang en person, der er blevet udleveret på grundlag af en nordisk arrestordre, i det anmodende land vil kunne strafforfølges, dømmes og tilbageholdes for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den

lovovertrædelse, som den pågældende er udleveret for (den såkaldte specialitetsregel).

Udgangspunktet er, at den udleverede vil kunne drages til ansvar også for sådanne handlinger. Hvis udlevering for den pågældende lovovertrædelse ikke kunne have fundet sted i henhold til konventionens artikel 4 (obligatoriske afslagsgrunde), udlevering ville være blevet afslået efter national ret i henhold til artikel 27 (udlevering til/fra Island for politiske lovovertrædelser), eller udlevering for den pågældende lovovertrædelse kunne have været afslået efter artikel 5, nr. 2 eller 4 (de fakultative afslagsgrunde om handlinger begået på det anmodede lands territorium og tiltalefrafald/påtaleopgivelse), og det anmodede land nægter at give samtykke, vil den udleverede dog som udgangspunkt ikke kunne drages til ansvar for sådanne handlinger, jf. dog nedenfor om undtagelserne hertil.

Den nordiske udleveringskonventions artikel 23 – hvor der bl.a. ikke skelnes mellem danske statsborgere og udlændinge – indebærer således i forhold til specialitetsreglen i udleveringslovens § 10 j, jf. § 10 (om udlevering til EU-medlemsstater), en udvidet adgang til udlevering, idet der kun i et mere begrænset omfang som betingelse for udlevering kan stilles vilkår om, at den udleverede ikke må drages til ansvar for andre lovovertrædelser, som er begået før den handling, den pågældende er udleveret for.

På denne baggrund fastslår udleveringslovens § 10 o, stk. 1, at udlevering som udgangspunkt ikke kan betinges af, at den udleverede ikke må drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for.

I overensstemmelse med artikel 23 i den nordiske udleveringskonvention følger det imidlertid af § 10 o, stk. 1, 2. pkt., at udlevering dog alene kan ske på vilkår af, at den udleverede i følgende tilfælde ikke drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen, end den, der er sket udlevering for:

1) hvis udlevering for den pågældende handling ville være blevet afslået efter en af de foreslåede bestemmelser i § 10 c, jf. § 10 l (den kriminelle lavalder), § 10 m, stk. 1, 1. pkt., jf. 4. pkt. (den pågældende her i landet, i et andet nordisk land eller en EU-medlemsstat er dømt eller frifundet for den samme handling), eller § 10 m, stk. 1, 2. pkt. (benådning), eller

2) hvis udlevering for den pågældende handling kunne have været afslået efter § 10 d, stk. 2, jf. § 10 m, stk. 2 (tiltalefrafald/påtaleopgivelse), eller § 10 f, stk. 1, jf. § 10 n (handlingen er begået helt eller delvist her i landet), og justitsministeren ikke meddeler tilladelse til, at den pågældende kan drages til ansvar for handlingen i medfør af § 20, stk. 3.

Det fremgår imidlertid af § 10 o, stk. 2, at den udleverede – uanset de ovennævnte vilkår – vil kunne drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, hvis:

1) den pågældende efter at have haft mulighed for at forlade det land, til hvilket den pågældende er udleveret til, har undladt dette i 30 dage efter den endelige løsladelse eller er vendt tilbage til dette land efter at have forladt det, eller

2) den pågældende i forbindelse med samtykke til udlevering til det nordiske land, hvortil udlevering er sket, har meddelt samtykke til at blive draget til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, eller den pågældende har meddelt samtykke hertil i et retsmøde i det nordiske land, hvortil udlevering er sket.

Disse undtagelser svarer i vidt omfang til, hvad der gælder efter udleveringslovens § 10, nr. 1 (om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union), og § 10 j, jf. § 10, nr. 1 (om udlevering til EU-medlemsstater), men får i relation til udlevering til de nordiske lande et væsentligt mere begrænset anvendelsesområde. Ved udlevering til EU-medlemsstater og stater uden for Norden og Den Europæiske Union kan den udleverede således ikke strafforfølges for andre lovovertrædelser end den, der er sket udlevering for, medmindre de nævnte undtagelser finder anvendelse. Ved udlevering til de nordiske lande er udgangspunktet derimod, at den udleverede kan strafforfølges for andre lovovertrædelser end den, der er sket udlevering for, og de oplistede undtagelser bliver kun relevante i de særlige tilfælde, hvor der som udgangspunkt ikke kan ske strafforfølgning for andre lovovertrædelser, f.eks. hvor udlevering for den pågældende handling ville være blevet afslået på grund af den kriminelle lavalder, eller fordi den pågældende her i landet, i et andet nordisk land eller en EU-medlemsstat er dømt eller frifundet for den samme handling, jf. ovenfor.

Om samtykke til strafforfølgning for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den, for hvilken den pågældende er udleveret, henvises i øvrigt til pkt. 3.6.8 nedenfor.

3.3.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Bestemmelsen i § 10 o, stk. 1 og 2, foreslås med lovforslagets § 10 videreført med redaktionelle ændringer.

Der henvises i øvrigt til § 10 og bemærkningerne hertil.

3.3.3. Videreudlevering til Island

3.3.3.1. Gældende ret

Den nordiske udleveringskonventions artikel 24 regulerer, i hvilket omfang en person, der er udleveret til et nordisk land i medfør af en nordisk arrestordre, kan udleveres videre til et tredje land (dvs. et andet land end det, hvortil udlevering er sket) for en lovovertrædelse, der er begået inden udleveringen. Hvis det land, der i givet fald skal ske videreudlevering til, også er et nordisk land, kan en sådan videreudlevering ske, medmindre udlevering fra det oprindeligt anmodende land til det nu anmodende land ville være blevet afslået efter national ret i henhold til konventionens artikel 26 eller 27 (om udlevering til/fra Island).

Hvis det land, der i givet fald skal ske videreudlevering til, er en EU-medlemsstat eller et tredjeland (dvs. et land uden for Norden og Den Europæiske Union), kan en sådan videreudlevering ske i henhold til reglerne i det anmodende lands lovgivning, hvis a) den pågældende meddeler samtykke hertil, b) den pågældende, uanset at denne i 45 dage uhindret har kunnet forlade det land, hvortil denne er udleveret, har undladt dette, eller den pågældende efter at have forladt landet frivilligt er vendt tilbage, eller c) det anmodede land meddeler samtykke hertil. Samtykke kan kun meddeles, hvis udlevering for den pågældende handling kunne have fundet sted efter reglerne i det anmodede lands lovgivning.

Artikel 26 giver mulighed for, at udlevering af danske statsborgere til Island vil kunne afslås, medmindre den eftersøgte i de sidste 2 år forud for den strafbare handling har haft bopæl i Island, eller handlingen eller en tilsvarende handling efter dansk ret kan medføre en højere straf end fængsel i 4 år. Island vil under tilsvarende betingelser kunne afslå udlevering af islandske statsborgere til Danmark.

Artikel 27 giver mulighed for, at udlevering af danske statsborgere til Island vil kunne afslås, hvis der er tale om en politisk lovovertrædelse. Udlevering af udlændinge for en handling, der udgør en politisk lovovertrædelse, vil kunne afslås, medmindre handlingen er strafbar efter dansk ret, eller hvis handlingen er omfattet af artikel 1, 2 eller 3 i den Europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme. Island vil under tilsvarende betingelser kunne afslå udlevering til Danmark for politiske lovovertrædelser.

Artikel 26 og 27 – der er medtaget i konventionen efter islandsk ønske – er fakultative, hvilket indebærer, at de enkelte nordiske lande selv kan afgøre, om de vil benytte de særlige regler vedrørende udlevering af egne statsborgere og udlevering for politiske lovovertrædelser til Island.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til forslag til lov nr. 394 af 30. april 2007 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere og forskellige andre love og om ophævelse af lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af konvention om overgivelse for strafbare forhold mellem de nordiske lande (nordisk arrestordre) m.v.), jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2511, at Justitsministeriet ved gennemførelsen af den nordiske udleveringskonvention ikke fandt tilstrækkeligt grundlag for, at Danmark burde benytte artikel 26 og 27 i konventionen. Dette henset til, at konventionen alene vedrører udlevering mellem de nordiske lande, og at der i forhold til Finland, Sverige og Norge ikke vil gælde særlige regler om udlevering af egne statsborgere og udlevering for politiske lovovertrædere. Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslaget, at dette gør sig gældende, selv om Island måtte vælge at benytte de pågældende regler, og det sædvanlige princip om gensidighed i udleveringssager (dvs. princippet om, at Danmark kun udleverer personer i samme omfang, som Danmark kan kræve personer udleveret) således i givet fald i begrænset omfang fraviges.

På den baggrund er der i udleveringslovens § 10 o, stk. 3, 1. pkt., indsat en bestemmelse, hvorefter udlevering som udgangspunkt ikke kan betinges af, at den udleverede ikke må videreudleveres til et tredje nordisk land for andre strafbare handlinger begået før udleveringen, end den, der er sket udlevering for. Det følger dog af § 10 o, stk. 3, 2. pkt., at udlevering alene kan ske på vilkår af, at den udleverede ikke videreudleveres til Island, hvis udlevering til dette land ville være afskåret efter reglerne i det land, hvortil udlevering er sket (jf. artikel 26 og 27).

3.3.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslagets § 11 foreslås bestemmelsen videreført med redaktionelle ændringer.

Der henvises til § 11 og bemærkningerne hertil.

3.3.4. Videreudlevering i øvrigt

3.3.4.1. Gældende ret

Det følger af § 10 o, stk. 4, at udlevering alene kan ske på vilkår af, at den udleverede ikke udleveres videre til en medlemsstat i Den Europæiske Union eller en stat uden for Norden og Den Europæiske Union for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, medmindre:

- 1) den pågældende i forbindelse med samtykke til udlevering til det nordiske land, hvortil udlevering er sket, har meddelt samtykke til at blive videreudleveret, eller den pågældende har meddelt samtykke hertil i et retsmøde i det nordiske land, hvortil udlevering er sket,
- 2) den pågældende efter at have haft mulighed for at forlade det land, hvortil vedkommende er udleveret, har undladt dette i 30 dage efter den endelige løsladelse, eller er vendt tilbage til dette land efter at have forladt det, eller
- 3) justitsministeren meddeler samtykke hertil, jf. § 20.

Disse undtagelser svarer i vidt omfang til, hvad der gælder efter udleveringslovens § 10, nr. 1, jf. § 10 j (om udlevering til EU-medlemsstater og stater uden for Den Europæiske Union), men får i relation til udlevering til de nordiske lande et væsentligt mere begrænset anvendelsesområde. Ved udlevering til EU-medlemsstater og stater uden for Den Europæiske Union kan den udleverede således ikke videreudleveres til et tredje land (dvs. et andet land end det land, hvortil udlevering er sket) for andre lovovertrædelser end den, der er sket udlevering for, medmindre de nævnte undtagelser finder anvendelse. Ved udlevering til de nordiske lande er udgangspunktet derimod, at den udleverede godt kan videreudleveres til et tredje nordisk land, og de oplyste undtagelser bliver kun relevante i de tilfælde, hvor videreudlevering ønskes til et land uden for Norden.

3.3.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Bestemmelsen foreslås med lovforslagets § 12 videreført med redaktionelle ændringer, dog med den ændring, at det fremover er retten og ikke længere justitsministeren, der kan give det samtykke, der er omhandlet i bestemmelsen.

Der henvises til § 12 og bemærkningerne hertil.

3.4. Udlevering fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union

3.4.1. Grundlaget for udlevering fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union

3.4.1.1. Gældende ret

Reglerne vedrørende betingelserne for udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union efter den europæiske arrestordre findes i udleveringslovens kapitel 2 a, der bygger på en såkaldt »skal-ordning«.

Efter rammeafgørelsens artikel 2, stk. 1, kan arrestordren udstedes med henblik på *straffuldbyrdelse*, hvis den, som arrestordren vedrører, er idømt fængsel mv. af mindst 4 måneders varighed i den medlemsstat, der har udstedt arrestordren. Der kan ske udlevering til *strafforfølgning*, hvis arrestordren er udstedt for en lovovertrædelse, der i den pågældende medlemsstat kan straffes med fængsel i mindst 12 måneder i den medlemsstat, der har udstedt arrestordren.

Der kan endvidere ske udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse uanset kravet om dobbelt strafbarhed, såfremt arrestordren er udstedt for en lovovertrædelse, der er omfattet af de i artikel 2, stk. 2, særligt opregnede handlinger (den såkaldte positivliste), og handlingen i den anmodende medlemsstat kan medføre frihedsstraf inden for en strafferamme på mindst 3 år

Udleveringslovens § 10 a indeholder på den baggrund regler om, hvilke lovovertrædelser der som udgangspunkt skal medføre udlevering til en anden EU-medlemsstat. Der skelnes i den forbindelse ikke mellem udlevering af danske statsborgere og udlændinge.

Efter § 10 a, stk. 1, nr. 1-32, kan udlevering til strafforfølgning eller straf-fuldbyrdelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union ske for de handlinger, der nærmere er angivet i bestemmelsen, hvis handlingen kan straffes med fængsel mv. i mindst 3 år i den anmodende medlemsstat. Det er derimod ikke et krav, at handlingen også er strafbar efter dansk ret. Bestemmelsen omfatter f.eks. terrorisme og menneskehandel.

En række af de lovovertrædelser, der er opført på positivlisten, er omfattet af EU-instrumenter, der forpligter medlemsstaterne til at kriminalisere nærmere opregnede strafbare handlinger. Endvidere har Rådet i en erklæring i tilknytning til rammeafgørelsen tilkendegivet, at der i Rådet er enighed om i overensstemmelse med TEU artikel 31, litra e, at fortsætte arbejdet med den indbyrdes tilnærmelse af definitionerne af de lovovertrædelser, der er omfattet af artikel 2, stk. 2, i rammeafgørelsen, med henblik på at søge at opnå den samme retlige forståelse blandt medlemsstaterne. Rådserklæringen indeholder i øvrigt præciserende bemærkninger, som nærmere afgrænser, hvad der skal forstås ved bl.a. sabotage, pengeafpresning, racisme og fremmedhad.

Eftersom de lovovertrædelser, der er omfattet af positivlisten, som udgangspunkt vil være strafbare i alle medlemsstater, er betydningen af rammeafgørelsen på dette punkt navnlig, at den anmodende medlemsstat ikke skal foretage en indgående kontrol af, om lovovertrædelsen ligeledes er strafbar i den anmodende medlemsstat. For så vidt angår lovovertrædelser, der ikke er omfattet af positivlisten, vil der derimod skulle gennemføres en kontrol af, om forholdet også er strafbart i det land, som skal gennemføre udleveringen.

Efter § 10 a, stk. 2, kan der ske udlevering af personer med henblik på strafforfølgning til en anden EU-medlemsstat – for handlinger som ikke er omfattet af positivlisten i stk. 1 – hvis den strafbare handling i den pågældende stat kan medføre fængsel (eller en anden frihedsberøvende foranstaltning) i mindst 1 år, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret. Det er således strafferammen i den anmodende stat og ikke strafferammen efter dansk lov, der er afgørende for, om der kan ske udlevering i medfør af bestemmelsen.

Efter § 10 a, stk. 3, kan der endvidere ske udlevering af personer til *straf-fuldbyrdelse* i en medlemsstat – for handlinger som ikke er omfattet af stk. 1 – hvis den pågældende er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret. Det er således alene den faktisk idømte straf eller

foranstaltning, der som udgangspunkt er afgørende for, om anmodningen om udlevering kan imødekommes.

§ 10 a, stk. 2 og 3, er fastsat i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 2, stk. 4, og artikel 4, stk. 1, hvorefter der som udgangspunkt kan stilles krav om, at den handling, for hvilken den europæiske arrestordre er udstedt, ligeledes er strafbar i den anmodede medlemsstat. Dette indebærer, at det som udgangspunkt kan stilles som betingelse for udlevering til en anden EU-medlemsstat, at en handling svarende til den handling, for hvilken der søges udlevering, er strafbar efter dansk ret.

Kravet om dobbelt strafbarhed har længe været et grundlæggende princip i dansk strafferet. Ved gennemførelsen af rammeafgørelsen i dansk ret fandt Justitsministeriet derfor, at muligheden for at stille krav om dobbelt strafbarhed bør udnyttes, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4298.

Med hensyn til kravet om dobbelt strafbarhed, som i medfør af § 10 a, stk. 2 og 3, gælder for handlinger, der ikke er omfattet af positivlisten, fremgår det af rammeafgørelsens artikel 2, stk. 4, at dette skal administreres fleksibelt, således at kravet anses for opfyldt, hvis de handlinger, der er beskrevet i arrestordren, helt eller delvist svarer til en lovovertrædelse i den anmodede medlemsstat. Dette indebærer, at det vil være tilstrækkeligt, for at kravet om dobbelt strafbarhed må anses for opfyldt, at sigtelsen, tiltalen eller dommen, uanset den retlige beskrivelse, vedrører en handling, som ligeledes efter dansk ret ville være strafbar, hvis handlingen havde fundet sted her i landet.

Rammeafgørelsen indeholder ikke bestemmelser om, hvordan medlemsstaterne skal forholde sig, hvis der foreligger flere lovovertrædelser.

Det følger imidlertid af § 10 a, stk. 4, at udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse for flere strafbare forhold kan finde sted, selv om betingelserne i stk. 1-3 kun er opfyldt med hensyn til et af forholdene.

Bestemmelsen svarer til udleveringslovens § 3, stk. 3, vedrørende udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union og § 10 k, stk. 3, for så vidt angår udlevering til de nordiske lande.

3.4.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslagets § 13, foreslås udleveringslovens § 10 a, videreført uændret, og lovforslaget indebærer således ingen ændringer i forhold til gældende ret på dette punkt.

Der henvises i øvrigt til § 13 og bemærkningerne hertil.

3.4.2. Forældelse

3.4.2.1. Gældende ret

Efter rammeafgørelsens artikel 4, stk. 4, er der mulighed for at indføre regler, hvorefter udlevering kan afslås, hvis lovovertrædelsen eller adgangen til at fuldbyrde en frihedsstraf er forældet i henhold til lovgivningen i den anmodede medlemsstat, og denne stat har kompetence til at strafforfølge lovovertrædelsen (straffemyndighed).

Efter § 10 e kan udlevering således afslås, hvis strafansvaret eller adgangen til at fuldbyrde straffen er forældet efter reglerne i straffelovens 11. kapitel. Det er dog en betingelse, at den strafbare handling er omfattet af dansk straffemyndighed, jf. straffelovens §§ 6-9.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at det navnlig vil kunne være relevant at afslå udlevering pga. forældelse i de tilfælde, hvor lovovertrædelsen er begået her i landet. I disse tilfælde må lovovertrædelsens forbindelse til Danmark indebære, at det som udgangspunkt må anses for rimeligt, at udlevering afslås, hvis lovovertrædelsen er forældet efter dansk ret. Disse hensyn gør sig ikke tilsvarende gældende i tilfælde, hvor lovovertrædelsen ikke er begået her i landet, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4304.

3.4.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslagets § 14 foreslås bestemmelsen videreført uændret.

Udlevering for en strafbar handling, der er omfattet af dansk straffemyndighed, vil således i medfør af bestemmelsen kunne afslås, hvis strafansvaret eller adgangen til at fuldbyrde straf for den pågældende handling ville være forældet efter dansk ret.

Der henvises i øvrigt til § 14 og bemærkningerne hertil.

3.4.3. Eksterritorial jurisdiktion

3.4.3.1. Gældende ret

Ifølge rammeafgørelsens artikel 4, stk. 7, litra b, har medlemsstaterne mulighed for at afslå udlevering til en anden medlemsstat, hvis lovovertrædelsen er begået uden for det anmodende lands territorium, og den anmodede medlemsstats lovgivning ikke giver mulighed for strafforfølgning i en tilsvarende situation.

Bestemmelsen gør det muligt at afslå udlevering i visse tilfælde, hvor den anmodende medlemsstat udøver eksterritorial jurisdiktionskompetence dvs. foretager strafforfølgning af handlinger begået uden for den pågældende medlemsstats eget territorium.

Denne afslagsgrund indebærer, at det vil være muligt at afslå udlevering, hvis en anden medlemsstat strafforfølger en person for en lovovertrædelse, der er begået i et tredjeland, og danske myndigheder ikke i en tilsvarende situation ville kunne strafforfølge den pågældende for lovovertrædelsen.

I overensstemmelse hermed følger det af § 10 f, stk. 2, at udlevering kan afslås, hvis den anmodende stat støtter sin udleveringsanmodning på en handling foretaget i et tredjeland, og Danmark i en tilsvarende situation efter straffelovens regler om jurisdiktion i §§ 6-9 ikke ville have mulighed for at foretage strafforfølgning. Udlevering vil således kunne afslås, hvis den anmodende medlemsstat udøver såkaldt eksterritorial jurisdiktion (dvs. foretager strafforfølgning af handlinger begået uden for den pågældende medlemsstats eget territorium) på områder, hvor der ikke er tilsvarende dansk eksterritorial jurisdiktion.

Hvis Danmark efter reglerne i straffelovens §§ 6-8 ikke selv ville kunne strafforfølge i en tilsvarende situation, vil udlevering således kunne afslås efter bestemmelsen. Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at udlevering således f.eks. vil kunne afslås, hvis en medlemsstat A anmoder Danmark om udlevering af en person, der opholder sig i Danmark, for at strafforfølge den pågældende for en sædelighedsforbrydelse begået i staten B, selv om den pågældende ikke er statsborger eller har bopæl i medlemsstaten A (udøvelse af såkaldt universel jurisdiktion). Udlevering vil ligeledes kunne afslås, hvis medlemsstaten A beder om udlevering af en egen statsborger med henblik på at strafforfølge den pågældende for en handling begået i staten B, og handlingen ikke er strafbar i staten B. Dette skyldes, at

det efter straffelovens § 7 er en betingelse for, at Danmark har straffemyndighed for handlinger begået af en dansk statsborger i udlandet, at handlingen også er strafbar efter lovgivningen i det land, hvor handlingen er begået (krav om dobbelt strafbarhed), jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4305.

3.4.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslagets § 15 foreslås reglerne herom videreført uændret.

Der henvises i øvrigt til § 15 og bemærkningerne hertil.

3.4.4. Udeblivelsesdomme m.v.

3.4.4.1. Gældende ret vedrørende udeblivelsesdomme

§ 10 g fastsætter de betingelser, som skal være opfyldt for, at Danmark som fuldbyrdsstat kan udlevere en domfældt med henblik på fuldbyrdelse af en dom om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som er afsagt, uden at den pågældende har været til stede under retssagen (udeblivelsesdomme).

§ 10 g, nr. 1-4, opregner således en række nærmere betingelser, som – hvis de er opfyldt af udstedelsesstaten – vil medføre, at udlevering ikke vil kunne afslås.

Bestemmelsen gennemfører rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/292 om afgørelser afsagt *in absentia*, der ophævede artikel 5, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, som lå til grund for den tidligere udformning af § 10 g, jf. lov nr. 271 af 4. april 2011 (Gennemførelse af rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse m.v. og rammeafgørelsen om afgørelser afsagt, uden at den pågældende har været til stede under retssagen).

Efter § 10 g, stk. 1, nr. 1, kan udlevering ikke finde sted, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende enten er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden vis er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen

var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen.

Det er endvidere et krav i medfør af § 10 g, stk. 1, nr. 2, at den pågældende var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og faktisk var repræsenteret af denne rådgiver under retssagen. Om dette punkt fremgår det af præambelbetragtning 10 til rammeafgørelsen om afgørelser afsagt *in absentia*, at det ikke bør have nogen betydning, om den juridiske rådgiver er blevet valgt, udpeget og betalt af den tiltalte selv eller af staten, så længe den tiltalte bevidst har valgt at lade sig repræsentere i stedet for selv at være til stede under retssagen. Det fremgår desuden af præambelbetragtningen, at udpegelsen af den juridiske rådgiver og lignende spørgsmål henhører under national ret.

Det følger ligeledes af § 10 g, stk. 1, nr. 3, at det skal fremgå af den europæiske arrestordre, at den pågældende har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret. Den pågældende skal i den forbindelse efterfølgende enten udtrykkeligt have erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller ikke have anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist. I andre tilfælde følger det af § 10 g, stk. 1, nr. 4, at det skal fremgå af den europæiske arrestordre, at den pågældende vil få afgørelsen forkyndt personligt straks efter overgivelsen til udstedelsesstaten og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke og vil blive underrettet om tidsfristen for anmodning om fornyet prøvelse eller anke.

3.4.4.2. Gældende ret vedrørende pågældendes rettigheder for så vidt angår udeblivelsesdomme

§ 18 b, stk. 4, blev indført ved lov nr. 271 af 4. april 2011, der gennemførte rammeafgørelsen om afgørelser afsagt *in absentia* i dansk ret. Bestemmelse hænger sammen med de særlige regler for anmodning om udlevering på baggrund af en udeblivelsesdom, som følger af § 10 g, og som er nærmere beskrevet ovenfor.

Bestemmelsen i § 18 b, stk. 4, indebærer, at en person, der begæres udleveret af en anden EU-medlemsstat i sager omfattet af § 10 g, nr. 4, kan bede om at modtage en genpart af den udeblivelsesdom, som ligger til grund for udleveringen, inden udleveringen finder sted.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2010-11, 1. samling, A, L 103 som fremsat, side 35, at bestemmelsen gennemfører artikel 4 a, stk. 2, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre m.v.

Artikel 4 a i rammeafgørelsen fastsætter bl.a., at hvis den person, som ønskes udleveret, ikke tidligere har modtaget nogen officiel underretning om, at der er iværksat strafforfølgning mod den pågældende, kan vedkommende i forbindelse med underretningen om indholdet af den europæiske arrestordre anmode om at modtage en genpart af dommen, inden overgivelsen finder sted. Det følger endvidere af artikel 4 a, at den anmodende medlemsstat skal fremsende genparten af dommen til den, der søges udleveret, via den anmodede medlemsstat. Dette skal ske straks efter, at den anmodende medlemsstat har fået underretning om den pågældendes ønske om at modtage en genpart af dommen. Anmodningen må hverken forsinke overgivelsesproceduren eller forsinke afgørelsen om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre. Fremsendelsen af dommen til den pågældende er kun til orientering og anses ikke for en formel forkyndelse af dommen og igangsætter ikke nogen frister, der finder anvendelse i forbindelse med fornyet prøvelse eller anke.

3.4.4.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås med lovforslagets § 16, stk. 1 at videreføre bestemmelsen uændret.

Det foreslås endvidere med lovforslagets § 16, stk. 2, at bestemmelsen i § 18 b, stk. 4, videreføres med redaktionelle ændringer.

Der henvises i øvrigt til § 16 og bemærkningerne hertil.

3.4.5. Strafforfølgning for andre lovovertrædelser og videreudlevering

3.4.5.1. Gældende ret

Udleveringslovens § 10 j indeholder regler om, hvornår en person, der udleveres til en EU-medlemsstat, kan drages til ansvar eller videreudleveres til tredjeland for nogen anden strafbar handling begået før udleveringen end

den, som den pågældende er udleveret for. Bestemmelsen er indsat i udleveringsloven ved lov nr. 433 af 10. juni 2003.

Bestemmelsen i § 10 j, stk. 1, henviser til udleveringslovens § 10, der angiver visse obligatoriske vilkår, som skal fastsættes i forbindelse med udlevering. Det følger bl.a. af § 10, at den udleverede ikke må drages til ansvar eller videreudleveres til tredjeland for andre strafbare handlinger, begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for, medmindre justitsministeren tillader det i medfør af udleveringslovens § 20. Der henvises herved til pkt. 3.5.12.

Der er i § 10 j, stk. 2 og 3, fastsat en række undtagelser hertil.

Efter § 10 j, stk. 2, kan den udleverede således uden justitsministerens tilladelse drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, hvis strafforfølgningen eller straf fuldbyrdelsen ikke indebærer, at den udleverede skal frihedsberøves, eller hvis den pågældende har meddelt samtykke hertil i et retsmøde i den medlemsstat, hvortil udlevering er sket.

Efter § 10 j, stk. 3, kan den udleverede endvidere uden justitsministerens tilladelse videreudleveres til en tredje EU-medlemsstat, hvis den pågældende i forbindelse med samtykke til udlevering til den medlemsstat, hvortil udlevering er sket, har meddelt samtykke til at blive draget til ansvar og blive udleveret videre til en tredje medlemsstat for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for. Videreudlevering kan også ske uden justitsministerens tilladelse, hvis den udleverede har meddelt samtykke til videreudlevering i et retsmøde i den EU-medlemsstat, hvortil udlevering er sket. Bestemmelsen indebærer, at videreudlevering kan ske uden justitsministerens tilladelse, hvis den udleverede har meddelt samtykke til det enten i forbindelse med samtykke til udlevering fra Danmark til den anmodende medlemsstat, jf. udleveringslovens § 18 c, stk. 1, 3. pkt., eller i et retsmøde i den anmodende medlemsstat.

Det fremgår af bestemmelseernes forarbejder, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4322, at der er tale om en videreførelse af den tidligere § 10 a, der blev indsat i udleveringsloven ved lov nr. 417 af 10. juni 1997 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere (Gennemførelse af EU-udleveringskonventionen).

Det fremgår af ovennævnte forarbejder til § 10 a, som er videreført i § 10, stk. 2, at ordet »frihedsberøves« bl.a. omfatter tilfælde, hvor den udleverede skal varetægtsfængsles som led i strafforfølgnings eller straffuldbyrdsen. Frihedsberøvelse i bestemmelsens forstand foreligger også, hvor der er spørgsmål om at fuldbyrde afgørelser, hvorved den udleverede er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf. Er der alene spørgsmål om at forfølge handlinger, der kun kan medføre eller har medført bødestraf i den anmodende medlemsstat, følger det af bestemmelsen, at justitsministerens tilladelse ikke er påkrævet.

Efter rammeafgørelsens artikel 13, stk. 4, kan et meddelt samtykke i princippet ikke tilbagekaldes. En medlemsstat kan dog fastsætte, at et samtykke kan tilbagekaldes i henhold til national ret. En medlemsstat, som ønsker at benytte sig af denne mulighed, underretter Generalsekretariatet for Rådet herom samtidig med vedtagelsen af rammeafgørelsen.

Danmark erklærede i forbindelse med vedtagelsen af rammeafgørelsen i henhold til artikel 13, stk. 4, at samtykke kan tilbagekaldes i overensstemmelse med reglerne i dansk ret. Dette indebærer, at et samtykke kan tilbagekaldes på et hvilket som helst tidspunkt under sagen, indtil udlevering er sket, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4308.

3.4.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Justitsministeriet finder, at bestemmelsen med lovforslaget bør videreføres med enkelte ændringer. Henset til, at kompetencen til at træffe afgørelser i sager om udlevering til EU-medlemsstater foreslås overført til domstolene, finder Justitsministeriet det således naturligt, at beslutningskompetencen vedrørende de tilladelser, der er omhandlet i bestemmelsen, og som knytter sig til en beslutning om udlevering, også med lovforslaget overføres til domstolene. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets § 41 og bemærkningerne hertil.

Med lovforslagets § 17 foreslås udleveringslovens § 10 j, stk. 2-3, således videreført, dog med de ændringer, der følger af, at beføjelsen til at give de tilladelser, der er omhandlet i bestemmelsen, fremover foreslås udøvet af domstolene.

Herudover foreslås det af praktiske årsager, at der i stedet for at opretholde henvisningen i bestemmelsen til § 10 indsættes en tilsvarende bestemmelse direkte i den foreslåede § 17.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 17 og bemærkningerne hertil.

3.5. Udlevering fra Danmark til stater uden for Norden og Den Europæiske Union

3.5.1. Udlevering af danske statsborgere til strafforfølgning

3.5.1.1. Gældende ret

Udleveringslovens § 2, stk. 1, vedrører udlevering af danske statsborgere til strafforfølgning i en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, når udleveringen sker på grundlag af en gensidig overenskomst med det pågældende land om udlevering af egne statsborgere.

Bestemmelsen indebærer, at justitsministeren på grundlag af en sådan overenskomst med det pågældende land om udlevering kan fastsætte, at danske statsborgere kan udleveres til strafforfølgning, hvis den pågældende i de sidste 2 år forud for den strafbare handling har haft bopæl i den stat, hvortil der ønskes udlevering, og såfremt handlingen, der anmodes om udlevering for, efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år, jf. § 2, stk. 1, nr. 1. Der kan endvidere ske udlevering, hvis der er indgået en sådan overenskomst om udlevering med det pågældende land, og handlingen efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år, jf. § 2, stk. 1, nr. 2.

Gennemførelse af ovennævnte gensidige overenskomster om udlevering af egne statsborgere i dansk ret kræver ikke ændringer af udleveringsloven, og bestemmelsen giver forudsætningsvis regeringen bemyndigelse til at godkende og ratificere sådanne ændringer. Det er imidlertid forudsat, at Justitsministeriet orienterer Folketingets Retsudvalg, inden Danmark indgår en aftale med et land uden for Den Europæiske Union (og Norden) om gensidig udlevering af egne statsborgere til strafforfølgning, jf. herved de almindelige bemærkninger til forslag til lov om ændring af bl.a. udleveringsloven (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse af FNs Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige initiativer til bekæmpelse af terrorisme mv.), jf. Folketingstidende 2001-02, 2. samling, tillæg A, side 870).

Er der ikke indgået en gensidig overenskomst om udlevering af egne statsborgere med det pågældende land, følger det af § 2, stk. 2, at justitsministeren kan beslutte, at den pågældende skal udleveres til strafforfølgning, hvis

betingelserne i stk. 1 er opfyldt, og særlige hensyn til retshåndhævelsen taler derfor.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at ved vurderingen af, om en dansk statsborger skal udleveres i medfør af § 2, stk. 2, skal der i modsætning til, hvad der gælder for udlevering til andre lande, med hvilke der er indgået en gensidig udleveringsoverenskomst, foretages en konkret vurdering af mulighederne for og det hensigtsmæssige i at gennemføre en straffesag mod den pågældende i Danmark frem for at udlevere den pågældende til strafforfølgning i udlandet, jf. Folketingstidende 2001-02, 2. samling, tillæg A, side 870.

For så vidt angår forståelsen af begrebet »danske statsborgere« i § 2, bemærkes det, at Danmark i forbindelse med ratifikationen af 1957-konventionen afgav en erklæring i henhold til konventionens artikel 6, stk. 1, litra b, om, at begrebet »statsborgere« for Danmarks vedkommende bestemmes som omfattende personer, der har statsborgerret eller bopæl i Danmark, Finland, Island, Norge eller Sverige. Tilsvarende erklæringer er blevet afgivet af Norge og Sverige.

Danmark kan således efter konventionen afslå ikke blot anmodninger om udlevering af danske statsborgere, men også anmodninger om udlevering af personer, der uden at være danske statsborgere har bopæl her i landet, eller af personer, der har indfødsret eller bopæl i et andet nordisk land, men midlertidigt opholder sig her. Alligevel fandtes det rigtigst ved udarbejdelsen af udleveringsloven i 1967 at begrænse det absolutte udleveringsforbud i lovens § 2 til danske statsborgere. I den forbindelse bemærkedes, at det imidlertid er klart, at der ved den skønsmæssige afgørelse af, om en udleveringsanmodning skal imødekommes, bør tillægges tilhørsforhold som de nævnte væsentlig betydning, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2543.

Det bemærkes i den forbindelse, at en langvarig bopælsmæssig tilknytning her til landet kan indgå i vurderingen af, om udlevering bør afslås i medfør af § 7 (sammenholdt med § 2), som tilfældet var i Højesterets kæremålsudvalgs kendelse af 18. marts 1991 i sag 268/1990 som refereret i Ugeskrift for Retsvæsen, side 386/2 (U.1991.386/2H).

3.5.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede § 18 viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 2 med den undtagelse, at kompetencen til at træffe afgørelse om udlevering foreslås overført fra justitsministeren til domstolene.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 18 samt bemærkningerne hertil.

3.5.2. Udlevering af udlændinge til strafforfølgning

3.5.2.1. Gældende ret

Udleveringslovens § 2 a vedrører udlevering af udlændinge (ikke danske statsborgere) til stater uden for Norden og Den Europæiske Union og vedrører krav til dobbelt strafbarhed og strafferammen.

Udlevering af en udlænding til stater uden for Norden og Den Europæiske Union kan, jf. § 2 a, 1. pkt., ske, hvis handlingen efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år. Hvis handlingen efter dansk ret kun kan medføre kortere fængselsstraf, kan udlevering dog ske, hvis der er indgået overenskomst herom med den pågældende stat, jf. § 2 a, 2. pkt.

1957-konventionen omfatter ifølge artikel 2, stk. 1, lovovertrædelser, der kan medføre frihedsstraf i en længstetid af mindst ét år. Tidligere havde Danmark i overensstemmelse med konventionen taget forbehold over for denne bestemmelse, således at forpligtelsen til udlevering begrænsedes til lovovertrædelser, der efter dansk ret kunne medføre højere straf end fængsel i 1 år, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2543. Det fremgår ikke af forarbejderne til udleveringsloven, hvorfor Danmark havde taget dette forbehold, men ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 er § 2 a, 2. pkt. (tidligere § 3, stk. 1, 2. pkt.), affattet i overensstemmelse med 1957-konventionens artikel 2, stk. 1, og det danske forbehold over for denne bestemmelse tilbagekaldt.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2001-02, 2. samling, tillæg A, side 885, at der med udtrykket »udlænding« forstår personer, der (udelukkende) har et andet statsborgerskab end dansk, eller som er statsløse. Personer, som både har dansk og udenlandsk statsborgerskab (dobbelt statsborgerskab), omfattes af § 2 om udlevering af danske statsborgere.

3.5.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede bestemmelse i § 19 viderefører udleveringslovens § 2 a for så vidt angår udlevering til strafforfølgning.

Om udlevering til straffuldbyrdelse henvises til lovforslagets § 21.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 19 samt bemærkningerne hertil.

3.5.3. Vilkår om anholdelses- eller fængslingsbeslutning ved udlevering til strafforfølgning

3.5.3.1. Gældende ret

Efter § 3, stk. 1, kan udlevering til strafforfølgning i en anden stat uden for Norden og Den Europæiske Union kun ske, hvis der i den fremmede stat er truffet beslutning om, at den, som søges udleveret, skal anholdes eller fængsles for den pågældende handling.

Bestemmelsen (daværende § 3, stk. 2) er indsat ved lov nr. 249 af 9. juni 1967.

Det følger af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 1966-67, 2, samling, tillæg A, spalte 2544, at i de fleste lande, hvortil der i praksis bliver spørgsmål om udlevering, vil en sådan beslutning blive truffet af en domstol i det pågældende land, men at der i udleveringsloven ikke har kunnet opstilles krav herom, idet man må henholde sig til de kompetenceregler med hensyn til anholdelse og fængsling, som gælder i de forskellige lande.

3.5.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede bestemmelse i § 20 viderefører udleveringslovens § 3, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 20 samt bemærkningerne hertil.

3.5.4. Udlevering til straffuldbyrdelse

3.5.4.1. Gældende ret

Udlevering til fuldbyrdelse af en dom kan, medmindre andet er fastsat ved overenskomst med den pågældende stat, kun ske, hvis dommen lyder på fængsel i mindst 4 måneder, eller den dømte i henhold til dommen eller en

beslutning, der er truffet med hjemmel i dommen, skal anbringes i anstalt, og opholdet her kan blive af 4 måneders varighed, jf. udleveringslovens § 3, stk. 2.

Bestemmelsen finder ikke anvendelse for danske statsborgere. Det er derfor efter gældende ret ikke muligt at udlevere danske statsborgere med henblik på straffuldbyrdelse til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

3.5.4.2. Baggrund for at undtage danske statsborgere fra udlevering til straffuldbyrdelse

Ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 blev § 2 indført i udleveringsloven, hvorefter det er muligt at udlevere danske statsborgere til strafforfølgning i en medlemsstat i Den Europæiske Union under visse betingelser, ligesom justitsministeren på grundlag af en overenskomst med en anden stat kan fastsætte, at danske statsborgere kan udleveres til strafforfølgning i den pågældende stat under visse betingelser.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at der efter Justitsministeriets opfattelse var anledning til at revurdere spørgsmålet om udlevering af danske statsborgere i lyset af terrorangrebene mod USA den 11. september 2001, jf. Folketingstidende 2001-02, 2. samling, tillæg A, side 869.

Under hensyn til, at der vil kunne forekomme sager ikke mindst om terrorvirksomhed eller anden grov international kriminalitet, hvor det kan være forbundet med store og eventuelt uoverstigelige vanskeligheder under en straffesag i Danmark at føre bevis for lovovertrædelser begået i udlandet, når vidnerne eller beviserne ikke befinder sig i Danmark, blev det vurderet, at dette talte for, at straffesagen som udgangspunkt gennemføres i det land, hvor lovovertrædelser er begået, eller hvor det i øvrigt af hensyn til bevisførelsen er mest hensigtsmæssigt.

Det indgik endvidere i overvejelserne, at det ikke kan udelukkes, at en opretholdelse af forbuddet mod at udlevere danske statsborgere til strafforfølgning i udlandet vil kunne indebære, at en mistænkt dansk statsborger ikke kan straffes eventuelt for meget alvorlig kriminalitet, fordi det i praksis ikke vil være muligt at gennemføre en straffesag mod den pågældende i Danmark.

Justitsministeriet vurderede på denne baggrund, at den dagældende ordning, hvor danske statsborgere kunne udleveres til de øvrige nordiske lande, burde

udvides til i en revideret form at omfatte udlevering også til andre stater, særligt andre EU-medlemsstater, i de tilfælde, hvor hensynet til at beskytte danske statsborgere mod udlevering burde vige for den almindelige interesse i, at lovovertrædelser pådømmes.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at der efter Justitsministeriets opfattelse ved udlevering af danske statsborgere til udlandet bør være mulighed for at stille vilkår om, at afsoning af en eventuelt idømt frihedsstraf mv. foregår i Danmark. Justitsministeriet tilkendegav derfor, at man agtede folkeretligt at tage forbehold om, at udlevering af en dansk statsborger både til andre EU-lande og til lande uden for EU (og Norden) kan betinges af, at den pågældende overføres til strafafsoning i Danmark jf. Folketingstidende 2001-02, 2. samling, tillæg A, side 870.

Det var samtidig Justitsministeriets opfattelse, at en adgang til udlevering af danske statsborgere på daværende tidspunkt alene burde omfatte udlevering til strafforfølgning, da der efter Justitsministeriets opfattelse ikke var det samme behov for at kunne udlevere danske statsborgere til fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning idømt i udlandet. Justitsministeriet tilkendegav i den forbindelse, at straffesagen (bevisførelsen) i denne situation er gennemført, og den dømte ikke vil kunne unddrage sig fuldbyrdelsen ved at flygte til Danmark, inden straffen er udstået (afsonet), jf. Folketingstidende 2001-02, 2. samling, tillæg A, side 869.

Det blev videre anført, at Danmark i denne situation kan overtage fuldbyrdelsen fra domslandet og indsætte den pågældende til afsoning i dansk fængsel eller institution, og at dette også vil kunne ske uden pågældendes samtykke under hensyn til, at en dansk statsborger ikke ved at flygte til Danmark kan unddrage sig fuldbyrdelsen af en i udlandet idømt straf.

3.5.4.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er fortsat Justitsministeriets opfattelse, at udlevering af danske statsborgere til stater uden for Norden og Den Europæiske Union i praksis primært vil være relevant i relation til strafforfølgning af de pågældende.

Under den nuværende retstilstand, hvor danske statsborgere ikke kan udleveres til straffuldbyrdelse i stater uden for Norden og Den Europæiske Union, vil de danske myndigheder imidlertid være nødt til at overtage fuldbyrdelsen af straffen for at undgå, at den pågældende unddrager sig fuldbyrdelsen af en i udlandet idømt straf.

Med lovforslagets § 7 foreslås det, at der efter udleveringsloven bør være adgang til at afslå udlevering til straffuldbyrdelse af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, hvis straffen i stedet fuldbyrdes her i landet.

Som det fremgår af Justitsministeriets overvejelser til lovforslagets § 7, jf. pkt. 3.2.5.2 ovenfor, bør spørgsmålet om, hvorvidt udlevering af danske statsborgere mv. til straffuldbyrdelse skal afslås, hvis straffen i stedet fuldbyrdes her i landet, bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Der kan således tænkes tilfælde, hvor en person har begået en meget alvorlig lovovertrædelse i en anden stat, og hensynet til denne stat derfor tilsiger, at den pågældende bør afsone en eventuel idømt straf i denne stat.

Der kan ved denne vurdering bl.a. lægges vægt på grovheden af den begåede kriminalitet og den pågældendes tilknytning til den stat, hvor lovovertrædelsen er begået. Der vil således f.eks. normalt ikke være grundlag for at afslå udlevering af en dansk statsborger mv., hvis den pågældende er dømt for meget alvorlige lovovertrædelser, herunder terrorhandlinger. Et andet eksempel kunne være, at den pågældende har en nær tilknytning til den stat, hvor lovovertrædelsen er begået.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at disse betragtninger også gør sig gældende i den situation, hvor en dansk statsborger har unddraget sig straffuldbyrdelse i en stat uden for Norden og Den Europæiske Union.

Justitsministeriet finder således, at der kan tænkes situationer, hvor det vil være mest hensigtsmæssigt, at også danske statsborgere afsone en straf idømt i en stat uden for Norden og Den Europæiske Union i domslandet. Der kan således være tilfælde, hvor en person er dømt for meget alvorlige lovovertrædelser som f.eks. terrorhandlinger eller drab eller andre alvorlige overgreb begået mod civile i forbindelse med krigshandlinger i domslandet, og hensynet til denne stat derfor tilsiger, at den pågældende bør afsone en eventuel idømt straf i denne stat. Ligeledes kan der tænkes tilfælde, hvor en dansk statsborger har opnået en sådan nær tilknytning til domslandet, at det vil være mest naturligt, at den pågældende afsone sin straf dér.

Justitsministeriet foreslår derfor, at der skabes mulighed for, at ikke kun udlændinge men også danske statsborgere kan udleveres til straffuldbyrdelse i stater uden for Norden og Den Europæiske Union, jf. lovforslagets § 21.

Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at de almindelige betingelser for udlevering til straffuldbyrdelse i en stat uden for Norden og Den Europæiske Union vil finde anvendelse. Disse indebærer bl.a., at danske myndigheder i forbindelse med vurderingen af, om udlevering til straffuldbyrdelse kan ske, skal påse, at dette kan ske under overholdelse af Danmarks internationale menneskeretlige forpligtelser, herunder artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om retten til en retfærdig rettergang, jf. pkt. 3.2.4.1.1 ovenfor.

Med henblik på at ensrette bestemmelser med ensartet indhold foreslås bestemmelsen i § 21 at have tilsvarende ordlyd som den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 10 a, stk. 3 (lovforslagets § 13, stk. 3). Der vil således endvidere ikke længere være krav om, at straffen i Danmark skal være fængsel i mindst 1 år. Betingelsen om dobbelt strafbarhed og minimumslængden af den idømte straf (4 måneder) vil dog være den samme som efter de gældende regler.

Som nævnt ovenfor vil lovforslagets § 7, stk. 2, finde anvendelse, så der vil være mulighed for at afslå udlevering, hvis straffen i stedet fuldbyrdes her i landet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 21 samt bemærkningerne hertil.

3.5.5. Udlevering for flere strafbare forhold

3.5.5.1. Gældende ret

Efter udleveringslovens § 3, stk. 3, kan udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse finde sted for flere strafbare forhold, selv om betingelserne i § 2, § 2 a og § 3, stk. 1 og 2, kun er opfyldt med hensyn til ét af forholdene. Det indebærer, at der kan ske udlevering på grundlag af en anmodning om udlevering, som ud over at omfatte et eller flere forhold, der opfylder betingelserne i §§ 2, 2 a og § 3, stk. 1 og 2, også omfatter forhold, der efter dansk ret ikke er strafbare. Der kan efter bestemmelsen desuden ske udlevering, hvis blot ét af de forhold, for hvilke der anmodes udlevering, opfylder kravet om strafferamme og dobbelt strafbarhed, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2545.

3.5.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås den gældende retstilstand videreført uændret.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 22 samt bemærkningerne hertil.

3.5.6. Bevismæssigt grundlag

3.5.6.1. Gældende ret

Hvis det på grund af særlige omstændigheder må antages, at sigtelsen eller dommen vedrørende en handling, for hvilken der søges udlevering, savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag, må udlevering for handlingen ikke finde sted, jf. udleveringslovens § 3, stk. 4.

Denne bestemmelse skal ses i lyset af, at Danmark i forbindelse med ratifikationen af 1957-konventionen, jf. bekendtgørelse nr. 36 af 28. september 1963, har afgivet en erklæring om, at danske myndigheder, når særlige omstændigheder skønnes at gøre det påkrævet, kan anmode det land, der fremsætter en anmodning om udlevering, om at tilvejebringe bevismateriale, der sandsynliggør, at den pågældende er skyldig, og afslå anmodningen, hvis materialet findes utilstrækkeligt.

Danske myndigheder er således efter konventionen forpligtet til som hovedregel uden nærmere bevismæssig prøvelse at lægge den udenlandske dom eller anholdelsesbeslutning til grund ved afgørelse af udleveringsspørgsmålet. Det følger endvidere af bestemmelsens forarbejder (den tidligere § 3, stk. 5), at den omstændighed, at den pågældende nægter sig skyldig, ikke i sig selv vil berettige de danske myndigheder til at stille krav om tilvejebringelse af yderligere bevismateriale. Såfremt den pågældende derimod kan henvise til særlige omstændigheder til støtte for sin påstand, hvorefter foreligger rimelig tvivl om den pågældendes skyld, vil der skulle fremsættes anmodning om tilvejebringelse af yderligere bevismateriale, jf. Folketings-tidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2545-2546. Bestemmelsen medfører således ikke, at der som led i undersøgelsen af, om betingelserne for udlevering er opfyldt, jf. udleveringslovens § 12, skal foretages en almindelig prøvelse af skyldspørgsmålet, men alene, at de danske myndigheder, navnlig i forbindelse med afhøring af den pågældende, skal være opmærksomme på, om der foreligger sådanne særlige omstændigheder, at det må anses for betænkeligt uden videre at lægge de afgørelser (dom, anholdelsesbeslutning mv.), der er modtaget sammen med anmodningen om udlevering, til grund, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2546.

I betænkning over forslag til lov om udlevering af lovovertrædere, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg B, spalte 1489, fremgår det bl.a., at den daværende justitsminister over for udvalget har fremhævet, at udlevering efter bestemmelsen afskæres i alle tilfælde, hvor der foreligger begrundet tvivl om rigtigheden af den bevisbedømmelse, der har fundet sted i det land, som har fremsat anmodning om udlevering; det kræves ikke yderligere, at »særlige omstændigheder« skal tale for, at udlevering nægtes.

Den daværende justitsminister har i denne forbindelse påpeget, at henvisningen i den foreslåede formulering til »særlige omstændigheder« er udtryk for på den ene side, at den fremmede afgørelse normalt må lægges til grund, således at der ikke pålægges danske myndigheder pligt til en tilbundsgående bevisbedømmelse, som de ikke har praktisk mulighed for at foretage, på den anden side, at myndighederne har pligt til nærmere undersøgelse, hvis særlige forhold i sagen kan give anledning til tvivl – således navnlig hvis den, som søges udleveret, selv henviser til bestemte konkrete omstændigheder, som rejser tvivl om rigtigheden af den udenlandske dom eller beslutning om anholdelse eller fængsling.

3.5.6.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede bestemmelse i § 23 viderefører udleveringslovens § 3, stk. 4, og den gældende retstilstand foreslås derfor ikke ændret.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets §23 samt bemærkningerne hertil.

3.5.7. Militære lovovertrædelser

3.5.7.1. Gældende ret

I henhold til udleveringslovens § 4 kan udlevering for en militær lovovertrædelse ikke finde sted. Bestemmelsen er affattet i overensstemmelse med artikel 4 i 1957-konventionen, hvorefter udlevering for handlinger, der er strafbare efter den militære lovgivning, men som ikke er strafbare efter den almindelige straffelovgivning, er undtaget fra konventionens anvendelsesområde.

Ved ratifikationen af 1957-konventionen har Danmark til artikel 4 afgivet erklæring om, at udlevering for en militær forbrydelse, der desuden indeholder et strafbart forhold efter den almindelige straffelovgivning, skal kunne finde sted på vilkår om, at den pågældende ikke straffes efter den

militære lovgivning. Udlevering kan således i medfør af bestemmelsen kun finde sted på det nævnte vilkår, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2546-2547.

3.5.7.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede bestemmelse i § 24 viderefører udleveringslovens § 3, stk. 4, og den gældende retstilstand foreslås derfor ikke ændret.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 24 samt bemærkningerne hertil.

3.5.8. Politiske forbrydelser

3.5.8.1. Gældende ret

Efter udleveringslovens § 5, stk. 1, kan udlevering for en politisk lovovertrædelse ikke finde sted. Omfatter handlingen derudover en lovovertrædelse, som ikke er af politisk karakter, kan udlevering ske for denne lovovertrædelse, såfremt handlingen overvejende er af ikke-politisk karakter, jf. lovens § 5, stk. 2.

Det fremgår af forarbejderne til udleveringslovens § 5, at vurderingen af, om en lovovertrædelse er politisk, afhænger af en konkret helhedsvurdering, hvorved der navnlig lægges vægt på arten af den eller de interesser, der er krænket ved lovovertrædelsen, og på gerningsmandens motiv, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2547.

I lovens § 5, stk. 3, er der fastsat visse undtagelser fra forbuddet mod udlevering for politiske lovovertrædelser, hvorefter forbuddet mod at afslå udlevering for politiske lovovertrædelser ikke finder anvendelse, når handlingen er omfattet af de internationale konventioner, som er opregnet i bestemmelsen.

Således finder forbuddet mod udlevering for politiske lovovertrædelser efter § 5, stk. 3, nr. 1, ikke anvendelse, når handlingen er omfattet af artikel 1 eller 2 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme fra 1977. Omfattet heraf er handlinger, der betragtes som grove forbrydelser, der retter sig mod personers liv, fysiske integritet eller frihed, f.eks. kapring af og sabotage mod luftfartøjer, og grove forbrydelser mod diplomater mv., bortførelse, gidseltagning mv. og anvendelse af bomber, granater, raketter mv., der rummer fare for personer.

Bestemmelsen fik sin nuværende formulering ved lov nr. 1160 af 19. december 2003 om ændring af udleveringsloven (Gennemførelse af ændringsprotokollen af 15. maj 2003 til den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme) med henblik på at gøre det muligt for Danmark at ratificere en ændringsprotokol til den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme (terrorismekonventionen). Danmark ratificerede terrorismekonventionen den 27. juni 1978 og ratificerede protokollen den 14. april 2004.

Formålet med den europæiske terrorismekonvention er at begrænse terroristers mulighed for at undgå strafforfølgning ved at flygte fra gerningslandet. Konventionen begrænser de kontraherende staters mulighed for at afvise anmodninger om udlevering og retshjælp ved at erklære, at der er tale om en politisk forbrydelse. Ændringsprotokollen indebærer navnlig en udvidelse af konventionens anvendelsesområde.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 716, at bestemmelsen finder anvendelse ved udlevering til stater, der enten har ratificeret ændringsprotokollen eller konventionen som ændret ved protokollen.

Udtrykket »omfattet af« indebærer både, at den konkrete handling skal kunne henføres til en af de nævnte konventionsbestemmelser, samt at den stat, der anmoder om udlevering, skal have ratificeret den pågældende konvention som ændret ved ændringsprotokollen. Om en overtrædelse er omfattet af artikel 1 eller 2 i terrorismekonventionen som ændret ved ændringsprotokollen, afhænger af en konkret vurdering.

Den berørte person kan efter omstændighederne kræve en beslutning om udlevering for en handling, som myndighederne anser for omfattet af de nævnte bestemmelser, indbragt for domstolene. I så fald kan udlevering først finde sted, når beslutningen er fundet lovlig ved endelig retskendelse, jf. udleveringslovens §§ 16 og 17. Det bemærkes, at udlevering fortsat kan afslås med henvisning til andre bestemmelser i udleveringsloven.

Efter § 5, stk. 3, nr. 2, finder forbuddet mod udlevering for politiske lovovertrædelser endvidere ikke anvendelse, når handlingen, for hvilken der søges udlevering, er omfattet af artikel 6 og 7 og artikel 9, jf. artikel 6 og 7, i Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme.

Bestemmelsen blev indsat i udleveringsloven ved lov nr. 542 af 8. juni 2006 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme m.v.) med henblik på, at Danmark kunne ratificere konventionen.

Konventionens regler om udlevering findes i artiklerne 19-21.

Artikel 20 i konventionen fastslår bl.a., at ingen af forbrydelserne i artikel 5-7 og 9 i forbindelse med udlevering eller gensidig retshjælp kan anses for en politisk forbrydelse. En anmodning om udlevering eller retshjælp kan således ikke afslås udelukkende med den begrundelse, at den anmodede stat anser forbrydelsen for politisk. Artikel 20 indeholder dog eksplicit mulighed for, at staterne kan tage forbehold for denne bestemmelse med hensyn til udlevering. Sådanne forbehold er underlagt et særligt kontrolsystem, som indebærer, at anvendelse af et sådant forbehold skal ske fra sag til sag og med en behørigt begrundet afgørelse. Hvis en part ikke udleverer en person under anvendelse af et sådant forbehold, skal den uden undtagelse og uden ugrundet ophold overgive sagen til sine kompetente myndigheder med henblik på strafforfølgning.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 7215, at Justitsministeriet på ovennævnte baggrund ikke har fundet det hensigtsmæssigt at udnytte forbeholdsadgangen for så vidt angår handlinger omfattet af konventionens artikel 6 og 7 og artikel 9, jf. artikel 6 og 7, om hvervning og oplæring til at begå terrorhandlinger. Justitsministeriet fandt det derimod rigtigst at udnytte forbeholdsadgangen for så vidt angår handlinger omfattet af konventionens artikel 5 og artikel 9, jf. artikel 5, om offentlig opfordring til at begå en terrorhandling.

Baggrunden herfor er, at genstanden for denne forbrydelse er gerningsmandens ytringer, og at en vurdering heraf har at gøre med ytringsfrihedens udstrækning. Det fremgår således af de nævnte forarbejder, at Justitsministeriet i den forbindelse ikke fandt det hensigtsmæssigt på forhånd at afskære de danske myndigheder fra i en konkret situation at anse en overtrædelse af konventionens artikel 5 eller artikel 9, jf. artikel 5, for en politisk forbrydelse.

Med ovennævnte lov blev der på den baggrund indsat en ny bestemmelse i udleveringslovens § 5, stk. 4, hvorefter udlevering for en handling omfattet

af artikel 5 eller artikel 9, jf. artikel 5, i Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme i særlige tilfælde kan afslås, hvis det vurderes, at der er tale om en politisk lovovertrædelse, jf. nedenfor.

Efter lovens § 5, stk. 3, nr. 3, finder forbuddet mod udlevering for politiske lovovertrædelser desuden ikke anvendelse, når handlingen, for hvilken der søges udlevering, er omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger. Bestemmelsen gælder udlevering i forhold til alle stater, der har ratificeret FN-konventionen, og blev oprindeligt indsat ved lov nr. 280 af 25. april 2001 om ændring af straffeloven, lov om international fuldbyrdelse af straf m.v., lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om udlevering af lovovertrædere samt forskellige andre love (Gennemførelse af EU-rammeafgørelse om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri, 1. tillægsprotokol til den europæiske konvention om overførelse af domfældte og FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger samt ændringer som følge af afskaffelsen af hæftestrafpen m.v.) med henblik på, at Danmark kunne ratificere FN-konventionen af 15. december 1997 til bekæmpelse af terrorbombninger.

Formålet med FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger er at forbedre det internationale samarbejde om forebyggelse og strafferetlig forfølgning af terrorhandlinger, der finder sted under anvendelse af sprængstoffer eller andre dødbringende anordninger, f.eks. giftige kemikalier, biologiske midler og radioaktivt materiale mv. Ved konventionen forpligter de deltagende stater sig på grundlag af en række fælles definitioner til at betragte terrorangreb under anvendelse af sprængstoffer mv. som strafbare handlinger, som skal kunne straffes under hensyn til deres alvorlige karakter. Endvidere medfører konventionen gennem regler om straffemyndighed, udlevering og retshjælp mv. udvidede muligheder for at strafforfølge gerningsmænd uden hensyn til, hvor den strafbare handling er begået, og hvor gerningsmanden hører hjemme.

Endvidere følger det af udleveringslovens § 5, stk. 3, nr. 4, at handlinger omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN's terrorfinansieringskonvention ikke kan betragtes som politiske lovovertrædelser i forbindelse med en udleveringsanmodning. Terrorfinansieringskonventionen supplerer FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger, jf. ovenfor. Modtager Danmark således en udleveringsanmodning fra en stat, der har ratificeret FN's terrorfinansieringskonvention, vedrørende en handling, der er omfattet af konventionen, kan Danmark ikke afslå anmodningen med henvisning til forbuddet

mod udlevering for politiske lovovertrædelser. Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 (anti-terrorpakken).

Det følger af konventionens artikel 14, at en stat er afskåret fra at afslå bl.a. udlevering alene med den begrundelse, at den forbrydelse, anmodningen angår, er en politisk forbrydelse, en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver.

Modtager Danmark således en udleveringsanmodning fra en stat, der har ratificeret FN's terrorfinansieringskonvention, vedrørende en handling, der er omfattet af konventionen, kan Danmark ikke afslå anmodningen med henvisning til forbuddet mod udlevering for politiske lovovertrædelser. Bestemmelsen blev oprindeligt indsat i udleveringsloven ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 med henblik på at muliggøre Danmarks ratifikation af konventionen, og den blev senere ændret redaktionelt ved lov nr. 542 af 8. juni 2006.

Efter udleveringslovens § 5, stk. 3, nr. 5, finder forbuddet mod udlevering for politiske lovovertrædelser herudover ikke anvendelse, når handlingen, for hvilken der søges udlevering, er omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af nuklear terrorisme. FN-konventionen om nuklear terrorisme indeholder en forpligtelse for de kontraherende stater til at kriminalisere en række handlinger vedrørende ulovlig besiddelse og brug mv. af radioaktivt materiale med forsæt til at forårsage død eller alvorlig personskade eller til at forårsage betydelig tings- eller miljøskade.

Bestemmelsen blev indsat i udleveringsloven ved lov nr. 542 af 8. juni 2006 med henblik på, at Danmark kunne ratificere konventionen.

Efter lovens § 5, stk. 3, nr. 6, finder forbuddet mod udlevering for politiske lovovertrædelser endvidere ikke anvendelse, når handlingen, for hvilken der søges udlevering, er omfattet af artikel 7 i Det Internationale Atomenergiagenturs konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer som ændret ved ændringskonvention af 8. juli 2005 til Det Internationale Atomenergiagenturs konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer.

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 99 af 10. februar 2009 om ændring af lov om brug m.v. af radioaktive stoffer og lov om udlevering af lovovertrædere (Gennemførelse af ændringskonvention af 8. juli 2005 til Det Internationale Atomenergiagenturs konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer) med henblik på at gennemføre ændringskonventionen af 8. juli

2005 til Det internationale Atomenergiagenturs konvention af 26. oktober 1979 om fysisk beskyttelse af nukleare materialer. Konventionens formål er navnlig at sikre, at der ved transport af nukleare materialer træffes foranstaltninger til fysisk beskyttelse af disse materialer mod ulovlig tilegnelse og brug og herved forhindre tyveri og misbrug af nukleare materialer, der kan anvendes til våben. Konventionen skal således medvirke til på internationalt plan at forbedre sikkerheden på området og forpligter de enkelte lande til at muliggøre visse krav om udlevering mv.

Endelig følger det af udleveringslovens § 5, stk. 3, nr. 7, at forbuddet mod udlevering for politiske lovovertrædelser endvidere ikke finder anvendelse, når handlingen, for hvilken der søges udlevering, er omfattet af artikel 3 eller artikel 3 b, 3 c eller 3 d i konventionen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartssikkerheden som henholdsvis ændret og indsat ved protokollen af 1. november 2005 til konventionen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartssikkerheden eller artikel 2, 2 b eller 2 c i protokollen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod sikkerheden for fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinentalsokkelen, som henholdsvis ændret og indsat ved protokollen af 1. november 2005 til protokollen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod sikkerheden for fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinentalsokkelen.

Den ovennævnte undtagelse til forbuddet mod udlevering for en politisk forbrydelse blev indsat i udleveringsloven ved lov nr. 494 af 12. maj 2010 om ændring af lov om anvendelsen af visse af Det Europæiske Fællesskabs retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v. og lov om udlevering af lovovertrædere (Forbud mod transport af visse produkter og teknologi med dobbelt anvendelse m.v.) med henblik på at gennemføre to protokoller af 1. november 2005 om ændring af konvention af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartssikkerheden (Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation) (SUA-konventionen), og den tilhørende protokol til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod sikkerheden for fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinentalsokkelen (1988-protokollen).

De nævnte bestemmelser i SUA-konventionen og 1988-protokollen opregner en lang række kriminelle handlinger, herunder med terrorforsæt at anvende skibe eller platforme til at forårsage død eller omfattende ødelæggelse bl.a. på miljøet eller at anvende atomvåben mv. fra eller mod skibe eller platforme. Bestemmelsen i udleveringslovens § 5, stk. 3, nr. 7, indebærer,

at en anmodning om udlevering på grundlag af en sådan forbrydelse ikke må afvises alene med den begrundelse, at den angår en politisk forbrydelse mv.

Det må desuden antages at følge af statutterne for de internationale tribuna-
ler til pådømmelse af krigsforbrydelser i henholdsvis det tidligere Jugosla-
vien og i Rwanda, som er vedtaget af FN's Sikkerhedsråd, at FN's med-
lemsstater ikke kan afslå udlevering til tribunalerne med henvisning til, at
en handling betragtes som en politisk forbrydelse, jf. herved forarbejderne
til lov nr. 378 af 6. juni 2002, jf. Folketingstidende 2001-02, 2. samling,
tillæg A, side 866.

Danmark er endvidere afskåret fra at afslå udlevering til Den Internationale
Straffedomstol efter lov nr. 342 af 16. maj 2001 om Den Internationale
Straffedomstol under henvisning til, at handlingen betragtes som en politisk
forbrydelse, jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, side 502-503.

Som nævnt ovenfor følger det herudover af udleveringslovens § 5, stk. 4, at
udlevering for en handling omfattet af artikel 5 eller 9, jf. artikel 5, i Euro-
parådets konvention om forebyggelse af terrorisme i særlige tilfælde kan
afslås, hvis det vurderes, at der er tale om en politisk lovovertrædelse.

Bestemmelsen, der blev indsat ved lov nr. 542 af 8. juni 2006, har til formål
at tydeliggøre, at der i medfør af Europarådets konvention om forebyggelse
af terrorisme ikke består en ubetinget pligt til udlevering for en politisk for-
brydelse, når handlingen er omfattet af konventionens artikel 5 eller 9, jf.
artikel 5 (om offentlig opfordring til at begå en terrorhandling), sådan som
det er tilfældet, hvis handlingen er omfattet af konventionens artikel 6, 7
eller 9, jf. artikel 6 og 7, jf. udleveringslovens § 5, stk. 3, nr. 2.

Bestemmelsen indebærer således, at de danske myndigheder ikke vil være
afskåret fra efter en konkret vurdering at anse en overtrædelse af konventi-
onens artikel 5 eller 9, jf. artikel 5, for en politisk lovovertrædelse, ligesom
de danske myndigheder i en sådan situation ikke vil være afskåret fra at afslå
udlevering med denne begrundelse.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at der med formuleringen
»i særlige tilfælde« sigtes til, at en offentlig opfordring til at begå en terror-
handling som udgangspunkt må antages ikke at være en politisk forbrydelse,
medmindre der foreligger holdepunkter for det modsatte, jf. Folketingsti-
dende 2005-06, tillæg A, side 7233.

3.5.8.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I forhold til den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 5, stk. 3, foreslås den for det første udvidet med en henvisning til artikel 4 i tvangsforsvindingskonventionen.

Danmark undertegnede tvangsforsvindingskonventionen den 25. september 2007, men har ikke ratificeret konventionen.

Efter tvangsforsvindingskonventionens artikel 13, stk. 1, må en tvangsforsvindingsforbrydelse ikke betragtes som en politisk lovovertrædelse, som knyttet til en politisk overtrædelse eller som en overtrædelse inspireret af politiske motiver. En anmodning om udlevering baseret på en tvangsforsvindingsforbrydelse i henhold til konventionens artikel 4 må derfor ikke afslås på ene grundlag, at den vedrører en politisk overtrædelse, en forbrydelse, som er knyttet til en politisk overtrædelse, eller en overtrædelse inspireret af politiske motiver. På den baggrund foreslås det, at bestemmelsen i udleveringslovens § 5, stk. 3, udvides til at omfatte handlinger, der er omfattet af tvangsforsvindingskonventionens artikel 4.

Med hensyn til tvangsforsvindingskonventionens krav om kriminalisering af en tvangsforsvinning bemærkes, at en tvangsforsvindingsforbrydelse vil kunne straffes efter de gældende bestemmelser i straffelovgivningen, herunder bl.a. straffelovens kapitel 16 og 26.

For det andet foreslås det at videreføre bestemmelsen i udleveringslovens § 5, stk. 3, nr. 8, som blev indsat ved lov nr. 310 af 25. april om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt. Bestemmelsen er endnu ikke trådt i kraft.

Bestemmelsen henviser til artikel 15, stk. 1, litra a-c, i 2. protokol af 26. marts 1999 til UNESCO-konventionen af 14. maj 1954 om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt (herefter UNESCO-konventionens 2. protokol).

Tiltrædelse af UNESCO-konventionens 2. protokol pålægger de deltagende stater at skabe nationalt lovgivningsmæssigt grundlag for udlevering af personer, der har gjort sig skyldige i overtrædelse af protokollens artikel 15, stk. 1, litra a-c, herunder sikre at udlevering ikke kan afslås alene med den begrundelse, at der er tale om en politisk lovovertrædelse. Der er tale om en

række nærmere angivne overtrædelser rettet mod kulturværdier under forhøjet beskyttelse samt ved omfattende ødelæggelse og tilegnelse af kulturværdier, som er beskyttet af selve UNESCO-konventionen og 2. protokol.

Som det bemærkes i pkt. 2.3 ovenfor har en tværministeriel arbejdsgruppe med repræsentanter fra Kulturministeriet, Justitsministeriet, Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet som grundlag for en afklaring af betydningen af en dansk tiltrædelse af UNESCO-konventionens 2. protokol undersøgt den juridiske rækkevidde af konventionens 2. protokol i lyset af Danmarks allerede gældende internationale forpligtelser vedrørende beskyttelse af kulturværdier samt gældende dansk ret.

Det har af den nævnte tværministerielle arbejdsgruppe været vurderet, hvorvidt opfyldelse af konventionens 2. protokols krav om udlevering ved overtrædelser rettet mod kulturværdier (artikel 15) kunne ske inden for rammerne af gældende dansk ret.

Efter artikel 20, stk. 1, i UNESCO-konventionens 2. protokol må ingen af de overtrædelser, der er anført i artikel 15, stk. 1, litra a-c, med henblik på udlevering betragtes som politiske overtrædelser, som overtrædelser knyttet til politiske overtrædelser eller som overtrædelser inspireret af politiske motiver. En anmodning om udlevering baseret på sådanne overtrædelser må derfor ikke afslås på det ene grundlag, at overtrædelserne vedrører en politisk overtrædelse, en overtrædelse i forbindelse med politiske overtrædelser eller en overtrædelse inspireret af politiske motiver.

Hvis Danmark skal leve op til UNESCO-konventionens 2. protokols bestemmelse om, at udlevering ikke kan afslås med henvisning til, at der er tale om en politisk lovovertrædelse, er det arbejdsgruppens vurdering, at der skal foretages en ændring af udleveringsloven, hvor konventionens 2. protokol skal tilføjes oplysningen i udleveringslovens § 5, stk. 3.

Arbejdsgruppen har på den baggrund anbefalet, at der gennemføres en sådan ændring af udleveringsloven med henblik på dansk tiltrædelse af UNESCO-konventionens 2. protokol.

Kulturministeriet tilslutter sig arbejdsgruppens anbefaling om, at bestemmelsen i udleveringslovens § 5, stk. 3, udvides til at omfatte handlinger, der er omfattet af artikel 15, stk. 1, litra a-c, i konventionens 2. protokol.

De nævnte bestemmelser i artikel 15, stk. 1, litra a-c, i UNESCO-konventionens 2. protokol opregner en række strafbare handlinger, herunder at den pågældende forsætligt gør kulturværdier under forhøjet beskyttelse til genstand for angreb, anvender kulturværdier under forhøjet beskyttelse eller deres umiddelbare omgivelser til støtte for militær aktion eller omfattende ødelæggelse eller tilegnelse af kulturværdier beskyttet i henhold til konventionen eller protokollen.

Forslaget indebærer, at udlevering baseret på en overtrædelse af artikel 15, stk. 1, litra a-c, i UNESCO-konventionens 2. protokol ikke vil kunne afslås på det ene grundlag, at overtrædelsen vedrører en politisk overtrædelse, en overtrædelse knyttet til en politisk overtrædelse eller en overtrædelse inspireret af politiske motiver.

Med lovforslaget foreslås udleveringslovens § 5 i øvrigt videreført uændret.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 25 samt bemærkningerne hertil.

3.5.9. Forældelse

3.5.9.1. Gældende ret

Efter udleveringslovens § 9 kan udlevering til lande uden for Den Europæiske Union ikke ske, hvis strafansvaret eller adgangen til at fuldbyrde straf for den pågældende handling ville være forældet efter dansk ret. Bestemmelsen er i overensstemmelse med artikel 10 i 1957-konventionen, og er en obligatorisk afslagsgrund. Udleveringslovens § 9 finder både anvendelse i forhold til udlevering af danske statsborgere og udlændinge til en stat uden for Norden og Den Europæiske Union.

Bestemmelsen forpligter således de danske myndigheder til i forbindelse med en afgørelse om udlevering at sikre, at strafansvaret eller adgangen til at fuldbyrde straf for den pågældende handling ikke er forældet efter straffelovens §§ 93-97 c.

Det fremgår ikke udtrykkeligt af udleveringslovens § 9, at der ved vurderingen af, om der er indtrådt forældelse efter dansk ret, skal lægges vægt på fristafbrydende skridt, som er foretaget i udlandet.

Det følger imidlertid af den hidtidige praksis i udleveringssager, at der ved vurderingen af, om der er indtrådt forældelse efter dansk ret, lægges vægt

på fristafbrydende skridt, som er foretaget i udlandet. Der kan i den forbindelse henvises til Østre Landsrets kendelse af 30. juni 2011, refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 2011, side 2904ff.

Efter artikel 1 i den fjerde tillægsprotokol til 1957-konventionen affattes konventionens artikel 10, stk. 2, således, at udlevering ikke skal kunne afslås under henvisning til, at det strafbare forhold er forældet efter den anmodede stats lovgivning.

Efter artikel 10, stk. 3, kan de kontraherende stater dog i forbindelse med undertegnelse eller ratifikation mv. af tillægsprotokollen tage forbehold til bestemmelsen i stk. 2, hvis en anmodning om udlevering vedrører et strafbart forhold, som efter den pågældende stats lovgivning er underlagt dens egen kompetence, jf. litra a, eller hvis den pågældende stats nationale lovgivning foreskriver, at udlevering ikke kan ske, hvis strafansvaret eller adgangen til at fuldbyrde straf for den pågældende handling ville være forældet efter den pågældende stats regler, jf. litra b.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 428 af 1. maj 2013, hvorved bl.a. den tredje og fjerde tillægsprotokol til 1957-konventionen blev gennemført, at det er Justitsministeriets opfattelse, at Danmark i forbindelse med tiltrædelsen af den fjerde tillægsprotokol i medfør af artikel 10, stk. 3, litra b, bør afgive en erklæring i forhold til anvendelsen af artikel 10, stk. 2, som affattet ved den fjerde tillægsprotokols artikel 1. Det fremgår således, at regeringen agter at afgive erklæring om, at man fra dansk side i medfør af 1957-konventionens artikel 10, stk. 3, som affattet ved den fjerde tillægsprotokols artikel 1, forbeholder sig ret til ikke at lade bestemmelsens stk. 2, finde anvendelse, hvis en anmodning om udlevering vedrører et strafbart forhold, som efter dansk ret er underlagt dansk jurisdiktion, eller hvis dansk ret foreskriver, at udlevering ikke kan ske, fordi strafansvaret eller adgangen til at fuldbyrde straf for den pågældende handling ville være forældet efter dansk ret.

3.5.9.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede bestemmelse viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 9.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 26 samt bemærkningerne hertil.

3.5.10. Eksterritorial jurisdiktion

3.5.10.1. Gældende ret

Det fremgår af udleveringslovens § 10 f, stk. 2, at udlevering til en anden EU-medlemsstat kan afslås, hvis den anmodende stat støtter sin udleveringsanmodning på en handling foretaget i et tredjeland, og Danmark i en tilsvarende situation efter straffelovens regler om jurisdiktion i §§ 6-9 ikke ville have mulighed for at foretage strafforfølgning. Udlevering vil således kunne afslås, hvis den anmodende medlemsstat udøver såkaldt eksterritorial jurisdiktion (dvs. foretager strafforfølgning af handlinger begået uden for den pågældende medlemsstats eget territorium) på områder, hvor der ikke er tilsvarende dansk eksterritorial jurisdiktion.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret om eksterritorial jurisdiktion som betingelse for udlevering fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union bortset fra Finland og Sverige henvises til pkt. 3.4.3.1.

Der er i udleveringsloven ikke en tilsvarende bestemmelse for så vidt angår udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union. Der er heller ikke en tilsvarende bestemmelse for så vidt angår udlevering til de nordiske lande.

3.5.10.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Justitsministeriet finder, at der, når der kan stilles krav om eksterritorial jurisdiktion i relation til sager om udlevering til andre EU-medlemsstater, jf. udleveringslovens § 10 f, stk. 2, også bør kunne stilles et tilsvarende krav i relation til udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Det foreslås således, at der indsættes en bestemmelse herom i udleveringslovens kapitel 5 om betingelser for udlevering mellem Danmark og stater uden for Norden og Den Europæiske Union. Denne mulighed for afslag på udlevering vil således fremover også gælde i sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 27 samt bemærkningerne hertil.

3.5.11. Udeblivelsesdomme

3.5.11.1. *Gældende ret*

Udleveringslovens § 10 g fastsætter de betingelser, som skal være opfyldt for, at Danmark som fuldbyrdsstat kan udlevere en domfældt med henblik på fuldbyrdelse af en dom om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som er afsagt, uden at den pågældende har været til stede under retssagen (udeblivelsesdomme) til en medlemsstat i Den Europæiske Union.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret om afgørelser afsagt *in absentia* (udeblivelsesdomme) som betingelse for udlevering fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union bortset fra Finland og Sverige henvises til pkt. 3.4.3.1.

Der er i udleveringsloven ikke en tilsvarende bestemmelse for så vidt angår udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union. Der er heller ikke en tilsvarende bestemmelse for så vidt angår udlevering til de nordiske lande.

3.5.11.2. *Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Justitsministeriet finder, at hensynet til at styrke retssikkerheden for domfældte, der begæres udleveret til straffuldbyrdelse i udlandet, tilsiger, at der – på lige fod med, hvad der gælder for udlevering af personer til straffuldbyrdelse i andre EU-medlemsstater – bør stilles betingelser for udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union med henblik på straffuldbyrdelse af domme afsagt *in absentia* (udeblivelsesdomme). Det foreslås, at betingelserne svarer til dem, der gælder for udlevering til andre EU-medlemsstater med henblik på straffuldbyrdelse af udeblivelsesdomme.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 28 samt bemærkningerne hertil.

3.5.12. *Strafforfølgning for andre lovovertrædelser og videreudlevering*

3.5.12.1. *Gældende ret*

Udleveringslovens § 10 angiver visse obligatoriske vilkår, som skal fastsættes i forbindelse med udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Bestemmelsen i udleveringslovens § 10 finder tilsvarende anvendelse ved udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union, jf. lovens § 10 j, stk. 1. Ved udlevering til de nordiske lande gælder de samme betingelser som angivet i udleveringslovens § 10, nr. 1, litra b og c, jf. herved § 10 o, stk. 2 og 4. I relation til udlevering til de nordiske lande har betingelserne dog et væsentligt mere begrænset anvendelsesområde, da udgangspunktet efter lovens § 10 o, stk. 1, er, at der kan ske strafforfølgning for andre lovovertrædelser end den, der er sket udlevering for.

Efter udleveringslovens § 10, nr. 1, må udlevering kun ske på vilkår af, at den udleverede ikke drages til ansvar eller udleveres videre til tredjeland for en anden lovovertrædelse begået før udleveringen end den, for hvilken den pågældende er udleveret (specialitetsreglen). Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at den udleverede efter den gældende ordning ikke selv kan give afkald på anvendelse af specialitetsreglen ved udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2550.

Efter udleveringslovens § 10, nr. 1, litra a-c, gælder forbuddet mod strafforfølgning, straffuldbyrdelse eller videreudlevering for andre lovovertrædelser begået før udleveringen dog ikke, hvis justitsministeren meddeler tilladelse hertil efter lovens § 20 (litra a), hvis den pågældende, uanset at han i 30 dage uhindret har kunnet forlade det land, hvortil han er udleveret, har undladt dette (litra b), eller hvis den pågældende efter at have forladt det pågældende land frivilligt er vendt tilbage (litra c).

De nærmere betingelser for, at justitsministeren kan meddele tilladelse til at fravige specialitetsreglen, jf. § 10, nr. 1, litra a, fremgår af lovens § 20. Efter denne bestemmelse kan justitsministeren efter anmodning tillade, at en person, der er udleveret, underkastes strafforfølgning eller straffuldbyrdelse eller udleveres videre til tredjeland for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, som den pågældende er udleveret for, jf. § 20, stk. 1. Der henvises i den forbindelse til pkt. 3.6.1.

Bestemmelsen i udleveringslovens § 10, nr. 1, litra b, implementerer den ændring af 1957-konventionens artikel 14, stk. 1, litra b, der er foretaget ved den fjerde tillægsprotokols artikel 3, som gennemført i dansk ret ved lov nr. 428 af 1. maj 2013, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 56. I den forbindelse blev udrejsefristen ændret fra 45 dage til den gældende frist på 30 dage.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 50, at fjerde tillægsprotokol til 1957-konventionen således ændrer udrejsefristen i konventionens artikel 14, stk. 1, litra b, fra 45 dage til 30 dage, hvilket gjorde det nødvendigt at ændre den tilsvarende udrejsefrist i udleveringslovens § 10, nr. 1, litra b, til 30 dage. Beslutningen om at forkorte konventionens udrejsefrist fra 45 dage til 30 dage skyldtes, at der blandt medlemsstaterne i Europarådet var enighed om, at der godt 50 år efter vedtagelsen af konventionen ikke længere fandtes en objektiv begrundelse for at fastholde 45-dages fristen, da det er blevet lettere at rejse og forlade de kontraherende stater, hvis den udleverede person ønsker det.

Det fremgår af udleveringslovens § 10, nr. 2, at den udleverede ikke uden justitsministerens tilladelse må underkastes strafforfølgning ved en særdomstol. Bestemmelsen er oprindelig affattet ved lov nr. 249 af 9. juni 1967.

Ved ratifikationen af 1957-konventionen blev der fra dansk side taget forbehold om, at det skal kunne gøres til et vilkår for udlevering, at den udleverede ikke bliver underkastet strafforfølgning ved en særdomstol. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at hvis særdomstolens nedsættelse og sammensætning samt de regler, der gælder for strafforfølgning ved domstolen ikke frembyder betænkeligheder ud fra straffeprocessuelle synspunkter, er det dog fundet rimeligt, at der i udleveringslovens § 10, nr. 2, er en adgang til at fravige betingelsen, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2550.

Endvidere anføres det i udleveringslovens § 10, nr. 3, at udlevering alene kan ske på vilkår af, at dødsstraf ikke må fuldbyrdes for den pågældende handling. Denne bestemmelse skal ses i lyset af artikel 11 i 1957-konventionen, hvorefter udlevering for en lovovertrædelse, der efter lovgivningen i den stat, som har fremsat anmodning om udlevering, kan straffes med døden, kan afslås af en stat, der ikke har hjemmel til at idømme dødsstraf, eller som i almindelighed ikke fuldbyrder dødsstraf, medmindre den stat, der har fremsat udleveringsanmodningen, afgiver en sådan forsikring, som den anden part anser for fyldestgørende, om, at dødsstraffen ikke vil blive fuldbyrdet, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2550.

Det følger i øvrigt af artikel 1 i 6. tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at dødsstraf skal afskaffes, og at ingen må idømmes en sådan straf eller henrettes. Bestemmelsen er i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis blevet tillagt eksterritorial virkning. Det

betyder, at en konventionsstat vil handle i strid med bestemmelsen, hvis den udleverer en person til et land, hvor den pågældende risikerer at blive idømt og få fuldbyrdet dødsstraf. Dette gælder, hvad enten der er tale om udlevering til strafforfølgning eller til straffuldbyrdelse. En konventionsstat vil dog være fritaget for ansvar efter bestemmelsen, hvis den modtager tilstrækkelige garantier fra den anmodende stat om, at den pågældende ikke vil blive idømt eller få fuldbyrdet dødsstraf.

3.5.12.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås det bl.a. at overføre afgørelseskompetencen i sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union fra justitsministeren (rigsadvokaten) til domstolene.

Med lovforslagets § 29, nr. 1, foreslås udleveringslovens § 10, nr. 1, således videreført med den ændring, at kompetencen til at meddele tilladelse til fravigelse af specialitetsreglen fremover alene tilkommer domstolene.

Endvidere foreslås med lovforslagets § 29, nr. 2, indsat en bestemmelse i udleveringsloven, hvorefter den udleverede ikke uden rettens tilladelse må underkastes strafforfølgning ved en særdomstol.

Bestemmelsen i udleveringslovens § 10, nr. 3, om vilkår om, at dødsstraf ikke må fuldbyrdes, foreslås videreført uændret med lovforslagets § 29, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 29 og bemærkningerne hertil.

3.6. Behandlingen af sager om udlevering fra Danmark

3.6.1. Krav til indholdet af arrestordrer og udleveringsanmodninger

3.6.1.1. Gældende ret

Efter udleveringslovens § 11, stk. 1, kan udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union kun ske på grundlag af en anmodning, der indeholder oplysninger om tid og sted for den strafbare handling, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser. Der skal samtidig med anmodningen fremsendes en udskrift af den beslutning om anholdelse eller fængsling eller af den dom, der danner grundlag for anmodningen, jf.

stk. 2. Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at anmodning herudover bør indeholde oplysning om den pågældendes nationalitet og opholdssted her i landet samt sådanne oplysninger, som i øvrigt er nødvendige til bestemmelsen af den pågældendes identitet. Det er dog fundet unødvendigt at optage en udtrykkelig bestemmelse herom i udleveringsloven, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2551.

Det følger endvidere af udleveringslovens § 18 a, stk. 1, at en europæisk arrestordre, for at kunne danne grundlag for anholdelse og udlevering til en medlemsstat i Den Europæiske Union, skal indeholde oplysning om den eftersøgte identitet og nationalitet, tid og sted for den strafbare handling, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser samt oplysning om, hvorvidt der er truffet beslutning om anholdelse eller fængsling, eller om der er afsagt dom.

Bestemmelsen gennemfører artikel 8 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre vedrørende arrestordrens indhold og form. Den europæiske arrestordre udgør en anmodning om anholdelse, varetægtsfængsling og udlevering.

Ifølge rammeafgørelsen skal arrestordren indeholde de samme oplysninger, som fremgår af udleveringslovens § 11. Der vil derimod ikke kunne stilles krav om, at selve beslutningen om anholdelse, fængsling eller den dom, der danner grundlag for arrestordren, fremsendes samtidig med denne. I stedet vil en repræsentant for den anmodende judicielle myndighed skulle bekræfte de oplysninger, der fremgår af arrestordren, og den europæiske arrestordre vil indeholde de samme oplysninger, som normalt fremgår direkte af beslutningen om anholdelse eller fængsling eller af dommen.

Det fremgår endvidere af udleveringslovens § 18 a, stk. 2, at en europæisk arrestordre, der er udstedt med henblik på udlevering til strafforfølgning, endvidere skal indeholde oplysning om, hvilken straf den pågældende handling efter lovgivningen i den medlemsstat, hvortil udlevering ønskes, kan medføre.

Herudover skal en europæisk arrestordre, der er udstedt med henblik på udlevering til straffuldbyrdelse, tillige indeholde oplysning om den idømte straf eller anden retsfølge, jf. udleveringslovens § 18 a, stk. 3.

Udleveringsloven fastsætter bl.a. en række krav til indholdet af en nordisk arrestordre. Den nordiske arrestordre udgør – ligesom den europæiske arrestordre – en anmodning om anholdelse, varetægtsfængsling og udlevering.

Det følger således af udleveringslovens § 18 g, stk. 1, at en nordisk arrestordre, for at kunne danne grundlag for anholdelse og udlevering til en medlemsstat i Den Europæiske Union, skal indeholde oplysning om den eftersøgte identitet og nationalitet, tid og sted for den strafbare handling, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser samt oplysning om, hvorvidt der er truffet beslutning om anholdelse eller fængsling, eller om der er afsagt dom.

Bestemmelsen gennemfører artikel 7 i den nordiske udleveringskonvention vedrørende den nordiske arrestordres indhold og form.

Ifølge den nordiske udleveringskonvention skal arrestordren indeholde de samme oplysninger, som fremgår af udleveringslovens § 11 om indholdet af anmodning om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union, og § 18 a om indholdet af den europæiske arrestordre. Ligesom med hensyn til den europæiske arrestordre er der dog ikke krav om, at selve beslutningen om anholdelse, fængsling eller den dom, der danner grundlag for arrestordren, fremsendes samtidig med denne.

Det fremgår endvidere af udleveringslovens § 18 g, stk. 2, at en nordisk arrestordre, der er udstedt med henblik på udlevering til strafforfølgning, endvidere skal indeholde oplysning om, hvilken straf den pågældende handling efter lovgivningen i den medlemsstat, hvortil udlevering ønskes, kan medføre.

Herudover skal en nordisk arrestordre, der er udstedt med henblik på udlevering til straffuldbyrdelse, tillige indeholde oplysning om den idømte straf eller anden retsfølge, jf. udleveringslovens § 18 g, stk. 3.

Det anmodende nordiske land kan i stedet for fremsendelse af en nordisk arrestordre vælge at indberette den eftersøgte til Schengen-informationssystemet. En sådan indberetning skal ifølge den nordiske udleveringskonvention (artikel 8, stk. 3) have samme retsvirkninger som en nordisk arrestordre – dvs. i første række en efterlysning og en anmodning om anholdelse og fængsling. Dette svarer til, hvad der gælder efter den europæiske arrestordre.

Det følger af artikel 1, stk. 2, i den nordiske udleveringskonvention, at en europæisk arrestordre udfærdiget af Danmark, Finland eller Sverige skal betragtes som en nordisk arrestordre efter denne konvention. Hensigten hermed er at begrænse den administrative behandling af sagerne således, at det ikke vil være nødvendigt at udstede såvel en nordisk arrestordre som en europæisk arrestordre, hvis det anmodende land ikke har kendskab til, hvor den, der ønskes udleveret, befinder sig. Denne bestemmelse er gennemført i udleveringslovens § 18 g, stk. 4.

Danmark, Finland og Sverige vil således skulle benytte den nordiske arrestordre i de situationer, hvor det anmodende land er bekendt med, at den, som ønskes udleveret, opholder sig i et andet nordisk land. Derimod vil Danmark, Finland eller Sverige kunne benytte den europæiske arrestordre i de situationer, hvor det anmodende land ikke er bekendt med, hvor den, der ønskes udleveret, befinder sig, og hvor det anmodende land f.eks. efterlyser den pågældende gennem Schengen-informationssystemet. I disse tilfælde vil den europæiske arrestordre – hvis det viser sig, at den eftersøgte opholder sig i et af de øvrige nordiske lande – skulle betragtes som en nordisk arrestordre og dermed behandles efter den nordiske udleveringskonvention.

3.6.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med henblik på at fastsætte ens krav vedrørende indholdet af en nordisk arrestordre, en europæisk arrestordre og en udleveringsanmodning er der med de foreslåede § 30, stk. 1-3, fastsat bestemmelser identiske med de regler, der gælder for de nordiske lande og Den Europæiske Union.

Den europæiske arrestordre og den nordiske arrestordre vil opfylde betingelserne, hvis de pågældende formularer er udfyldt korrekt.

For så vidt angår udleveringsanmodninger fra stater uden for Norden og Den Europæiske Union skal oplysningerne fremgå af det skriftlige materiale, den anmodende stat fremsender. Det følger af artikel 12 i 1957-konventionen om udlevering, at der med anmodningen skal følge udskrift af den beslutning om anholdelse eller fængsling eller af den dom, der danner grundlag for anmodningen.

De foreslåede bestemmelser i § 30, stk. 1-3, viderefører gældende ret, og der er ikke tilsigtet en ændring af den gældende retstilstand.

Den 28. juni 2006 er der indgået en aftale mellem Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union og Island og Norge. Aftalen indebærer, at der i et vist omfang vil gælde regler svarende til reglerne i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre i forholdet mellem EU-medlemsstaterne på den ene side og Island og Norge på den anden side. Aftalen træder i kraft den 1. november 2019.

Da reglerne i den nordiske udleveringskonvention imidlertid er mere vidtgående end denne aftale, vil aftalen ikke få nogen praktisk betydning i forholdet mellem Danmark og Island og Norge, da sager om udlevering mellem disse lande i så fald skal behandles efter den nordiske udleveringskonvention.

Med henblik på at præcisere dette i lovtæksten i lighed med den nuværende præcisering om, at en europæisk arrestordre udstedt af Finland eller Sverige betragtes som en nordisk arrestordre, foreslås bestemmelsen udvidet, så det tillige fremgår, at en arrestordre i henhold til aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union og Island og Norge betragtes som en nordisk arrestordre.

Med lovforslagets § 30, stk. 4, foreslås udleveringslovens § 18 g, stk. 4, på den baggrund videreført med denne ændring.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 30 og bemærkningerne hertil.

3.6.2. Central myndighed

3.6.2.1. Gældende ret

Det følger af artikel 7, stk. 1, i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre, at hver medlemsstat kan udpege en central myndighed eller, hvis det er foreskrevet i dens retssystem, flere centrale myndigheder til at bistå de kompetente judicielle myndigheder.

Det følger endvidere af rammeafgårelsens artikel 7, stk. 2, at en medlemsstat, hvis det bliver nødvendigt på grund af dens retssystem, kan overdrage den administrative fremsendelse og modtagelse af europæiske arrestordrer samt al anden officiel korrespondance i den forbindelse til sin eller sine centrale myndigheder.

Det følger af artikel 15, stk. 2, i rammeafgørelsen, at hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed finder, at de oplysninger, som den udstedende myndighed har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om udlevering, anmoder den straks om at få de nødvendige supplerende oplysninger, og kan fastsætte en tidsfrist for fremsendelsen af disse oplysninger under hensyn til at overholde de i rammeafgørelsen fastsatte tidsfrister. Det bemærkes endvidere, at der særligt vil være tale om oplysninger, der har betydning for vurderingen af spørgsmål om rammeafgørelsens artikel 3 (obligatoriske afslagsgrunde), artikel 4 (fakultative afslagsgrunde) og artikel 5 (særlige garantier) samt artikel 8 (arrestordrens indhold og form).

Udleveringsloven indeholder ikke bestemmelser herom.

3.6.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som konsekvens af overførslen af kompetence til domstolene til at udstede europæiske arrestordre og træffe afgørelser i sager om udlevering til bl.a. medlemsstater i Den Europæiske Union, foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse som lovforslagets § 31, hvorefter justitsministeren udpeger en central myndighed, som modtager europæiske arrestordre og udleveringsanmodninger fra stater uden for Norden og EU.

I dag fremsendes europæiske arrestordre og udleveringsanmodninger fra stater uden for Norden og Den Europæiske Union til Rigsadvokaten, enten direkte fra det anmodende lands myndigheder eller via Rigspolitiet.

Rigsadvokaten foretager herefter en indledende vurdering af sagen og overvejer, om udlevering allerede på det foreliggende grundlag bør afslås.

Hvis udlevering ikke afslås på det foreliggende grundlag, fremsender Rigsadvokaten en høring til den politikreds, hvor pågældende opholder sig, bilagt arrestordren eller udleveringsanmodningen.

Med henblik på at fortsætte den nuværende ordning, hvor Rigsadvokaten allerede fungerer som en central myndighed i behandlingen af sager om udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union og til stater uden for Norden og Den Europæiske Union, er det hensigten, at justitsministeren udpeger Rigsadvokaten som den centrale myndighed, hvilket vil blive meddelt Generalsekretariatet for Rådet som foreskrevet i artikel 7, stk. 2, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Hvis det efterfølgende måtte vise sig hensigtsmæssigt, at en anden myndighed bliver udpeget som central myndighed i stedet for Rigsadvokaten, vil justitsministeren kunne ændre udpegelsen uden en lovændring.

For så vidt angår de nordiske lande bliver den nordiske arrestordre efter anholdelse i Danmark i dag sendt direkte fra anklagemyndigheden i det pågældende nordiske land til politikredsen.

Der er ikke tilsigtet en ændring af denne retstilstand. Rigsadvokaten vil derfor ikke fungere som central myndighed i sager om udlevering til de nordiske lande (herunder Finland og Sverige, der også er medlemsstater i Den Europæiske Union).

Med henblik på, at sager om udlevering bliver tilstrækkeligt oplyst på et tidligt tidspunkt, foreslås det endvidere bestemt, at den centrale myndighed kan indhente supplerende oplysninger hos den udstedende myndighed i det anmodende land.

Domstolene vil tillige få adgang til at anmode om supplerende oplysninger i forbindelse med behandlingen af en anmodning fra en anden stat om udlevering, jf. lovforslagets § 35, stk. 4.

Såfremt kompetencen til at anmode om supplerende oplysninger fra den anmodende medlemsstat alene blev lagt hos domstolene, ville der være risiko for, at sagerne først blev tilstrækkeligt oplyst efter indbringelsen for retten, hvilket ville forsinke sagen og eventuelt forlænge den periode, hvor den pågældende skal være varetægtsfængslet, inden retten kan træffe afgørelse.

Anklagemyndigheden vil i sager vedrørende den nordiske arrestordre tillige have adgang til at anmode om supplerende oplysninger fra det anmodende nordiske land i overensstemmelse med gældende praksis.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 31 og bemærkningerne hertil.

3.6.3. Politiets undersøgelse

3.6.3.1. Gældende ret

En anmodning fra en stat uden for Norden og Den Europæiske Union om udlevering sendes efter udleveringslovens § 12 til politiet på det sted, hvor

den, som søges udleveret, har ophold, medmindre justitsministeren allerede på grundlag af anmodningen og de oplysninger, der følger med denne, finder at burde afslå udlevering. Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at Justitsministeriet uden videre skal afslå anmodningen, hvis det umiddelbart af udleveringsanmodningen fremgår, at betingelserne for udlevering ikke er opfyldt, f.eks. fordi lovovertrædelsen ikke efter dansk ret kan medføre fængsel i et år. Det samme gælder, hvis Justitsministeriet allerede på det foreliggende grundlag måtte finde, at anmodningen af andre grunde ikke bør imødekommes, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2551.

I andre tilfælde sendes anmodningen til politiet, der herefter uden ophold iværksætter den undersøgelse, der er nødvendig for at afgøre, om betingelserne for udlevering er opfyldt. Politiets undersøgelse foretages i overensstemmelse med retsplejelovens regler om strafferetsplejen. Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at henvisningen i bestemmelsen til retsplejelovens regler også omfatter reglerne for erstatning for uberettiget frihedsberøvelse, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2551.

For så vidt angår udlevering til andre EU-medlemsstater følger det af udleveringslovens § 18 b, stk. 1, at medmindre justitsministeren allerede på grundlag af oplysningerne i den europæiske arrestordre finder at burde afslå udlevering, sendes den europæiske arrestordre til politiet på det sted, hvor den, som søges udleveret, har ophold. Herefter iværksætter politiet uden ophold den undersøgelse, der er nødvendig for at afgøre, om betingelserne for udlevering er opfyldt. For denne undersøgelse gælder bestemmelserne i retsplejelovens 4. bog med de fornødne lempelser.

Det følger af udleveringslovens § 18 h, at en nordisk arrestordre sendes til politidirektøren på det sted, hvor den, som søges udleveret, opholder sig. Politiet iværksætter derefter uden ophold den undersøgelse, der er nødvendig for at afgøre, om betingelserne for udlevering er opfyldt. For denne undersøgelse gælder bestemmelserne i retsplejelovens 4. bog med de fornødne lempelser.

3.6.3.1.1. Varetægtsfængsling mv. på grundlag af en udleveringsanmodning fra en stat uden for Norden og Den Europæiske Union

De retsmidler, der er omtalt i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse, kapitel 70 om varetægtsfængsling, kapitel 72 om legemsindgreb, kapitel 73 om ransagning og kapitel 74 om beslaglæggelse og edition samt kapitel 75 a om andre efterforskningskridt, kan anvendes i samme omfang som i sager

vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, der forfølges her i landet, jf. udleveringslovens § 13. I forbindelse med udleveringssager vil det navnlig være bestemmelserne om anholdelse og varetægtsfængsling, som anvendes med henblik på at sikre den pågældendes fortsatte tilstedeværelse under udleveringssagens behandling. Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2551-2552, at grundlaget for udlevering allerede på dette stadium af udleveringssagen vil blive gjort til genstand for en vis foreløbig domstolsprøvelse, idet f.eks. fængsling ikke kan anvendes, hvis retten på det foreliggende grundlag finder, at betingelserne for udlevering ikke er til stede. Det fremgår dog, at en fuldstændig prøvelse først forudsættes at kunne kræves efter afslutningen af den politimæssige undersøgelse (og Justitsministeriets afgørelse om udlevering). Det bemærkes samtidig, at dette ikke indebærer en fravigelse af, at den udenlandske dom eller beslutning om anholdelse eller fængsling bør lægges til grund uden nærmere prøvelse af skyldsspørgsmålet, medmindre det på grund af særlige omstændigheder må antages, at dommen eller beslutningen savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag, jf. lovens § 3, stk. 4.

3.6.3.1.2. Varetægtsfængsling mv. på grundlag af en europæisk arrestordre

Efter artikel 12 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre skal den judicielle myndighed i den anmodede stat i overensstemmelse med national ret afgøre, om den anholdte fortsat skal være frihedsberøvet i forbindelse med undersøgelsen af, om en europæisk arrestordre skal imødekommes. Den anholdte kan på et hvilket som helst tidspunkt løslades midlertidigt i overensstemmelse med national ret, dog under forudsætning af, at den kompetente myndighed træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den pågældende ikke unddrager sig den eventuelle udlevering.

Det følger af rammeafgørelsen, at den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, skal kunne anholdes og varetægtsfængsles for ethvert forhold, der kan medføre udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre. Varetægtsfængsling skal endvidere efter rammeafgørelsen kunne finde sted på grundlag af en europæisk arrestordre, selv om handlingen ikke er strafbar i Danmark, hvis der er tale om en handling, der er omfattet af positivlisten, jf. rammeafgørelsens artikel 2, stk. 2.

På denne baggrund er der i udleveringslovens § 18 b, stk. 2, 1. pkt., indsat en bestemmelse, der præciserer adgangen til at anholde og varetægtsfængsle personer, der er omfattet af en europæisk arrestordre.

Efter § 18 b, stk. 2, 1. pkt., kan de retsmidler, der er omtalt i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse og kapitel 70 om varetægtsfængsling, anvendes med henblik på at fremme politiets undersøgelse af sagen og sikre udleveringen, såfremt den europæiske arrestordre er udstedt for en lovovertrædelse, der kan medføre udlevering efter reglerne i udleveringslovens kapitel 2 a. Bestemmelsen indebærer, at den person, som den europæiske arrestordre vedrører, kan anholdes og varetægtsfængsles for ethvert forhold, som kan medføre udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre. Adgangen til at anholde og varetægtsfængsle personer, der er omfattet af en europæisk arrestordre er dermed videre, end adgangen til at anholde og varetægtsfængsle personer i medfør af udleveringslovens § 13.

Det fremgår således af bestemmelsens forarbejder, at såfremt arrestordren vedrører en handling, som kan medføre udlevering i medfør af udleveringslovens § 10 a om udlevering til EU-medlemsstater, vil varetægtsfængsling ikke kunne nægtes under henvisning til, at der i medfør af strafferammekravet i retsplejelovens § 762 ikke ville kunne ske varetægtsfængsling i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, der forfølges her i landet. Tilsvarende vil der kunne ske varetægtsfængsling i sager, der vedrører en handling, der ikke er strafbar her i landet, hvis der er tale om en handling, der i medfør af udleveringslovens § 10 a, stk. 1, vil kunne medføre udlevering, og de øvrige betingelser i retsplejelovens § 762 er opfyldt, jf. Folketingsprotokollen 2002-03, tillæg A, side 4323.

I øvrigt finder retsplejelovens regler om varetægtsfængsling tilsvarende anvendelse. Der vil således f.eks. ikke skulle ske varetægtsfængsling, hvis retten finder, at varetægtsfængslingens øjemed kan opnås ved mindre indgribende foranstaltninger, og den pågældende samtykker i disse foranstaltninger, jf. retsplejelovens § 765.

Herudover følger det af udleveringslovens § 18 b, stk. 2, 2. pkt., at de retsmidler, der er omtalt i retsplejelovens kapitel 72 om legemsindgreb, kapitel 73 om ransagning og kapitel 74 om beslaglæggelse og edition samt kapitel 75 a om andre efterforskningskridt, kan anvendes i samme omfang, som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, der forfølges her i landet. Det vil sige, at der gælder et krav om dobbelt strafbarhed.

3.6.3.1.3. Varetægtsfængsling mv. på grundlag af en nordisk arrestordre

Efter den nordiske udleveringskonventions artikel 10, stk. 1, skal den judicielle myndighed i det anmodede nordiske land i overensstemmelse med national ret afgøre, om den anholdte fortsat skal være frihedsberøvet i forbindelse med undersøgelsen af, om en nordisk arrestordre skal imødekommes. Den anholdte kan på et hvilket som helst tidspunkt løslades midlertidigt i overensstemmelse med national ret, dog under forudsætning af, at den kompetente myndighed træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den pågældende ikke unddrager sig den eventuelle udlevering.

Derudover vil de nordiske landes nationale retsmidler om anholdelse og varetægtsfængsling finde anvendelse i forbindelse med fuldbyrdelsen af den nordiske arrestordre, jf. artikel 10, stk. 2. Endvidere vil andre retsmidler som f.eks. ransagning og beslaglæggelse mv. kunne anvendes i samme omfang som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art i de enkelte lande.

Det følger endvidere af den nordiske udleveringskonvention, at den person, der er omfattet af en nordisk arrestordre, skal kunne anholdes og varetægtsfængsles for ethvert forhold, der kan medføre udlevering på grundlag af en nordisk arrestordre. Hvis arrestordren vedrører en handling, som kan medføre udlevering i medfør af den nordiske udleveringskonvention, vil varetægtsfængsling således ikke kunne nægtes under henvisning til, at straffesammekravet i retsplejelovens § 762 ikke er opfyldt, herunder fordi forholdet ikke er strafbart i Danmark, jf. konventionens artikel 2, stk. 3.

Den nordiske udleveringskonventions artikel 10 svarer til, hvad der gælder for udlevering i henhold til en europæisk arrestordre, jf. udleveringslovens § 18 b, stk. 2, der gennemfører artikel 12 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

På den baggrund er der i udleveringslovens § 18 h, stk. 2, indsat en bestemmelse, der svarer til udleveringslovens § 18 b, stk. 2.

Det fremgår i den forbindelse af de almindelige bemærkninger, jf. Folketings Tidende 2006-07, tillæg A, side 2514, at retsplejelovens regler om varetægtsfængsling i øvrigt finder tilsvarende anvendelse. Der vil således f.eks. ikke skulle ske varetægtsfængsling, hvis retten finder, at varetægtsfængslingens øjemed kan opnås ved mindre indgribende foranstaltninger, og den pågældende samtykker i disse foranstaltninger, jf. retsplejelovens § 765.

3.6.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med henblik på at samle bestemmelser med identisk indhold, foreslås § 32, stk. 1, indsat i kapitlet om behandling af sager om udlevering fra Danmark. Den foreslåede bestemmelse viderefører gældende ret, og der er ikke tilsigtet en ændring af den gældende retstilstand, jf. dog nedenfor.

Der er i den foreslåede bestemmelse foretaget nogle præciseringer i forhold til de gældende bestemmelser.

Det foreslås således, at den nordiske arrestordre, den europæiske arrestordre og udleveringsanmodningen sendes til *anklagemyndigheden* i den politikreds på det sted, hvor den, som søges udleveret, *bor* eller opholder sig. Som nævnt er det Rigsadvokaten, der forudsættes fra udlandet at modtage europæiske arrestordrer og udleveringsanmodninger fra stater uden for Norden og Den Europæiske Union og derefter sende sagen til den lokale anklagemyndighed (medmindre fremsendelse undlades i medfør af det foreslåede stk. 4, jf. herom nedenfor).

Endvidere foreslås det for så vidt angår politiets undersøgelse, at retsplejelovens kapitel 66 om sigtede og hans forsvar, kapitel 67 om almindelige bestemmelser om efterforskning og kapitel 68 om afhøringer og særlige efterforskningsskridt finder tilsvarende anvendelse, jf. dog lovforslagets § 34 om forsvarerbeskikkelse.

Den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 2, viderefører den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 13, hvoraf fremgår, at til fremme af undersøgelsen og for at sikre udleveringen kan de retsmidler, der er omtalt i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse, kapitel 70 om varetægtsfængsling, kapitel 72 om legemsindgreb, kapitel 73 om ransagning, kapitel 74 om beslaglæggelse og edition samt kapitel 75 a om andre efterforskningsskridt, anvendes i samme omfang som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, der forfølges her i landet, med den tilføjelse, at der henvises til § 33 om politiets mulighed for at fotografere og optage fingeraftryk.

Bestemmelsen finder anvendelse i alle sager om udlevering fra Danmark til udlandet.

Lovforslagets § 32, stk. 3, viderefører den lempeligere adgang til anholdelse og varetægtsfængsling, der gælder for sager vedrørende den europæiske og nordiske arrestordre, jf. udleveringslovens § 18 b, stk. 2, og § 18 h, stk. 2.

Bestemmelsen er en fravigelse af retsplejelovens regler om anholdelse og varetægtsfængsling.

Lovforslagets § 32, stk. 4, udgør en ændring i forhold til udleveringslovens § 12, 1. pkt., 1. led, og § 18 b, 1. pkt., 1. led, som omhandler justitsministerens (rigsadvokatens) adgang til at afslå udlevering allerede på grundlag af oplysningerne i anmodningen eller den europæiske arrestordre.

Under hensyn til, at kompetencen til at træffe afgørelse om udlevering, herunder at udlevering skal afslås, fremover overføres til domstolene, vil rigsadvokaten ikke fremover kunne træffe afgørelse om, at udlevering afslås.

Såfremt anklagemyndigheden allerede på grundlag af oplysningerne i den nordiske arrestordre, den europæiske arrestordre eller udleveringsanmodningen finder, at udlevering bør afslås, skal spørgsmålet om udlevering indbringes for retten på det foreliggende grundlag, og således uden at politiet anmodes om at iværksætte nærmere undersøgelse. Hvis retten er uenig i anklagemyndighedens vurdering, kan den beslutte, at politiet skal iværksætte en nærmere undersøgelse forud for, at retten træffer afgørelse om udlevering.

I sager vedrørende europæiske arrestordrer og udleveringsanmodninger fra stater uden for Norden og Den Europæiske Union er det Rigsadvokaten, der udarbejder en indstilling om afslag på udlevering og derefter anmoder anklagemyndigheden i den pågældende politikreds om at indbringe sagen for retten til afgørelse.

I sager vedrørende den nordiske arrestordre udarbejder anklagemyndigheden i den pågældende politikreds en indstilling om afslag på udlevering og indbringer sagen for retten.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 32 og bemærkningerne hertil.

3.6.4. Politiets mulighed for at fotografere personer og optage fingeraftryk

3.6.4.1. Gældende ret

Personfotografering og optagelse af fingeraftryk er reguleret i retsplejelovens kapitel 72 om legemsindgreb, som giver politiet mulighed for at foretage legemsindgreb mod sigtede og andre som led i efterforskningen. Det

følger af udleveringslovens § 13 (lovforslagets § 32, stk. 2), at retsplejelovens kapitel 72 finder tilsvarende anvendelse i sager vedrørende udlevering.

Det fremgår af retsplejelovens § 792 b, stk. 1, at optagelse af fingeraftryk og personfotografi med henblik på senere identifikation kan foretages, hvis den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, eller for en overtrædelse af straffelovens § 235, stk. 2.

I henhold til rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre kan der ske udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse uanset kravet om dobbelt strafbarhed, såfremt arrestorden er udstedt for en lovovertrædelse, der er omfattet af de i artikel 2, stk. 2, særligt opregnede handlinger (positivlisten), og handlingen i den anmodende medlemsstat kan medføre frihedsstraf inden for en strafferamme på mindst 3 år.

På positivlisten er bl.a. anført deltagelse i en kriminel organisation, hvilket ikke er en selvstændig strafbar lovovertrædelse i Danmark. Det vil efter gældende ret ikke være muligt at optage foto og fingeraftryk i dette tilfælde, da kriterierne i retsplejelovens § 792 b ikke er opfyldt.

Derudover kan udlevering til strafforfølgning ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den strafbare handling i den pågældende stat kan medføre fængsel i mindst 1 år, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret.

Heller ikke i disse tilfælde vil der med sikkerhed i alle situationer være hjemmel til at optage foto og fingeraftryk, da det ikke er sikkert, at strafferammekravet i retsplejelovens § 792 b er opfyldt.

Ved lov nr. 1541 af 18. december 2018 blev § 776 a indsat i retsplejeloven, hvorefter kriminalforsorgen kan fotografere og optage fingeraftryk af varetægtsarrestanter med henblik på senere identifikation.

Det følger af § 2 i bekendtgørelse nr. 109 af 30. januar 2019 om fotografering og optagelse af fingeraftryk af indsatte i kriminalforsorgens institutioner (fotobekendtgørelsen), at kriminalforsorgsområdet skal sikre, at den indsatte fotograferes i forbindelse med indsættelsen, således at der findes et vellignende fotografi i Klientsystemet af den pågældende.

I alle tilfælde, hvor en person, der begæres udleveret, bliver varetægtsfængslet, vil den pågældende derfor blive fotograferet i forbindelse med indsættelsen i arresten.

3.6.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som anført i pkt. 3.6.4.1 ovenfor vil der kunne opstå situationer, hvor Danmark er forpligtet til at udlevere en person, men hvor betingelserne for at fotografere og optage fingeraftryk af den pågældende med henblik på at sikre sig identifikationsmidler, hvis den pågældende måtte undvige, ikke er opfyldt.

Selv om der er hjemmel til at fotografere og optage fingeraftryk af personer, der bliver varetægtsfængslet, finder Justitsministeriet, at der bør skabes hjemmel for politiet til at fotografere og optage fingeraftryk med henblik på senere identifikation allerede i forbindelse med, at en person bliver anholdt med henblik på udlevering.

Det skyldes for det første, at der vil kunne forekomme tilfælde, hvor en person, der begæres udleveret, ikke bliver varetægtsfængslet, f.eks. fordi mindre indgribende midler end varetægtsfængsling i det konkrete tilfælde vurderes at være tilstrækkelige. For det andet vil der kunne forekomme tilfælde, hvor en person undviger forud for indsættelsen i arresthus, f.eks. i forbindelse med transport til eller fra retten.

Med lovforslagets § 33, stk. 1, foreslås således, at politiet kan fotografere og optage fingeraftryk af personer, der begæres udleveret, med henblik på senere identifikation.

Det foreslås endvidere i § 33, stk. 2, at justitsministeren kan fastsætte regler om gennemførelsen af fotografering og optagelse af fingeraftryk efter stk. 1, herunder om opbevaring og destruktion.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 33 og bemærkningerne hertil.

3.6.5. Forsvarerbeskikkelse mv.

3.6.5.1. Gældende ret

For så vidt angår sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union fastsætter udleveringslovens § 14, stk. 1, at der i forbindelse med politiets undersøgelse skal beskikkes en forsvarer for den, som søges udleveret, medmindre den pågældende selv vælger en forsvarer. I øvrigt gælder reglerne i retsplejelovens kapitel 66 om beskikkelse og valg af forsvarer.

Det følger endvidere af § 14, stk. 2, at udgifter til beskikket forsvarer og andre sagsomkostninger afholdes af det offentlige, medmindre retten under særlige omstændigheder bestemmer, at de skal betales af den, som søges udleveret.

Efter artikel 11 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre skal en eftersøgt person, der anholdes, informeres om, at der foreligger en europæisk arrestordre, om indholdet af denne samt om muligheden for at meddele samtykke til udleveringen. Den anholdte skal endvidere have ret til at lade sig bistå af en advokat og en tolk i overensstemmelse med lovgivningen i det anmodede land.

I overensstemmelse hermed følger det af udleveringslovens § 18 b, stk. 3, der henviser til lovens § 14, at der, når der iværksættes politiundersøgelse i en udleveringssag, som udgangspunkt skal beskikkes forsvarer for den, som søges udleveret. Henvisningen til § 14 indebærer desuden, at reglerne i retsplejelovens kapitel 66 om beskikkelse og valg af forsvarer finder tilsvarende anvendelse, ligesom udgifterne hertil og andre sagsomkostninger afholdes af det offentlige, medmindre retten under særlige omstændigheder bestemmer, at udgifterne skal afholdes af den, der søges udleveret.

Udleveringsloven indeholder ikke specifikke regler om tolkebistand, men det følger af almindelige forvaltningsretlige principper, at der altid vil blive anvendt tolk, hvis den person, der søges udleveret, ikke forstår eller taler dansk. Der kan i øvrigt henvises til Justitsministeriets cirkulæreskrivelse nr. 9155 af 18. marts 2010 til politi og anklagemyndighed, der vedrører anholdtes rettigheder, herunder bl.a. anholdtes adgang til at modtage tolkebistand.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 433 af 10. juni 2003, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4310, at Justitsministeriet dengang fandt, at det administrativt burde præciseres, at politiet i forbindelse med iværksættelsen af undersøgelsen om, hvorvidt udlevering bør finde sted, skal orientere den eftersøgte i overensstemmelse med reglerne i rammeafgørelsen, herunder om muligheden for at meddele samtykke

til udleveringen. Dette er sket i de administrative retningslinjer om behandlingen af udleveringssager, som Justitsministeriet har udstedt inden lovens ikrafttræden, jf. herved Justitsministeriets vejledning nr. 9498 af 19. december 2003, Vejledning om behandlingen af anmodninger om udlevering af lovovertrædere på grundlag af en europæisk arrestordre, side 20.

Efter den nordiske udleveringskonventions artikel 9 skal en eftersøgt person, der anholdes, informeres om, at der foreligger en nordisk arrestordre, om indholdet af denne samt om muligheden for at meddele samtykke til udleveringen. Den anholdte skal endvidere have ret til at lade sig bistå af en advokat og en tolk i overensstemmelse med lovgivningen i det anmodede land.

På denne baggrund er der i udleveringslovens § 18 h, stk. 3, fastsat en bestemmelse om, at udleveringslovens § 14 og § 18 b, stk. 3, om forsvarerbeskikkelse skal finde tilsvarende anvendelse ved udlevering til de nordiske lande.

3.6.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede bestemmelse i § 34, stk. 1, viderefører udleveringslovens § 14, stk. 1, med den ændring, at henvisningen til retsplejelovens § 66 er udeladt, idet kapitlet i forvejen er nævnt i lovforslagets § 32, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse i § 34, stk. 2, viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 14, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til § 34 og bemærkningerne hertil samt pkt. 3.6.9.1.1.

3.6.6. Kompetence til at træffe afgørelse

3.6.6.1. Gældende ret

3.6.6.1.1. Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union

Når politiets undersøgelse efter udleveringslovens § 12 er afsluttet, forelægges spørgsmålet om udlevering for justitsministeren, der træffer afgørelse i sagen, jf. lovens § 15, stk. 1. Hvis justitsministeren træffer afgørelse om udlevering, skal den pågældende samtidig med meddelelsen om afgørelsen om udlevering have oplysning om adgangen til domstolsprøvelse og om fristen for at fremsætte anmodning herom, jf. § 15, stk. 2.

Justitsministerens kompetence er ved lov nr. 377 af 27. april 2016 overført til rigsadvokaten. Ved lovændringen blev der således indsat en bemyndigelsesbestemmelse i udleveringslovens § 21 d, hvorefter afgørelseskompetencen mv. i bl.a. udleveringssager, kan overføres fra Justitsministeriets departement til anklagemyndigheden.

Bemyndigelsen er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 483 af 24. maj 2016 om overførsel af kompetence fra Justitsministeriets departement til anklagemyndigheden i sager om udlevering og fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser m.v., der i § 1 bestemmer, at de beføjelser, der er tillagt justitsministeren i medfør af lov om udlevering af lovovertrædere, udøves af rigsadvokaten.

Adgangen til domstolsprøvelse er fastsat i udleveringslovens § 16. Efter denne bestemmelses stk. 1 kan den, der skal udleveres, forlange, at spørgsmålet om udleveringsbeslutningens lovlighed indbringes for retten.

Efter bestemmelsens stk. 2, skal en anmodning om domstolsprøvelse fremsættes inden tre dage efter, at beslutningen om udlevering er meddelt den pågældende. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan justitsministeren tillade, at beslutningen indbringes for retten, selv om anmodningen om domstolsprøvelse først er fremsat efter fristens udløb.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at denne beføjelse er henlagt til justitsministeren af praktiske grunde, navnlig med henblik på tilfælde, hvor anmodning om domstolsprøvelse først fremsættes umiddelbart før udleveringens iværksættelse, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2552-2553.

Rettens afgørelse træffes ved kendelse, der kan kæres til landsretten inden for en frist på tre dage, jf. stk. 3.

Hvis en beslutning om udlevering indbringes for retten, kan der ikke ske udlevering, før beslutningen er fundet lovlig ved retskendelse, jf. § 17, stk. 1, 2. pkt.

3.6.6.1.2. Udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union

Det fremgår af artikel 6, stk. 1, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, at den udstedende judicielle myndighed er den judicielle myndighed i den udstedende medlemsstat, der i henhold til denne medlemsstats lovgivning er kompetent til at udstede en europæisk arrestordre.

I medfør af rammeafgørelsens artikel 6, stk. 2, er den fuldbyrdende judicielle myndighed den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat, der i henhold til denne medlemsstats lovgivning er kompetent til at fuldbyrde en europæisk arrestordre.

Hver medlemsstat underretter Generalsekretariatet for Rådet om, hvilken judiciel myndighed der er kompetent efter dens nationale lovgivning, jf. rammeafgørelsens artikel 6, stk. 3.

Definitionen af en judiciel myndighed foretages på grundlag af national ret, og rammeafgørelsen indeholder ikke nærmere regler om, hvilke myndigheder medlemsstaterne skal udpege som kompetente myndigheder. Det er dog en betingelse, at myndighederne efter national ret i det anmodende og anmodede land er judicielle myndigheder.

Det følger af udleveringslovens § 18 b, stk. 5, 1. pkt., at efter afslutningen af politiets undersøgelse i medfør af bestemmelsens stk. 1 forelægges spørgsmålet om udlevering justitsministeren til afgørelse. Det er således efter bestemmelsen Justitsministeriet, der er kompetent myndighed til at træffe afgørelse i sager om udlevering i henhold til den europæiske arrestordre.

Justitsministerens kompetence er overført til rigsadvokaten ved lov nr. 377 af 27. april 2016, der er udmøntet i bekendtgørelse nr. 483 af 24. maj 2016 om overførsel af kompetence fra Justitsministeriets departement til anklagemyndigheden i sager om udlevering og fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser m.v. Se nærmere herom i pkt. 3.6.6.1.1 ovenfor.

Efter udleveringslovens § 18 b, stk. 5, 2. pkt., finder bestemmelserne i § 15, stk. 2, og § 16 tilsvarende anvendelse i sager om udlevering i medfør af en europæisk arrestordre. Dette indebærer, at der samtidig med underretning til en person om beslutningen om, at den pågældende skal udleveres, skal oplyses om adgangen til domstolsprøvelse og om fristen herfor, jf. § 15, stk. 2. Den pågældende kan herefter forlange, at politiet indbringer spørgsmålet om beslutningens lovlighed for retten på det sted, hvor vedkommende opholder sig, jf. § 16. Sådan anmodning skal som udgangspunkt fremsættes

inden 3 dage efter, at beslutningen om udlevering er meddelt den pågældende.

Rettens afgørelse træffes ved kendelse, der inden for en frist på tre dage kan kæres til landsretten. Indbringes beslutningen for retten, kan udlevering ikke ske, før beslutningen er fundet lovlig ved endelig retskendelse, jf. udleveringslovens § 17, stk. 1, 2. pkt., og § 18 e, stk. 1, 2. pkt.

3.6.6.1.3. Udlevering til de nordiske lande

Den nordiske udleveringskonvention indeholder bl.a. særlige regler om behandlingen af sager om udlevering på grundlag af en nordisk arrestordre. Efter artikel 13, stk. 1, træffer den judicielle myndighed i det anmodende land afgørelse om udlevering inden for de frister og på de betingelser, der er fastsat i konventionen. Denne bestemmelse gælder både i de tilfælde, hvor den pågældende modsætter sig udlevering, og hvor den pågældende har meddelt samtykke til udlevering.

Efter konventionens artikel 3, stk. 1 og 2, udpeger hvert land de nationale udstedende og fuldbyrdende judicielle myndigheder. I henhold til artikel 3, stk. 3, kan hvert land udpege en central myndighed til at bistå de judicielle myndigheder. Definitionen af en judiciel myndighed foretages på grundlag af national ret, og den nordiske udleveringskonvention indeholder ikke nærmere regler om, hvilke myndigheder de nordiske lande skal udpege som kompetente myndigheder.

Det er i dag politidirektørerne, som er udpeget til at være kompetent judiciel myndighed i relation til at træffe afgørelse om udlevering på baggrund af en nordisk arrestordre, jf. udleveringslovens § 18 h, stk. 4, 1. pkt.

I henhold til de gældende regler afgøres spørgsmålet om udlevering dog af justitsministeren (rigsadvokaten) i de tilfælde, hvor der ud over en nordisk arrestordre tillige foreligger en europæisk arrestordre eller en anmodning om udlevering fremsat af en stat uden for Den Europæiske Union (konkurrerende anmodninger), som følge af, at kompetencen til at træffe afgørelse om udlevering i henhold til en europæisk arrestordre eller en anmodning fremsat af en stat uden for Den Europæiske Union er placeret hos justitsministeren.

3.6.6.2. Justitsministeriets overvejelser

I forbindelse med gennemførelsen af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre blev spørgsmålet om, hvilken myndighed der skulle udpeges som udstedende og fuldbyrdende judiciel myndighed i dansk ret, overvejet.

Det fremgår i den forbindelse af bemærkningerne i lovforslaget til lov nr. 433 af 10. juni 2003, at for Danmarks vedkommende anses domstolene og anklagemyndigheden, dvs. Justitsministeriet, Rigsadvokaten, statsadvokaterne og politimestrene, for judicielle myndigheder. På den baggrund fandt Justitsministeriet ikke, at rammeafgørelsen efter sin ordlyd nødvendiggjorde ændringer af de gældende regler i udleveringsloven, hvorefter afgørelseskompetencen lå hos justitsministeren. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 433 af 10. juni 2003, jf. Folketingstidende, 2002-03, tillæg A, side 4309.

Som anført ovenfor i pkt. 2.1 afsagde EU-Domstolen den 27. maj 2019 dom i de forenede sager C-508/18 og C-82/19 PPU samt i sag C-509/18 vedrørende fortolkningen af artikel 6, stk. 1, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre. Sagerne angår, i hvilket omfang en anklagemyndighed må udpeges til at udstede en europæisk arrestordre, herunder navnlig, om en anklagemyndighed er tilstrækkelig uafhængig af den udøvende magt til at behandle sådanne sager. I dommene fastslår EU-Domstolen, at det bl.a. er en betingelse for, at en anklagemyndighed kan udstede europæiske arrestordre, at der er regler, der kan sikre, at anklagemyndigheden i forbindelse med vedtagelsen af en afgørelse herom ikke udsættes for nogen form for risiko for at blive underlagt navnlig en individuel instruktion fra den udøvende magt.

På baggrund af EU-Domstolens domme er det som nævnt ovenfor i pkt. 2.1 Justitsministeriets vurdering, at en ordning som den danske, hvorefter justitsministeren formelt set har mulighed for at give pålæg til anklagemyndigheden i sager vedrørende en europæisk arrestordre, er i strid med rammeafgørelsen som fortolket af EU-Domstolen i de ovennævnte sager. Dette uagtet, at anklagemyndigheden i praksis fungerer uafhængigt og er underlagt et objektivitetsprincip ved behandlingen af sager efter rammeafgørelsen. Kompetencen til at udstede en europæisk arrestordre med henblik på udlevering til Danmark foreslås derfor overført til domstolene, jf. pkt. 3.7.

EU-Domstolens domme af 27. maj 2019 handler om de krav, der gælder for »den udstedende judicielle myndighed«, jf. rammeafgørelsens artikel 6, stk. 1. Det er imidlertid efter Justitsministeriets opfattelse nærliggende at antage, at det samme krav om uafhængighed også gælder for »den fuldbyrdende

judicielle myndighed«, jf. rammeafgørelsens artikel 6, stk. 2. Det er således det samme begreb, der anvendes i de to stykker i artikel 6, og hensynene bag kravet om, at en judiciel myndighed, der udsteder en europæisk arrestordre, skal være uafhængig, gør sig også gældende for den judicielle myndighed, der skal tage stilling til, om en europæisk arrestordre skal fuldbyrdes.

Justitsministeriet finder derfor, at også kompetencen til at træffe afgørelse i sager vedrørende udlevering til andre lande på baggrund af en europæisk arrestordre bør overføres til domstolene.

Med henblik på at sikre ensartethed af reglerne for behandlingen af udleveringssager foreslås det, at beslutningskompetencen i sager om udlevering af personer til strafforfølgning eller straffuldbyrkelse til de nordiske lande og til stater uden for Norden og Den Europæiske Union ligeledes overføres fra anklagemyndigheden til domstolene.

3.6.6.3. Den foreslåede ordning

Med henblik på at tilvejebringe det lovgivningsmæssige grundlag for, at kompetencen til at træffe afgørelse i sager om udlevering overføres til domstolene, foreslås der med lovforslagets § 35, stk. 1, indsat en bestemmelse i udleveringsloven, hvorefter afgørelse om udlevering og om eventuelle vilkår herfor træffes af retten efter anklagemyndighedens anmodning.

Bestemmelsen medfører, at det fremover vil være domstolene, der skal træffe afgørelse og ikke Rigsadvokaten i spørgsmål om udlevering.

Med udtrykket »på anklagemyndighedens anmodning« understreges det, at det vil være anklagemyndigheden i den pågældende politikreds, som indbringer spørgsmål om udlevering for retten.

På baggrund af politiets undersøgelse skal anklagemyndigheden i dag fremsende en indstilling om udleveringsspørgsmålet til Rigsadvokaten i sager om udlevering til stater uden for Norden. Denne ordning forudsættes fortsat uændret.

I stedet for, at Rigsadvokaten træffer en afgørelse om udlevering, vil Rigsadvokaten fremover udarbejde en indstilling til afgørelse, hvorefter sagen sendes retur til anklagemyndigheden i den pågældende politikreds, som indbringer sagen for retten med anmodning om berømmelse af retsmøde.

I sager vedrørende den nordiske arrestordre udarbejder anklagemyndigheden i den pågældende politikreds en indstilling om afgørelse og indbringer sagen for retten med anmodning om berømmelse af retsmøde.

Retten træffer endvidere afgørelse om eventuelle vilkår for udleveringen, og indstillingen skal derfor også, når det er relevant, indeholde et afsnit herom. Det vil dreje sig om de obligatoriske vilkår i lovforslagets §§ 8, 10-12, 17 og 29 samt det fakultative vilkår i lovforslagets § 7, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 35 og bemærkningerne hertil.

3.6.7. Rettens behandling af sager om udlevering fra Danmark

3.6.7.1. Gældende ret

Udleveringslovens § 16, stk. 1, fastsætter, at den, der efter justitsministerens beslutning skal udleveres til en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, kan forlange, at politiet indbringer spørgsmålet om beslutningens lovlighed for retten på det sted, hvor den pågældende opholder sig. Af bestemmelsens stk. 3 fremgår, at rettens afgørelse træffes ved kendelse. Kære til landsretten kan kun ske inden for en frist på 3 dage. Bestemmelsen i retsplejelovens § 910 finder tilsvarende anvendelse.

For så vidt angår sager om udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union henviser udleveringslovens § 18 b, stk. 5, 2 pkt., til § 16.

For så vidt angår sager om udlevering til de nordiske lande fastsætter udleveringslovens § 18 i, stk. 2, at den, der efter politidirektørens beslutning skal udleveres, kan forlange, at politiet indbringer spørgsmålet om beslutningens lovlighed for retten på det sted, hvor den pågældende opholder sig. Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at § 16, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

3.6.7.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at en sag om udlevering fra Danmark behandles ved retten i den kreds, hvor den pågældende bor eller opholder sig. Kan intet af disse værneting anvendes, fordi den pågældende hverken har bopæl eller ophold i Danmark, kan sagen behandles, hvor den pågældende er blevet pågrebet, jf. lovforslaget § 35, stk. 2.

For at imødegå situationer, hvor den pågældende udebliver fra retsmødet om udlevering, foreslås indsat en bestemmelse, hvorefter sagen kan behandles i pågældendes fravær, hvis retten ikke finder pågældendes tilstedeværelse nødvendig, når pågældende har været lovligt indkaldt, og det af indkaldelsen fremgår, at udeblivelse uden oplyst lovligt forfald kan medføre, at retten træffer afgørelse.

Pågældendes tilstedeværelse vil ikke være nødvendig, hvis pågældende har samtykket i, at sagen behandles uden dennes tilstedeværelse.

Pågældendes tilstedeværelse vil eksempelvis heller ikke som udgangspunkt være nødvendig, hvis pågældende er blevet afhørt af politiet om udleveringen eller har nægtet at udtale sig herom til politiet, og afhøringsrapporten indgår i rettens behandling af sagen.

Det er Justitsministeriets vurdering, at hensynet til, at den pågældende får mulighed for at blive hørt forud for en afgørelse om udlevering, med denne ordning er opfyldt.

Den pågældende skal under retsmødet være repræsenteret af en forsvarer, og der vil være kæreadgang for så vidt angår rettens afgørelse.

Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter retten uden afholdelse af retsmøde kan behandle sager, hvor anklagemyndigheden indstiller, at udlevering afslås, eller hvor den, der begæres udleveret, har meddelt samtykke til udlevering, jf. § 36. Det foreslås endvidere, at tilsvarende skal gælde behandling af anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, jf. § 41.

Hvis sagen indbringes for retten med indstilling om afslag på udlevering uden politiets nærmere undersøgelse, jf. lovforslagets § 32, stk. 4, skal der ikke beskikkes en forsvarer for den pågældende. Såfremt der allerede er beskikket en forsvarer for den pågældende i forbindelse med politiets nærmere undersøgelse, jf. lovforslagets § 34, orienteres forsvareren ved kopi af indstillingen om, at sagen er indbragt for retten.

Der vil ikke være grundlag for at afholde et retsmøde om sagen, hvis anklagemyndigheden indstiller, at udlevering afslås, medmindre retten undtagelsesvis beslutter, at et retsmøde er nødvendigt for sagens behandling, jf. lovforslagets § 35, stk. 4. Det vil være nødvendigt at afholde et retsmøde, hvis

retten i stedet for at følge anklagemyndighedens indstilling om at afslå udlevering træffer afgørelse om, at den pågældende skal udleveres. Det forudsættes, at retten forinden der træffes afgørelse, anmoder politiet om at iværksætte en nærmere undersøgelse.

Et evt. samtykke fra den pågældende til at blive udleveret, til trods for anklagemyndighedens indstilling om at udlevering afslås, vil ikke i sig selv begrunde afholdelse af et retsmøde, idet betingelserne for udlevering skal være opfyldt. Der kan derfor ikke ske udlevering, hvis der består en obligatorisk afslagsgrund, jf. lovforslagets §§ 2-3, §§ 5-6 og §§ 23-26, selvom den pågældende samtykker i udlevering.

Tilsvarende vil der ikke være behov for at afholde et retsmøde med henblik på sagens behandling, hvis den, der begæres udleveret har meddelt samtykke til udlevering, jf. lovforslagets § 36. Det følger af bestemmelsen, at den der begæres udleveret i et retsmøde kan meddele samtykke til udlevering. I det tilfælde at en person er blevet fremstillet for retten med anmodning om varetægtsfængsling på baggrund af en arrestordre eller udleveringsanmodning og under retsmødet meddeler sit samtykke til udlevering, vil der evt. stadig skulle afsættes tid til at indhente nærmere oplysninger, inden der kan træffes afgørelse om udlevering, hvorfor retten i nogle tilfælde ikke kan afsige kendelse vedrørende udlevering under grundlovsforhøret.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i § 35, stk. 4, 2. pkt., kan retten tilsvarende uden afholdelse af retsmøde behandle anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, jf. lovforslagets § 41.

Den beskikkede forsvarer, jf. lovforslagets § 41, stk. 1, 3. pkt., jf. § 34, forudsættes at få tilsendt en kopi af anmodningen og vil have mulighed for at komme med sine bemærkninger skriftligt over for retten.

Med lovforslagets § 35, stk. 5, indsættes en bestemmelse, hvorefter retten kan anmode om at modtage de nødvendige supplerende oplysninger inden for en af retten fastsat frist, hvis retten finder, at de foreliggende oplysninger ikke er tilstrækkelige til at kunne træffe afgørelse om udlevering.

Det følger således af artikel 15, stk. 2, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, at hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed finder, at de oplysninger, som den udstedende myndighed har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om udlevering, anmoder den straks om at få de nødvendige supplerende oplysninger, og kan fastsætte en

tidsfrist for fremsendelsen af disse oplysninger under hensyn til at overholde de i rammeafgørelsen fastsatte tidsfrister. I henhold til rammeafgørelsens artikel 15 vil der særligt vil være tale om oplysninger, der har betydning for vurderingen af spørgsmål om rammeafgørelsens artikel 3 (obligatoriske afslagsgrunde), artikel 4 (fakultative afslagsgrunde) og artikel 5 (særlige garantier) samt artikel 8 (arrestordrens indhold og form). Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 31 og bemærkningerne hertil.

Det forudsættes, at retten anmoder anklagemyndigheden om at fremskaffe de supplerende oplysninger. I sager om udlevering til lande uden for Norden vil det være den centrale myndighed (Rigsadvokaten), som forestår korrespondancen med den anmodende stat, mens det for så vidt angår de nordiske lande vil være anklagemyndigheden i den pågældende politikreds.

Retten beslutning om, hvorvidt der skal indhentes supplerende oplysninger kan kæres, jf. retsplejelovens § 968, stk. 1.

I lovforslagets § 35, stk. 6, bestemmes det, at rettens afgørelse om udlevering træffes ved kendelse. Det foreslås endvidere, at kære til landsretten kan ske inden for en frist på tre dage, og at retsplejelovens § 910 finder tilsvarende anvendelse, dog således at fristen i stk. 2, 2. pkt., er 3 dage. Dette gælder både for kære fra den, der skal udvises, og kære fra anklagemyndigheden.

Henvisningen til retsplejelovens § 910 indebærer, at landsretten kan tillade en kære, der er iværksat efter fristens udløb, hvis den part, der kærer, sandsynliggør, at den pågældende først efter udløb af kærefristen er blevet bekendt med den omstændighed, som kæren støttes på, eller at overskridelse af fristen i øvrigt skyldes grunde, som ikke kan tilregnes den pågældende. Kæren skal iværksættes inden 3 dage efter, at den, der kærer, er blevet bekendt med kæregrunden, eller efter, at de omstændigheder, som har medført overskridelsen af fristen, ikke længere er til stede.

Udlevering kan ikke ske, før rettens beslutning herom er endelig, jf. lovforslagets § 38, stk. 1. Bestemmelserne i retsplejelovens § 972 finder anvendelse for kæren. Mundtlig forhandling vil således kun undtagelsesvis kunne finde sted.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 35 og bemærkningerne hertil.

3.6.8. Samtykke til udlevering

3.6.8.1. Gældende ret

Rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre indeholder i artikel 13 regler om, at den person, der ønskes udleveret, kan meddele samtykke til udleveringen. Uanset om der er meddelt samtykke til udlevering, skal der imidlertid som hidtil træffes afgørelse om udleveringen, idet den judicielle myndighed skal tage stilling til, om betingelserne for udlevering er opfyldt. En europæisk arrestordre behandles derfor som udgangspunkt efter de samme regler, uanset om der er meddelt samtykke til udlevering.

I de tilfælde, hvor der meddeles samtykke til udlevering, gælder der imidlertid særlige frister for, hvornår afgørelsen skal træffes, og hvornår udleveringen skal gennemføres. Der henvises herom til pkt. 3.6.9. og 3.6.10. nedenfor.

Den pågældende kan endvidere meddele samtykke til eventuel strafforfølgning for andre lovovertrædelser samt videreudlevering, jf. rammeafgørelsens artikel 27 og 28.

Som anført i pkt. 3.4.5. kan et samtykke efter rammeafgørelsens artikel 13 til udlevering i princippet ikke tilbagekaldes. Medlemsstaterne kan dog fastsætte, at samtykke kan tilbagekaldes i henhold til national ret. Danmark har i forbindelse med vedtagelsen af rammeafgørelsen meddelt Generalsekretariatet for Rådet, at et samtykke i henhold til dansk ret fortsat vil kunne tilbagekaldes. Dette indebærer, at et samtykke kan tilbagekaldes på et hvilket som helst tidspunkt, indtil udlevering er sket.

Det følger på den baggrund af udleveringslovens § 18 c, at den, der på grundlag af en europæisk arrestordre begæres udleveret, i et retsmøde dels kan meddele samtykke til selve udleveringen, dels kan meddele samtykke til at blive draget til ansvar og videreudleveret for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der sker udlevering for. Som anført ovenfor kan samtykket tilbagekaldes på et hvilket som helst tidspunkt, indtil udlevering er sket.

Den nordiske udleveringskonvention indeholder i artikel 11 regler om, at den person, der ønskes udleveret, kan meddele samtykke til udleveringen.

Uanset om der er meddelt samtykke til udlevering, skal der imidlertid som hidtil træffes afgørelse om udleveringen, idet den judicielle myndighed skal tage stilling til, om betingelserne for udlevering er opfyldt. En nordisk arrestordre behandles derfor som udgangspunkt efter de samme regler, uanset om der er meddelt samtykke til udlevering. I de tilfælde, hvor der meddeles samtykke til udlevering, gælder der imidlertid særlige frister for, hvornår afgørelsen skal træffes, jf. pkt. 3.6.9. nedenfor.

Efter den nordiske udleveringskonventions artikel 23 og 24 kan den pågældende endvidere meddele samtykke til eventuel strafforfølgning for andre lovovertrædelser samt videreudlevering.

Der er på den baggrund indsat bestemmelser i udleveringslovens § 18 j, 1. og 2. pkt., der fastslår, at den pågældende i et retsmøde kan samtykke dels til selve udleveringen, dels til strafforfølgning og videreudlevering for andre lovovertrædelser begået før den lovovertrædelse, for hvilken den pågældende skal udleveres.

I henhold til § 18 j, stk. 1, 2. pkt., skal retten vejlede den pågældende om virkningerne af samtykket.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2514, at i henhold til den nordiske udleveringskonventions artikel 11, stk. 4, kan et meddelt samtykke til udlevering, herunder et samtykke til strafforfølgning for andre lovovertrædelser begået før den lovovertrædelse, for hvilken den pågældende skal udleveres, tilbagekaldes i henhold til national ret i det anmodede land. I henhold til dansk ret vil et samtykke kunne tilbagekaldes på et hvilket som helst tidspunkt, indtil udlevering er sket.

Udleveringsloven indeholder ikke en tilsvarende regel vedrørende udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

3.6.8.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslagets § 36 foreslås bestemmelserne i §§ 18 c og 18 j videreført uændret.

Justitsministeriet finder, at det bør fastsættes generelt, at den, der begæres udleveret, i et retsmøde kan meddele samtykke til udlevering og til at blive draget til ansvar og videreudleveret til et tredje land for andre strafbare

handlinger begået før udleveringen end den, der sker udlevering for, uanset hvilket land der anmoder den pågældende udleveret.

Bestemmelsen foreslås derfor fremover også at gælde sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Betingelserne for udlevering skal tillige være opfyldt. Der kan derfor ikke ske udlevering, hvis der består en obligatorisk afslagsgrund, jf. lovforslagets §§ 2-3, §§ 5-6 og §§ 23-26, selvom den pågældende samtykker i udlevering.

Idet afgørelsen om udlevering ikke kan træffes på baggrund af et samtykke men på baggrund af, at udleveringsbetingelserne er opfyldt, vil den pågældendes eventuelle efterfølgende tilbagekaldelse af et samtykke til udlevering ikke medføre, at sagen skal genoptages. Hvis den pågældende derimod tilbagekalder et samtykke til strafforfølgning og videreudlevering for andre lovovertrædelser begået før den lovovertrædelse, for hvilken den pågældende skal udleveres inden udleveringen fra Danmark, skal den anmodende stat orienteres herom.

Der henvises i øvrigt til § 36 og bemærkningerne hertil.

3.6.9. Frist for rettens afgørelse

3.6.9.1. Gældende ret

3.6.9.1.1. Udlevering til medlemsstater i den Europæiske Union

Det fremgår af artikel 17 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, at en europæisk arrestordre skal behandles og fuldbyrdes som en hastesag.

Rammeafgørelsen indeholder endvidere visse frister for sagsbehandlingen i sager om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre. Efter bestemmelsen i artikel 17 bør den endelige afgørelse om udlevering træffes senest 10 dage efter, at den anholdte har meddelt samtykke til udleveringen. I andre tilfælde bør afgørelsen træffes senest 60 dage efter anholdelsen af den pågældende. Denne frist kan dog i særlige tilfælde forlænges med 30 dage.

De nævnte tidsfrister er ikke obligatoriske. Imidlertid vil en hurtig sagsbehandling i disse udleveringssager bl.a. medvirke til at sikre, at den, som er ønsket udleveret, ikke sidder unødigt længe fængslet, mens sagen behandles

her i landet. Der bør allerede af den årsag hurtigst muligt træffes afgørelse om, hvorvidt den pågældende kan udleveres, eller om udlevering må afslås.

Hertil kommer, at Danmark efter rammeafgørelsen er forpligtet til så vidt muligt at overholde de fastsatte vejledende frister og ved overskridelse underrette både den anmodende medlemsstat og Eurojust herom.

Det fremgår af lovforslaget til lov nr. 433 af 10. juni 2003, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4312, at Justitsministeriet i forbindelse med gennemførelsen af rammeafgørelsen i dansk ret overvejede, hvorledes en effektiv overholdelse af rammeafgørelsens frister for sager om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre sikres bedst muligt.

Justitsministeriet drøftede på møder med repræsentanter fra Dommerforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Statsadvokatforeningen, Politimesterforeningen, Københavns Politi, Advokatrådet og Landsforeningen af beskikkede advokater fristerne i rammeafgørelsen. Under drøftelserne blev der bl.a. opnået enighed om nedenstående målsætninger for sagsbehandlingen af den europæiske arrestordre, ligesom der var bred tilslutning til at fastsætte de vejledende frister i loven.

Ifølge disse målsætninger skal Justitsministeriet (Rigsadvokaten) så vidt muligt træffe afgørelse om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre inden 10 dage efter, at den, som arrestordren vedrører, er blevet anholdt eller har kunnet anholdes. Træffer Justitsministeriet afgørelse om, at den pågældende skal udleveres, og indbringes sagen derefter for domstolene, bør der så vidt muligt træffes endelig retsafgørelse i sagen inden 50 dage efter Justitsministeriets afgørelse, således at den samlede sagsbehandlingstid ikke overstiger 60 dage.

Kan der undtagelsesvis ikke træffes afgørelse i sagen inden 60 dage efter anholdelsen, skal den myndighed, der har anmodet om, at den pågældende udleveres, straks underrettes herom. I så fald kan 60-dages fristen forlænges med 30 dage.

Det fremgår endvidere af ovennævnte forarbejder, at sager om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre – med henblik på overholdelse af disse målsætninger – bør fremsendes af anklagemyndigheden til retten med anmodning om særlig hurtig berømmelse.

I de nævnte forarbejder fremhæves rettens mulighed for at afvise en valgt forsvarer eller at nægte at beskikke en bestemt advokat som forsvarer. Der henvises i den forbindelse til retsplejelovens regler om afvisning af en valgt forsvarer samt nægtelse og tilbagekaldelse af beskikkelse som forsvarer af hensyn til sagens fremme. Disse regler fremgår i dag af retsplejelovens § 730, stk. 3, § 735, stk. 3, og § 736.

Det antages, at der efter omstændighederne er mulighed for at afvise en valgt forsvarer eller at nægte at beskikke en bestemt forsvarer, hvis den pågældende forsvarer på grund af andre opgaver ikke vil kunne deltage i udleveringssagens behandling i et omfang, der gør det muligt at overholde de nævnte frister for behandlingen af sager om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre. På samme måde har retten mulighed for at tilbagekalde en beskikkelse af en forsvarer i tilfælde, hvor det på grund af forsvarerens forhold ikke vil være muligt at overholde fristerne for behandlingen af sager om udlevering.

Udleveringslovens § 18 d fastsætter særlige tidsfrister for behandlingen af sager om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre. Det følger af § 18 d, stk. 1, at justitsministerens afgørelse efter § 18 b, stk. 4, træffes snarest og så vidt muligt inden 10 dage efter, at den, der begæres udleveret, er anholdt her i landet eller har meddelt samtykke til udleveringen. Det følger endvidere af § 18 d, stk. 2, at hvis udleveringsbeslutningen indbringes for retten, skal rettens endelige afgørelse så vidt muligt afsiges inden 60 dage efter anholdelsen af den pågældende her i landet.

De nævnte frister er alene vejledende, og en overskridelse af en tidsfrist i en konkret sag har således ikke umiddelbare konsekvenser for hverken behandlingen af udleveringsanmodningen eller spørgsmålet om varetægtsfængsling.

3.6.9.1.2. Udlevering til lande i Norden

Det fremgår af den nordiske udleveringskonventions artikel 14, at en nordisk arrestordre skal behandles og fuldbyrdes som en hastesag.

Konventionen indeholder endvidere visse frister for sagsbehandlingen i sager om udlevering på grundlag af en nordisk arrestordre. Den endelige afgørelse om udlevering bør træffes senest 3 dage efter, at den anholdte har meddelt samtykke til udleveringen, jf. artikel 14, stk. 2. I andre tilfælde bør

afgørelsen træffes senest 30 dage efter anholdelsen af den pågældende, jf. artikel 14, stk. 3.

Hvis der ikke kan træffes afgørelse inden for de frister, der er fastsat i artikel 14, stk. 2 og 3 – f.eks. hvis en afgørelse skal prøves i flere retsinstanser – skal den anmodede judicielle myndighed straks underrette den anmodende judicielle myndighed herom. I så fald skal der træffes afgørelse snarest muligt, jf. artikel 14, stk. 4. Det anmodede land skal sikre, at den pågældende forbliver i det land, indtil der er truffet en endelig afgørelse.

Som det fremgår ovenfor, er fristerne i den nordiske udleveringskonventions artikel 14 væsentlig kortere end i den europæiske arrestordre (på henholdsvis 10 og 60 dage). Dette skal bl.a. ses i lyset af, at der inden for Norden er et tættere samarbejde mellem de judicielle myndigheder, og at retssystemerne er meget ens. De fastsatte tidsfrister er – som i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre – alene vejledende og nødvendiggør således ikke i sig selv lovgivning, men efter konventionen er Danmark forpligtet til så vidt muligt at overholde de fastsatte vejledende frister.

I overensstemmelse med den nordiske udleveringskonvention er der i udleveringslovens § 18 k, stk. 1, indsat en bestemmelse, der fastslår, at afgørelsen om udlevering på grundlag af en nordisk arrestordre så vidt muligt skal træffes inden 3 dage efter, at den, som arrestordren vedrører, er blevet anholdt eller har kunnet anholdes.

Træffer politidirektøren (eller justitsministeren (rigsadvokaten), jf. § 18 h, stk. 4, 2. pkt.) afgørelse om, at den pågældende skal udleveres, og indbringes sagen derefter for domstolene, skal der så vidt muligt træffes endelig retsafgørelse i sagen inden 27 dage efter politidirektørens/justitsministerens (rigsadvokatens) afgørelse, således at den samlede sagsbehandlingstid ikke overstiger 30 dage, jf. § 18 k, stk. 2.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2515, at der dog vil kunne opstå situationer, hvor afgørelsen ikke vil kunne træffes inden for de ovennævnte frister. Dette vil navnlig kunne være tilfældet, hvis en afgørelse skal prøves i flere retsinstanser. I så fald skal proceduren i konventionens artikel 14, stk. 4, følges. Det fremgår endvidere af de nævnte bemærkninger, at sager om udlevering på grundlag af en nordisk arrestordre i øvrigt fremsendes af anklagemyndigheden til retten med anmodning om særlig hurtig berømmelse.

Udleveringsloven indeholder ikke en tilsvarende regel vedrørende udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

3.6.9.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De foreslåede § 37, stk. 1, 1. led, og stk. 2, nr. 1, viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 18 k med ændringer som følge af, at afgørelser om udlevering fremover i alle tilfælde træffes af domstolene.

De foreslåede § 37, stk. 1, 2. led, og stk. 2, nr. 2, viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 18 d med ændringer som følge af, at afgørelser om udlevering fremover i alle tilfælde træffes af domstolene.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 37, stk. 1, 2. led, er 10-dages fristen indskrænket til kun at gælde i det tilfælde, hvor den pågældende meddeler samtykke til udlevering. Således vil den foreslåede bestemmelse være i overensstemmelse med artikel 17 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

For så vidt angår sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union vil en hurtig sagsbehandling også i disse udleveringssager bl.a. medvirke til at sikre, at den, som ønskes udleveret, ikke sidder unødigt længe fængslet, mens sagen behandles her i landet.

Lovforslagets § 37, stk. 1, 1. led, der foreskriver, at rettens afgørelse efter § 35 skal afsiges snarest muligt, vil fremover også omfatte sager om udlevering til stater uden for Norden eller Den Europæiske Union.

Der er for udlevering til disse stater ikke fastsat en tilsvarende præcis frist som for udlevering til de nordiske lande og EU-medlemsstater, da der må forventes at kunne være behov for at indhente flere supplerende oplysninger til brug for sagens afgørelse end efter den forenklede procedure efter rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre eller den nordiske udleveringskonvention, hvor alle oplysninger forudsættes at fremgå af selve arrestordren.

Der henvises til § 37 og bemærkningerne hertil.

3.6.10. Frist for udleveringens gennemførelse

3.6.10.1. Gældende ret

3.6.10.1.1. Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union

Indbringes en beslutning om udlevering ikke for retten, skal udleveringen gennemføres snarest muligt, jf. udleveringslovens § 17, stk. 2. Medmindre den pågældende har givet afkald på domstolsprøvelse, kan der dog ikke ske udlevering før udløbet af den frist på 3 dage, der efter § 16, stk. 2, gælder for at indbringe justitsministerens (rigsadvokatens) afgørelse om udlevering for retten, jf. § 17, stk. 1, 1. pkt.

For at sikre, at en udlevering gennemføres, kan den pågældende i medfør af udleveringslovens § 17, stk. 3, anholdes og varetægtsfængsles efter reglerne i retsplejeloven. En varetægtsfængsling skal dog ophæves, hvis udlevering ikke har fundet sted inden 30 dage efter, at beslutningen om udlevering har kunnet gennemføres. Dette vil være tilfældet, hvis den pågældende har givet afkald på domstolsprøvelse, hvis fristen på 3 dage for anmodning om domstolsprøvelse er udløbet, eller der er afsagt endelig retskendelse om udlevering. I særlige tilfælde kan retten dog forlænge fristen for varetægtsfængsling.

3.6.10.1.2. Udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union

Det fremgår af artikel 23 i rammeafgåelsen om den europæiske arrestordre, at en person, når der er truffet afgørelse om, at den pågældende skal udleveres i henhold til en europæisk arrestordre, skal udleveres til den anmodende medlemsstat snarest muligt på en dato, der aftales mellem de berørte myndigheder. Efter rammeafgåelsen skal udleveringen som udgangspunkt gennemføres senest 10 dage efter, at der er truffet endelig afgørelse herom. Er den pågældende varetægtsfængslet, og er der ikke sket udlevering inden udløbet af denne frist, skal den pågældende løslades.

Efter rammeafgåelsen kan 10-dages fristen for at gennemføre en endelig udleveringsbeslutning i visse tilfælde udsættes. Hvis det således af grunde, som ikke kan tilskrives en af medlemsstaterne, viser sig umuligt at gennemføre udleveringen inden for fristen, skal den anmodede medlemsstats kompetente myndighed straks kontakte myndigheden i den anmodende medlemsstat med henblik på at aftale en ny dato for udleveringen. I så fald skal udlevering finde sted senest 10 dage efter den aftalte nye dato. I disse tilfælde er der ikke pligt til ophæve en eventuel fængsling af den pågældende.

På den baggrund følger det af udleveringslovens § 18 e, stk. 1, at udlevering ikke kan ske før udløbet af fristen på 3 dage for anmodning om domstolsprøvelse, jf. lovens § 16, jf. § 18 b, stk. 4, 2. pkt. Det gælder dog ikke, hvis den pågældende giver afkald på at indbringe beslutningen om udlevering for retten. Hvis beslutningen om udlevering indbringes for retten, kan udlevering ikke ske, før beslutningen er fundet lovlig ved endelig retskendelse.

Efter udleveringslovens § 18 e, stk. 2, skal en udlevering gennemføres snarest muligt og senest 10 dage efter de i stk. 1 nævnte tidspunkter. Som nævnt ovenfor skal der ske underretning af de relevante myndigheder i den anmodende medlemsstat, hvis denne frist ikke kan overholdes. Der skal herefter aftales en ny dato for udleveringen.

Udlevering kan endvidere udsættes midlertidigt af humanitære årsager, f.eks. hvis der er bestemte grunde til at antage, at udlevering vil bringe den pågældendes liv eller helbred i fare. Udleveringen skal gennemføres, når disse humanitære grunde ikke længere foreligger. Der henvises herom til pkt. 3.6.11.1.2.

Endvidere følger det af udleveringslovens § 18 e, stk. 3, 1. pkt., at de retsmidler, der er nævnt i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse og kapitel 70 om varetægtsfængsling, kan anvendes for at sikre udleveringens gennemførelse. En fængsling, som er sket i medfør af bestemmelsens 1. pkt., skal ophæves, hvis udlevering ikke har fundet sted inden udløbet af 10-dages fristen i stk. 2, jf. § 18 e, stk. 3, 2.-3. pkt. Fristen kan dog forlænges af retten i særlige tilfælde.

3.6.10.1.3. Udlevering til lande i Norden

Det fremgår af den nordiske udleveringskonventions artikel 19, stk. 1, at en person, når der er truffet afgørelse om, at den pågældende skal udleveres i henhold til en nordisk arrestordre, skal udleveres til det anmodende land snarest muligt på en dato, der aftales mellem de berørte myndigheder. Efter den nordiske udleveringskonvention skal udleveringen som udgangspunkt gennemføres senest 5 dage efter, at der er truffet endelig afgørelse herom, jf. artikel 19, stk. 2. Er den pågældende varetægtsfængslet, og er der ikke sket udlevering inden udløbet af denne frist, skal den pågældende løslades, jf. artikel 19, stk. 6.

Efter den nordiske udleveringskonvention kan 5-dages fristen for at gennemføre en endelig udleveringsbeslutning i visse tilfælde udsættes. Hvis det

således på grund af særlige omstændigheder viser sig umuligt at gennemføre udleveringen inden for fristen, skal det anmodede lands kompetente myndighed straks kontakte myndigheden i det anmodende land med henblik på at aftale en ny dato for udleveringen. I så fald skal udlevering finde sted senest 5 dage efter udløbet af den oprindelige 5-dages frist, jf. artikel 19, stk. 3.

Hvis det af grunde, som ikke kan tilskrives nogen af landene, herefter viser sig umuligt at gennemføre udleveringen inden denne frist, skal det anmodede lands kompetente myndighed straks kontakte myndigheden i det anmodende land med henblik på at aftale en ny dato for udleveringen, jf. artikel 19, stk. 4. Udlevering skal i sådanne situationer finde sted hurtigst muligt. I disse tilfælde er der ikke pligt til ophæve en eventuel fængsling af den pågældende.

Artikel 19 svarer i vidt omfang til artikel 23 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, hvor fristen for at gennemføre en udlevering dog som udgangspunkt er 10 dage.

På den baggrund er der indsat en bestemmelse i udleveringslovens § 18 1, stk. 3, 2. pkt., hvorefter en eventuel fængsling skal ophæves, hvis udleveringen ikke er gennemført senest 5 dage efter, at der er truffet endelig afgørelse om udlevering. Hvis den pågældende ikke har givet afkald på at indbringe politidirektørens/justitsministerens (rigsadvokatens) afgørelse for retten, skal 5-dages fristen først regnes fra udløbet af fristen på 3 dage for at indbringe politidirektørens/justitsministerens afgørelse for retten, jf. udleveringslovens § 18 i, stk. 3 og 4. Det samme gælder med hensyn til fristen på 3 dage for kære af en retskendelse om udlevering. 5-dages fristen skal således først regnes fra det tidspunkt, hvor udleveringsbeslutningen er fundet lovlig ved endelig retskendelse. Efter § 18 1, stk. 3, 3. pkt., kan retten dog udsætte fristen for udlevering i særlige tilfælde, bl.a. med den virkning, at en eventuel varetægtsfængsling efter omstændighederne vil kunne forlænges.

Bestemmelsen svarer i vidt omfang til bestemmelsen i udleveringslovens § 18 e (om behandling af sager om udlevering til EU-medlemsstater), hvor fristen til at gennemføre udleveringen dog som udgangspunkt er 10 dage.

3.6.10.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med den foreslåede bestemmelse i § 38 videreføres de gældende bestemmelser i udleveringslovens §§ 17, 18 e og 18 l med nogle ændringer bl.a. som følge af, at afgørelser om udlevering fremover i alle tilfælde træffes af domstolene.

Det foreslås således, at fristerne, inden for hvilke udlevering så vidt mulig skal gennemføres, i alle tilfælde regnes fra det tidspunkt, hvor rettens beslutning om udlevering er endelig. Dette vil være, når kærefristen er udløbet eller, hvis kære sker, når kæresagen er afsluttet.

Endvidere foreslås det som noget nyt, at udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union så vidt muligt skal være gennemført inden 30 dage efter det nævnte tidspunkt.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 38 og bemærkningerne hertil.

3.6.11. Humanitære hensyn

3.6.11.1. Gældende ret

3.6.11.1.1. Udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union

Danmark har i forbindelse med ratifikationen af 1957-konventionen taget et forbehold om, at udlevering kan afslås, såfremt udlevering, navnlig under hensyn til vedkommendes alder, helbredstilstand eller andre personlige forhold, må antages at ville medføre uforholdsmæssigt alvorlige følger for den pågældende. Dette er kommet til udtryk i udleveringslovens § 7, hvorefter udlevering skal afslås, hvis en udlevering vil være uforenelig med humanitære hensyn, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2548.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at når bestemmelsen ud over den pågældendes alder og helbredstilstand særligt fremhæver »andre personlige forhold«, sigtes hermed navnlig til vedkommendes sociale situation. Det vil således kunne være af betydning, om den pågældende har familie her i landet, hvor længe han har opholdt sig her, og om han har egen virksomhed eller fast arbejde her.

Af betænkning over forslag til lov om udlevering af lovovertrædere, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg B, spalte 1490, fremgår det, at

det i forbindelse med udvalgsbehandlingen blev diskuteret, om bestemmelsen gav tilstrækkelig sikkerhed mod udlevering, hvor den, der søges udleveret, må forventes at blive udsat for straffe, der efter dansk opfattelse er barbariske, eller som står i åbenbart misforhold til lovovertrædelsen. Justitsministeren fremhævede i den forbindelse over for udvalget, at § 7 ikke er begrænset til tilfælde, hvor udleveringens uforenelighed med humanitære hensyn beror på personlige forhold, jf. ordet »navnlig« i bestemmelsen.

3.6.11.1.2. Udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union

Efter artikel 23, stk. 4, i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre vil udlevering undtagelsesvis kunne *udsættes* midlertidigt af tungtvejende humanitære grunde, f.eks. hvis der er vægtige grunde til at antage, at udlevering klart ville bringe den eftersøgte liv eller helbred i fare.

Den europæiske arrestordre skal fuldbyrdes, så snart disse grunde ikke længere foreligger. Den anmodede medlemsstats myndighed skal straks underrette den udstedende medlemsstats myndighed om udsættelsen og skal i den forbindelse så vidt muligt aftale en ny dato for udleveringen.

På den baggrund er der i udleveringslovens § 10 i indsat en bestemmelse, hvorefter udlevering skal udsættes, hvis det i særlige tilfælde – navnlig under hensyn til den pågældendes alder, helbredstilstand eller andre personlige forhold – må antages, at udlevering ville være uforenelig med humanitære hensyn.

Derimod er det ikke muligt at afslå udlevering i henhold til en europæisk arrestordre med henvisning til, at udlevering ville være uforenelig med humanitære hensyn. Det fremgår således af bestemmelsens forarbejder, at udsættelsen af udleveringen skal udstrækkes indtil de særlige forhold, der gør udlevering uforenelig med humanitære hensyn, ikke længere er til stede, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4321.

3.6.11.1.3. Udlevering til lande i Norden

Udlevering kan ifølge den nordiske udleveringskonventions artikel 19, stk. 5, udsættes midlertidigt af tungtvejende humanitære årsager – f.eks. hvis der er vægtige grunde til at antage, at udlevering klart vil bringe den pågældendes liv eller helbred i fare. Udleveringen skal gennemføres, så snart disse humanitære grunde ikke længere foreligger.

Det fremgår således af udleveringslovens § 10 n, at udleveringslovens § 10 i skal finde tilsvarende anvendelse i sager om udlevering til de nordiske lande.

3.6.11.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede bestemmelse i § 39 er affattet i overensstemmelse med artikel 23, stk. 4, 1. og 2. pkt., i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre, samt artikel 19, stk. 5, 1. og 2. pkt., i den nordiske udleveringskonvention.

Med lovforslaget vil bestemmelsen samtidig blive placeret i kapitel 6 om behandlingen af sager om udlevering fra Danmark og vil dermed også gælde for sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union. Der vil som følge heraf fremover ikke være mulighed for at afslå udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union under henvisning til at udlevering ville være uforenelig med humanitære hensyn. I stedet vil udleveringen skulle udsættes.

Lovforslagets § 39 udgør ikke en videreførelse af udleveringslovens § 7.

Af hensyn til retshåndhævelsen finder Justitsministeriet således, at de hensyn til den pågældende, der kan begrunde et afslag på udlevering, er omfattet af lovforslagets § 6 om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser, og at der ikke derudover er grundlag for at fastsætte yderligere afslagsgrunde af humanitære årsager.

Der kan i den forbindelse desuden henvises til lovforslagets § 7, hvorefter der ved udlevering af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, til strafforfølgning kan stilles vilkår om, at den pågældende overføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, ligesom udlevering af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, til straf fuldbyrdelse kan afslås, hvis straffen i stedet fuldbyrdes her i landet.

Hvis der uden for de tilfælde, der er omfattet af lovforslagets § 6, på tidspunktet for udleveringens gennemførelse måtte foreligge tungtvejende humanitære grunde, som må antages at være af midlertidig karakter, f.eks. hvis der er vægtige grunde til at antage, at udleveringen klart ville bringe den eftersøgte liv eller helbred i fare, skal udleveringen i stedet udsættes, indtil disse grunde ikke længere er til stede, jf. lovforslagets § 39.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 39 og bemærkningerne hertil.

3.6.12. Overgivelse af genstande

3.6.12.1. Gældende ret

Det følger af udleveringslovens § 18, at justitsministeren i forbindelse med en beslutning om udlevering kan bestemme, at genstande, som er beslaglagt eller taget i bevaring under sagen, med forbehold af tredjemands eventuelle rettigheder skal overgives til den myndighed, som har anmodet om udleveringen.

Artikel 29 i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre indeholder regler om overgivelse af genstande i forbindelse med udlevering. Bestemmelsen fastslår, at den anmodede stat i overensstemmelse med national ret skal beslaglægge og overlevere genstande, der er påkrævet som bevismateriale, eller som den eftersøgte har erhvervet som resultat af lovovertrædelsen.

Det følger af udleveringslovens § 18 f, at genstande, som er beslaglagt eller taget i bevaring under sagen, med forbehold for tredjemands eventuelle rettigheder skal overgives til den myndighed, som har anmodet om udlevering, hvis denne myndighed anmoder herom, og genstanden i denne medlemsstat skal tjene som bevis i sagen eller hidrører fra den lovovertrædelse, som sagen vedrører.

Den nordiske udleveringskonventions artikel 25 indeholder regler om overgivelse af genstande i forbindelse med udlevering. Bestemmelsen fastslår, at det anmodede land i overensstemmelse med national ret skal beslaglægge og overlevere genstande, der er påkrævet som bevismateriale, eller som den eftersøgte har erhvervet som resultat af lovovertrædelsen, jf. artikel 25, stk. 1. De nævnte genstande skal udleveres, selv om den nordiske arrestordre ikke kan fuldbyrdes på grund af den eftersøgtes død eller undvigelse, jf. artikel 25, stk. 2.

Hvis de genstande, som er nævnt i konventionens artikel 25, stk. 1, beslaglægges eller konfiskeres på det anmodede lands område, kan dette land i forbindelse med verserende strafforfølgning midlertidigt tilbageholde eller udlevere dem til det udstedende land på betingelse af, at de senere tilbageleveres, jf. artikel 25, stk. 3.

Enhver rettighed, som det anmodede land eller tredjemand måtte have til de i stk. 1 nævnte genstande, bevares. Hvis der findes sådanne rettigheder, skal det anmodende land straks efter strafforfølgningen vederlagsfrit tilbagelevere genstandene til det anmodede land, jf. konventionens artikel 25, stk. 4.

Den nordiske udleveringskonventions artikel 25 svarer til artikel 29 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, der er gennemført i dansk ret ved udleveringslovens § 18 f.

På den baggrund er det i udleveringslovens § 18 l, stk. 4, fastsat, at § 18 f skal finde tilsvarende anvendelse ved behandling af sager om udlevering til de nordiske lande. Bestemmelsen indebærer, at Danmark i de tilfælde, der nævnes i bestemmelsen, har pligt til at overgive genstande i forbindelse med en udlevering.

3.6.12.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som følge af forslaget om at overdrage afgørelseskompetencen i udleveringssager til domstolene, finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt, at kompetencen til at træffe afgørelse om overgivelse af beslaglagte genstande også placeres hos domstolene.

Den foreslåede bestemmelse i § 40 viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens §§ 18, 18 f og 18 l, stk. 4, med den ændring, at der i sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union fremover vil gælde samme regler som i sager om udlevering til nordiske lande og medlemsstater i Den Europæiske Union. Det vil således ikke længere være justitsministeren (rigsadvokaten), der skal træffe afgørelse om overgivelse, men derimod domstolene.

Endvidere bliver reglen om overgivelse af de pågældende genstande obligatorisk, og overgivelsen bliver betinget af, at den anmodende stat har anmodet om overgivelse af de pågældende genstande, og at genstandene skal tjene som bevis eller hidrører fra lovovertrædelsen.

Udlevering af genstande forudsætter, at der er truffet beslutning om udlevering af den pågældende person. Genstandene skal derimod udleveres uanset, at en udleveringsbeslutning ikke kan fuldbyrdes, fordi den pågældende efterfølgende er afgået ved døden eller er flygtet.

En genstand, som skal overgives til en anden stat i medfør af den foreslåede bestemmelse, kan midlertidigt tilbageholdes eller overgives på betingelse af, at genstanden senere tilbageleveres. Tredjemands eventuelle rettetid over genstande, der skal overgives til en anden medlemsstat, bevares.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 40 og bemærkningerne hertil.

3.6.13. Specialitetsreglen

3.6.13.1. Gældende ret

Efter udleveringslovens § 20, stk. 1, kan justitsministeren efter anmodning tillade, at en person, der er udleveret efter reglerne i udleveringsloven, underkastes strafforfølgning eller straffuldbyrdelse eller udleveres videre til tredjeland for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, som den pågældende er udleveret for.

Justitsministeren kan kun give tilladelse, hvis der efter udleveringsloven kunne være sket udlevering for den pågældende handling, jf. § 20, stk. 2.

Hvis den pågældende er udleveret til et nordisk land, kan tilladelse til, at vedkommende drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, jf. § 10 o, stk. 1, nr. 2, dog meddeles, selv om udlevering for den pågældende handling ikke kunne have fundet sted, jf. § 20, stk. 3.

En anmodning fra en stat uden for Norden og Den Europæiske Union om tilladelse til at fravige specialitetsreglen skal indeholde de oplysninger, der omtales i udleveringslovens § 11, stk. 1, jf. nærmere ovenfor i pkt. 3.6.1.1., samt oplysning om, hvorvidt den pågældende forlanger lovligheden af en eventuel tilladelse prøvet ved domstolene, jf. § 20, stk. 4, 1. pkt.

Ligeledes skal en anmodning fra en stat i Den Europæiske Union, bortset fra Finland og Sverige, indeholde de oplysninger, der omtales i udleveringslovens § 18 a, stk. 1-3, samt oplysning om, hvorvidt den pågældende forlanger lovligheden af en eventuel tilladelse prøvet ved domstolene, jf. § 20, stk. 4, 2. pkt.

Det samme gør sig gældende for så vidt angår anmodninger fra et nordisk land, der skal indeholde de oplysninger, der omtales i udleveringslovens §

18 g, stk. 1-3, foruden oplysninger om, hvorvidt den pågældende ønsker spørgsmålet indbragt for retten, jf. § 20, stk. 4, 3. pkt.

Hvis den pågældende har forlangt domstolsprøvelse, kan tilladelse først meddeles, når dens lovlighed er fastslået ved endelig retskendelse. Politiet indbringer spørgsmålet for retten på det sted, hvor den udleverede havde ophold før udleveringen, jf. § 20, stk. 5.

Bestemmelsen i udleveringslovens § 20 er indført ved lov nr. 249 af 9. juni 1967 om udlevering af lovovertrædere.

Bestemmelsens stk. 1 og 2 samt stk. 5 er uændrede i forhold til den oprindelige bestemmelse.

Udleveringslovens § 20, stk. 3, blev nyaffattet ved lov nr. 394 af 30. april 2007 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere og forskellige andre love og om ophævelse af lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af konvention om overgivelse for strafbare forhold mellem de nordiske lande (nordisk arrestordre) m.v.).

Nyaffattelsen af stk. 3 skulle ses i sammenhæng med den samtidige ændring af udleveringslovens § 10 o, stk. 1, nr. 1, hvorved det bestemtes, at justitsministerens tilladelse er nødvendig, hvis den person, der er udleveret til et andet nordisk land, ønskes draget til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, når udlevering for den pågældende handling kunne have været afslået efter lovens § 10 d, stk. 2, jf. § 10 m, stk. 2 (tiltalefrafald/påtaleopgivelse), eller § 10 f, stk. 1, jf. § 10 n (handlingen begået helt eller delvist her i landet).

Med nyaffattelsen blev det fastslået, at en sådan tilladelse kan meddeles, selv om udlevering for den pågældende handling ikke kunne have fundet sted. Om tilladelse bør gives, vil bero på en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder, hvor det bl.a. må indgå, hvilken af de afslagsgrunde, som nævnes i den foreslåede § 10 o, stk. 1, nr. 2, der kunne være anvendt. Hvis udlevering f.eks. kunne have været afslået efter § 10 m, stk. 2, jf. § 10 d, stk. 2, fordi der er meddelt påtaleopgivelse for det pågældende forhold, vil det bl.a. afhænge af, på hvilken baggrund påtaleopgivelsen er meddelt, om der bør gives tilladelse. Der vil således f.eks. kunne være grund til at nægte tilladelse, hvis anklagemyndigheden her i landet allerede har foretaget en bevismæssig vurdering af den handling, som den pågældende ønskes

draget til ansvar for, med henblik på eventuel strafforfølgning i Danmark, og der i den forbindelse er meddelt påtaleopgivelse, fordi sigtelsen har vist sig at være grundløs. Hvis påtaleopgivelse derimod f.eks. er meddelt, fordi handlingen ikke kan strafforfølges i Danmark på grund af manglende jurisdiktionskompetence, men i stedet må forfølges i det nordiske land, der nu anmoder om at måtte drage den pågældende til ansvar for handlingen, vil der normalt ikke være grundlag for at afslå tilladelse, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2530.

Udleveringslovens § 20, stk. 4, blev i forbindelse med gennemførelsen af den europæiske arrestordre første gang nyaffattet ved lov nr. 433 af 10. juni 2003 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere og lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af EU-rammeafgørelse om den europæiske arrestordre m.v.) som konsekvens af den samtidige ændring af udleveringslovens § 18 a, der indeholder særlige krav til, hvilke oplysninger der skal være indeholdt i en europæisk arrestordre, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4325.

Udleveringslovens § 20, stk. 4 blev i forbindelse med gennemførelsen af den nordiske arrestordre for anden gang nyaffattet ved lov nr. 394 af 30. april 2007 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere og forskellige andre love og om ophævelse af lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af konvention om overgivelse for strafbare forhold mellem de nordiske lande (nordisk arrestordre) m.v.).

Denne ændring skulle ses i sammenhæng med den samtidige ændring af § 10 o, stk. 4, nr. 3, hvorefter justitsministeren (rigsadvokaten) kan give tilladelse til, at en person, der er udleveret til et nordisk land, kan videreudleveres til en medlemsstat i Den Europæiske Union (bortset fra Finland og Sverige) eller en stat uden for Norden og Den Europæiske Union. En sådan tilladelse vil kun kunne meddeles, såfremt udlevering for den pågældende handling kunne have fundet sted efter udleveringsloven, jf. udleveringslovens § 20, stk. 2, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2530.

3.6.13.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Efter den foreslåede bestemmelse i § 41, stk. 1, 1. pkt., er det retten – og ikke justitsministeren – der efter anmodning kan tillade, at en person, der er

udleveret, underkastes strafforfølgning eller straffuldbyrdelse eller udleveres videre til tredjeland for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, som den pågældende er udleveret for.

Endvidere foreslås det i stk. 1, 2. og 3. pkt., at det er anklagemyndigheden, der indbringer spørgsmålet for den ret, som har afsagt kendelse om udlevering i første instans, og at lovforslagets § 34 om forsvarerbeskikkelse finder tilsvarende anvendelse.

Det foreslåede § 41, stk. 1, viderefører således udleveringslovens § 20, stk. 1, med de ændringer, der følger af overførslen af kompetencen til at træffe afgørelse til domstolene.

Retten kan behandle anmodningen uden afholdelse af retsmøde, jf. lovforslagets § 35, stk. 3. Forsvareren forudsættes at få tilsendt en kopi af anmodningen og vil have mulighed for at komme med sine bemærkninger skriftligt over for retten.

Den foreslåede bestemmelse i § 41, stk. 2, viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 20, stk. 2, idet angivelsen af, at udleveringslovens § 10 (lovforslagets § 29) finder tilsvarende anvendelse, er udeladt som overflødig. Efter bestemmelsen kan tilladelse til fravigelse af specialitetsprincippet kun meddeles, såfremt udlevering for den pågældende handling kunne have fundet sted efter bestemmelserne i den foreslåede lov.

Udleveringslovens § 20, stk. 3, bestemmer, at hvis den pågældende er udleveret til et nordisk land, kan tilladelse til, at vedkommende drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, jf. udleveringslovens § 10 o, stk. 1, nr. 2, dog meddeles, selv om udlevering for den pågældende handling ikke kunne have fundet sted.

Lovforslagets § 41, stk. 3, viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 20, stk. 3. Det bemærkes, at udleveringslovens § 10 o, stk. 1, nr. 2, videreføres ved lovforslagets § 10, stk. 1, nr. 2.

Med lovforslagets § 42 videreføres den gældende bestemmelse i § 20, stk. 4, med redaktionelle ændringer.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets §§ 41 og 42 og bemærkningerne hertil.

3.6.14. Udlevering til lande, som har indgået en associeringsaftale med Den Europæiske Union

3.6.14.1. Gældende ret

Udleveringslovens § 21 b regulerer udlevering til lande, der har indgået en associeringsaftale om gennemførelse, anvendelse og udvikling af Schengenreglerne med Den Europæiske Union og Det Europæiske Fællesskab. I disse sager gælder reglerne i konvention af 10. marts 1995 udarbejdet på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union om forenklet udleveringsprocedure mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union og artikel 1, 2, 6, 8, 9 og 13 i konvention af 27. september 1996 udarbejdet på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union om udlevering mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, medmindre andre regler om udlevering mellem Danmark og det pågældende land er mere vidtgående end reglerne i disse konventioner.

Bestemmelsen er indsat ved lov nr. 394 af 30. april 2007 og gennemførte de lovændringer, der var nødvendige for, at Danmark kunne tiltræde aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2531.

Bestemmelsen indebærer, at der ved udlevering til Schweiz (og andre lande, der i fremtiden måtte indgå en lignende aftale) ved siden af reglerne i udleveringslovens kapitel 2 og 3 (om udlevering til stater uden for Den Europæiske Union) vil gælde reglerne i 1995-konventionen og artikel 1, 2, 6, 8, 9 og 13 i 1996-konventionen. De nævnte regler i 1995-konventionen og 1996-konventionen finder alene anvendelse i det omfang andre regler om udlevering mellem Danmark og det pågældende land ikke er mere vidtgående, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2531.

De erklæringer, som Danmark i forbindelse med sin tidligere ratifikation af de to konventioner har afgivet, vil ligeledes finde anvendelse i forhold til Schweiz. Herefter gennemgås 1995-konventionens artikler i lovens forarbejde, jf. nedenfor, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2531-2533.

Efter 1995-konventionens artikel 1, stk. 2, berører konventionen ikke anvendelsen af mere fordelagtige bestemmelser i gældende aftaler mellem medlemsstater.

I artikel 2-3 forpligtes medlemsstaterne til indbyrdes at udlevere eftersøgte personer efter den forenkede procedure i konventionen, såfremt den berørte person og den anmodede stat meddeler samtykke hertil. Kravet om den anmodede stats tilladelse foruden den eftersøgte persons samtykke skal ses som en garanti for, at de materielle betingelser for udlevering er opfyldt, og den anmodede stat skal således foretage en selvstændig vurdering af spørgsmålet om udlevering. Den anmodede stat kan afslå udlevering, hvis omstændighederne giver grundlag for at antage, at udleveringsbetingelserne ikke er opfyldt, eller såfremt andre grunde i øvrigt taler for at følge fremgangsmåden efter 1957-konventionen.

1995-konventionens artikel 4 angiver, hvilke oplysninger der som udgangspunkt skal anses for tilstrækkelige til, at den anmodede stat og personen, der begæres udleveret, kan tage stilling til spørgsmålet om anvendelse af den forenkede udleveringsprocedure. Oplysningerne svarer til de oplysninger, der fremgår af Interpols efterlysninger, eller som efter artikel 95 i Schengenkonventionen indberettes til Schengen-informationssystemet.

Formålet med konventionens artikel 4 er at sikre en hurtig udlevering og at forhindre, at personer, der er villige til at lade sig udlevere, må tilbageholdes i en længere periode, mens en formel udleveringsanmodning udfærdiges, fremsendes, oversættes og behandles, uanset at der ikke på forhånd er tvivl om, at betingelserne for udlevering er opfyldt. Er der på baggrund af de forelagte oplysninger ikke tilstrækkeligt grundlag for at afgøre, om de nationale betingelser for udlevering er opfyldt, giver artikel 4 mulighed for undtagelsesvis at indhente yderligere oplysninger.

I konventionens artikel 5 angives, hvordan samtykke og tilladelse til udlevering efter den forenkede procedure gives. Den anmodede stats tilladelse gives i overensstemmelse med de nationale procedurer herfor. For den anholdte persons samtykke gælder særlige regler i artikel 6-7.

Konventionens artikel 6 pålægger den medlemsstat, hvor anholdelsen med henblik på udlevering har fundet sted, at oplyse den anholdte om den foreliggende anmodning og om muligheden for at give samtykke til udlevering efter den forenkede procedure. Oplysningerne skal gives i forbindelse med anholdelsen eller umiddelbart herefter.

Den anholdtes samtykke – og eventuelt tillige udtrykkeligt afkald på anvendelse af specialitetsreglen, jf. konventionens artikel 9 – skal efter artikel 7,

stk. 1, gives over for de kompetente retsmyndigheder i den anmodede stat i overensstemmelse med dennes nationale lovgivning. Det skal i den forbindelse sikres, at samtykket indhentes på en sådan måde, at det fremgår, at den pågældende har givet udtryk herfor frivilligt og med fuldt kendskab til følgerne heraf. Med henblik herpå har den berørte person ret til at lade sig rådgive, jf. artikel 7, stk. 2 og 3.

Efter konventionens artikel 7, stk. 4, kan samtykke og afkald på anvendelse af specialitetsreglen som udgangspunkt ikke tilbagekaldes. Artikel 7, stk. 4, åbner imidlertid mulighed for at tage forbehold, således at samtykke til udlevering og afkald på anvendelse af specialitetsreglen kan tilbagekaldes efter nationale regler. Danmark har i forbindelse med ratifikationen af konventionen afgivet en erklæring herom.

Efter 1995-konventionens artikel 8 skal den anmodede stat omgående meddele den berørte persons samtykke til den anmodende stat. Senest 10 dage efter anholdelsen skal den anmodende stat i øvrigt underrettes om, hvorvidt den pågældende har meddelt samtykke. Den korte tidsfrist skal ses som led i bestræbelserne på at forkorte sagsbehandlingstiden mest muligt. Fristen har i øvrigt sammenhæng med konventionens artikel 10 og 11, hvorefter der fra anholdelsestidspunktet til det tidspunkt, hvor personen er overgivet i den anmodende stats varetægt, som udgangspunkt ikke må forløbe mere end 50 dage. I tilfælde, hvor der ikke inden for 10-dages fristen er meddelt samtykke, indebærer bestemmelsen tillige, at den anmodende stat får lejlighed til at fremsende en formel udleveringsanmodning i medfør af 1957-konventionens artikel 12 uden at overskride den maksimale frist for frihedsberøvelse på 40 dage efter 1957-konventionens artikel 16, stk. 4.

Efter 1995-konventionens artikel 9 kan en medlemsstat erklære, at specialitetsreglen i 1957-konventionens artikel 14 ikke finder anvendelse i forbindelse med den forenkledede udleveringsprocedure. Der består efter bestemmelsen følgende muligheder:

- Der afgives ingen erklæring i medfør af artikel 9.
- Der afgives erklæring om, at 1957-konventionens artikel 14 ikke finder anvendelse ved den forenkledede udleveringsprocedure (artikel 9, litra a).

- Der afgives erklæring om, at 1957-konventionens artikel 14 ikke finder anvendelse, såfremt den berørte person i forbindelse med samtykke til udlevering samtidig udtrykkeligt giver afkald på anvendelse af specialitetsreglen (artikel 9, litra b).

Danmark har i forbindelse med ratifikationen af konventionen afgivet erklæring om anvendelse af artikel 9, litra b.

Efter 1995-konventionens artikel 10 skal afgørelsen om udlevering og alle oplysninger om den forenklede procedure meddeles direkte mellem de berørte myndigheder. Fremsendelse af dokumenter ad diplomatisk vej bliver således unødvendig. Endvidere skal afgørelsen om udlevering meddeles senest 20 dage efter den dato, hvor den pågældende har givet sit samtykke. Hvis den anmodede stat afslår udlevering efter den forenklede procedure, indebærer denne regel, at den anmodende stat i kraft af samspillet mellem de to frister i konventionens artikel 8 og 10 stadig har en frist på mindst 10 dage inden for 40-dages fristen i 1957-konventionens artikel 16, stk. 4, til at indgive en formel udleveringsanmodning.

Ifølge 1995-konventionens artikel 11 skal udleveringen finde sted senest 20 dage efter meddelelsen af afgørelsen om udlevering. I modsat fald skal den pågældende løslades. I tilfælde af force majeure kan fristen imidlertid overskrides. Hvis den pågældende myndighed underretter den kompetente myndighed i den anden stat inden for 20-dages fristen, kan de to myndigheder aftale en ny dato for udleveringen. Har udlevering ikke fundet sted inden 20 dage fra denne dato, skal den pågældende løslades.

Det er forudsat, at reglen om force majeure har karakter af en undtagelsesbestemmelse. Der skal således være tale om en situation, som ikke har kunnet forudses og afværges, f.eks. et trafikuheld, en strejke, der forhindrer anvendelse af det planlagte transportmiddel uden mulighed for at benytte andre transportmidler, eller alvorlig sygdom hos den berørte person, som nødvendiggør øjeblikkelig hospitalsindlæggelse.

I øvrigt forudsættes den nye dato for udlevering at skulle ligge så tæt som muligt på den dato, hvor den oprindelige frist for udlevering udløb.

Efter bestemmelsens stk. 4 finder artikel 11 ikke anvendelse, såfremt den anmodede stat ønsker at benytte artikel 19 i 1957-konventionen. Denne bestemmelse giver mulighed for at udsætte eller betinge overførelsen af den

berørte person af, at der forinden eller senere gives den anmodede stat adgang til at iværksætte strafforfølgning eller straffuldbyrdelse mod den berørte person i anledning af andre forhold end det, der sker udlevering for.

Meddeles samtykke til udlevering senere end 10 dage efter anholdelsen, men inden modtagelse af en formel udleveringsanmodning efter 1957-konventionens artikel 12, skal den forenklede procedure også finde anvendelse, jf. 1995-konventionens artikel 12. Gives samtykket efter modtagelse af den formelle udleveringsanmodning, kan den forenklede procedure finde anvendelse. Det samme gælder i tilfælde, hvor udleveringssagen udelukkende er indledt på grundlag af en formel udleveringsanmodning.

Efter 1995-konventionens artikel 13 indebærer et samtykke til udlevering og afkald på anvendelse af specialitetsreglen i forhold til den anmodende stat som udgangspunkt tillige afkald på anvendelse af specialitetsreglen i 1957-konventionens artikel 14 i forhold til en tredje medlemsstat. Den pågældende vil således kunne videreudleveres til en sådan stat uden forudgående tilladelse af myndighederne i den anmodede stat.

Artikel 14 i 1995-konventionen indeholder regler om den dokumentation, der skal fremsendes i forbindelse med ansøgning om transittilladelse, dvs. tilladelse til, at en person, der udleveres fra en fremmed stat til en anden, føres gennem det danske rige.

Endelig rummer artikel 15-17 i konventionen forskellige bestemmelser om angivelse af kompetente myndigheder, ikrafttræden mv.

I 1996-konventionens artikel 1 fastlægges formålet med konventionen. Det fremgår heraf, at konventionen har til formål at supplere bestemmelserne i og lette anvendelsen mellem Den Europæiske Unions medlemsstater af 1957-konventionen, den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme, Schengen-konventionen og kapitel 1 i Benelux-traktaten. Efter stk. 2 berører stk. 1 ikke anvendelsen af mere fordelagtige aftaler mv. mellem medlemsstater.

I artikel 2 i konventionen er det bl.a. fastsat, at udlevering skal tillades for forbrydelser, som efter lovgivningen i den anmodende medlemsstat kan medføre frihedsstraf i mindst 1 år og efter lovgivningen i den anmodede medlemsstat frihedsstraf i mindst 6 måneder.

Udlevering kan ikke afslås med den begrundelse, at lovgivningen i den anmodede medlemsstat ikke indeholder bestemmelser om samme type sikkerhedsforanstaltning som lovgivningen i den anmodende medlemsstat. Med udtrykket »sikkerhedsforanstaltning« sigtes til enhver beslutning om frihedsberøvelse, som er truffet af en kriminaldomstol i forbindelse med eller i stedet for straffedom, jf. 1957-konventionens artikel 25.

1996-konventionens artikel 6 omhandler udlevering for fiskale forbrydelser (dvs. skatte- og afgiftsforbrydelser mv.). Bestemmelsen svarer til artikel 2 i den anden tillægsprotokol til 1957-konventionen.

Efter artikel 8 i 1996-konventionen kan udlevering ikke afslås med den begrundelse, at der er indtrådt forældelse med hensyn til tiltale eller fuldbyrdelse af straf i henhold til lovgivningen i den anmodede medlemsstat. Den anmodede medlemsstat kan dog efter artikel 8, stk. 2, undlade at anvende denne bestemmelse, når udleveringsanmodningen er begrundet i forbrydelser, for hvilke denne medlemsstat er kompetent i medfør af sin egen straffelov. Heri ligger, at udlevering kan afslås med henvisning til forældelse, hvis den anmodede medlemsstat selv ville have haft kompetence til at behandle sagen, hvis den ikke havde været forældet.

Artikel 9 i konventionen indeholder en bestemmelse om afslag på udlevering i tilfælde af amnesti.

1996-konventionens artikel 13 indeholder bestemmelser om angivelse af den centrale myndighed, der skal forestå behandlingen af anmodninger om udlevering efter konventionen, og om anvendelse af telefax mv. ved fremsendelse af dokumenter. Det fremgår herefter af forarbejderne, at det vil være justitsministeren (rigsadvokaten), der træffer afgørelse om udlevering til Schweiz.

3.6.14.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede § 43 viderefører den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 21 b.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 43 og bemærkningerne hertil.

3.6.15. Udlevering til lande, som har tiltrådt 3. tillægsprotokol til 1957-konventionen

3.6.15.1. Gældende ret

Udleveringslovens § 21 c foreskriver, at ved udlevering til lande, som har tiltrådt den tredje tillægsprotokol til den europæiske konvention om udlevering, gælder reglerne i tillægsprotokollen, som er nærmere beskrevet i udleveringslovens bilag, medmindre andre regler om udlevering mellem Danmark og det pågældende land er mere vidtgående end reglerne i tillægsprotokollen.

Bestemmelsen er indsat ved lov nr. 428 af 1. maj 2013 med henblik på at muliggøre dansk ratifikation af den 3. tillægsprotokol til Den Europæiske Udleveringskonvention, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 58.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at reglerne i den tredje tillægsprotokol vil gælde ved siden af reglerne i udleveringslovens kapitel 2, 3 og 4 ved udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union, som har tiltrådt tillægsprotokollen. Herudover vil reglerne i den tredje tillægsprotokol – ligesom reglerne i udleveringskonventionen – finde direkte anvendelse i forhold til anmodninger fra Danmark til andre stater, som har ratificeret tillægsprotokollen, om udlevering efter tillægsprotokollens forenklede procedure.

Reglerne i den tredje tillægsprotokol finder alene anvendelse i det omfang, andre regler om udlevering mellem Danmark og det pågældende land ikke er mere vidtgående. Den tredje tillægsprotokol blev samtidig medtaget som bilag 3 til udleveringsloven. Tillægsprotokollens bestemmelser fik på denne måde samme gyldighed som den egentlige lovtekst.

Endelig fremgår det af forarbejderne, at de erklæringer, som Danmark i forbindelse med ratifikationen af den tredje tillægsprotokol vil afgive, vil finde anvendelse i forhold de øvrige lande, som tiltræder tillægsprotokollen.

Se i øvrigt lovslaget pkt. 3.2.1.1 for en nærmere beskrivelse af 3. tillægsprotokol.

3.6.15.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede § 44 viderefører den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 21 c.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 44 og bemærkningerne hertil.

3.7. Udlevering til Danmark

3.7.1. Baggrund

Spørgsmålet om anmodning om udlevering af en person til Danmark er ikke reguleret særskilt i dansk ret. Udleveringsloven regulerer således ikke spørgsmålet om, under hvilke betingelser en person kan udleveres til Danmark med henblik på strafforfølgning eller straffuldbyrdelse. Endvidere er procedurerne for udlevering til Danmark, herunder formkravene til anmodningen om udlevering, ikke reguleret i udleveringsloven.

Betingelserne og procedurerne for udlevering til Danmark vil således afhænge af det internationale retsgrundlag, som regulerer udleveringsspørgsmål mellem Danmark og det pågældende land, samt gennemførelseslovgivningen i det land, hvorfra udlevering søges.

En anmodning om udlevering kan fremsættes over for en stat uden for Norden og Den Europæiske Union i henhold til 1957-konventionen på grundlag af en forbrydelse med en strafferamme på mindst 1 års fængsel, hvis der er tale om udlevering til strafforfølgning, eller til straffuldbyrdelse på grundlag af en endelig dom på 4 måneders fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, jf. konventionens artikel 1, stk. 1. Konventionens artikel 12 fastsætter en række krav til anmodningens form og indhold.

En anmodning om udlevering kan fremsættes over for en EU-medlemsstat på grundlag af en europæisk arrestordre udstedt af danske myndigheder. Anmodningen skal leve op til betingelserne i bl.a. artikel 2 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, hvorefter en europæisk arrestordre kan udstedes med henblik på strafforfølgning af forbrydelser, der kan straffes med fængsel i 1 år eller mere, eller med henblik på fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed. En europæisk arrestordre skal i henhold til rammeafgørelsens artikel 8, stk. 1, indeholde en række nærmere angivne oplysninger i overensstemmelse med den formular, som er medtaget i bilaget til rammeafgørelsen. Herudover fremgår det af EU-Domstolens praksis, at proportionalitetsprincippet skal tages i betragtning af udstedelseslandet, før der udstedes en arrestordre.

Betingelserne og procedurerne for udlevering fra et andet nordisk land til Danmark er fastsat i den nordiske udleveringskonvention.

Derudover kan der være særlige bestemmelser om udlevering i andre konventioner, f.eks. FN's konvention imod ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer.

3.7.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Formålet med lovforslaget er som anført i lovforslagets pkt. 1 først og fremmest at gennemføre de ændringer i udleveringsloven, der er nødvendige for Danmarks opfyldelse af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, som den er fortolket af EU-Domstolen ved domme afsagt den 27. maj 2019. Der henvises til lovforslagets pkt. 2 ovenfor for en nærmere beskrivelse af dommene og betydningen heraf for den gældende ordning.

Det er Justitsministeriets vurdering, at der som følge af dommene er behov for at ændre den danske ordning for, hvem der er kompetent judiciel myndighed til at træffe afgørelse om udlevering efter rammeafgørelsen, herunder i forbindelse med udstedelse af europæiske arrestordrer med henblik på udlevering til Danmark.

Rigsadvokaten er efter de gældende regler den kompetente myndighed til at udstede og fuldbyrde europæiske arrestordrer. Det er desuden Rigsadvokaten, der i dag anmoder om udlevering til Danmark og træffer afgørelse i sager vedrørende udlevering til lande uden for Norden og Den Europæiske Union. Derudover udsteder anklagemyndigheden i de pågældende politikredse i dag nordiske arrestordrer og træffer afgørelse i sager vedrørende udlevering til de nordiske lande.

Det er Justitsministeriets vurdering, at kompetencen til at udstede europæiske arrestordrer bør overføres fra anklagemyndigheden til domstolene. For en nærmere gennemgang af Justitsministeriets overvejelser herom henvises til pkt. 2 og pkt. 3.6.6.2 ovenfor.

Justitsministeriet finder på denne baggrund, at der i udleveringsloven bør indsættes et nyt kapitel vedrørende udlevering til Danmark, der indeholder regler for behandling af disse sager.

3.7.3. Udstedelse af europæisk arrestordre til strafforfølgning

3.7.3.1. Gældende ret

Det kan i forbindelse med efterforskning eller behandling af en dansk straffesag vise sig, at en mistænkt, sigtet eller tiltalt befinder sig i udlandet og ikke ønsker at komme frivilligt til Danmark. Der kan derfor være behov for at efterlyse den pågældende internationalt med henblik på at få den pågældende frihedsberøvet og udleveret til Danmark.

Med henblik på at få en retlig afgørelse, der begrundet en frihedsberøvelse af den pågældende i udlandet, kan anklagemyndigheden anmode retten om, at afsige en kendelse om, at betingelserne for varetægtsfængsling er opfyldt.

Fængslingsanmodningen behandles efter retsplejelovens almindelige regler i et retsmøde, hvor sigtede ikke er til stede, jf. retsplejelovens § 764, særligt stk. 2 modsætningsvis. Det fremgår således af retsplejelovens § 764, stk. 2, 1. pkt., at en sigtet, der er til stede her i landet, som udgangspunkt skal afhøres i retten om sigtelsen og have lejlighed til at udtale sig, inden afgørelsen træffes. Modsætningsvis behandles sagen uden sigtedes tilstedeværelse, når sigtede ikke er til stede her i landet. Det bemærkes, at sigtede skal fremstilles i retten inden 24 timer efter, at sigtede er indbragt her til landet, jf. retsplejelovens § 764, stk. 2, 2. pkt.

Før retten træffer afgørelse om varetægtsfængsling, skal sigtedes forsvarer have lejlighed til at udtale sig, jf. retsplejelovens § 764, stk. 3. Har sigtede ikke selv valgt en forsvarer, eller er den valgte forsvarer ikke til stede i retsmødet, skal der beskikkes en forsvarer for sigtede, jf. retsplejelovens kapitel 66.

Afgørelsen om varetægtsfængsling træffes efter retsplejelovens almindelige regler. For at retten kan varetægtsfængsle sigtede, skal betingelserne i retsplejelovens § 762 således være opfyldt. Der fastsættes ingen frist for varetægtsfængslingen, jf. retsplejelovens § 767, stk. 1, 1. pkt., men sigtede skal som nævnt fremstilles i retten inden 24 timer efter, at sigtede er indbragt her til landet.

I dag er det Rigsadvokaten, som udsteder en europæisk arrestordre, efter at retten har afsagt kendelse om varetægtsfængsling *in absentia* (dvs. uden at sigtede er til stede).

3.7.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som lovforslagets § 45, hvor det fastslås, at ønskes en person efterlyst internationalt med henblik på frihedsberøvelse og udlevering til strafforfølgning i Danmark, anmoder anklagemyndigheden retten om, at sigtede varetægtsfængsles, jf. retsplejelovens kapitel 70, og om at udstede en europæisk arrestordre.

Forslaget vedrørende anklagemyndighedens anmodning om varetægtsfængsling viderefører den praksis, der eksisterer i dag i sager, hvor den sigtede eller tiltalte ønskes udleveret til Danmark.

Som følge af EU-Domstolens domme vedrørende fortolkningen af artikel 6, stk. 1, i rammeafgørelsen er der behov for at ændre den danske ordning for udstedelse af europæiske arrestordre. Der henvises til pkt. 2 og pkt. 3.6.6.2 ovenfor for en nærmere beskrivelse af dommene og betydningen heraf for den gældende ordning.

Det foreslås derfor, at anklagemyndigheden endvidere anmoder retten om at udstede en europæisk arrestordre. Fremover vil det således være retten, der – når betingelserne for varetægtsfængsling er opfyldt, og retten afsiger kendelse herom – udsteder en europæisk arrestordre.

Retten skal påse, at betingelserne for at udstede arrestordren er opfyldt.

En europæisk arrestordre kan udstedes for forhold, der kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst tolv måneder, jf. artikel 2, stk. 1, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Retten skal endvidere påse, at arrestordren indeholder de oplysninger, der fremgår af rammeafgørelsens artikel 8, stk. 1, dvs. oplysninger om den eftersøgte identitet og nationalitet, angivelse af, om der foreligger en arrestordre eller en anden eksigibel afgørelse med samme retskraft, lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunkt, sted og omfang af den eftersøgte deltagelse heri, den strafferamme, der er fastsat for den pågældende lovovertrædelse, og evt. andre følger af lovovertrædelsen.

Det er med forslaget forudsat, at anklagemyndigheden forsyner retten med en forudfyldt formular med de tilgængelige oplysninger, som retten om nødvendigt kan færdigudfylde med rettens sagsnummer og dommerens navn og herefter underskrive.

Den originale arrestordre udleveres til anklagemyndigheden til videre foranstaltning.

Bestemmelsen gælder, uanset hvor sigtede formodes at befinde sig. Anklagemyndigheden skal således anmode om udstedelse af en europæisk arrestordre – og retten skal i givet fald imødekomme anmodningen, når betingelserne er opfyldt – uanset om sigtede formodes at befinde sig i en medlemsstat i EU eller i en stat uden for EU.

Der henvises i øvrigt til § 45 og bemærkningerne hertil.

3.7.4. Udstedelse af europæisk arrestordre til straffuldbyrdelse

3.7.4.1. Gældende ret

Rigsadvokaten kan udfærdige en arrestordre uden særskilt fængslingskendelse, hvis der er tale om en endelig, eksigibel dom.

Dette kræver, at pågældende enten var til stede ved dommens afsigelse eller efterfølgende har fået dommen forkyndt, samt at pågældende unddrager sig strafforfølgning i sagen, enten ved at flygte fra varetægtsfængsling eller afsoning.

Er pågældende udeblevet fra indkaldelse til afsoning, skal der foreligge dokumentation for, at pågældende er blevet behørigt indkaldt.

3.7.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der foreslås indsat en bestemmelse, hvorefter anklagemyndigheden anmoder retten om at udstede en europæisk arrestordre, når en person ønskes efterlyst internationalt og udleveret til straffuldbyrdelse i Danmark og retten kan behandle sagerne uden afholdelse af retsmøde.

Den frihedsberøvelse, som den pågældende risikerer i udlandet, sker på baggrund af en dom, som den pågældende unddrager sig fuldbyrdelsen af. Den tid, den pågældende måtte være frihedsberøvet i udlandet, vil endvidere blive fratrukket i den straf, som den pågældende er blevet idømt, når denne i givet fald efter udlevering til Danmark skal afsones.

Det kræves ikke, at domfældtes eventuelle tidligere forsvarer under straffesagen inddrages i forbindelse med sagen om udstedelse af en europæisk arrestordre.

Retten skal påse, at betingelserne for at udstede arrestordren er opfyldt.

En europæisk arrestordre kan udstedes for straffe af en varighed på mindst fire måneder, jf. artikel 2 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Retten skal endvidere påse, at arrestordren indeholder de oplysninger, der fremgår af rammeafgørelsens artikel 8, stk. 1, dvs. oplysninger om den eftersøgte identitet og nationalitet, angivelse af, om der foreligger en eksigibel dom, lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunkt, sted og omfang af den eftersøgte deltagelse heri, den idømte straf, og evt. andre følger af lovovertrædelsen.

Det er med forslaget forudsat, at anklagemyndigheden forsyner retten med en forudfyldt formular med de tilgængelige oplysninger, som retten om nødvendigt kan færdigudfylde med rettens sagsnummer og dommerens navn og herefter underskrive. Den originale arrestordre udleveres til anklagemyndigheden til videre foranstaltning.

Bestemmelsen gælder, uanset hvor domfældte formodes at befinde sig. Anklagemyndigheden skal således anmode om udstedelse af en europæisk arrestordre – og retten skal i givet fald imødekomme anmodningen, når betingelserne er opfyldt – uanset om domfældte formodes at befinde sig i en medlemsstat i EU eller i en stat uden for EU.

Der henvises i øvrigt til § 46 og bemærkningerne hertil.

3.7.5 Rettens beslutning

3.7.5.1. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at rettens beslutning om at udstede en europæisk arrestordre træffes ved kendelse, som kan kæres til landsretten i overensstemmelse med retsplejelovens § 969, stk. 1 og 2, jf. lovforslagets § 47, stk. 1.

Fristen for at kære vil således være 14 dage. Kæren vil ikke have opsættende virkning.

Det foreslås, at beslutninger efter lovforslagets § 47, stk. 1, kan omgøres, når nye oplysninger foreligger, jf. bestemmelsens stk. 2.

Retten vil derfor kunne beslutte, at den europæiske arrestordre skal tilbagekaldes, hvis grundlaget for at udstede den ikke længere er til stede.

Dette gælder også i tilfælde af, at en kendelse om varetægtsfængsling *in absentia*, der ligger til grund for udstedelsen af en europæisk arrestordre, ophæves, herunder når det sker efter kære fra sigtedes forsvarer, og det gælder, uanset om selve kendelsen om at udstede en europæisk arrestordre ikke måtte være kæret.

Har retten omvendt afslået en anmodning om at udstede en europæisk arrestordre, kan retten på grundlag af en ny anmodning fra anklagemyndigheden, som indeholder nye oplysninger, i givet fald beslutte at udstede en europæisk arrestordre.

Retten kan til enhver tid i embeds medfør eller ifølge anmodning berigtige skrivefejl i arrestordren, jf. retsplejelovens § 221. Retten kan eksempelvis foretage ændringer i den europæiske arrestordre, hvis den pågældendes navn er blevet anført forkert.

Der henvises i øvrigt til § 47 og bemærkningerne hertil.

3.7.6 Anmodningens øjemed

3.7.6.1. Gældende ret

Hvis der er behov for at få efterlyst en gerningsmand, og sagens konkrete omstændigheder tilsiger, at man ikke kan vente på at få en kendelse om fængsling *in absentia* og om at udstede en arrestordre, kan Rigsadvokaten efter gældende praksis godkende, at pågældende efterlyses internationalt. Det samme gælder, hvis en domfældt er undvejet fra fængsling eller afsøning.

Rigsadvokaten vurderer på baggrund af politikredsens oplysninger om sagen og den pågældende, om betingelserne for varetægtsfængsling *in absentia* må antages at være opfyldt, og om den pågældende må formodes at være flygtet fra Danmark. Tilsvarende gælder med hensyn til vurderingen af, om en domfældt, der er undvejet, må antages at være flygtet fra Danmark.

Hvis Rigsadvokaten godkender, at efterlysningen kan foretages straks og uden fængslingskendelse, bliver Rigspolitiet anmodet om at oprette efterlysningen i Schengen-informationssystemet.

3.7.6.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der kan forekomme tilfælde, hvor der er behov for straks at udstede en international efterlysning, og hvor der er risiko for, at en mistænkt forsvinder, hvis den sædvanlige fremgangsmåde med en fængslingskendelse skulle afventes.

Derfor foreslås der indsat en ny bestemmelse i § 48, som fastslår, at såfremt anmodningens øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes, kan rigsadvokaten træffe beslutning om, at den pågældende efterlyses internationalt. I så fald skal anmodning efter § 45 eller § 46 snarest muligt og senest inden 48 timer fra efterlysningens iværksættelse indgives til retten.

Det vil være undtagelsesvist, at denne procedure anvendes, f.eks. i forbindelse med en igangværende børnebortførelse eller en gerningsmand på flugt fra en alvorlig forbrydelse.

Anklagemyndigheden skal snarest muligt anmode retten om en fængslingskendelse *in absentia* og om udstedelse af en europæisk arrestordre, jf. lovforslagets § 45, eller – hvis der er tale om undvigelse fra en idømt straf – om udstedelse af en europæisk arrestordre, jf. lovforslagets § 46. Anmodningen skal senest indgives til retten inden 48 timer fra efterlysningens iværksættelse. Såfremt retten ikke imødekommer anmodningen om at udstede en europæisk arrestordre, skal efterlysningen straks tilbagekaldes.

Selve efterlysningen bliver iværksat ved at foretage en indberetning i Schengen-informationssystemet. Betydningen af en indberetning i Schengen-informationssystemet er, at den pågældende person vil blive anholdt. For at få den pågældende udleveret, vil der stadig skulle sendes en europæisk arrestordre til den medlemsstat, der har anholdt den pågældende.

Der henvises i øvrigt til § 48 og bemærkningerne hertil.

3.7.7. Tilbagekaldelse af europæisk arrestordre

3.7.7.1. Gældende ret

Rigsadvokaten kan tilbagekalde en europæisk arrestordre.

3.7.7.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at en udstedt europæisk arrestordre kan tilbagekaldes af anklagemyndigheden. Formålet hermed er at sikre, at en udstedt arrestordre hurtigt og formløst kan tilbagekaldes, hvis grundlaget for dens udstedelse ikke længere er til stede, f.eks. hvis sagens person frivilligt vender tilbage, eller det viser sig, at den pågældende er i landet og ikke er ved at udrejse.

En europæisk arrestordre kan tillige tilbagekaldes af retten, jf. lovforslagets § 47, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til § 49 og bemærkningerne hertil.

3.7.8. Udfærdigelse af nordiske arrestordrer og udleveringsanmodninger

3.7.8.1. Gældende ret

En nordisk arrestordre udfærdiges af anklagemyndigheden i den pågældende politikreds, mens anmodninger til stater uden for Norden og Den Europæiske Union udfærdiges af anklagemyndigheden i den pågældende politikreds og fremsendes af Rigsadvokaten.

3.7.8.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

For at have en ens praksis for udstedelse af arrestordrer og udleveringsanmodninger foreslås det, at anklagemyndigheden i alle sager, hvor en person ønskes efterlyst internationalt, anmoder retten om at udstede en europæisk arrestordre, såfremt betingelserne for udstedelse foreligger. Såfremt der måtte være behov for at få udstedt en anmodning til en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, udfærdiger anklagemyndigheden i den pågældende politikreds denne, hvorefter den fremsendes til den pågældende stat af den centrale myndighed (Rigsadvokaten).

Hvis der er behov for udstedelse af en nordisk arrestordre, f.eks. hvor betingelserne for at udstede en europæisk arrestordre ikke er opfyldt, udstedes

den nordiske arrestordre af anklagemyndigheden i den pågældende politikreds. Der vil ikke være behov for at udstede en nordisk arrestordre til Finland og Sverige, hvis der er udstedt en europæisk arrestordre.

Der henvises i øvrigt til § 50 og bemærkningerne hertil.

3.7.9. Anmodning om samtykke til yderligere strafforfølgning

3.7.9.1. Gældende ret

Det følger af rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre artikel 27, stk. 3, litra g, jf. artikel 2, at en person, der er overgivet, ikke kan strafforfølges, idømmes straf eller på anden måde tilbageholdes for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser end den, for hvilken den pågældende er overgivet, medmindre den anmodede judicielle myndighed, der har overgivet den pågældende, giver sit samtykke i henhold til stk. 4.

Af rammeafgårelsens artikel 27, stk. 4, følger, at anmodningen om samtykke skal indgives til den anmodede judicielle myndighed med de i artikel 8, stk. 1, omhandlede oplysninger (lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse m.v.) og ledsaget af en oversættelse til det eller de officielle sprog i den anmodede medlemsstat.

I dag er det Rigsadvokaten, der anmoder om samtykke fra stater uden for Norden, til at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den, for hvilken den pågældende er udleveret.

Det er anklagemyndigheden i den pågældende politikreds, der har kompetence til at anmode om samtykke fra de nordiske lande til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den, for hvilken den pågældende er udleveret.

Det er i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre ikke forudsat, at en anmodning om samtykke fra det udleverende land til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den, for hvilken den pågældende er udleveret, skal fremsættes af en judicial myndighed.

3.7.9.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Justitsministeriet finder, at den nuværende ordning bør videreføres, hvorfor det foreslås, at indsætte en bestemmelse om, at en anmodning om samtykke fra det udleverende land til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark, for andre lovovertrædelser begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, udstedes af rigsadvokaten.

Det foreslås i stk. 2, at en sådan anmodning til et andet nordisk land dog udstedes af anklagemyndigheden i den pågældende politikreds.

Der henvises i øvrigt til § 51 og bemærkningerne hertil.

3.7.10. Midlertidig udlevering til Danmark

3.7.10.1. Gældende ret

Rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre indeholder visse bestemmelser om midlertidig udlevering til andre medlemsstater i Den Europæiske Union med henblik på strafforfølgning, jf. artikel 18 og artikel 24, stk. 2.

Det fremgår af rammeafgårelsens artikel 18, at en medlemsstat kan meddele samtykke til, at en person udleveres midlertidigt med henblik på strafforfølgning. Betingelserne for den midlertidige overførelse aftales mellem den anmodende og den anmodede medlemsstat. Den midlertidigt overførte person skal kunne vende tilbage til den anmodede medlemsstat for at overvære de retsmøder, der vedrører den pågældende.

Efter rammeafgårelsens artikel 24, stk. 1, kan en medlemsstat udsætte udleveringen af en person til en anden medlemsstat, for at der i førstnævnte land kan gennemføres strafforfølgning mod den pågældende inden udleveringen. Efter bestemmelsens stk. 2, kan medlemsstaten i stedet for at udsætte udleveringen efter stk. 1 træffe beslutning om midlertidig udlevering af den pågældende. Betingelserne for den midlertidige udlevering aftales mellem de berørte medlemsstaters relevante myndigheder. Aftalen, der skal være skriftlig, er bindende for alle myndigheder i den anmodende medlemsstat.

De nævnte bestemmelser i rammeafgårelsen forudsætter således, at den anmodende medlemsstat efterfølgende kan tilbageføre den midlertidigt udleverede person.

1957-konventionen indeholder ligeledes i artikel 19, stk. 2, en bestemmelse om midlertidig udlevering med henblik strafforfølgning. Bestemmelsen indebærer, at en person, om hvem der er truffet beslutning om udlevering, men som er idømt fængselsstraf i den anmodede stat og derfor ikke umiddelbart kan udleveres, midlertidigt kan udleveres med henblik på strafforfølgning i den anmodede stat på betingelser, som fastlægges ved gensidig aftale mellem parterne.

Denne bestemmelse forudsætter ligeledes, at den, der er udleveret midlertidigt, senere kan returneres.

Endelig følger det af den nordiske udleveringskonventions artikel 20, stk. 1, at et nordisk land kan udsætte udleveringen af en person til et andet nordisk land med henblik på, at der i førstnævnte land kan gennemføres strafforfølgning eller straffuldbyrdelse mod den pågældende inden udleveringen. Efter bestemmelsens stk. 2 kan det nordiske land – i stedet for at udsætte udleveringen efter stk. 1 – træffe beslutning om midlertidig udlevering af den pågældende. Den nordiske udleveringskonventions artikel 20 svarer til artikel 24 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Betingelserne for den midlertidige udlevering aftales mellem de berørte landes relevante myndigheder. De nævnte bestemmelser forudsætter, at det anmodende land efterfølgende kan tilbageføre den midlertidigt udleverede person.

Det fremgår således af udleveringslovens § 21 a, stk. 1, 1. pkt., at en person, der er frihedsberøvet i udlandet, og som midlertidigt er udleveret til Danmark med henblik på strafforfølgning her i landet, skal tilbageføres til den fremmede stat, hvorfra den pågældende er udleveret, når strafforfølgningen her i landet er afsluttet. Den pågældende skal som udgangspunkt være frihedsberøvet under opholdet, jf. stk. 1, 2. pkt.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4326, at bestemmelsen alene angår personer, der overføres til strafforfølgning i en straffesag her i landet. Ved midlertidig overførelse af personer til Danmark med henblik på afhøring som vidne i en straffesag eller deltagelse i konfrontation finder i stedet bestemmelsen i retsplejelovens § 191 anvendelse.

Det er forudsat i ovennævnte bemærkninger, at anklagemyndigheden i forbindelse med stillingtagen til spørgsmålet om, hvorvidt en person skal søges

midlertidigt udleveret med henblik på strafforfølgning i en dansk straffesag, lader indgå, om det vil være åbenbart uforeneligt med landets retsorden at lade den pågældende tilbageføre til udlandet efter sagens afslutning. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis den pågældende i den fremmede stat er idømt dødsstraf.

Det er endvidere uden betydning for tilbageførelsen til den fremmede stat, at den pågældende tilbagekalder et eventuelt samtykke til den midlertidige udlevering til Danmark.

At frihedsberøvelsen efter bestemmelsens stk. 1, 2. pkt., knytter sig til »udleveringen« indebærer, at frihedsberøvelsen omfatter transporten til anbringelsesstedet i Danmark, opholdet i Danmark og transporten tilbage til den fremmede stats myndigheder.

Efter udleveringslovens § 21 a, stk. 2, 1. pkt., træffes afgørelse om frihedsberøvelse af retten efter anmodning fra politiet.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at retten efter denne bestemmelse alene skal tage stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelse.

Bestemmelsen udelukker i øvrigt ikke, at retten i vurderingen af spørgsmålet om frihedsberøvelse lader indgå en overvejelse af, hvorvidt tilbageførelse af den pågældende til udlandet må antages at være åbenbart uforeneligt med landets retsorden. Som anført ovenfor forudsættes anklagemyndigheden imidlertid allerede ved afgørelsen af, om anmodning om midlertidig udlevering skal fremsættes, at have taget stilling til dette spørgsmål.

I øvrigt finder de almindelige regler i retsplejelovens kapitel 66 om sigtede og hans forsvar tilsvarende anvendelse.

Efter udleveringslovens § 21 a, stk. 2, 2. pkt., fastsætter retten en frist for frihedsberøvelsen. Det er forudsat i bemærkningerne til bestemmelsen, at fristen fastsættes i overensstemmelse med den aftale om tidspunktet for tilbageførelse, der er indgået med den fremmede stat.

Efter samme bestemmelse kan retten forlænge fristen for frihedsberøvelse.

Der sigtes hermed til tilfælde, hvor strafforfølgingen mod den pågældende endnu ikke er afsluttet, eller hvor den pågældende på grund af ekstraordi-

nære omstændigheder f.eks. behandlingskrævende sygdom ikke kan tilbageføres inden udløbet en eventuel aftalt frist for tilbageførelsen. Det påhviler i så fald anklagemyndigheden at indgå de nødvendige aftaler med de udenlandske myndigheder om forlængelse af det aftalte tidsrum for udleveringen.

Efter udleveringslovens § 21 a, stk. 2, 3. pkt., træffes rettens afgørelse ved kendelse. Dette indebærer bl.a., at den almindelige adgang til at kære afgørelser, jf. retsplejelovens § 968, finder tilsvarende anvendelse.

Udleveringslovens § 21 a, stk. 3, regulerer den midlertidigt udleverede persons retsstilling under frihedsberøvelsen her i landet. Bestemmelsen indebærer, at den pågældende under frihedsberøvelsen alene er undergivet de begrænsninger, som er nødvendige til sikring af frihedsberøvelsens øjemed og opretholdelse af orden og sikkerhed på anbringelsesstedet.

Denne regel svarer indholdsmæssigt til bestemmelsen i retsplejelovens § 770, stk. 1, om varetægtsarrestanter.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at bestemmelsen imidlertid afviger fra andre af retsplejelovens regler om behandlingen af varetægtsarrestanter. Over for en person, der er frihedsberøvet i medfør af § 21 a, stk. 1, vil der således ikke kunne træffes afgørelse om isolation, jf. retsplejelovens § 770 a, indgreb i besøgsadgangen, jf. retsplejelovens § 771, eller indgreb i retten til brevveksling, jf. retsplejelovens § 772, medmindre de almindelige betingelser for iværksættelse af disse indgreb er opfyldt.

Efter udleveringslovens § 21 a, stk. 3, 2. pkt., kan anbringelse ske i arresthus, jf. retsplejelovens § 770, stk. 2. Det indebærer, at den overførte person ligesom varetægtsarrestanter kan anbringes i arresthus, hvis opholdet i Danmark ikke bliver ganske kortvarigt. Er opholdet derimod af ganske kort varighed, vil den pågældende kunne frihedsberøves ved politiet, f.eks. ved anbringelse på politistation. Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at der med henvisningen til retsplejelovens § 770, stk. 2, 2. pkt., vil være mulighed for at anbringe den midlertidigt udleverede person f.eks. på et sygehus, hvis et sådant behov skulle opstå.

3.7.10.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede § 52 viderefører i det væsentligste den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 21 a, dog med den ændring i bestemmelsens stk. 2, at en afgørelse om frihedsberøvelse træffes af retten på anmodning af anklagemyndigheden, hvor det i dag fremgår, at retten efter anmodning fra politiet træffer en sådan afgørelse. Dette ændrer ikke på den gældende retstilstand, idet det allerede i dag er anklagemyndigheden, der anmoder retten om at træffe afgørelse efter bestemmelsen.

Der henvises i øvrigt til § 52 og bemærkningerne hertil.

3.8. Efterlyste personer og transit

3.8.1. Efterlyste personer

3.8.1.1. Gældende ret

Efter udleveringslovens § 19, stk. 1, kan der efter omstændighederne foretages foreløbig anholdelse, varetægtsfængsling, legemsindgreb, ransagning og beslaglæggelse, såfremt den berørte person er efterlyst af myndighederne i en stat uden for Norden og Den Europæiske Union som sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling, der må antages at kunne begrunde udlevering efter udleveringsloven.

De nævnte foranstaltninger skal imidlertid som udgangspunkt ophæves, såfremt anmodning om udlevering ikke er modtaget senest 30 dage efter anholdelsen, jf. § 19, stk. 2.

Bestemmelsen i udleveringslovens § 19 er indført ved lov nr. 249 af 9. juni 1967 om udlevering af lovovertrædere.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at den angår et spørgsmål af forholdsvis stor praktisk betydning, idet en formel udleveringsanmodning som oftest først fremkommer efter, at den, som søges udleveret, er fængslet her i landet på grundlag af en efterlysning fra vedkommende fremmede politimyndighed. Fængsling i sådanne tilfælde var hidtil sket med hjemmel i en analogi af retsplejelovens fængslingsregler, jf. Folketingstidende 1966-67, 2. samling, tillæg A, spalte 2553.

Den oprindelige bestemmelse i udleveringslovens § 19 vedrørte personer efterlyst af myndighederne i en fremmed stat, og bestemmelsen er således senere blevet ændret ved lov nr. 433 af 10. juni 2003 om ændring af lov om

udlevering af lovovertrædere og lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af EU-rammeafgørelse om den europæiske arrestordre m.v.) og lov nr. 394 af 30. april 2007 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere og forskellige andre love og om ophævelse af lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af konvention om overgivelse for strafbare forhold mellem de nordiske lande (nordisk arrestordre) m.v.).

Med disse lovændringer gennemførte man henholdsvis rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og den nordiske udleveringskonvention, som begge omfatter en anmodning om anholdelse, varetægtsfængsling og udlevering, hvorfor udleveringslovens § 19 ikke er relevant i sager om udlevering til andre EU-medlemsstater eller andre nordiske lande. Det er således med disse ændringer blevet præciseret, at § 19 alene finder anvendelse i forhold til stater uden for Norden og Den Europæiske Union, jf. Folketings-tidende 2002-03, tillæg A, side 4325, og Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2529.

Desuden er henvisningerne i udleveringslovens § 19 til bestemmelserne i retsplejeloven siden loven fra 1967 blevet ajourført ved lov nr. 291 af 24. april 1996 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere, lov om international fuldbyrdelse af straf m.v., lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. og retsplejeloven (International strafferet) og ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige initiativer til bekæmpelse af terrorisme m.v.).

3.8.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Justitsministeriet finder, at der også i disse sager kan være anledning til, at politiet fotograferer og optager fingeraftryk af de personer, der anholdes i forbindelse med en international efterlysning med henblik på senere identifikation.

Den foreslåede bestemmelse i § 53 viderefører med redaktionelle ændringer den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 19 med den ændring, at

der endvidere henvises til, at lovforslagets § 33 finder tilsvarende anvendelse, hvorefter politiet har ret til at fotografere og optage fingeraftryk af samtlige personer med henblik på senere identifikation.

Der henvises i øvrigt til § 53 og bemærkningerne hertil.

3.8.2. Transit

3.8.2.1. Gældende ret

Efter udleveringslovens § 21, stk. 1, kan justitsministeren tillade, at en person, der udleveres fra en fremmed stat til en anden, føres gennem riget (transit).

Hvis udleveringen sker til en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, kan sådan tilladelse, jf. udleveringslovens § 21, stk. 1, kun gives, hvis bestemmelserne i lovens § 2 (udlevering af danske statsborgere til strafefølgning) og § 2 a (udlevering af udlændinge) eller §§ 4-6 (militær lovovertrædelse, politisk lovovertrædelse, forbud mod udlevering ved risiko for forfølgelse eller fare for tortur mv.) ikke ville være til hinder for, at der skete udlevering her fra landet for den pågældende handling.

Sker udleveringen til en anden medlemsstat i Den Europæiske Union eller et andet nordisk land, kan tilladelse til transit dog meddeles, såfremt der er modtaget oplysning om den eftersøgte identitet og nationalitet, tid og sted for den strafbare handling, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser samt oplysning om, hvorvidt der er udstedt en europæisk arrestordre eller en arrestordre i henhold til aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om procedurene for overgivelse mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union og Island og Norge, jf. udleveringslovens § 21, stk. 2, 1. pkt.

Hvis udleveringen til en anden medlemsstat eller et andet nordisk land sker fra en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, skal der ud over de i 1. pkt. nævnte oplysninger endvidere gives oplysning om, hvorvidt der foreligger en anmodning om udlevering, jf. udleveringslovens § 21, stk. 2, 2. pkt.

Sker udleveringen fra et nordisk land til et andet nordisk land, kan den pågældende føres gennem riget uden tilladelse, jf. udleveringslovens § 21, stk. 3.

Det fremgår endelig af udleveringslovens § 21, stk. 4, at lovens § 13 finder tilsvarende anvendelse. Efter § 13 kan de retsmidler, der er omtalt i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse, kapitel 70 om varetægtsfængsling, kapitel 72 om legemsindgreb, kapitel 73 om ransagning, kapitel 74 om beslaglæggelse og edition samt kapitel 75 a om andre efterforskningskridt, anvendes i samme omfang som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, der forfølges her i landet til fremme af undersøgelsen og for at sikre udleveringen.

Bestemmelsen i udleveringslovens § 21 blev indført ved lov nr. 249 af 9. juni 1967 om udlevering af lovovertrædere. Bestemmelsen omhandler transit, dvs. hvornår en person, der udleveres fra en stat til en anden, må føres gennem Danmark.

Der er sket konsekvensrettelser i stk. 1 ved lov nr. 433 af 10. juni 2003. Ændringen af bestemmelsen var en konsekvens af udleveringslovens § 2 a om udlevering af personer til stater uden for Den Europæiske Union, der blev indsat i udleveringsloven ved lov nr. 378 af 6. juni 2002.

Endvidere blev der foretaget en mindre redaktionel ændring af stk. 1 ved lov nr. 428 af 1. maj 2013.

Bestemmelsens stk. 2 blev indsat i udleveringsloven ved lov nr. 433 af 10. juni 2003. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at den indebærer, at en anmodning om transit gennem Danmark af personer, der skal udleveres, som udgangspunkt skal tillades, hvis der er modtaget de i bestemmelsen nævnte oplysninger. Bestemmelsen finder anvendelse både på udlevering til en EU-medlemsstat fra en anden medlemsstat og fra stater uden for Den Europæiske Union og Norden. Er der tale om transit fra et land uden for Den Europæiske Union og Norden, skal der i stedet for oplysning om, hvorvidt der er udstedt en europæisk arrestordre, gives oplysning om, hvorvidt der foreligger en anmodning om udlevering, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4325-4326.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at bestemmelsen er i overensstemmelse med artikel 25 i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre. Det fremgår af denne artikel, at medlemsstaterne, hvis der i forbindelse med anmodningen om transit er modtaget de nævnte oplysninger, kun kan afslå transit til en anden medlemsstat, hvis den der skal udleveres er statsborger

eller har fast bopæl i transitlandet, og udlevering sker med henblik på straf-fuldbyrdelse. Tilladelse til transit af egne statsborgere og af personer med fast bopæl i transitlandet kan gøres betinget af, at den pågældende tilbageføres til transitlandet med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel straf.

Ved lov nr. 394 af 30. april 2007 blev stk. 2 nyaffattet, idet man indføjede, hvilke oplysninger der skal være modtaget for, at tilladelse til transit kan meddeles, hvis udleveringen sker til et andet nordisk land. Det drejer sig for det første om oplysning om den eftersøgte identitet og nationalitet, tid og sted for den strafbare handling, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser svarende til, hvad der kræves, når udleveringen sker til en anden medlemsstat i Den Europæiske Union.

Herudover følger det af forarbejderne, at der skal være modtaget oplysning om, hvorvidt der er udstedt en arrestordre i henhold til aftalen mellem Den Europæiske Union og Island og Norge om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union og Island og Norge, jf. nærmere nedenfor. Hvis udleveringen til et andet nordisk land sker fra en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, skal der endvidere gives oplysning om, hvorvidt der foreligger en anmodning om udlevering, jf. stk. 2, 2. pkt. Dette svarer til, hvad der gælder, når udleveringen sker til en anden EU-medlemsstat, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2530.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at bestemmelsen ikke regulerer de tilfælde, hvor udlevering til det nordiske land sker fra et andet nordisk land, hvilket er omfattet af udleveringslovens § 21, stk. 3.

Endvidere fremgår det af forarbejderne til lovens § 21, stk. 2, at en anmodning om transit, hvis udleveringen sker til et andet nordisk land – som det også er tilfældet, når udleveringen sker til en EU-medlemsstat – som udgangspunkt skal imødekommes, hvis der er modtaget de oplysninger, der er nævnt i bestemmelsen. Det bemærkes i den forbindelse, at bestemmelsen er udformet, så den tager højde for gennemførelsen af aftalen mellem Den Europæiske Union og Island og Norge om procedurerne for udlevering mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union og Island og Norge. Indtil denne aftale er endelig gennemført, vil der ved udlevering fra Island eller Norge til en EU-medlemsstat (bortset fra Finland og Sverige, jf. § 21, stk. 3) i stedet for oplysning om en udstedt arrestordre, jf. stk. 2, 1. pkt., skulle foreligge oplysning om, hvorvidt der foreligger en anmodning om udlevering, jf. stk. 2, 2. pkt.

Endelig fremgår det af forarbejderne, at nyaffattelsen af udleveringslovens § 21, stk. 2, ikke i øvrigt tilsigtede ændringer i den måde, bestemmelsen skal administreres på. Således vil tilladelse til transit af danske statsborgere og af personer med fast bopæl her i landet fortsat kunne gøres betinget af, at den pågældende tilbageføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel straf, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2531.

For så vidt angår udleveringslovens § 21, stk. 3, blev bestemmelsen i sin nuværende form affattet ved lov nr. 394 af 30. april 2007. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at den blev indført med henblik på at gennemføre den nordiske udleveringskonventions artikel 21, hvorefter transit kan ske uden tilladelse, når udleveringen sker fra et nordisk land til et andet nordisk land, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 2531.

Endelig blev udleveringslovens § 21, stk. 4, indsat ved lov nr. 428 af 1. maj 2013 med det formål, at der i udleveringsloven blev tilvejebragt udtrykkelig lovhjemmel til at anvende retsplejelovens relevante tvangsindgreb i forhold til personer, som i forbindelse med udlevering fra en fremmed stat til en anden føres gennem dansk territorium, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 58.

Om baggrunden for bestemmelsen fremgår det af forarbejderne, at gennemtransport efter udleveringslovens § 21 som oftest sker i forbindelse med en mellemlanding i en dansk lufthavn i forbindelse med lufttransport fra det land, der er anmodet om udlevering, til det land, hvortil udlevering sker.

Myndighedsudøvelsen i den forbindelse på dansk territorium sker under ledelse og ansvar af danske (politi)myndigheder, og dansk politi vil derfor forud for gennemtransporten være underrettet om tid og sted herfor og om tilstedeværelsen af de eskorterende udenlandske myndighedspersoner.

Gennemtransporten vil som det helt klare udgangspunkt foregå uproblematisk, men det kan ikke udelukkes, at der i særlige tilfælde vil kunne opstå situationer, hvor en videregående myndighedsudøvelse vil være påkrævet for at sikre gennemtransporten. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis den person, der føres gennem dansk territorium, forsøger at flygte, mens den pågældende endnu befinder sig i Danmark, og en øjeblikkelig, helt kortvarig (fysisk) magtanvendelse ikke er tilstrækkelig til at hindre den pågældende i at undvige. Som et andet eksempel kan nævnes den situation, at gennemreisen forsinkes, fordi der opstår mekaniske problemer med flyet, og hvor der således opstår behov for at sikre den pågældendes tilstedeværelse i længere

tid end oprindeligt forudsat i forbindelse med anmodningen om tilladelse til gennemrejse, mens problemerne søges afhjulpet, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 52.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at de retsmidler, der er omtalt i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse, kapitel 70 om varetægtsfængsling, kapitel 72 om legemsindgreb, kapitel 73 om ransagning og kapitel 74 om beslaglæggelse og edition samt kapitel 75 a om andre efterforskningskridt, i udleveringssager kan anvendes i samme omfang som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, der forfølges her i landet, jf. udleveringslovens § 13.

I udleveringslovens § 21 blev indsat et nyt stk. 4, der indebar, at det udtrykkeligt blev fastslået, at retsplejelovens relevante tvangsindgreb også vil kunne anvendes i forhold til personer, som i forbindelse med udlevering fra en fremmed stat til en anden føres gennem dansk territorium, jf. udleveringslovens § 21, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 53.

Det følger af henvisningen til udleveringslovens § 13, at de retsmidler, der vil kunne komme på tale, er dem, der er omtalt i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse, kapitel 70 om varetægtsfængsling, kapitel 72 om legemsindgreb, kapitel 73 om ransagning og kapitel 74 om beslaglæggelse og edition samt kapitel 75 a om andre efterforskningskridt. Det vil i praksis navnlig være bestemmelserne om anholdelse og varetægtsfængsling, som vil være relevante, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 58.

Endelig bemærkes det, at ændringen ikke tilsigtede en begrænsning i forhold til situationer, der ikke er omfattet af udleveringslovens § 21, af den hjemmel, der som nævnt er forudsat i dansk ret med hensyn til anvendelse af de omhandlede retsmidler, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 127 som fremsat, side 53.

3.8.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslagets § 54 videreføres i det væsentligste den gældende bestemmelse i § 21.

Dog foreslås det i stk. 1, at rigsadvokaten – og således ikke justitsministeren – kan tillade, at en person, der udleveres fra en fremmed stat til en anden fremmed stat, føres gennem riget, såfremt bestemmelserne i §§ 6, 18, 19, 24

eller 25 ikke ville være til hinder for, at der skete udlevering her fra landet for den pågældende handling.

Det bemærkes således, at kompetencen til at træffe beslutninger efter den foreslåede § 54, stk. 1, overdrages fra justitsministeren til rigsadvokaten.

I de øvrige dele af den foreslåede § 54 foretages der alene redaktionelle ændringer som konsekvens af den foreslåede nye systematik i udleveringsloven. Bestemmelserne, der henvises til, viderefører i det væsentligste de tilsvarende bestemmelser i den gældende udleveringslov.

Der henvises i øvrigt til § 54 og bemærkningerne hertil.

3.9. Ændringer i øvrig lovgivning

3.9.1. Beslutningskompetence i sager om udlevering i henhold til lov om Den Internationale Straffedomstol

3.9.1.1. Gældende ret

Lov nr. 342 af 16. maj 2001 om Den Internationale Straffedomstol gennemfører statuten for Den Internationale Straffedomstol i dansk ret.

Efter § 2, stk. 1, i lov nr. 342 af 16. maj 2001 om Den Internationale Straffedomstol er justitsministeren bemyndiget til at træffe afgørelse om udlevering af personer, som Den Internationale Straffedomstol har afsagt anholdelses- og udleveringsbeslutning over.

Justitsministeren træffer endvidere efter anmodning fra Den Internationale Straffedomstol beslutning om udlevering af personer, mod hvem domstolen har indledt strafforfølgning, jf. § 2, stk. 2.

Ifølge lovens § 2, stk. 3, finder udleveringslovens kapitel 3 og 4 anvendelse i sager om udlevering til Den Internationale Straffedomstol med de fornødne lempelser.

3.9.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Justitsministeriet finder, at beslutningskompetencen i konkrete sager om udlevering af personer mod hvem Den Internationale Straffedomstol har ind-

ledt strafforfølgning bør overføres til de danske domstole i overensstemmelse med kompetencefordelingen i den nye udleveringslov. Det foreslås derfor, at ordlyden i § 2, stk. 1, i lov om Den Internationale Straffedomstol ændres som konsekvens heraf.

Justitsministeriet finder ligeledes, at beslutningskompetencen i konkrete sager om udlevering af personer til fuldbyrdelse af domme fra Den Internationale Straffedomstol bør overføres til de danske domstole i overensstemmelse med kompetencefordelingen i den nye udleveringslov. Det foreslås derfor, at ordlyden i lovens § 2, stk. 2, ændres som konsekvens heraf.

Baggrunden for overførsel af kompetencen fra Justitsministeren til de danske domstole er, at det synes mest hensigtsmæssigt at samle beslutningskompetencen i alle typer af udleveringssager hos én myndighed, således at der sikres en ensartet sagsbehandling.

Endelig finder Justitsministeriet, at henvisningen til udleveringslovens kapitel 3 og 4 i lov om Den Internationale Straffedomstol bør konsekvensrettes i overensstemmelse med kapitelinddelingen i den nye udleveringslov.

Der er ikke med lovforslaget tilsigtet en ændring af den gældende retstilstand ud over kompetenceoverførslen.

Der henvises i øvrigt til § 58 og bemærkningerne hertil.

3.9.2. Beslutningskompetence i sager om udlevering i henhold til lov om strafforfølgning ved det internationale tribunal til pådømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien

3.9.2.1. Gældende ret

Efter § 2, stk. 1, i lov nr. 1099 af 21. december 1994 om strafforfølgning ved det internationale tribunal til pådømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien er justitsministeren bemyndiget til at træffe afgørelse om udlevering af personer, som tribunalen har afsagt anholdelses- og udleveringsbeslutning over. Udleveringen beror således på justitsministerens afgørelse, men det vil være den altovervejende hovedregel, at tribunalets afgørelse efterkommes.

Efter § 2, stk. 2, er justitsministeren bemyndiget til at træffe afgørelse om udlevering til fuldbyrdelse af tribunalets domme.

I henhold til § 2, stk. 3, finder udleveringslovens kapitel 3 og 4 anvendelse i sager om udlevering til tribunalen med de fornødne lempelser.

3.9.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Justitsministeriet finder, at beslutningskompetencen i konkrete sager om udlevering af personer mod hvem det internationale tribunal til påbedømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien har indledt strafforfølgning bør overføres til de danske domstole i overensstemmelse med kompetencefordelingen i den nye udleveringslov. Det foreslås derfor, at ordlyden i § 2, stk. 1, i lov om strafforfølgning ved det internationale tribunal til påbedømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien ændres som konsekvens heraf.

Justitsministeriet finder ligeledes, at beslutningskompetencen i konkrete sager om udlevering af personer til fuldbyrdelse af domme fra det internationale tribunal til påbedømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien bør overføres til de danske domstole i overensstemmelse med kompetencefordelingen i den nye udleveringslov. Det foreslås derfor, at ordlyden i lovens § 2, stk. 2, ændres som konsekvens heraf.

Baggrunden for overførsel af kompetence fra Justitsministeren til de danske domstole er, at det synes mest hensigtsmæssigt at samle beslutningskompetencen i alle typer af udleveringssager hos én myndighed, således at der sikres en ensartet sagsbehandling.

Endelig finder Justitsministeriet, at henvisningen til udleveringslovens kapitel 3 og 4 i lov om strafforfølgning ved det internationale tribunal til påbedømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien bør konsekvensrettes i overensstemmelse med kapitelinddelingen i den nye udleveringslov.

Der er ikke med lovforslaget tilsigtet en ændring af den gældende retstilstand ud over kompetenceoverførslen. Der henvises i øvrigt til § 59 og bemærkningerne hertil.

3.9.3. Konsekvensændring af lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union

3.9.3.1. Gældende ret

Det følger af § 29 x, stk. 1, nr. 8, i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, at anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse om foranstaltninger som alternativ til varetægtsfængsling kan afslås, hvis den pågældende person i tilfælde af overtrædelse af foranstaltningerne ikke vil kunne udleveres efter reglerne i kapitel 2 a i lov om udlevering af lovovertrædere.

3.9.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er behov for, at henvisningen til udleveringslovens kapitel 2 a i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union konsekvensændres i overensstemmelse med kapitelinddelingen i den nye udleveringslov.

Der henvises i øvrigt til § 60 og bemærkningerne hertil.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes at medføre merudgifter for domstolene på mellem 1,7 og 1,9 mio. kr. årligt fra 2020 og frem som følge af et stigende antal sager. Det vurderes, at lovforslagets økonomiske konsekvenser er af et sådant omfang, at de kan afholdes inden for domstolenes eksisterende ramme.

Der forventes ikke at være implementeringskonsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Formålet med lovforslaget er navnlig at gennemføre de ændringer i dansk lovgivning, der er nødvendige for Danmarks opfyldelse af Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, som den er fortolket af EU-Domstolen. For en nærmere beskrivelse af EU-Domstolens fortolkning af rammeafgørelsen henvises til pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det har medført, at der foreslås indført en ny udleveringslov, der i det væsentligste er en videreførelse af den gældende udleveringslov. Den gældende udleveringslov gennemfører foruden rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre også Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 om ændring af en række rammeafgørelser samt styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder og fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen. Den foreslåede nye hovedlov gennemfører således også disse rammeafgørelser. Der henvises nærmere til pkt. 2.4.2.1 om rammeafgørelserne.

Efter artikel 51, stk. 1, i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder (Charteret) finder Charteret også anvendelse på medlemsstaterne, dog kun når de gennemfører EU-retten. Ved danske myndigheders og domstoles anvendelse af lovbestemmelser, der gennemfører rammeafgørelserne, skal Charteret dermed respekteres, herunder navnlig Charterets artikel 2 (retten til livet), artikel 4 (forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf), artikel 19, stk. 2 (forbud mod udsendelse, udvisning og udlevering til en stat, hvor der er en alvorlig risiko for at blive idømt dødsstraf eller udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende straf eller behandling), artikel 47 (adgang til retsmidler og til en upartisk domstol) og artikel 50 (ret til ikke at blive retsforfulgt eller straffet to gange for samme lovovertrædelse).

Lovforslaget overfører af kompetencen fra anklagemyndigheden til domstolene til at behandle sager omfattet af ovennævnte rammeafgørelser. Justitsministeriet vil i forbindelse med, at sagerne overføres til domstolene, i fornødent omfang og i overensstemmelse med rammeafgørelserne orientere Rådets Generalsekretariat om, hvilke myndigheder i Danmark der fremover vil være kompetente til at træffe afgørelser mv. i sager omfattet af rammeafgørelserne.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Østre og Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Procesbevillingsnævnet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Rigspolitiet, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Fængselsforbundet, Advokatrådet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Institut for Menneskerettigheder, Retspolitisk Forening, Det Kriminalpræventive Råd, Foreningen af Fængselsinspektører m.fl., Kriminalforsorgsforeningen, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben for Kriminalforsorgen, Amnesty International, Danske Advokater, Landsforeningen KRIM, Justitia, Rigsombudsmanden for Færøerne og Grønlands Selvstyre via Rigsombudsmanden i Grønland.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes at medføre merudgifter for domstolene på mellem 1,7 og 1,9 mio. kr. årligt fra 2020 og frem som følge af et stigende antal sager. Det vurderes, at lovforslagets økonomiske konsekvenser er af et sådant omfang, at de kan afholdes inden for domstolenes eksisterende ramme.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Med lovforslaget gennemføres de ændringer i dansk lovgivning, der er nødvendige for Danmarks opfyldelse af Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, og Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 om ændring af en række rammeafgørelser samt styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder og fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Kapitlet indeholder en bestemmelse om lovens anvendelsesområde.

Til § 1

Udleveringsloven vedrører i dag alene udlevering fra Danmark, og loven indeholder derfor ingen regler vedrørende betingelserne for anmodning om udlevering til Danmark eller regler for behandlingen af disse sager. Reglerne

herfor skal derfor findes i de for anmodningen relevante internationale retsakter, herunder rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre.

Det foreslåede *stk. 1* medfører, at personer, der er sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling i Danmark eller i udlandet, kan udleveres til eller fra Danmark efter denne lov.

Med *stk. 1* udvides lovens anvendelsesområde således i forhold til den gældende ordning til også at omfatte anmodninger om udlevering til Danmark.

Forslaget har sammenhæng med, at det foreslås at indsættes et kapitel i udleveringsloven vedrørende anmodning om udlevering til Danmark. Der henvises til det foreslåede kapitel 7.

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 1, *stk. 2*, at lovens kapitel 2 a og 3 a vedrørende udlevering til en EU-medlemsstat ikke omfatter udlevering fra Danmark til Finland og Sverige (selv om disse lande også er EU-medlemsstater).

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens kapitel 4 vedrørende udlevering mellem Danmark og en EU-medlemsstat ikke omfatter udlevering mellem Danmark, Finland og Sverige.

Med forslaget videreføres den gældende retstilstand, hvor adgangen til udlevering til de nordiske lande på visse områder er mere vidtgående end adgangen til udlevering til (andre) stater inden for Den Europæiske Union.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til kapitel 2

Kapitlet indeholder almindelige betingelser for udlevering fra Danmark til udlandet, som gælder for udleveringen både fra Danmark til de nordiske lande (jf. det foreslåede kapitel 3), fra Danmark til EU-medlemsstater bortset fra Finland og Sverige (jf. det foreslåede kapitel 4) og fra Danmark til stater uden for Norden og EU (jf. det foreslåede kapitel 5).

Der foreslås bestemmelser om den kriminelle lavalder (§ 2), forbud mod dobbelt strafforfølgning (§§ 3 og 4), territorialitet (§ 5), fare for forfølgelse, tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

(§ 6), straffuldbyrdelse i Danmark (§ 7) og midlertidig udlevering af straffasonere (§ 8).

Til § 2

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 10 c, at udlevering ikke kan finde sted, hvis den pågældende på gerningstidspunktet var under den kriminelle lavalder, jf. straffelovens § 15.

Det fremgår af artikel 3, stk. 3, i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre, at udlevering skal afslås, hvis den person, der er omfattet af arrestordren, er under den kriminelle lavalder efter den anmodede stats lovgivning. På baggrund heraf er der i udleveringslovens § 10 c indført en udtrykkelig bestemmelse om, at udlevering til EU-medlemsstater af personer under den kriminelle lavalder ikke kan ske.

Den nordiske udleveringskonvention fastsætter i artikel 4 visse obligatoriske grunde til at afslå udlevering på grundlag af en nordisk arrestordre.

Efter artikel 4, nr. 3, skal udlevering afslås, hvis den person, der er omfattet af arrestordren, er under den kriminelle lavalder efter det anmodede lands lovgivning.

På denne baggrund er der i udleveringsloven § 10 l, stk. 1, indsat en bestemmelse, hvorefter § 10 c finder tilsvarende anvendelse ved udlevering til de nordiske lande.

Udleveringsloven indeholder ikke en tilsvarende regel vedrørende udlevering til stater uden for Norden og EU.

Den foreslåede § 2 viderefører udleveringslovens § 10 c og § 10 l, stk. 1. Bestemmelsen medfører således, at der ikke kan ske udlevering, hvis den pågældende efter dansk ret var under den kriminelle lavalder på gerningstidspunktet, jf. straffelovens § 15. Bestemmelsen vil endvidere fremover også gælde sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til §§ 3 og 4

Udleveringslovens §§ 8, 10 d og 10 m er udtryk for det grundlæggende princip om forbuddet mod dobbelt strafforfølgning.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.2.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med lovforslaget foreslås gældende ret videreført med den ændring, at bestemmelserne om forbuddet mod dobbelt strafforfølgning af praktiske hensyn, herunder navnlig for at gøre reglerne mere overskuelige, opdeles i to særskilte bestemmelser, der indsættes i kapitlet om almindelige betingelser for udlevering.

Af den foreslåede § 3, stk. 1 følger, at udlevering ikke kan finde sted, når den, der søges udleveret, her i landet, i et nordisk land eller i en medlemsstat i Den Europæiske Union, er dømt eller frifundet for den samme strafbare handling.

Bestemmelsen er en videreførelse af udleveringslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., og § 10 m, stk. 1, 1. pkt., men er en udvidelse i forhold til § 10 d, stk. 1, 1. pkt., som ikke nævner »et nordisk land«. Norden er omfattet af § 10 d, stk. 1, 3. pkt., i forbindelse med muligheden for fakultativt at bestemme, at udlevering kan afslås, hvis den der søges udleveret, er dømt eller frifundet for handlingen i en stat uden for Den Europæiske Union.

Det foreslåede *stk. 2* viderefører § 8, stk. 1., 2. pkt., § 10 d, stk. 1, 2. pkt. og § 10 m, stk. 1, 2. pkt.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører § 8, stk. 1., 3. pkt., § 10 m, stk. 1, 3. pkt. og § 10 d, stk. 1, 3. pkt. med den ændring, at udlevering kan endvidere afslås, hvis den, der søges udleveret, er dømt eller frifundet for handlingen i en stat uden for Norden og EU.

Det foreslåede *stk. 4* viderefører § 8, stk. 1., 4. pkt., § 10 d, stk. 1, 4. pkt. og § 10 m, stk. 1, 4. pkt.

For at ensrette betingelserne for udlevering i forhold til forbuddet mod dobbelt strafforfølgning foreslås § 3 derfor i sin helhed formuleret i overensstemmelse med, hvad der allerede gælder for så vidt angår Norden (§ 10 m, stk. 1) og stater uden for Norden og Den Europæiske Union (§ 8, stk. 1), og der er med lovforslaget således ikke tilsigtet øvrige ændringer i den gældende retstilstand.

Med den foreslåede § 4 indsættes en bestemmelse, der vedrører spørgsmålet om udlevering, når der enten er tale om, at tiltale mod den pågældende er frafaldet, eller påtale er opgivet, eller såfremt der her i landet er indledt straf-følgning mod den pågældende.

Bestemmelsen viderefører udleveringslovens § 8, stk. 2 og 3, § 10 d, stk. 2 og 3, og § 10 m, stk. 2, og der er med lovforslaget således ikke tilsigtet ændringer i den gældende retstilstand.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Det følger af udleveringslovens § 10 f, at udlevering til en anden EU-medlemsstat ikke kan finde sted, hvis den pågældende handling helt eller delvis er foretaget her i landet og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.

Ifølge den nordiske udleveringskonventions artikel 5, nr. 2, kan udlevering til et andet nordisk land afslås, hvis det forhold, der ligger til grund for en nordisk arrestordre, efter det anmodede lands lovgivning betragtes som begået helt eller delvis på dette lands territorium eller på et sted, der ligestilles hermed, og forholdet ikke udgør en lovovertrædelse efter det anmodede lands lovgivning.

Denne afslagsgrund indebærer, at det er muligt for de danske myndigheder at afslå udlevering, hvis et andet nordisk land strafforfølger handlinger, der helt eller delvist er begået her i landet, og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.

På den baggrund er der i udleveringslovens § 10 n indsat en bestemmelse, hvorefter § 10 f, stk. 1, skal finde tilsvarende anvendelse ved udlevering til de nordiske lande.

Udleveringsloven indeholder ikke en tilsvarende regel vedrørende udlevering til stater uden for Norden og EU.

Den foreslåede § 5 viderefører udleveringslovens § 10 f, stk. 1, og § 10 n. Bestemmelsen medfører således, at udlevering kan ikke finde sted, hvis den pågældende handling helt eller delvis er foretaget her i landet, og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret. Bestemmelsen vil endvidere fremover også

gælde sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6

Udleveringslovens § 6, stk. 1, fastsætter et generelt forbud mod udlevering, hvis der er fare for forfølgelse på grund af den pågældendes afstamning eller politiske opfattelse mv.

Ligeledes fastslår § 6, stk. 2, at udlevering ikke må finde sted, hvis der er fare for, at den pågældende efter udlevering vil blive udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Udleveringslovens § 10 h, stk. 1 og 2, har samme ordlyd, mens § 10 n henviser til bl.a. § 10 h.

Den foreslåede bestemmelse i § 6 viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens §§ 6 og 10 h samt § 10 n for så vidt angår henvisningen til § 10 h. Med lovforslaget vil bestemmelsen blive placeret i kapitel 2 om almindelige betingelser for udlevering og vil således gælde i alle udleveringssager.

Justitsministeriet foreslår, at der tilføjes en bestemmelse i lovforslagets § 6, stk. 3, om, at udlevering endvidere ikke kan finde sted, hvis det i øvrigt ville stride mod Danmarks internationale forpligtelser.

Bestemmelsen omfatter bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 om ret til retfærdig rettergang, men den er formuleret, så den omfatter Danmarks samlede internationale forpligtelser.

Der er med lovforslaget ikke tilsigtet ændringer i den gældende retstilstand på dette punkt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Efter udleveringslovens § 10 b, stk. 1, kan udlevering af en dansk statsborger eller af personer med fast bopæl her i landet til strafforfølgning gøres

betinget af, at den pågældende overføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

Endvidere kan udlevering af en dansk statsborger eller af personer med fast bopæl her i landet til straffuldbyrdelse efter § 10 b, stk. 2, afslås, hvis Danmark giver tilsagn om, at straffen vil blive fuldbyrdet her i landet.

Udleveringslovens § 10 b, stk. 1 og 2, er fastsat i overensstemmelse med artikel 4, stk. 6, og artikel 5, stk. 3, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Det følger endvidere af § 10 b, stk. 3, at spørgsmålet om, hvorvidt Danmark kan påtage sig at fuldbyrde en sanktion som betingelse for udlevering af personer til en anden medlemsstat, jf. § 10 b, stk. 1, vil skulle afgøres efter reglerne i lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafretlige afgørelser i Den Europæiske Union med senere ændringer. Den efterfølgende fuldbyrdelse af sanktionen skal ligeledes afgøres efter denne lov.

Den nordiske udleveringskonvention skelner som udgangspunkt ikke mellem udlevering af egne statsborgere og udlændinge, jf. udleveringslovens § 10 k.

Ifølge den nordiske udleveringskonventions artikel 5, nr. 5, kan udlevering af personer, der opholder sig, er statsborger i eller bosat i det anmodede land dog afslås, hvis det anmodede land forpligter sig til selv at fuldbyrde straffen. Danmark kan således afslå udlevering af danske statsborgere mv. til andre nordiske lande med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf, hvis de danske myndigheder forpligter sig til at overtage fuldbyrdelsen af straffen. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med konventionens artikel 6, der indebærer, at udlevering af bl.a. egne statsborgere til strafforfølgning i de andre nordiske lande kan betinges af, at den pågældende tilbageføres med henblik på at fuldbyrde en eventuel straf i det anmodede land.

Artikel 5, nr. 5, og artikel 6 i den nordiske udleveringskonvention svarer til artikel 4, nr. 6, og artikel 5, nr. 3 i rammeafgørelsen, der er gennemført i dansk ret ved udleveringslovens § 10 b.

På denne baggrund er der i udleveringslovens § 10 l, stk. 1, indsat en bestemmelse, hvorefter bl.a. § 10 b skal finde tilsvarende anvendelse ved udlevering til de nordiske lande.

Udleveringsloven indeholder ikke tilsvarende regler vedrørende udlevering til stater uden for Norden og EU.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.2.5.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslagets § 7 viderefører udleveringslovens § 10 b, stk. 1 og 2 og § 10 l for så vidt angår henvisningen til § 10 b, stk. 1 og 2. Bestemmelsen vil endvidere fremover som noget nyt også gælde sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Det foreslås i *stk. 1*, at der ved udlevering af en person til strafforfølgning, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, kan stilles vilkår om, at den pågældende overføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

Det foreslås i *stk. 2*, at udlevering af en person til straffuldbyrdelse, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, kan afslås, hvis straffen i stedet fuldbyrdes her i landet.

Ved afgørelsen af, om en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning som nævnt i *stk. 1* og *2* kan eller må antages at ville kunne fuldbyrdes her i landet og ved den efterfølgende gennemførelse af fuldbyrdelsen, finder lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. med senere ændringer anvendelse for så vidt angår sager om udlevering til et nordisk land.

Lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union finder anvendelse for så vidt angår sager om udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union, mens lov om international fuldbyrdelse af straf mv. finder anvendelse for så vidt angår sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Det er Direktoratet for Kriminalforsorgen, der behandler sager om fuldbyrdelse af domme, der er afsagt i de nordiske lande, mens Rigsadvokaten behandler sager om fuldbyrdelse af domme afsagt uden for Norden.

Spørgsmålet om, hvorvidt udlevering af danske statsborgere mv. skal afslås eller betinges af tilbageførelse, bør bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Der kan tænkes tilfælde, hvor en person har begået en meget alvorlig lovovertrædelse i en anden stat, og hensynet til denne stat derfor tilsiger, at den pågældende bør strafforfølges og afsone en eventuel idømt straf i denne stat.

Der kan ved denne vurdering bl.a. lægges vægt på grovheden af den begåede kriminalitet og den pågældendes tilknytning til den stat, hvor lovovertrædelsen er begået. Der vil således f.eks. normalt ikke være grundlag for at betinge udlevering af en dansk statsborger mv. til strafforfølgning af tilbageførelse af den pågældende med henblik på afsoning af en eventuel idømt straf, hvis den pågældende er dømt for meget alvorlige lovovertrædelser, herunder terrorhandlinger. Et andet eksempel kunne være, at den pågældende har en nær tilknytning til den stat, hvor lovovertrædelsen er begået.

Tilsvarende gør sig gældende i forhold til vurderingen af, om der skal meddeles afslag på udlevering, med henblik på at straffen i stedet fuldbyrdes her i landet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

Efter artikel 24, stk. 1 i rammeafgåelsen om den europæiske arrestordre, kan en medlemsstat udsætte udleveringen af en person til en anden medlemsstat, for at der i dette land kan gennemføres strafforfølgning mod den pågældende inden udleveringen. Efter bestemmelsens stk. 2 kan medlemsstaten i stedet for at udsætte udleveringen efter stk. 1 træffe beslutning om midlertidig udlevering af den pågældende. Betingelserne for den midlertidige udlevering aftales mellem de berørte medlemsstaters relevante myndigheder. Aftalen, der skal være skriftlig, er bindende for alle myndigheder i den anmodende medlemsstat.

De nævnte bestemmelser i rammeafgåelsen forudsætter således, at den anmodende medlemsstat efterfølgende kan tilbageføre den midlertidigt udleverede person.

Det følger af den nordiske udleveringskonventions artikel 20, stk. 1, at et nordisk land kan udsætte udleveringen af en person til et andet nordisk land med henblik på, at der i dette land kan gennemføres strafforfølgning eller

straffuldbyrdelse mod den pågældende inden udleveringen. Efter stk. 2 kan det nordiske land – i stedet for at udsætte udleveringen efter stk. 1 – træffe beslutning om midlertidig udlevering af den pågældende. Den nordiske udleveringskonventions artikel 20 svarer til artikel 24 i rammeafgårelsen

Betingelserne for den midlertidige udlevering aftales mellem de berørte landes relevante myndigheder. De nævnte bestemmelser forudsætter, at det anmodende land efterfølgende kan tilbageføre den midlertidigt udleverede person.

Det sker, at Rigsadvokaten modtager europæiske arrestordre vedrørende udlevering af personer, der afsoner en fængselsstraf i Danmark. Hvis betingelserne for udlevering er opfyldt, har Rigsadvokaten tilladt, at de pågældende udleveres midlertidigt på vilkår af, at de tilbageføres til Danmark, og at den pågældende er frihedsberøvet under udleveringen.

Det foreslås at lovfæste denne ordning.

Der foreslås i *stk. 1*, at der ved midlertidig udlevering fra Danmark skal fastsættes vilkår om, at pågældende tilbageføres til Danmark, når strafforfølgningen er afsluttet, og at pågældende er frihedsberøvet under udleveringen.

Med det foreslåede *stk. 2* bestemmes, at i de situationer, hvor den pågældende er dømt til udvisning af Danmark og vil kunne opfylde betingelserne for at blive løsladt under den midlertidige udlevering, skal vilkåret om tilbageførelse betinges af, at der ikke i Danmark forinden er truffet beslutning om løsladelse. Endvidere skal der fastsættes vilkår om, at det anmodende land om nødvendigt medvirker til at forkynde et indrejseforbud for den pågældende, når betingelserne for løsladelse er opfyldt under den midlertidige udlevering.

Lovforslagets *stk. 3* bestemmer, at den tid, hvor den pågældende er frihedsberøvet under den midlertidige udlevering, fratrækkes i den straf, som den pågældende er blevet idømt i Danmark. Straffen anses derfor at blive fortsat fuldbyrdet under udleveringen.

Det forudsættes, at det anmodende land bliver orienteret om, at frihedsberøvelsen under den midlertidige udlevering fratrækkes i den danske dom med henblik på, at det pågældende land kan afgøre, om frihedsberøvelsen også skal fratrækkes i den eventuelle fængselsstraf, den pågældende der måtte blive idømt.

Hvis retsgrundlaget for at overføre den pågældende til fortsat straffuldbyrdelse af den danske dom i et andet land er til stede, udsættes udleveringen, indtil der er truffet afgørelse herom. Dette er med henblik på at undgå, at en udvisningsdømt, der opfylder betingelserne for at blive overført til fortsat straffuldbyrdelse i udlandet, bliver tilbageført til Danmark efter en midlertidig udlevering.

Hvis det anmodende land samtidig er det land, personen ville skulle overføres til, kan udleveringen dog gennemføres i overensstemmelse med bestemmelserne herom, uden at der er truffet afgørelse om overførsel forinden. I disse tilfælde vil overførselssagen kunne behandles, mens den pågældende er midlertidigt udleveret.

Det følger af § 13 i cirkulære om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v., at politiet afgør, om der skal fremsættes anmodning om fuldbyrdelse i Finland, Island, Norge eller Sverige af en her i landet idømt frihedsstraf, medmindre fuldbyrdelse er begyndt i statsfængsel, idet eventuel anmodning i disse tilfælde fremsættes af Direktoratet for Kriminalforsorgen eller den, der bemyndiges dertil.

Det er justitsministeren, der træffer beslutning om at anmode en anden medlemsstat i Den Europæiske Union om at overtage fuldbyrdelsen af en fængselsstraf eller andre retsfølger af frihedsberøvende karakter, der er idømt her i landet, når det må antages at kunne lette den domfældtes sociale reintegration efter fuldbyrdelsen, jf. § 60 a, stk. 1 i lovbekendtgørelse nr. 213 af 22. februar 2013 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union.

Det er ligeledes justitsministeren, der træffer afgørelse om samtykke til, at en dømt person kan overføres fra Danmark til afsoning i hjemlandet efter den europæiske konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte, jf. § 2, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 740 af 18. juli 2015 om international fuldbyrdelse af straf mv., idet denne kompetence ikke blev overført til rigsadvokaten ved bekendtgørelse nr. 483 af 24. maj 2016 om overførsel af kompetence fra Justitsministeriets departement til anklagemyndigheden i sager om udlevering og fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser m.v.

Til kapitel 3

Kapitlet indeholder betingelser for udlevering mellem Danmark og de nordiske lande (Finland, Sverige, Norge og Island). For sådan udlevering gælder endvidere de almindelige betingelser i det foreslåede kapitel 2. Om sagerne behandling henvises til de foreslåede kapitel 6 og 7.

Den foreslåede § 9 fastsætter strafferammekrav, § 10 angår specialitetsprincippet (dvs. i hvilket omfang strafforfølgning eller straffuldbyrdelse kan ske for en anden lovovertrædelse end den, der er sket udlevering for), og §§ 11 og 12 angår videreudlevering.

Til § 9

Den nordiske udleveringskonvention indeholder i artikel 2 krav til lovovertrædelsens beskaffenhed, der fastsætter, hvornår udlevering som udgangspunkt skal ske.

I overensstemmelse hermed fastslår udleveringslovens § 10 k betingelserne for udlevering af personer til andre nordiske lande. Bestemmelsen skelner ikke mellem egne statsborgere og udlændinge, og der gælder alene et krav om frihedsstraf mv. i det anmodende land.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Den foreslåede § 9 viderefører udleveringslovens § 10 k.

Det foreslåede *stk. 1* fastsætter således, at der på grundlag af en nordisk arrestordre kan ske udlevering af personer til strafforfølgning i Finland, Island, Norge eller Sverige for en lovovertrædelse, der efter lovgivningen i det land, der har anmodet om udlevering, kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

Det foreslåede *stk. 2* fastsætter, at der på grundlag af en nordisk arrestordre kan ske udlevering af personer til straffuldbyrdelse af en dom i Finland, Island, Norge eller Sverige, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

Endelig følger det af det foreslåede *stk. 3*, at udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse for flere strafbare forhold kan finde sted, selv om betingelserne i *stk. 1* og *2* kun er opfyldt med hensyn til et af forholdene.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10

Den nordiske udleveringskonventions artikel 23 indeholder regler om, i hvilket omfang en person, der er blevet udleveret på grundlag af en nordisk arrestordre, i det anmodende land vil kunne strafforfølges, dømmes og tilbageholdes for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den lovovertrædelse, som den pågældende er udleveret for (den såkaldte specialitetsregel). Udgangspunktet er, at den udleverede vil kunne drages til ansvar også for sådanne handlinger.

Hvis udlevering for den pågældende lovovertrædelse ikke kunne have fundet sted i henhold til artikel 4 (obligatoriske afslagsgrunde), udlevering ville være blevet afslået efter national ret i henhold til artikel 27 (udlevering til eller fra Island for politiske lovovertrædelser), eller udlevering for den pågældende lovovertrædelse kunne have været afslået efter artikel 5, nr. 2 eller 4 (de fakultative afslagsgrunde om handlinger begået på det anmodede lands territorium og tiltalefrafald eller påtaleopgivelse), og det anmodede land nægter at give samtykke, vil den udleverede dog som udgangspunkt ikke kunne drages til ansvar for sådanne handlinger.

På denne baggrund fastslår udleveringslovens § 10 o, stk. 1, at udlevering som udgangspunkt ikke kan betinges af, at den udleverede ikke må drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for.

I overensstemmelse med artikel 23 i den nordiske udleveringskonvention følger det imidlertid af § 10 o, stk. 1, 2. pkt., at udlevering dog alene kan ske på vilkår af, at den udleverede i følgende tilfælde ikke drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen, end den, der er sket udlevering for:

1) Hvis udlevering for den pågældende handling ville være blevet afslået efter en af de foreslåede bestemmelser i § 10 c, jf. § 10 l (den kriminelle lavalder), § 10 m, stk. 1, 1. pkt., jf. 4. pkt. (den pågældende her i landet, i et andet nordisk land eller en EU-medlemsstat er dømt eller frifundet for den samme handling), eller § 10 m, stk. 1, 2. pkt. (benådning), eller

2) hvis udlevering for den pågældende handling kunne have været afslået efter § 10 d, stk. 2, jf. § 10 m, stk. 2 (tiltalefrafald eller påtaleopgivelse),

eller § 10 f, stk. 1, jf. § 10 n (handlingen begået helt eller delvist her i landet), og justitsministeren ikke meddeler tilladelse til, at den pågældende kan drages til ansvar for handlingen i medfør af § 20, stk. 3.

I henhold til udleveringslovens § 10 o, stk. 2, vil den udleverede – uanset de ovennævnte vilkår – kunne drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, hvis:

1) den pågældende efter at have haft mulighed for at forlade det land, til hvilket den pågældende er udleveret, har undladt dette i 30 dage efter den endelige løsladelse eller er vendt tilbage til dette land efter at have forladt det, eller

2) den pågældende i forbindelse med samtykke til udlevering til det nordiske land, hvortil udlevering er sket, har meddelt samtykke til at blive draget til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, eller den pågældende har meddelt samtykke hertil i et retsmøde i det nordiske land, hvortil udlevering er sket.

Den foreslåede bestemmelse i § 10 viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 10 o, stk. 1 og 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11

Den nordiske udleveringskonventions artikel 24 regulerer, i hvilket omfang en person, der er udleveret til et nordisk land i medfør af en nordisk arrestordre, kan udleveres videre til et tredje land (dvs. et andet land end det, hvortil udlevering er sket) for en lovovertrædelse, der er begået inden udleveringen.

Hvis det land, der i givet fald skal ske videreudlevering til, også er et nordisk land, kan en sådan videreudlevering ske, medmindre udlevering fra det oprindelige anmodende land til det nu anmodende land ville være blevet afslået efter national ret i henhold til artikel 26 eller 27 (om udlevering til eller fra Island).

Hvis det land, der i givet fald skal ske videreudlevering til, er en EU-medlemsstat eller en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, kan en

sådan videreudlevering ske i henhold til reglerne i det anmodende lands lovgivning under visse omstændigheder.

På den baggrund er der i udleveringslovens § 10 o, stk. 3, 1. pkt., indsat en bestemmelse, hvorefter udlevering som udgangspunkt ikke kan betinges af, at den udleverede ikke må videreudleveres til et tredje nordisk land for andre strafbare handlinger begået før udleveringen, end den, der er sket udlevering for. Det følger dog af § 10 o, stk. 3, 2. pkt., at udlevering alene kan ske på vilkår af, at den udleverede ikke videreudleveres til Island, hvis udlevering til dette land ville være afskåret efter reglerne i det land, hvortil udlevering er sket (jf. artikel 26 og 27).

Den foreslåede § 11 viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 10 o, stk. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12

Den nordiske udleveringskonventions artikel 24 regulerer, i hvilket omfang en person, der er udleveret til et nordisk land i medfør af en nordisk arrestordre, kan udleveres videre til et tredje land (dvs. et andet land end det, hvortil udlevering er sket) for en lovovertrædelse, der er begået inden udleveringen.

Hvis det land, der i givet fald skal ske videreudlevering til, er en EU-medlemsstat eller en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, kan en sådan videreudlevering ske i henhold til reglerne i det anmodende lands lovgivning under visse omstændigheder.

Det følger på den baggrund af udleveringslovens § 10 o, stk. 4, at udlevering alene kan ske på vilkår af, at den udleverede ikke udleveres videre til en medlemsstat i Den Europæiske Union eller en stat uden for Norden og Den Europæiske Union for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, medmindre den pågældende i forbindelse med samtykke til udlevering til det nordiske land, hvortil udlevering er sket, har meddelt samtykke til at blive videreudleveret, eller den pågældende har meddelt samtykke hertil i et retsmøde i det nordiske land, hvortil udlevering er sket.

Tilsvarende gælder, medmindre den pågældende efter at have haft mulighed for at forlade det land, hvortil vedkommende er udleveret, har undladt dette i 30 dage efter den endelige løsladelse, eller er vendt tilbage til dette land efter at have forladt det, eller hvis justitsministeren meddeler samtykke her- til.

Disse undtagelser svarer i vidt omfang til, hvad der gælder efter udleverings- lovens § 10, nr. 1, jf. § 10 j (om udlevering til EU-medlemsstater og stater uden for Den Europæiske Union), men har i relation til udlevering til de nordiske lande et væsentligt mere begrænset anvendelsesområde.

Den foreslåede § 12 viderefører med redaktionelle ændringer udleverings- lovens § 10 o, stk. 4, dog med den ændring, at det fremover er retten og ikke længere justitsministeren, der kan give det samtykke, der er omhandlet i be- stemmelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til kapitel 4

Kapitlet indeholder betingelser for udlevering mellem Danmark og med- lemsstater i Den Europæiske Union bortset fra Finland og Sverige. For så- dan udlevering gælder endvidere de almindelige betingelser i det foreslåede kapitel 2. Om sagernes behandling henvises til de foreslåede kapitel 6 og 7.

Den foreslåede § 13 fastsætter strafferammekrav mv., § 14 angår forældelse, § 15 angår eksterritorialitet, § 16 angår udeblivelsesdomme, og § 17 angår specialitetsprincippet (dvs. i hvilket omfang strafforfølgning eller straffuld- byrdelse kan ske for en anden lovovertrædelse end den, der er sket udleve- ring for) og videreudlevering.

Til § 13

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 10 a, stk. 1, nr. 1-32, at udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse i en med- lemsstat i Den Europæiske Union kan ske for de handlinger, der nærmere er angivet i bestemmelsen (nr. 1-32), hvis handlingen kan straffes med fængsel mv. i mindst 3 år i den anmodende medlemsstat. Det er derimod ikke et krav, at handlingen også er strafbar efter dansk ret. Bestemmelsen omfatter f.eks. terrorisme og menneskehandel.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.4.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslåede *stk. 1* viderefører udleveringslovens § 10 a, stk. 1, nr. 1-32.

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 10 a, stk. 2, at der kan ske udlevering af personer med henblik på strafforfølgning til en anden EU-medlemsstat – for handlinger som ikke er omfattet af udleveringslovens § 10 a, stk. 1, nr. 1-32 – hvis den strafbare handling i den pågældende stat kan medføre fængsel (eller en anden frihedsberøvende foranstaltning) i mindst 1 år, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret.

Det er således strafferammen i den anmodende stat og ikke strafferammen efter dansk lov der er afgørende for, om der kan ske udlevering i medfør af bestemmelsen.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.4.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslåede *stk. 2* viderefører udleveringslovens § 10 a, stk. 2.

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 10 a, stk. 3, at der endvidere kan ske udlevering af personer til straffuldbyrdelse i en medlemsstat – for handlinger som ikke er omfattet af § 10 a, stk. 1, nr. 1-32 – hvis den pågældende er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret.

Det er således alene den faktisk idømte straf eller foranstaltning, der som udgangspunkt er afgørende for, om anmodningen om udlevering kan imødekommes.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.4.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører udleveringslovens § 10 a, stk. 3.

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 10 a, stk. 4, at udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse for flere strafbare forhold kan finde sted, selv om betingelserne i stk. 1-3 kun er opfyldt med hensyn til et af forholdene.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.4.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslåede *stk. 4* viderefører udleveringslovens § 10 a, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 14

Efter artikel 4, stk. 4 i rammeafgårelsen er der mulighed for at indføre regler, hvorefter udlevering kan afslås, hvis lovovertrædelsen eller adgangen til at fuldbyrde en frihedsstraf er forældet i henhold til lovgivningen i den anmodede medlemsstat, og denne stat har kompetence til at strafforfølge lovovertrædelsen (straffemyndighed).

Spørgsmålet om forældelse er for så vidt angår udlevering til EU-medlemsstater reguleret i udleveringslovens § 10 e.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.4.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Den foreslåede bestemmelse i § 14 viderefører udleveringslovens § 10 e. Udlevering for en strafbar handling, der er omfattet af dansk straffemyndighed, vil således i medfør af bestemmelsen kunne afslås, hvis strafansvaret eller adgangen til at fuldbyrde straf for den pågældende handling ville være forældet efter dansk ret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15

Udleveringslovens § 10 f, stk. 2, vedrører spørgsmålet om udlevering ved eksteritorial jurisdiktion. Efter bestemmelsen kan udlevering således afslås, hvis den pågældende handling er foretaget uden for territoriet for den medlemsstat, der anmoder om udlevering, og en tilsvarende handling foretaget

uden for dansk territorium ikke ville være omfattet af dansk straffemyndighed.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.4.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i § 15 viderefører udleveringslovens § 10 f, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16

Udleveringslovens § 10 g vedrører udlevering for afgørelser afsagt *in absentia* (udeblivelsesdomme).

Bestemmelsen gennemfører rammeafgørelsens artikel 4a, stk. 1, om afgørelser afsagt *in absentia*.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.4.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 1, viderefører udleveringslovens § 10 g.

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 18 b, stk. 4, at den, der i sager omfattet af § 10 g, nr. 4, på grundlag af en europæisk arrestordre begæres udleveret med henblik på fuldbyrdelse af en dom som nævnt i § 10 g, kan, når den pågældende underrettes om indholdet af arrestordren, anmode om at få udleveret en kopi af dommen, inden udleveringen gennemføres.

Den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 2, viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 18 b, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17

Udleveringslovens § 10 j vedrører den såkaldte specialitetsregel, og bestemmelsen fastsætter bl.a. en række nærmere vilkår for, hvornår den pågældende person, der er udleveret, kan drages til ansvar for andre handlinger end den, der har begrundet udleveringen. Bestemmelsen fastsætter endvidere nærmere betingelser for, hvornår der kan ske videreudlevering af den pågældende.

Bestemmelsen i § 10 j, stk. 1, fastsætter herudover, at udleveringslovens § 10 (vedrørende betingelser for udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union) finder tilsvarende anvendelse.

Det følger bl.a. heraf, at den udleverede ikke uden justitsministerens tilladelse må underkastes strafforfølgning ved en særdomstol.

§ 10 henviser endvidere til udleveringslovens § 20, hvorefter det er justitsministeren, der i medfør af udleveringslovens § 20, stk. 1, kan meddele tilladelse til, at en person, der er udleveret efter reglerne i udleveringsloven, underkastes strafforfølgning eller straffuldbyrdelse eller udleveres videre til et tredjeland for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.4.5.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede § 17 viderefører udleveringslovens § 10 j med enkelte ændringer.

Henset til, at kompetencen til at træffe afgørelser i sager om udlevering til EU-medlemsstater foreslås overført til domstolene, foreslås det således, at beslutningskompetencen vedrørende de tilladelser, der er omhandlet i bestemmelsen, og som knytter sig til en beslutning om udlevering, også med lovforslaget overføres til domstolene. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets § 41 og bemærkningerne hertil.

De foreslåede *stk. 2* og *3* viderefører udleveringslovens § 10 j, stk. 2 og 3, med de ændringer der følger af, at beføjelsen til at give de tilladelser, der er omhandlet i bestemmelsen, fremover foreslås udøvet af domstolene.

Herudover foreslås det i *stk. 1*, at der i stedet for en henvisning til bestemmelsen vedrørende udlevering til stater uden for Norden og EU (gældende

§ 10 og lovforslagets § 29), indsættes en bestemmelse direkte i den foreslåede § 17 svarende til de gældende § 10, nr. 1 og 2, og lovforslagets § 29, nr. 1 og 2. Der er ikke medtaget en bestemmelse svarende til det gældende § 10, nr. 3, og lovforslagets § 29, nr. 3, om, at dødsstraf ikke må fuldbyrdes for den pågældende handling. En sådan bestemmelse er ikke relevant ved udlevering til andre EU-medlemsstater, idet dødsstraf er afskaffet i hele Den Europæiske Union.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til kapitel 5

Kapitlet indeholder betingelser for udlevering mellem Danmark og stater uden for Norden og Den Europæiske Union. For sådan udlevering gælder endvidere de almindelige betingelser i det foreslåede kapitel 2. Om sagernes behandling henvises til forslaget til kapitel 6 og 7.

Til § 18

Udleveringslovens § 2, stk. 1, vedrører udlevering af danske statsborgere til strafforfølgning i en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, når udleveringen sker på grundlag af en gensidig overenskomst med det pågældende land om udlevering af egne statsborgere. Det er justitsministeren (rigsadvokaten), der har kompetence til at træffe beslutning om udlevering.

Er der ikke indgået en gensidig overenskomst om udlevering af egne statsborgere med det pågældende land, følger det af § 2, stk. 2, at justitsministeren kan beslutte, at den pågældende skal udleveres til strafforfølgning, hvis betingelserne i stk. 1, er opfyldt, og særlige hensyn til retshåndhævelsen taler derfor.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.5.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af det foreslåede § 18, stk. 1, at der på grundlag af en overenskomst med en stat uden for Norden og Den Europæiske Union kan ske udlevering af danske statsborgere til strafforfølgning i den pågældende stat, hvis betingelserne i enten nr. 1 eller 2 er opfyldt.

Med den foreslåede bestemmelse får domstolene enekompetence til at træffe afgørelse om udlevering af danske statsborgere til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse være muligt at udlevere danske statsborgere til strafforfølgning i stater uden for Norden og Den Europæiske Union. Udlevering til straffuldbyrdelse vil ikke kunne ske efter den foreslåede bestemmelse. Der henvises i stedet til lovforslagets § 21.

Det følger af det foreslåede *stk. 1, nr. 1*, at der kan ske udlevering til lande uden for Norden og Den Europæiske Union, hvis den pågældende i de sidste 2 år forud for den strafbare handling har haft bopæl i den stat, hvortil udlevering ønskes, og en handling, der svarer til den lovovertrædelse, for hvilken der søges udlevering, efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år.

Det følger af det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, at der endvidere kan ske udlevering til lande uden for Norden og Den Europæiske Union, hvis handlingen efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 4 år.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at hvis der i forhold til en stat uden for Norden og Den Europæiske Union ikke gælder en af de i *stk. 1* nævnte overenskomster, kan der ske udlevering af en dansk statsborger til strafforfølgning, hvis betingelserne i *stk. 1* i øvrigt er opfyldt og særlige hensyn til retshåndhævelsen taler derfor.

Den foreslåede § 18 viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 2 med den undtagelse, at kompetencen til at træffe afgørelse om udlevering foreslås overført fra justitsministeren til domstolene.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 19

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 2 a, at udlevering af en udlænding til bl.a. strafforfølgning i en stat uden for Norden og Den Europæiske Union kan ske, hvis handlingen efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år. Kan handlingen efter dansk ret medføre kortere fængselsstraf, kan udlevering dog ske, hvis der er overenskomst herom med den pågældende stat.

Den foreslåede bestemmelse i § 19 viderefører udleveringslovens § 2 a for så vidt angår udlevering til strafforfølgning.

Med udtrykket »udlænding« forstås personer, der (udelukkende) har et andet statsborgerskab end dansk, eller som er statsløse. Personer, som både har dansk og udenlandsk statsborgerskab (dobbelt statsborgerskab), omfattes af den foreslåede § 18 om udlevering af danske statsborgere.

Om udlevering til straffuldbyrdelse henvises til lovforslagets § 21.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 20

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 3, stk. 1, at udlevering til strafforfølgning kun kan ske, hvis der i den fremmede stat er truffet beslutning om, at den, som søges udleveret, skal anholdes eller fængsles for den pågældende handling.

Den foreslåede bestemmelse i § 20 viderefører udleveringslovens § 3, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 21

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 2 a, at udlevering af en udlænding til fuldbyrdelse af en dom i en stat uden for Den Europæiske Union og Norden kan ske, hvis handlingen efter dansk ret kan straffes med fængsel i mindst 1 år.

Endvidere følger det af udleveringslovens § 3, stk. 2, at udlevering til fuldbyrdelse af en dom, medmindre andet er fastsat ved overenskomst med den pågældende stat, kun kan ske: 1) hvis dommen lyder på fængsel i mindst 4 måneder, eller 2) hvis den dømte i henhold til dommen eller en beslutning, der er truffet med hjemmel i dommen, skal anbringes i anstalt og opholdet her kan blive af 4 måneders varighed.

Det foreslås i § 21, at udlevering til straffuldbyrdelse, medmindre andet er fastsat ved overenskomst med den pågældende stat, kun kan ske, hvis den pågældende er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning

af mindst 4 måneders varighed, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret.

Forslaget indebærer, at persongruppen, der er omfattet, udvides til også at angå danske statsborgere. Udlevering til straffuldbyrdelse af en dansk statsborger (herunder en person med både dansk og udenlandsk statsborgerskab) til en stat uden for Norden og Den Europæiske Union vil herefter ikke længere være udelukket.

Det følger imidlertid af lovforslagets § 7, at udlevering til straffuldbyrdelse af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, kan afslås, hvis straffen i stedet fuldbyrdes her i landet.

Bestemmelsen i § 21 vil have tilsvarende ordlyd som det gældende § 10 a, stk. 3 (lovforslagets § 13, stk. 3). Der vil således endvidere ikke længere være krav om, at straffen i Danmark skal være fængsel i mindst 1 år. Betingelsen om dobbelt strafbarhed og minimumslængden af straffen vil dog være den samme som efter de gældende regler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 22

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 3, stk. 3, at udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse for flere strafbare forhold kan finde sted, selv om betingelserne i §§ 2 og 2 a og § 3, stk. 1 og 2, kun er opfyldt med hensyn til ét af forholdene

Det foreslås i § 22, at udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse for flere strafbare forhold kan finde sted, selv om betingelserne i §§ 18-21 kun er opfyldt med hensyn til ét af forholdene.

Den foreslåede bestemmelse viderefører udleveringslovens § 3, stk. 3, idet de foreslåede §§ 18-21 svarer til de gældende §§ 2 og 2 a og § 3, stk. 1 og 2. Dog foreslås §§ 19 og 21 ændret i forhold til den gældende § 2 a, jf. nærmere bemærkningerne til lovforslagets §§ 19 og 21.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 23

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 3, stk. 4, at hvis det på grund af særlige omstændigheder må antages, at sigtelsen eller dommen vedrørende en handling, for hvilken der søges udlevering, savner tilstrækkeligt bevismæssigt grundlag, må udlevering for handlingen ikke finde sted

Den foreslåede bestemmelse i § 23 viderefører udleveringslovens § 3, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 24

Udleveringslovens § 4 fastslår, at udlevering for en militær lovovertrædelse ikke kan finde sted.

Den foreslåede bestemmelse viderefører udleveringslovens § 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 25

Udleveringslovens § 5 vedrører udlevering for politiske forbrydelser samt undtagelser hertil i lyset af Danmarks internationale forpligtelser.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.5.8.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse viderefører med redaktionelle ændringer og to tilføjelser udleveringslovens § 5.

Med det foreslåede *stk. 3, nr. 8*, udvides den gældende undtagelsesbestemmelse i udleveringslovens § 5, stk. 3, til at omfatte handlinger omfattet af artikel 4 i tvangsforsvindingskonventionen, som omhandler tvangsforsvindingsforbrydelser.

Med det foreslåede *stk. 3, nr. 9*, udvides den gældende undtagelsesbestemmelse i udleveringslovens § 5, stk. 3, til at omfatte handlinger omfattet af artikel 15, stk. 1, litra a-c, i UNESCO-konventionens 2. protokol.

Forslagene indebærer, at udlevering baseret på en overtrædelse af artikel 4 i tvangsforsvindingskonventionen eller artikel 15, stk. 1, litra a-c, i UNESCO-konventionens 2. protokol ikke vil kunne afslås med den begrundelse, at overtrædelsen vedrører en politisk lovovertrædelse, en lovovertrædelse relateret til en politisk lovovertrædelse eller en lovovertrædelse inspireret af politiske motiver.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 26

Efter udleveringslovens § 9 kan udlevering ikke ske, hvis strafansvaret eller adgangen til at fuldbyrde straf for den pågældende handling ville være forældet efter dansk ret.

Den foreslåede bestemmelse viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 9.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 27

Udleveringslovens § 10 f, stk. 2, vedrører spørgsmålet om udlevering ved eksteritorial jurisdiktion. Efter bestemmelsen kan udlevering således afslås, hvis den pågældende handling er foretaget uden for territoriet for den medlemsstat, der anmoder om udlevering, og en tilsvarende handling foretaget uden for dansk territorium ikke ville være omfattet af dansk straffemyndighed.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.5.10.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås at videreføre udleveringslovens § 10 f, stk. 2, jf. lovforslagets § 15.

Det foreslås, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse herom i udleveringslovens kapitel 5 om betingelser for udlevering mellem Danmark og stater uden for Norden og Den Europæiske Union. Denne mulighed for afslag på udlevering vil således fremover også gælde i sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union, jf. forslaget til § 27.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 28

Udleveringslovens § 10 g vedrører udlevering for afgørelser afsagt *in absentia* (udeblivelsesdomme).

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.5.11.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås at videreføre udleveringslovens § 10 g, jf. lovforslagets § 16.

Det foreslås, at der indsættes en tilsvarende bestemmelse herom i udleveringslovens kapitel 5 om betingelser for udlevering mellem Danmark og starter uden for Norden og Den Europæiske Union. Denne mulighed for afslag på udlevering vil således fremover også gælde i sager om udlevering til starter uden for Norden og Den Europæiske Union, jf. forslaget til § 28.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.11 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 29

Udleveringslovens § 10 fastsætter en række nærmere vilkår for udlevering.

Bestemmelsens stk. 1, nr. 1, er udtryk for den såkaldte specialitetsregel, hvorefter den udleverede som udgangspunkt ikke må drages til ansvar for andre handlinger end den eller dem, der har begrundet udleveringen.

Endvidere følger det af bestemmelsens stk. 1, nr. 2, at den pågældende som udgangspunkt ikke må underkastes strafforfølgning ved en særdomstol, medmindre justitsministeren tillader det.

Endelig følger det af bestemmelsens stk. 1, nr. 3, at dødsstraf ikke må fuldbyrdes for den pågældende handling.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.5.12.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med lovforslaget foreslås det bl.a. at overføre afgørelseskompetencen i sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union fra justitsministeren (rigsadvokaten) til domstolene, jf. pkt. 3.2.1.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med lovforslagets § 29, *stk. 1, nr. 1*, foreslås udleveringslovens § 10, stk. 1, nr. 1, på den baggrund videreført med den ændring, at kompetencen til at meddele tilladelse til fravigelse af specialitetsreglen fremover alene tilkommer domstolene.

Endvidere foreslås det med lovforslagets § 29, *stk. 1, nr. 2*, at den udleverede ikke uden rettens tilladelse må underkastes strafforfølgning ved en særdomstol.

I fremtiden vil det således alene være domstolene, der kan meddele tilladelse til at fravige udleveringslovens regler om specialitet og om særdomstole.

Den foreslåede bestemmelse i § 29 er i øvrigt en videreførelse af gældende ret, og der er ikke tilsigtet andre ændringer af den gældende retstilstand end overførslen af kompetencen til domstolene.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til kapitel 6

Kapitlet indeholder regler om behandlingen af sager om udlevering fra Danmark til udlandet. Om behandlingen af sager om udlevering til Danmark fra udlandet henvises til det foreslåede kapitel 7, og om betingelserne for udlevering henvises til de foreslåede kapitel 2-5.

Til § 30

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 11, stk. 1, at udlevering kun kan ske på grundlag af en anmodning, der indeholder oplysninger om tid og sted for den strafbare handling, dennes beskaffenhed og de anvendelige straffebestemmelser.

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 11, stk. 2, at der med anmodningen skal følge udskrift af den beslutning om anholdelse eller fængsling eller af den dom, der danner grundlag for anmodningen.

Udleveringslovens § 18 a indeholder krav til den europæiske arrestordres indhold, mens udleveringslovens § 18 g, stk. 1-3, fastsætter tilsvarende krav til den nordiske arrestordres indhold.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med henblik på at fastsætte ens krav vedrørende indholdet af en nordisk arrestordre, en europæisk arrestordre og en udleveringsanmodning er der med forslaget til § 30, stk. 1-3, fastsat bestemmelser identiske med de regler, der gælder for de nordiske lande og Den Europæiske Union.

Den europæiske arrestordre og den nordiske arrestordre vil opfylde betingelserne, hvis de pågældende formularer er udfyldt korrekt.

For så vidt angår udleveringsanmodninger fra stater uden for Norden og Den Europæiske Union skal oplysningerne fremgå af det skriftlige materiale, den anmodende stat fremsender. Det følger af artikel 12 i 1957-konventionen om udlevering, at der med anmodningen skal følge udskrift af den beslutning om anholdelse eller fængsling eller af den dom, der danner grundlag for anmodningen.

De foreslåede bestemmelser i § 30, stk. 1-3, viderefører gældende ret, og der er ikke tilsigtet en ændring af den gældende retstilstand.

Det følger af artikel 1, stk. 2, i den nordiske udleveringskonvention, at en europæisk arrestordre udfærdiget af Danmark, Finland eller Sverige skal betragtes som en nordisk arrestordre efter denne konvention. Hensigten hermed er at begrænse den administrative behandling af sagerne således, at det ikke vil være nødvendigt at udstede såvel en nordisk arrestordre som en europæisk arrestordre, hvis det anmodende land ikke har kendskab til, hvor den, der ønskes udleveret, befinder sig. Denne bestemmelse er gennemført i udleveringslovens § 18 g, stk. 4, og foreslås videreført med lovforslagets § 30, stk. 4.

Den 28. juni 2006 er der indgået en aftale mellem Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om procedurene for overgivelse mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union og Island og Norge.

Aftalen indebærer, at der i et vist omfang vil gælde regler svarende til reglerne i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre i forholdet mellem EU-medlemsstaterne på den ene side og Island og Norge på den anden side. Aftalen træder i kraft den 1. november 2019.

Da reglerne i den nordiske udleveringskonvention imidlertid er mere vidtgående end denne aftale, vil aftalen ikke få nogen praktisk betydning i forholdet mellem Danmark og Island og Norge, da sager om udlevering mellem disse lande i så fald skal behandles efter den nordiske udleveringskonvention.

Med henblik på at præcisere dette i lovteksten i lighed med den nuværende præcisering om, at en europæisk arrestordre udstedt af Finland eller Sverige betragtes som en nordisk arrestordre, foreslås bestemmelsen udvidet, så det tillige fremgår, at en arrestordre i henhold til aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om procedurene for overgivelse mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union og Island og Norge betragtes som en nordisk arrestordre.

Med lovforslagets § 30, stk. 4 foreslås udleveringslovens § 18 g, stk. 4, på den baggrund videreført med denne ændring.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 31

Det følger af rammeafgårelsens artikel 7, stk. 1, at hver medlemsstat kan udpege en central myndighed eller, hvis det er foreskrevet i dens retssystem, flere centrale myndigheder til at bistå de kompetente judicielle myndigheder.

Det følger endvidere af artikel 7, stk. 2, at en medlemsstat, hvis det bliver nødvendigt på grund af dens retssystem, kan overdrage den administrative fremsendelse og modtagelse af europæiske arrestordrer samt al anden officiel korrespondance i den forbindelse til sin eller sine centrale myndigheder.

I dag fremsendes europæiske arrestordrer og udleveringsanmodninger fra stater uden for Norden og EU til Rigsadvokaten, enten direkte fra det fremmede land eller via Rigspolitiet.

Rigsadvokaten foretager herefter en indledende vurdering af sagen og overvejer, om udlevering allerede på det foreliggende grundlag bør afslås.

Hvis udlevering ikke afslås på det foreliggende grundlag, fremsender Rigsadvokaten en høring til den politikreds, hvor pågældende opholder sig, bilagt arrestordren eller udleveringsanmodningen.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som lovforslagets § 31, hvorefter justitsministeren udpeger en central myndighed, som modtager europæiske arrestordre og udleveringsanmodninger fra stater uden for Norden og EU. Den centrale myndighed indhenter om fornødent supplerende oplysninger hos den udstedende myndighed i det anmodende land.

Med henblik på at fortsætte den nuværende ordning, hvor Rigsadvokaten allerede fungerer som en central myndighed i behandlingen af sager om udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union og til stater uden for Norden og Den Europæiske Union, er det hensigten, at justitsministeren udpeger Rigsadvokaten som den centrale myndighed, hvilket vil blive meddelt Generalsekretariatet for Rådet som foreskrevet i rammeafgørelsens artikel 7, stk. 2.

Hvis det efterfølgende måtte vise sig hensigtsmæssigt, at en anden myndighed bliver udpeget som central myndighed i stedet for Rigsadvokaten, vil justitsministeren kunne foretage udpegelsen uden en lovændring.

For så vidt angår de nordiske lande bliver den nordiske arrestordre efter anholdelse i Danmark i dag sendt direkte fra anklagemyndigheden i det pågældende nordiske land til politikredsen.

Der er ikke tilsigtet en ændring af denne retstilstand. Rigsadvokaten vil derfor ikke fungere som central myndighed i sager om udlevering til de nordiske lande (herunder Finland og Sverige, der også er EU-medlemsstater).

Det følger af artikel 15, stk. 2, i rammeafgørelsen, at hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed finder, at de oplysninger, som den udstedende myndighed har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om udlevering, anmoder den straks om at få de nødvendige supplerende oplysninger, og kan fastsætte en tidsfrist for fremsendelsen af disse oplysninger under hensyn til at overholde de i rammeafgørelsen fastsatte tidsfrister. Det bemærkes endvidere, at det i henhold til artikel 15 særligt vil være tale

om oplysninger, der har betydning for vurderingen af spørgsmål om rammeafgørelsens artikel 3 (obligatoriske afslagsgrunde), artikel 4 (fakultative afslagsgrunde) og artikel 5 (særlige garantier) samt artikel 8 (arrestordrens indhold og form).

Under hensyn til, at den centrale myndighed kan bistå de kompetente judicielle myndigheder jf. rammeafgørelsens artikel 7, stk. 1, samt at europæiske arrestordre skal behandles og fuldbyrdes som hastesager, jf. rammeafgørelsens artikel 17, stk. 1, foreslås det i 2. *pkt.*, at den centrale myndighed kan indhente supplerende oplysninger hos den udstedende myndighed i det anmodende land.

Domstolene vil tillige få adgang til at anmode om supplerende oplysninger, jf. lovforslagets § 35, stk. 4.

Til § 32

Det følger af de gældende bestemmelser i udleveringslovens § 12, 1. pkt., 2. led, § 18 b, 1. pkt., 2. led, og § 18 h, 1. pkt., at en nordisk arrestordre, en europæisk arrestordre og en udleveringsanmodning sendes til anklagemyndigheden i den politikreds, hvor den, som søges udleveret, har ophold.

Politiet iværksætter derefter uden ophold den undersøgelse, der er nødvendig for at afgøre, om betingelserne for udlevering er opfyldt. For denne undersøgelse gælder bestemmelserne i retsplejelovens 4. bog med de fornødne lempelser.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med henblik på at samle bestemmelser med identisk indhold, foreslås § 32, *stk. 1*, indsat i kapitlet om behandling af sager om udlevering fra Danmark. Den foreslåede bestemmelse viderefører gældende ret, og der er ikke tilsigtet en ændring af den gældende retstilstand, jf. dog nedenfor.

Der er i den foreslåede bestemmelse foretaget nogle præciseringer i forhold til de gældende bestemmelser.

Det foreslås således, at den nordiske arrestordre, den europæiske arrestordre og udleveringsanmodningen sendes til *anklagemyndigheden* i den politikreds, hvor den, som søges udleveret, *bor* eller opholder sig. Som nævnt er

det Rigsadvokaten, der forudsættes fra udlandet at modtage europæiske arrestordrer og udleveringsanmodninger fra stater uden for Norden og EU og derefter sende sagen til politiet (medmindre fremsendelse til politiet undlades i medfør af det foreslåede stk. 4, jf. herom nedenfor).

Endvidere foreslås det for så vidt angår politiets undersøgelse, at retsplejelovens kapitel 66 om sigtede og hans forsvar, kapitel 67 om almindelige bestemmelser om efterforskning og kapitel 68 om afhøringer og særlige efterforskningsskridt finder tilsvarende anvendelse, jf. dog lovforslagets § 34 om forsvarerbeskikkelse.

Det foreslåede *stk. 2* viderefører den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 13, hvoraf fremgår, at til fremme af undersøgelsen og for at sikre udleveringen kan de retsmidler, der er omtalt i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse, kapitel 70 om varetægtsfængsling, kapitel 72 om legemsindgreb, kapitel 73 om ransagning, kapitel 74 om beslaglæggelse og edition samt kapitel 75 a om andre efterforskningsskridt, anvendes i samme omfang som i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, der forfølges her i landet, med den tilføjelse, at der henvises til § 33 om politiets mulighed for at fotografere og optage fingeraftryk.

Bestemmelsen finder anvendelse i alle sager om udlevering fra Danmark til udlandet.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører den lempeligere adgang til anholdelse og varetægtsfængsling, der gælder for sager vedrørende den europæiske og nordiske arrestordre, jf. udleveringslovens §§ 18 b, stk. 2 og 18 h, stk. 2.

Såfremt arrestordren vedrører en handling, som kan medføre udlevering i medfør af lovforslagets § 13 om udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union, vil varetægtsfængsling ikke kunne nægtes under henvisning til, at der i medfør af strafferammekravet i retsplejelovens § 762 ikke ville kunne ske varetægtsfængsling i sager vedrørende lovovertrædelser af tilsvarende art, der forfølges her i landet. Tilsvarende vil der kunne ske varetægtsfængsling i sager, der vedrører en handling, der ikke er strafbar her i landet, hvis der er tale om en handling, der i medfør af lovforslagets § 13, stk. 1, vil kunne medføre udlevering, og de øvrige betingelser i retsplejelovens § 762 er opfyldt.

Tilsvarende vil politiet kunne anholde en person, der begæres udleveret, såfremt anholdelse må anses for påkrævet for at sikre pågældendes foreløbige

tilstedeværelse, uanset den pågældende ikke med rimelig grund mistænkes for et strafbart forhold, der er undergivet offentlig påtale.

Det følger endvidere af den nordiske udleveringskonvention, at den person, der er omfattet af en nordisk arrestordre, skal kunne anholdes og varetægtsfængsles for *ethvert* forhold, der kan medføre udlevering på grundlag af en nordisk arrestordre. Hvis arrestordren vedrører en handling, som kan medføre udlevering i medfør af den nordiske udleveringskonvention, vil varetægtsfængsling således ikke kunne nægtes under henvisning til, at straffesammekravet i retsplejelovens § 762 ikke er opfyldt, herunder fordi forholdet ikke er strafbart i Danmark.

Varetægtsfængsling skal således efter den nordiske udleveringskonvention kunne finde sted på grundlag af en nordisk arrestordre, selv om handlingen ikke er strafbar i Danmark, jf. konventionens artikel 2, stk. 3.

Det foreslåede *stk. 4* er en ændring i forhold til § 12, 1. pkt., 1. led, og § 18 b, 1. pkt., 1. led, som omhandler justitsministerens (rigsadvokatens) adgang til at afslå udlevering allerede på grundlag af oplysningerne i anmodningen eller den europæiske arrestordre.

Under hensyn til, at kompetencen til at træffe afgørelse om udlevering, herunder at udlevering skal afslås, fremover overføres til domstolene, vil rigsadvokaten ikke fremover kunne træffe afgørelse om, at udlevering afslås.

Såfremt anklagemyndigheden allerede på grundlag af oplysningerne i den nordiske arrestordre, den europæiske arrestordre eller udleveringsanmodningen finder, at udlevering bør afslås, skal spørgsmålet om udlevering indbringes for retten på det foreliggende grundlag, og således uden at politiet anmodes om at iværksætte nærmere undersøgelse. Hvis retten er uenig i anklagemyndighedens vurdering, kan den beslutte, at politiet skal iværksætte en nærmere undersøgelse forud for, at retten træffer afgørelse om udlevering.

I sager vedrørende europæiske arrestordre og udleveringsanmodninger fra stater uden for Norden og EU er det Rigsadvokaten, der udarbejder en indstilling om afslag på udlevering og derefter anmoder anklagemyndigheden i den pågældende politikreds om at indbringe sagen for retten til afgørelse.

I sager vedrørende den nordiske arrestordre udarbejder anklagemyndigheden i den pågældende politikreds en indstilling om afslag på udlevering og indbringer sagen for retten.

Der vil ikke skulle beskikkes en forsvarer for den, der begæres udleveret, når sagen indbringes for retten med indstilling om, at udlevering afslås uden politiets nærmere undersøgelse.

Behandlingen af sager, hvor anklagemyndigheden indstiller, at udlevering afslås, kan behandles uden afholdelse af retsmøde, jf. lovforslagets § 35, stk. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 33

Fotografering og optagelse af fingeraftryk er reguleret i retsplejelovens kapitel 72 om legemsindgreb, som giver politiet mulighed for at foretage legemsindgreb mod sigtede og andre som led i efterforskningen. Det følger af lovforslagets § 32, stk. 2, at retsplejelovens kapitel 72 finder tilsvarende anvendelse i sager vedrørende udlevering.

Det fremgår af retsplejelovens § 792 b, stk. 1, at optagelse af fingeraftryk og personfotografi med henblik på senere identifikation kan foretages, hvis den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, eller for en overtrædelse af straffelovens § 235, stk. 2.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som lovforslagets § 33, *stk. 1*, hvorefter politiet har ret til at fotografere og optage fingeraftryk af samtlige personer, der begæres udleveret, med henblik på senere identifikation.

Politiet vil med forslaget få mulighed for at fotografere og optage fingeraftryk af samtlige personer, der begæres udleveret, med henblik på senere identifikation, uden at retsplejelovens mistanke- og strafferammekrav er opfyldt.

Det foreslås endvidere i § 33, *stk. 2*, at justitsministeren kan fastsætte regler om gennemførelsen af fotografering og optagelse af fingeraftryk efter stk. 1, herunder om opbevaring og destruktion.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 34

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 14, stk. 1, at når der iværksættes undersøgelse efter § 12, skal der beskikkes en forsvarer for den, som søges udleveret, medmindre den pågældende selv vælger en forsvarer. I øvrigt finder reglerne i retsplejelovens kapitel 66 om beskikkelse og valg af forsvarer tilsvarende anvendelse.

Det følger endvidere af stk. 2, at udgifter til beskikket forsvarer og andre sagsomkostninger afholdes af det offentlige, medmindre retten under særlige omstændigheder bestemmer, at de skal betales af den, som søges udleveret.

Bestemmelsen i § 14 finder tilsvarende anvendelse for så vidt angår sager vedrørende behandling af sager om udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union og til de nordiske lande. Udleveringslovens § 18 b, stk. 3, henviser således til bestemmelsen i § 14, mens § 18 h, stk. 3, henviser til § 18 b, stk. 3.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.5.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Med henblik på at samle bestemmelser med identisk indhold, foreslås § 34 indsat i kapitel 6 om behandlingen af sager om udlevering fra Danmark.

Det foreslåede *stk. 1* viderefører udleveringslovens § 14, stk. 1, med den ændring, at henvisningen til retsplejelovens § 66 er udeladt, idet kapitlet i forvejen er nævnt i lovforslagets § 32, stk. 1.

Det foreslåede *stk. 2* viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 14, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 35

I dag er det Rigsadvokaten, der træffer afgørelse i sager om udlevering til stater uden for Norden, mens afgørelse om udlevering til de nordiske lande

træffes af anklagemyndigheden i den pågældende politikreds. Den pågældende kan i alle tilfælde forlange, at politiet indbringer spørgsmålet om beslutningens lovlighed for retten.

Som nævnt i bl.a. pkt. 3.6.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger foreslås kompetencen til at træffe afgørelse om udlevering fremover overført til domstolene. Det vil indebære, at det alene er domstolene, der kan træffe afgørelse om, hvorvidt udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre kan ske. Det følger således af artikel 15, stk. 1 i rammeafgørelsen, at det er den judicielle myndighed i den anmodende stat, der træffer afgørelse om udlevering af den pågældende inden for de frister og på de betingelser, der er fastsat i rammeafgørelsen. Denne bestemmelse gælder både i de tilfælde, hvor den pågældende modsætter sig udlevering, og i de tilfælde, hvor den pågældende har meddelt samtykke til udleveringen.

Det følger endvidere af artikel 3, stk. 1, og artikel 4, stk. 1, i rammeafgørelsen, at det er den fuldbyrdende judicielle myndighed, der afslår at fuldbyrde en europæisk arrestordre. Det indebærer således, at det også er domstolene, der kan træffe afgørelse om, hvorvidt udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre skal afslås.

I det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, foreslås indsat en bestemmelse i udleveringsloven, hvorefter afgørelse om udlevering og om eventuelle vilkår for udleveringen træffes af retten efter anklagemyndighedens anmodning. Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 medfører, at det fremover vil være domstolene, der skal træffe afgørelse og ikke Rigsadvokaten i spørgsmål om udlevering både for så vidt angår udlevering til de nordiske lande, udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union og udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Med udtrykket »efter anklagemyndighedens anmodning« fastslås det, at det er anklagemyndigheden i den pågældende politikreds, som skal indbringe spørgsmålet om udlevering for retten.

På baggrund af politiets undersøgelse skal anklagemyndigheden i dag fremsende en indstilling om udleveringsspørgsmålet til Rigsadvokaten i sager om udlevering til stater uden for Norden. Denne ordning forudsættes fortsat uændret.

I stedet for at Rigsadvokaten træffer en afgørelse om udlevering, vil Rigsadvokaten fremover udarbejde en indstilling til afgørelse, hvorefter sagen

sendes retur til politikredsen, som indbringer sagen for retten med anmodning om berømmelse af retsmøde.

I sager vedrørende den nordiske arrestordre udarbejder anklagemyndigheden i den pågældende politikreds en indstilling om afgørelse og indbringer sagen for retten med anmodning om berømmelse af retsmøde.

Retten træffer også afgørelse om eventuelle vilkår for udleveringen, og indstillingen skal også, når det er relevant, indeholde en indstilling herom. Det vil dreje sig om de obligatoriske vilkår i lovforslagets §§ 8, 10-12, 17 og 29 samt det fakultative vilkår i lovforslagets § 7, stk. 1.

Stk. 2 omhandler værneting for sagernes behandling. Det foreslås, at sagen behandles ved retten i den kreds, hvor den pågældende bor eller opholder sig. Kan intet af disse værneting anvendes, fordi den pågældende hverken har bopæl eller ophold i Danmark, kan sagen behandles, hvor den pågældende er blevet pågrebet.

I det foreslåede *stk. 3*, indsættes en bestemmelse, hvorefter sagen kan behandles i pågældendes fravær, hvis retten ikke finder pågældendes tilstedeværelse nødvendig, når pågældende har været lovligt indkaldt, og det af indkaldelsen fremgår, at udeblivelse uden oplyst lovligt forfald kan medføre, at retten træffer afgørelse.

Pågældendes tilstedeværelse vil ikke være nødvendig, hvis pågældende har samtykket i, at sagen behandles uden dennes tilstedeværelse.

Pågældendes tilstedeværelse vil eksempelvis heller ikke som udgangspunkt være nødvendig, hvis pågældende er blevet afhørt af politiet om udleveringen eller har nægtet at udtale sig herom til politiet, og afhøringsrapporten indgår i rettens behandling af sagen.

Den pågældende skal under retsmødet være repræsenteret af en forsvarer, og der vil være kæreadgang for så vidt angår rettens afgørelse, jf. bestemmelsens stk. 6.

I det foreslåede *stk. 4, 1. pkt.*, indsættes en bestemmelse, hvorefter retten uden afholdelse af retsmøde kan behandle sager, hvor anklagemyndigheden indstiller, at udlevering afslås.

Hvis sagen indbringes for retten med indstilling om afslag på udlevering uden politiets nærmere undersøgelse, jf. lovforslagets § 32, stk. 4, skal der ikke beskikkes en forsvarer for den pågældende. Såfremt der allerede er beskikket en forsvarer for den pågældende i forbindelse med politiets nærmere undersøgelse, jf. lovforslagets § 34, orienteres forsvareren ved kopi af indstillingen om, at sagen er indbragt for retten.

Der vil ikke være grundlag for at afholde et retsmøde om sagen, hvis anklagemyndigheden indstiller, at udlevering afslås, medmindre retten undtagelsesvis beslutter, at et retsmøde er nødvendigt for sagens behandling. Det vil være nødvendigt at afholde et retsmøde, hvis retten i stedet for at følge anklagemyndighedens indstilling om at afslå udlevering træffer afgørelse om, at den pågældende skal udleveres. Det forudsættes, at retten forinden der træffes afgørelse, anmoder politiet om at iværksætte en nærmere undersøgelse.

Et evt. samtykke fra den pågældende til at blive udleveret, til trods for anklagemyndighedens indstilling om at udlevering afslås, vil ikke i sig selv begrunde afholdelse af et retsmøde, idet betingelserne for udlevering skal være opfyldt. Der kan derfor ikke ske udlevering, hvis der består en obligatorisk afslagsgrund jf. lovforslagets §§ 2-3, §§ 5-6 og §§ 23-26, selvom den pågældende samtykker i udlevering.

Tilsvarende vil der ikke være behov for at afholde et retsmøde med henblik på sagens behandling, hvis den, der begæres udleveret har meddelt samtykke til udlevering, jf. § 36. Det følger af lovforslagets § 36, at den der begæres udleveret i et retsmøde kan meddele samtykke til udlevering. I det tilfælde, at en person er blevet fremstillet for retten med anmodning om varretægtsfængsling på baggrund af en arrestordre eller udleveringsanmodning og under retsmødet meddeler samtykke til udlevering, vil der som udgangspunkt stadig skulle afsættes tid til at indhente nærmere oplysninger, inden der kan træffes afgørelse om udlevering, hvorfor retten sjældent vil kunne afsige kendelse vedrørende udlevering under grundlovsforhøret.

Ifølge det foreslåede *stk. 4, 2. pkt.*, kan retten tilsvarende uden afholdelse af retsmøde behandle anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, jf. lovforslagets § 41.

Den beskikkede forsvarer, jf. lovforslagets § 41, stk. 1, 3. pkt., jf. § 34, forudsættes at få tilsendt en kopi af anmodningen og vil have mulighed for at komme med sine bemærkninger skriftligt over for retten.

I det foreslåede *stk. 5* indsættes en bestemmelse, hvorefter retten kan anmode om at modtage de nødvendige supplerende oplysninger inden for en af retten fastsat frist, hvis retten finder, at de foreliggende oplysninger ikke er tilstrækkelige til at kunne træffe afgørelse om udlevering.

Dette foreslås, idet det følger af artikel 15, stk. 2, i rammeafgørelsen, at hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed finder, at de oplysninger, som den udstedende myndighed har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om udlevering, anmoder den straks om at få de nødvendige supplerende oplysninger, og kan fastsætte en tidsfrist for fremsendelsen af disse oplysninger under hensyn til at overholde de i rammeafgørelsen fastsatte tidsfrister. Det bemærkes endvidere, at der i henhold til artikel 15 særligt vil være tale om oplysninger, der har betydning for vurderingen af spørgsmål om rammeafgørelsens artikel 3 (obligatoriske afslagsgrunde), artikel 4 (fakultative afslagsgrunde) og artikel 5 (særlige garantier) samt artikel 8 (arrestordrens indhold og form). Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 31 og bemærkningerne hertil.

Det forudsættes, at retten anmoder anklagemyndigheden om at fremskaffe de supplerende oplysninger. I sager uden for Norden vil det være den centrale myndighed (Rigsadvokaten), som forestår korrespondancen med den anmodende stat, mens det for så vidt angår de nordiske lande vil være anklagemyndigheden i den pågældende politikreds.

Med det foreslåede *stk. 6* bestemmes det, at rettens afgørelse om udlevering træffes ved kendelse. Det foreslås endvidere, at kære til landsretten kan ske inden for en frist på tre dage, og at retsplejelovens § 910 finder tilsvarende anvendelse, dog således at fristen i stk. 2, 2. pkt. er 3 dage. Dette gælder både for kære fra den, der skal udvises, og kære fra anklagemyndigheden.

Henvisningen til retsplejelovens § 910 indebærer, at landsretten kan tillade en kære, der er iværksat efter fristens udløb, hvis den part, der kærer, sandsynliggør, at den pågældende først efter udløb af ankefristen er blevet bekendt med den omstændighed, som kæren støttes på, eller at overskridelse af fristen i øvrigt skyldes grunde, som ikke kan tilregnes den pågældende. Kæren skal iværksættes inden 3 dage efter, at den, der kærer, er blevet bekendt med kæregrunden, eller efter, at de omstændigheder, som har medført overskridelsen af fristen, ikke længere er til stede.

Udlevering kan ikke ske, før rettens beslutning herom er endelig, jf. lovforslagets § 38, stk. 1. Bestemmelserne i retsplejelovens § 972 finder anvendelse for kæren. Mundtlig forhandling vil således kun undtagelsesvis kunne finde sted.

Det foreslåede stk. 5 viderefører med redaktionelle ændringer de gældende bestemmelser i udleveringslovens § 16, stk. 3, § 18 b, stk. 5, 2. pkt., jf. § 16, stk. 3, og § 18 i, stk. 3, 2. pkt., jf. § 16, stk. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 36

Rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre indeholder i artikel 13 regler om, at den person, der ønskes udleveret, kan meddele samtykke til udleveringen. Uanset om der er meddelt samtykke til udlevering, skal der imidlertid træffes afgørelse om udleveringen, idet den judicielle myndighed skal tage stilling til, om betingelserne for udlevering er opfyldt. En europæisk arrestordre behandles derfor som udgangspunkt efter de samme regler, uanset om der er meddelt samtykke til udlevering.

I de tilfælde, hvor der meddeles samtykke til udlevering, gælder der imidlertid særlige frister for, hvornår afgørelsen skal træffes, og hvornår udleveringen skal gennemføres.

Det følger på den baggrund af udleveringslovens § 18 c, at den, der på grundlag af en europæisk arrestordre begæres udleveret, i et retsmøde dels kan meddele samtykke til selve udleveringen, dels kan meddele samtykke til at blive draget til ansvar og videreudleveret for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der sker udlevering for. Det er retten, der vejleder den pågældende om følgerne af et samtykke efter denne bestemmelse.

Samtykket kan tilbagekaldes på et hvilket som helst tidspunkt, indtil udlevering er sket.

Den nordiske udleveringskonvention indeholder i artikel 11 regler om, at den person, der ønskes udleveret, kan meddele samtykke til udleveringen.

Uanset om der er meddelt samtykke til udlevering, skal der imidlertid træffes afgørelse om udleveringen, idet den judicielle myndighed skal tage stilling til, om betingelserne for udlevering er opfyldt. En nordisk arrestordre behandles derfor som udgangspunkt efter de samme regler, uanset om der er meddelt samtykke til udlevering. I de tilfælde, hvor der meddeles samtykke til udlevering, gælder der imidlertid særlige frister for, hvornår afgørelsen skal træffes.

Efter den nordiske udleveringskonventions artikel 23 og 24 kan den pågældende endvidere meddele samtykke til eventuel strafforfølgning for andre lovovertrædelser samt videreudlevering.

Der er på den baggrund indsat en bestemmelse i udleveringslovens § 18 j, 1. og 2. pkt., der fastslår, at den pågældende i et retsmøde kan samtykke dels i selve udleveringen, dels i strafforfølgning og videreudlevering for andre lovovertrædelser begået før den lovovertrædelse, for hvilken den pågældende skal udleveres.

I henhold til § 18 j, 3. pkt., skal retten vejlede den pågældende om virkningerne af samtykket.

Samtykket kan tilbagekaldes på et hvilket som helst tidspunkt, indtil udlevering er sket.

Udleveringsloven indeholder ikke en tilsvarende regel vedrørende udlevering til stater uden for Norden og EU.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.8.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Den foreslåede § 36 viderefører udleveringslovens § 18 c og § 18 j. Bestemmelsen medfører således, at den, der begæres udleveret, i et retsmøde kan meddele samtykke til udlevering og til at blive draget til ansvar og videreudleveret til et tredje land for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der sker udlevering for. Bestemmelsen vil endvidere fremover som noget nyt også gælde sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Betingelserne for udlevering skal tillige være opfyldt. Der kan derfor ikke ske udlevering, hvis der består en obligatorisk afslagsgrund, jf. lovforslagets §§ 2-3, §§ 5-6 og §§ 23-26, selvom den pågældende samtykker i udlevering.

Idet afgørelsen om udlevering ikke kan træffes på baggrund af et samtykke men på baggrund af, at udleveringsbetingelserne er opfyldt, vil den pågældendes eventuelle efterfølgende tilbagekaldelse af et samtykke til udlevering ikke medføre, at sagen skal genoptages. Hvis den pågældende derimod tilbagekalder et samtykke til strafforfølgning og videreudlevering for andre lovovertrædelser begået før den lovovertrædelse, for hvilken den pågældende skal udleveres inden udleveringen fra Danmark, skal den anmodende stat orienteres herom.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 37

Det fremgår af den nordiske udleveringskonventions artikel 14, at en nordisk arrestordre skal behandles og fuldbyrdes som en hastesag.

Konventionen indeholder endvidere visse frister for sagsbehandlingen i sager om udlevering på grundlag af en nordisk arrestordre. Den endelige afgørelse om udlevering bør træffes senest 3 dage efter, at den anholdte har meddelt samtykke til udleveringen, jf. artikel 14, stk. 2. I andre tilfælde bør afgørelsen træffes senest 30 dage efter anholdelsen af den pågældende, jf. artikel 14, stk. 3.

Hvis der ikke kan træffes afgørelse inden for de frister, der er fastsat i artikel 14, stk. 2 og 3, skal den anmodede judicielle myndighed straks underrette den anmodende judicielle myndighed herom. I så fald skal der træffes afgørelse snarest muligt, jf. artikel 14, stk. 4. Det anmodede land skal sikre, at den pågældende forbliver i det land, indtil der er truffet en endelig afgørelse.

De fastsatte tidsfrister er vejledende og nødvendiggør således ikke i sig selv lovgivning, men efter konventionen er Danmark forpligtet til så vidt muligt at overholde de fastsatte vejledende frister.

Udleveringslovens § 18 k indeholder bestemmelser om frister for sagsbehandlingen i overensstemmelse med den nordiske udleveringskonventions regler.

De foreslåede § 37, stk. 1, 1. led, og stk. 2, nr. 1, viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 18 k og med en ændring som følge af, at afgørelser om udlevering fremover i alle tilfælde træffes af domstolene.

Det fremgår af artikel 17 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, at en europæisk arrestordre skal behandles og fuldbyrdes som en hastesag.

Rammeafgørelsen indeholder endvidere visse frister for sagsbehandlingen i sager om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre. Efter bestemmelsen i artikel 17, stk. 2 bør den endelige afgørelse om udlevering træffes senest 10 dage efter, at den anholdte har meddelt samtykke til udleveringen.

I andre tilfælde bør afgørelsen træffes senest 60 dage efter anholdelsen af den pågældende, jf. artikel 17, stk. 3. Denne frist kan dog i særlige tilfælde forlænges med 30 dage, jf. artikel 17, stk. 4.

De nævnte tidsfrister er ikke obligatoriske. Imidlertid vil en hurtig sagsbehandling i disse udleveringssager bl.a. medvirke til at sikre, at den, som ønskes udleveret, ikke sidder unødigt længe fængslet, mens sagen behandles her i landet. Der bør allerede af den årsag hurtigst muligt træffes afgørelse om, hvorvidt den pågældende kan udleveres, eller om udlevering må afslås.

Hertil kommer, at Danmark efter rammeafgørelsen er forpligtet til så vidt muligt at overholde de fastsatte vejledende frister og ved overskridelse underrette både den anmodende medlemsstat og Eurojust herom.

På den baggrund fastsætter udleveringslovens § 18 d særlige tidsfrister for behandlingen af sager om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre. Det følger af § 18 d, stk. 1, at justitsministerens afgørelse efter § 18 b, stk. 4, træffes snarest og så vidt muligt inden 10 dage efter, at den, der begæres udleveret, er anholdt her i landet eller har meddelt samtykke til udleveringen. Det følger endvidere af § 18 d, stk. 2, at hvis udleveringsbeslutningen indbringes for retten, skal rettens endelige afgørelse så vidt muligt afsiges inden 60 dage efter anholdelsen af den pågældende her i landet.

De nævnte frister er vejledende, og en overskridelse af tidsfristen i den konkrete sag har ikke umiddelbare konsekvenser for hverken behandlingen af udleveringsanmodningen eller spørgsmålet om varetægtsfængsling.

De foreslåede § 37, *stk. 1, 2. led*, og *stk. 2, nr. 2*, viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 18 d og med en ændring som følge af, at afgørelser om udlevering fremover i alle tilfælde træffes af domstolene.

Efter den foreslåede bestemmelse er 10-dages fristen således indskrænket til kun at gælde i det tilfælde, hvor den pågældende meddeler samtykke til udlevering.

Udleveringsloven indeholder ikke en tilsvarende regel vedrørende udlevering til stater uden for Norden og EU.

En hurtig sagsbehandling også i disse udleveringssager vil imidlertid bl.a. medvirke til at sikre, at den, som ønskes udleveret, ikke sidder unødigt længe fængslet, mens sagen behandles her i landet.

Lovforslagets § 37, stk. 1, 1. led, der foreskriver, at rettens afgørelse efter § 35 skal afsiges snarest muligt, vil fremover også omfatte sager om udlevering til stater uden for Norden eller EU.

Der er for disse stater ikke fastsat en tilsvarende præcis frist som for de nordiske lande og EU, da der må forventes at kunne være behov for at indhente flere supplerende oplysninger til brug for sagens afgørelse end den forenkede procedure efter rammeafgørelsen, hvor alle oplysninger forudsættes at fremgå af selve arrestordren.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 38

Efter den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 17, stk. 1, kan en person ikke udleveres før udløbet af en frist på 3 dage, som nævnes i den gældende § 16, medmindre den pågældende giver afkald på at indbringe beslutningen om udlevering for retten. Indbringes beslutningen for retten, kan udlevering ikke ske, før beslutningen er fundet lovlig ved endelig retskendelse.

Det følger herefter af den gældende § 17, stk. 2, at udleveringen skal gennemføres snarest muligt efter de nævnte tidspunkter i den gældende § 17, stk. 1.

Det fremgår af artikel 23 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, at en person, når der er truffet afgørelse om, at den pågældende skal udleveres i henhold til en europæisk arrestordre, skal udleveres til den anmodende medlemsstat snarest muligt på en dato, der aftales mellem de berørte myn-

digheder. Efter rammeafgørelsen skal udleveringen som udgangspunkt gennemføres senest 10 dage efter, at der er truffet endelig afgørelse herom. Er den pågældende varetægtsfængslet, og er der ikke sket udlevering inden udløbet af denne frist, skal den pågældende løslades.

Efter rammeafgørelsen kan 10-dages fristen for at gennemføre en endelig udleveringsbeslutning i visse tilfælde udsættes. Hvis det således af grunde, som ikke kan tilskrives en af medlemsstaterne, viser sig umuligt at gennemføre udleveringen inden for fristen, skal den anmodede medlemsstats kompetente myndighed straks kontakte myndigheden i den anmodende medlemsstat med henblik på at aftale en ny dato for udleveringen. I så fald skal udlevering finde sted senest 10 dage efter den aftalte nye dato. I disse tilfælde er der ikke pligt til ophæve en eventuel fængsling af den pågældende.

På den baggrund følger det af udleveringslovens § 18 e, stk. 1, at udlevering ikke kan ske før udløbet af fristen på 3 dage for anmodning om domstolsprøvelse, jf. § 16, jf. § 18 b, stk. 5, 2. pkt. Det gælder dog ikke, hvis den pågældende giver afkald på at indbringe beslutningen om udlevering for retten. Hvis beslutningen om udlevering indbringes for retten, kan udlevering ikke ske, før beslutningen er fundet lovlig ved endelig retskendelse.

Efter § 18 e, stk. 2, skal en udlevering gennemføres snarest muligt og senest 10 dage efter de i stk. 1, nævnte tidspunkter. Som nævnt ovenfor skal der ske underretning af de relevante myndigheder i den anmodende medlemsstat, hvis denne frist ikke kan overholdes. Der skal herefter aftales en ny dato for udleveringen. I så fald skal udlevering finde sted senest 10 dage efter den aftalte nye dato.

Det fremgår af den nordiske udleveringskonventions artikel 19, stk. 1, at en person, når der er truffet afgørelse om, at den pågældende skal udleveres i henhold til en nordisk arrestordre, skal udleveres til det anmodende land snarest muligt på en dato, der aftales mellem de berørte myndigheder. Efter den nordiske udleveringskonvention skal udleveringen som udgangspunkt gennemføres senest 5 dage efter, at der er truffet endelige afgørelse herom, jf. artikel 19, stk. 2. Er den pågældende varetægtsfængslet, og er der ikke sket udlevering inden udløbet af denne frist, skal den pågældende løslades, jf. artikel 19, stk. 6. Denne frist kan i visse tilfælde udsættes på grund af særlige omstændigheder. I så fald skal udlevering finde sted senest 5 dage efter udløbet af den oprindelige 5-dages frist, jf. artikel 19, stk. 3.

Hvis det af grunde, som ikke kan tilskrives nogen af landene, herefter viser sig umuligt at gennemføre udleveringen inden denne frist, skal det anmodende lands kompetente myndighed straks kontakte myndigheden i det anmodende land med henblik på at aftale en ny dato for udleveringen, jf. artikel 19, stk. 4. Udlevering skal i sådanne situationer finde sted hurtigst muligt. I disse tilfælde er der ikke pligt til ophæve en eventuel fængsling af den pågældende.

Artikel 19 svarer i vidt omfang til artikel 23 i rammeafgåelsen om den europæiske arrestordre, hvor fristen for at gennemføre en udlevering dog som udgangspunkt er 10 dage.

Det følger af udleveringslovens § 18 1, stk. 1, at udlevering ikke kan ske før udløbet af fristen på 3 dage for anmodning om domstolsprøvelse, jf. § 16, jf. § 18 i, stk. 4. Det gælder dog ikke, hvis den pågældende giver afkald på at indbringe beslutningen om udlevering for retten. Hvis beslutningen om udlevering indbringes for retten, kan udlevering ikke ske, før beslutningen er fundet lovlig ved endelig retskendelse.

Efter § 18 1, stk. 2, skal en udlevering gennemføres snarest muligt og senest 5 dage efter de i stk. 1, nævnte tidspunkter. Som nævnt ovenfor skal der ske underretning af de relevante myndigheder i den anmodende medlemsstat, hvis denne frist ikke kan overholdes. Der skal herefter aftales en ny dato for udleveringen. I så fald skal udlevering finde sted hurtigst muligt.

Det følger af udleveringslovens § 17, stk. 3, at for at sikre udleveringens gennemførelse kan de i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse og kapitel 70 om varetægtsfængsling omtalte retsmidler anvendes. Fængsling, som er sket efter denne bestemmelse, skal ophæves, hvis udlevering ikke har fundet sted inden 30 dage efter de i stk. 1 nævnte tidspunkter. I særlige tilfælde kan retten dog forlænge denne frist.

Det følger endvidere af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 18 e, stk. 3, at de retsmidler, der er nævnt i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse og kapitel 70 om varetægtsfængsling, kan anvendes for at sikre udleveringens gennemførelse. Fængsling, som er sket i medfør af 1. pkt., skal ophæves, hvis udlevering ikke har fundet sted inden udløbet af den i bestemmelsens stk. 2 anførte frist. Fristen kan dog forlænges af retten i særlige tilfælde.

Der er en tilsvarende bestemmelse i udleveringslovens § 18 1, stk. 3.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.10.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med den foreslåede bestemmelse i § 38 videreføres med redaktionelle ændringer de gældende bestemmelse i § 17, 18 e og 18 l bl.a. med nogle ændringer som følge af, at afgørelser om udlevering fremover i alle tilfælde træffes af domstolene.

Det foreslås således, at fristerne, inden for hvilke udlevering så vidt mulig skal gennemføres, i alle tilfælde regnes fra det tidspunkt, hvor rettens beslutning om udlevering er endelig. Dette vil være, når kærefristen er udløbet eller, hvis kære sker, når kæresagen er afsluttet.

Endvidere foreslås det som noget nyt, at udlevering til stater uden for Norden og EU så vidt muligt skal være gennemført inden 30 dage efter det nævnte tidspunkt.

Det er politikredsen, der forestår gennemførelsen af udleveringen efter aftale med myndighederne i den anmodende stat. Politikredsen underretter de relevante myndigheder i den anmodende stat, hvis fristen ikke kan overholdes, samt aftaler en ny dato for udleveringen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 39

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 7, at udlevering til stater uden for Norden eller EU ikke må findes sted, hvis det i særlige tilfælde, navnlig under hensyn til den pågældendes alder, helbredstilstand eller andre personlige forhold, må antages, at udlevering ville være uforenelig med humanitære hensyn.

Udleveringslovens § 10 i fastslår, at hvis det i særlige tilfælde, navnlig under hensyn til den pågældendes alder, helbredstilstand eller andre personlige forhold, må antages, at udlevering ville være uforenelig med humanitære hensyn, skal udlevering til EU bortset fra Finland og Sverige udsættes, indtil de særlige forhold, der forhindrer udlevering, ikke længere er til stede.

Udleveringslovens § 10 n indeholder en henvisning til § 10 i. Bestemmelsen giver en tilsvarende mulighed for udsættelse af en udlevering til nordiske lande grundet humanitære hensyn.

Det følger af den foreslåede § 39, at udlevering kan undtagelsesvis udsættes midlertidigt af tungtvejende humanitære grunde, f.eks. hvis der er vægtige grunde til at antage, at den klart ville bringe den eftersøgte liv eller helbred i fare. Udleveringen skal gennemføres, så snart disse grunde ikke længere foreligger.

Den foreslåede bestemmelse i § 39 er affattet i overensstemmelse med artikel 23, stk. 4, 1. og 2. pkt., i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, samt artikel 19, stk. 5, 1. og 2. pkt., i den nordiske udleveringskonvention.

Med lovforslaget vil bestemmelsen samtidig blive placeret i kapitel 6 om behandlingen af sager om udlevering fra Danmark og vil dermed også gælde for sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union. Der vil som følge heraf fremover ikke være mulighed for at afslå udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union under henvisning til at udlevering ville være uforenelig med humanitære hensyn. I stedet vil udleveringen skulle udsættes.

Der henvises til lovforslagets § 7, hvorefter der ved udlevering af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, til strafforfølgning kan stilles vilkår om, at den pågældende overføres til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, ligesom udlevering af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, til straffuldbyrdelse kan afslås, hvis straffen i stedet fuldbyrdes her i landet.

Hvis der uden for de tilfælde, der er omfattet af lovforslagets § 6, på tidspunktet for udleveringens gennemførelse måtte foreligge tungtvejende humanitære grunde, som må antages at være af midlertidig karakter, f.eks. hvis der er vægtige grunde til at antage, at udleveringen klart ville bringe den eftersøgte liv eller helbred i fare, skal udleveringen i stedet udsættes, indtil disse grunde ikke længere er til stede.

Det forudsættes, at anklagemyndigheden følger op på, om betingelserne for at udsætte udleveringen fortsat består. Hvis anklagemyndigheden efterfølgende vurderer, at betingelserne for udsættelse ikke længere er tilstede, indbringes sagen for retten med henblik på, at udleveringen kan gennemføres.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.11 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 40

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 18, at justitsministeren i forbindelse med en beslutning om udlevering til stater uden for Norden og EU kan bestemme, at genstande, som er beslaglagt eller taget i bevaring under sagen, med forbehold af tredjemands eventuelle rettigheder skal overgives til den myndighed, som har anmodet om udleveringen.

Efter udleveringslovens § 18 f skal genstande – med forbehold for tredjemands eventuelle rettigheder – som er beslaglagt eller taget i bevaring under sagen, overgives til den myndighed, som har anmodet om udlevering til en medlemsstat i EU bortset fra Finland og Sverige, hvis denne myndighed anmoder herom og genstanden skal tjene som bevis eller hidrører fra lovovertrædelsen. Bestemmelsen indebærer, at Danmark i de tilfælde, der nævnes i bestemmelsen, har pligt til at overgive genstande i forbindelse med en udlevering.

I udleveringslovens § 18 l, stk. 4, er det fastsat, at § 18 f finder tilsvarende anvendelse ved behandling af sager om udlevering til de nordiske lande.

Den foreslåede bestemmelse i § 40 viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens §§ 18, 18 f og 18 l, stk. 4, med den ændring, at der i sager om udlevering til stater uden for Norden og EU fremover vil gælde samme regler som i sager om udlevering til nordiske lande og medlemsstater i EU. Det betyder, at det ikke længere er justitsministeren (rigsadvokaten), der skal træffe afgørelse om overgivelse. Afgørelsen om at overgive beslaglagte genstande træffes af retten. Det forudsættes, at spørgsmålet om overgivelse af genstande i videst muligt omfang behandles sammen med spørgsmålet om udlevering af den pågældende person.

Endvidere bliver reglen om overgivelse af de pågældende genstande obligatorisk, og overgivelsen bliver betinget af, at den anmodende stat har anmodet om overgivelse af de pågældende genstande, og at genstandene skal tjene som bevis eller hidrører fra lovovertrædelsen.

Overgivelse af genstande forudsætter, at der er truffet beslutning om udlevering af den pågældende person. Genstandene skal derimod udleveres uanset, at en udleveringsbeslutning ikke kan fuldbyrdes, fordi den pågældende efterfølgende er afgået ved døden eller er flygtet.

En genstand, som skal overgives til en anden stat i medfør af den foreslåede bestemmelse, kan midlertidigt tilbageholdes eller overgives på betingelse af, at genstanden senere tilbageleveres. Tredjemands eventuelle rettighed over genstande, der skal overgives til en anden medlemsstat, bevares.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 41

Efter udleveringslovens § 20, stk. 1, kan justitsministeren efter anmodning tillade, at en person, der er udleveret, underkastes strafforfølgning eller straffuldbyrdelse eller udleveres videre til tredjeland for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, som den pågældende er udleveret for.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.13.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Efter det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, er det retten – og ikke justitsministeren – der efter anmodning kan tillade, at en person, der er udleveret, underkastes strafforfølgning eller straffuldbyrdelse eller udleveres videre til tredjeland for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, som den pågældende er udleveret for.

Endvidere foreslås det i *stk. 1, 2. og 3. pkt.*, at det er anklagemyndigheden, der indbringer spørgsmålet for den ret, som har afsagt kendelse om udlevering i første instans, og at lovforslagets § 34 om forsvarerbeskikkelse finder tilsvarende anvendelse.

Det foreslåede stk. 1 viderefører således udleveringslovens § 20, stk. 1, med de ændringer, der følger af overførslen af kompetencen til at træffe afgørelse til domstolene.

Retten kan behandle anmodningen uden afholdelse af retsmøde, jf. lovforslagets § 35, stk. 3. Forsvareren forudsættes at få tilsendt en kopi af anmodningen og vil have mulighed for at komme med sine bemærkninger skriftligt over for retten.

Efter udleveringslovens § 20, stk. 2, kan tilladelsen kun meddeles, såfremt udlevering for den pågældende handling kunne have fundet sted efter bestemmelserne i denne lov, og bestemmelserne i udleveringslovens § 10 om vilkår for udlevering finder tilsvarende anvendelse.

Det foreslåede *stk. 2* viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 20, stk. 2, idet angivelsen af, at udleveringslovens § 10 (lovforslagets § 29) finder tilsvarende anvendelse, er udeladt som overflødig.

Udleveringslovens § 20, stk. 3, bestemmer, at hvis den pågældende er udleveret til et nordisk land, kan tilladelse til, at vedkommende drages til ansvar for andre strafbare handlinger begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, jf. udleveringslovens § 10 o, stk. 1, nr. 2, dog meddeles, selv om udlevering for den pågældende handling ikke kunne have fundet sted.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører med redaktionelle ændringer udleveringslovens § 20, stk. 3. Det bemærkes, at udleveringslovens § 10 o, stk. 1, nr. 2, videreføres ved lovforslagets § 10, stk. 1, nr. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.13 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 42

Udleveringslovens § 20, stk. 4, fastsætter regler om, hvilke oplysninger en anmodning om fravigelse af specialitetsreglen, jf. § 20, stk. 1, skal indeholde.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.13.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med lovforslagets § 42 videreføres den gældende bestemmelse i § 20, stk. 4, med redaktionelle ændringer.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.13 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 43

Den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 21 b indeholder regler om udlevering til lande, som har indgået en associeringsaftale om gennemførelse, anvendelse og udvikling af Schengenreglerne med Den Europæiske Union og Det Europæiske Fællesskab.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.14.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Den foreslåede § 43 viderefører den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 21 b.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.14 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 44

Den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 21 c indeholder regler om udlevering til lande, som har tiltrådt den tredje tillægsprotokol til den europæiske konvention om udlevering.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.15.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Den foreslåede § 44 viderefører den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 21 c.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.15 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til kapitel 7

Kapitlet indeholder regler om behandlingen af sager om udlevering til Danmark fra udlandet. Om behandlingen af sager om udlevering fra Danmark

til udlandet henvises til det foreslåede kapitel 6, og om betingelserne for udlevering henvises til de foreslåede kapitel 2-5.

Til § 45

Det kan i forbindelse med efterforskning eller behandling af en dansk straffesag vise sig, at en mistænkt, sigtet eller tiltalt befinder sig i udlandet og ikke ønsker at komme frivilligt til Danmark. Der kan derfor være behov for at efterlyse den pågældende internationalt med henblik på at få den pågældende frihedsberøvet og udleveret til Danmark.

Med henblik på at få en retlig afgørelse, der begrundet en frihedsberøvelse af den pågældende i udlandet, kan anklagemyndigheden anmode retten om, at afsige en kendelse om, at betingelserne for varetægtsfængsling er opfyldt.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som lovforslagets § 45, hvor det fastslås, at ønskes en person efterlyst internationalt med henblik på frihedsberøvelse og udlevering til strafforfølgning i Danmark, anmoder anklagemyndigheden retten om, at sigtede varetægtsfængsles, jf. retsplejelovens kapitel 70, og om at udstede en europæisk arrestordre.

Fængslingsanmodningen behandles efter retsplejelovens almindelige regler i et retsmøde, hvor sigtede ikke er til stede, jf. retsplejelovens § 764, særligt stk. 2 modsætningsvis. Det fremgår således at retsplejelovens § 764, stk. 2, 1. pkt., at en sigtet, der er til stede her i landet, som udgangspunkt skal afhøres i retten om sigtelsen og have lejlighed til at udtale sig, inden afgørelsen træffes. Modsætningsvis behandles sagen uden sigtedes tilstedeværelse, når sigtede ikke er til stede her i landet. Det bemærkes, at sigtede skal fremstilles i retten inden 24 timer efter, at sigtede er indbragt her til landet, jf. retsplejelovens § 764, stk. 2, 2. pkt.

Før retten træffer afgørelse om varetægtsfængsling, skal sigtedes forsvarer have lejlighed til at udtale sig, jf. retsplejelovens § 764, stk. 3. Har sigtede ikke selv valgt en forsvarer, eller er den valgte forsvarer ikke til stede i retsmødet, skal der beskikkes en forsvarer for sigtede, jf. retsplejelovens kapitel 66.

Afgørelsen om varetægtsfængsling træffes efter retsplejelovens almindelige regler. For at retten kan varetægtsfængsle sigtede, skal betingelserne i retsplejelovens § 762 således være opfyldt. Der fastsættes ingen frist for varetægtsfængslingen, jf. retsplejelovens § 767, stk. 1, 1. pkt., men sigtede skal

som nævnt fremstilles i retten inden 24 timer efter, at sigtede er indbragt her til landet.

Forslaget vedrørende anklagemyndighedens anmodning om varetægtsfængsling viderefører den praksis, der eksisterer i dag i sager, hvor den sigtede eller tiltalte ønskes udleveret til Danmark.

I dag er det Rigsadvokaten, som udsteder en europæisk arrestordre, efter at retten har afsagt kendelse om varetægtsfængsling *in absentia* (dvs. uden at sigtede er til stede).

Som følge af EU-Domstolens domme vedrørende fortolkningen af artikel 6, stk. 1, i rammeafgørelsen er der behov for at ændre den danske ordning for udstedelse af en europæisk arrestordre. Der henvises til pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af dommene og betydningen heraf for den gældende ordning.

Det foreslås derfor, at anklagemyndigheden endvidere anmoder retten om at udstede en europæisk arrestordre. Fremover vil det således være retten, der – når betingelserne for varetægtsfængsling er opfyldt, og retten afsiger retten kendelse herom – endvidere udsteder en europæisk arrestordre.

Retten skal påse, at betingelserne for at udstede arrestordren er opfyldt.

En europæisk arrestordre kan udstedes for forhold, der kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst tolv måneder, jf. artikel 2 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Retten skal endvidere påse, at arrestordren indeholder de oplysninger, der fremgår af rammeafgørelsens artikel 8, stk. 1, dvs. oplysninger om den eftersøgte identitet og nationalitet, angivelse af, om der foreligger en arrestordre eller en anden eksigibel afgørelse med samme retskraft, lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunkt, sted og omfang af den eftersøgte deltagelse heri, den strafferamme, der er fastsat for den pågældende lovovertrædelse, og evt. andre følger af lovovertrædelsen.

Det er med forslaget forudsat, at anklagemyndigheden forsyner retten med en forudfyldt formular med de tilgængelige oplysninger, som retten om nødvendigt kan færdigudfylde med rettens sagsnummer og dommerens navn og herefter underskrive.

Den originale arrestordre udleveres til anklagemyndigheden til videre foranstaltning.

Bestemmelsen gælder, uanset hvor sigtede formodes at befinde sig. Anklagemyndigheden skal således anmode om udstedelse af en europæisk arrestordre – og retten skal i givet fald imødekomme anmodningen, når betingelserne er opfyldt – uanset om sigtede formodes at befinde sig i en medlemsstat i EU eller i en stat uden for EU.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 46

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som lovforslagets § 46, *stk. 1*, hvor det fastslås, at ønskes en person efterlyst internationalt og udleveret til straffuldbyrdelse i Danmark, anmoder anklagemyndigheden retten om at udstede en europæisk arrestordre.

Er der tale om en endelig, eksigibel dom, kan der udfærdiges en arrestordre uden særskilt fængslingskendelse.

Dette kræver, at pågældende enten var til stede ved dommens afsigelse eller efterfølgende har fået dommen forkyndt, samt at pågældende unddrager sig strafforfølgning i sagen, enten ved at flygte fra varetægtsfængsling eller afsoning.

Er pågældende udeblevet fra indkaldelse til afsoning, skal der foreligge dokumentation for, at pågældende er blevet behørigt indkaldt. Såfremt pågældende bor i udlandet, bør det undersøges, om den pågældende er registreret på den adresse, som indkaldelsen er fremsendt til.

Det foreslås i *stk. 2*, at retten kan behandle sager efter *stk. 1* uden afholdelse af retsmøde.

Den frihedsberøvelse, som den pågældende risikerer i udlandet, sker på baggrund af en dom, som den pågældende unddrager sig fuldbyrdelsen af. Den

tid, den pågældende måtte være frihedsberøvet i udlandet, vil endvidere blive fratrukket i den straf, som den pågældende er blevet idømt, når denne i givet fald efter udlevering til Danmark skal afsones.

Det kræves ikke, at domfældtes forsvarer inddrages i forbindelse med sagen om udstedelse af en europæisk arrestordre.

Retten skal påse, at betingelserne for at udstede arrestordren er opfyldt.

En europæisk arrestordre kan udstedes for straffe af en varighed på mindst fire måneder, jf. artikel 2 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Retten skal endvidere påse, at arrestordren indeholder de oplysninger, der fremgår af rammeafgørelsens artikel 8, stk. 1, dvs. oplysninger om den eftersøgte identitet og nationalitet, angivelse af, om der foreligger en eksigibel dom, lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunkt, sted og omfang af den eftersøgte deltagelse heri, den idømte straf, og evt. andre følger af lovovertrædelsen.

Det er med forslaget forudsat, at anklagemyndigheden forsyner retten med en forudfyldt formular med de tilgængelige oplysninger, som retten om nødvendigt kan færdigudfylde med rettens sagsnummer og dommerens navn og herefter underskrive.

Den originale arrestordre udleveres til anklagemyndigheden til videre foranstaltning.

Bestemmelsen gælder, uanset hvor domfældte formodes at befinde sig. Anklagemyndigheden skal således anmode om udstedelse af en europæisk arrestordre – og retten skal i givet fald imødekomme anmodningen, når betingelserne er opfyldt – uanset om domfældte formodes at befinde sig i en medlemsstat i EU eller i en stat uden for EU.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 47

Det følger af det foreslåede *stk. 1*, at rettens beslutning om at udstede en europæisk arrestordre træffes ved kendelse, som kan kæres til landsretten i overensstemmelse med retsplejelovens § 969, stk. 1 og 2.

Fristen for at kære vil således være 14 dage. Kæren vil ikke have opsættende virkning.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at beslutninger efter *stk. 1* kan omgøres, når nye oplysninger foreligger.

Retten vil derfor kunne beslutte at den europæiske arrestordre skal tilbagekaldes, hvis grundlaget for at udstede den ikke længere er til stede.

Dette gælder også i tilfælde af, at en kendelse om varetægtsfængsling *in absentia* ophæves, herunder når det sker efter kære fra sigtedes forsvarer, og det gælder, uanset om selve kendelsen om at udstede en europæisk arrestordre ikke måtte være kæret.

Har retten omvendt afslået en anmodning om at udstede en europæisk arrestordre, kan retten på grundlag af en ny anmodning fra anklagemyndigheden, som indeholder nye oplysninger, i givet fald beslutte at udstede en europæisk arrestordre.

Retten kan til enhver tid i embeds medfør eller ifølge anmodning berigtige skrivefejl i arrestordren, jf. retsplejelovens § 221. Retten kan eksempelvis foretage ændringer i den europæiske arrestordre, hvis den pågældendes navn er blevet anført forkert.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 48

Der kan forekomme tilfælde, hvor der er behov for straks at udstede en international efterlysning, og hvor der er risiko for, at en mistænkt forsvinder, hvis den sædvanlige fremgangsmåde, jf. lovforslagets §§ 45 og 46, afventes.

Hvis der er behov for at få efterlyst en gerningsmand, og sagens konkrete omstændigheder tilsiger, at man ikke kan vente på at få en kendelse om fængsling *in absentia* og om at udstede en arrestordre, kan Rigsadvokaten efter gældende praksis godkende, at pågældende efterlyses internationalt. Det samme gælder, hvis en domfældt er undvejet fra fængsling eller afsøning.

Derfor foreslås der indsat en ny bestemmelse i § 48, som fastslår, at såfremt anmodningens øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes, kan rigsadvokaten træffe beslutning om, at den pågældende efterlyses internationalt. I så fald skal anmodning efter § 45 eller § 46 snarest muligt og senest inden 48 timer fra efterlysningens iværksættelse indgives til retten.

Det vil være undtagelsesvist, at denne procedure anvendes, f.eks. i forbindelse med en igangværende børnebortførelse eller en gerningsmand på flugt fra en alvorlig forbrydelse.

Rigsadvokaten vurderer på baggrund af politikredsens oplysninger om sagen og den pågældende, om betingelserne for varetægtsfængsling *in absentia* må antages at være opfyldt, og om den pågældende må formodes at være flygtet fra Danmark. Tilsvarende gælder med hensyn til vurderingen af, om en domfældt, der er undvejet, må antages at være flygtet fra Danmark.

Hvis Rigsadvokaten godkender, at efterlysningen kan foretages straks og uden fængslingskendelse, bliver Rigspolitiet anmodet om at oprette efterlysningen.

Anklagemyndigheden skal snarest muligt anmode retten om en fængslingskendelse *in absentia* og om udstedelse af en europæisk arrestordre, jf. lovforslagets § 45, eller – hvis der er tale om undvigelse fra en idømt straf – om udstedelse af en europæisk arrestordre, jf. lovforslagets § 46. Anmodningen skal senest indgives til retten inden 48 timer fra efterlysningens iværksættelse. Såfremt retten ikke imødekommer anmodningen om at udstede en europæisk arrestordre, skal efterlysningen straks tilbagekaldes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 49

Det foreslås, at en udstedt europæisk arrestordre kan tilbagekaldes af anklagemyndigheden.

En europæisk arrestordre kan tillige tilbagekaldes af retten, jf. lovforslagets § 47, stk. 2.

Til § 50

Det foreslås i *stk. 1*, at en nordisk arrestordre udfærdiges af anklagemyndigheden.

Det foreslås i *stk. 2*, at anmodninger til stater uden for Norden og Den Europæiske Union udfærdiges af anklagemyndigheden på baggrund af en udstedt europæisk arrestordre og fremsendes af den centrale myndighed.

I alle sager hvor der er ønske om at få en person efterlyst internationalt, vil der blive udstedt en europæisk arrestordre på anklagemyndighedens anmodning, såfremt betingelserne for udstedelse foreligger. Såfremt der måtte være behov for at få udstedt en anmodning til en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, udfærdiger anklagemyndigheden i den pågældende politikreds denne, hvorefter den fremsendes til den pågældende stat af den centrale myndighed (Rigsadvokaten).

Hvis der er behov for udstedelse af en nordisk arrestordre, f.eks. hvor betingelserne for at udstede en europæisk arrestordre ikke er opfyldt, udstedes den nordiske arrestordre af anklagemyndigheden i den pågældende politikreds. Der vil ikke være behov for at udstede en nordisk arrestordre til Finland og Sverige, hvis der er udstedt en europæisk arrestordre.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 51

Der foreslås indsat en bestemmelse § 51, *stk. 1*, som fastslår, at en anmodning om samtykke fra det udleverende land til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark, for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den, for hvilken den pågældende er udleveret, udstedes af rigsadvokaten, jf. dog *stk. 2*.

Det foreslås i *stk. 2*, at en sådan anmodning til et andet nordisk land dog udstedes af anklagemyndigheden.

Anmodninger til stater uden for Norden fremsendes af den centrale myndighed (Rigsadvokaten). Anmodninger til et andet nordisk land fremsendes af anklagemyndigheden i den pågældende politikreds.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 52

Den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 21 a indeholder regler om tilbageførsel af personer, der er frihedsberøvet i udlandet, og som midlertidigt er udleveret til Danmark med henblik på strafforfølgning her i landet.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.10.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Den foreslåede § 52 viderefører i det væsentligste den gældende bestemmelse i § 21 a, dog med den ændring i bestemmelsens stk. 2, at en afgørelse om frihedsberøvelse træffes af retten på anmodning af anklagemyndigheden, hvor det i dag fremgår, at retten efter anmodning fra politiet træffer en sådan afgørelse. Dette ændrer ikke på den gældende retstilstand, idet det allerede i dag er anklagemyndigheden, der anmoder retten om at træffe afgørelse efter bestemmelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til kapitel 8

Kapitlet indeholder regler om foreløbig anholdelse mv. af personer, som er internationalt efterlyst af en stat uden for Norden og EU (§ 53) og om tilladelse til at føre en person gennem Danmark i forbindelse med en udlevering fra en fremmed stat til en anden fremmed stat (§ 54).

Til § 53

Efter udleveringslovens § 19, stk. 1, kan der, når en person er efterlyst af myndighederne i en stat uden for Norden og EU som sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling, der må antages at kunne begrunde udlevering fra Danmark, anvendes anholdelse, varetægtsfængsling, legemsindgreb, ransagning, beslaglæggelse og andre efterforskningskridt, jf. retsplejelovens kapitel 69, 70, 72-74 og 75 a, i samme omfang, som hvis anmodning om udlevering forelå.

Efter udleveringslovens § 19, stk. 2, skal de nævnte foranstaltninger som udgangspunkt ophæves, såfremt anmodning om udlevering ikke er modtaget senest 30 dage efter anholdelsen. I særlige tilfælde kan retten dog forlænge denne frist.

Den foreslåede bestemmelse i § 53 viderefører med redaktionelle ændringer den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 19 og med den ændring, at der henvises til, at lovforslagets § 33 finder tilsvarende anvendelse, hvorefter politiet har ret til at fotografere og optage fingeraftryk af samtlige personer, med henblik på senere identifikation.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 54

Den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 21 indeholder regler vedrørende personer, der føres gennem riget, i forbindelse med udlevering fra en fremmed stat til en anden (såkaldt transit).

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Den foreslåede bestemmelse i § 54 viderefører med redaktionelle ændringer den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 21.

Dog foreslås det i *stk. 1*, at rigsadvokaten – og således ikke justitsministeren – kan tillade, at en person, der udleveres fra en fremmed stat til en anden fremmed stat, føres gennem riget, såfremt bestemmelserne i §§ 6, 18, 19, 24 eller 25 ikke ville være til hinder for, at der skete udlevering her fra landet for den pågældende handling.

I de foreslåede *stk. 2-4* foretages der alene redaktionelle ændringer som konsekvens af den foreslåede nye systematik i udleveringsloven. Bestemmelserne, der henvises til, viderefører i det væsentligste de tilsvarende bestemmelser i den gældende udleveringslov, dog med den ændring, at der i *stk. 4* endvidere henvises til, at lovforslagets § 33 om, at politiet har mulighed for at fotografere og optage fingeraftryk, finder tilsvarende anvendelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til kapitel 9

Kapitlet indeholder ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

Til § 55

Det foreslås, at loven træder i kraft [].

Til § 56

Det foreslås, at den gældende udleveringslov ophæves.

Det følger af den gældende bestemmelse i udleveringslovens § 23, at loven har gyldighed for Færøerne og Grønland med de ændringer, som følger af de særlige retsplejelove, der gælder for disse landsdele.

For Grønland gælder således udleveringsloven, jf. lov nr. 249 af 9. juni 1967 om udlevering af lovovertrædere, som ændret ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 og lov nr. 494 af 12. maj 2010, som sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 668 af 8. juni 2016, med de ændringer, som følger af den grønlandske retsplejelov. De øvrige ændringslove til udleveringsloven er ikke sat i kraft for Grønland.

Det bemærkes, at udleveringsloven, jf. lov nr. 249 af 9. juni 1967, forbliver i kraft for Færøerne, selv om loven ophæves i Danmark i forbindelse med gennemførelsen af dette lovforslag, idet Færøerne pr. 1. marts 2010 har overtaget lovgivningskompetencen på det strafferetlige område.

Til § 57

Ved anholdelse af en eftersøgt person i udlandet på baggrund af en europæisk arrestordre, der er udstedt inden lovens ikrafttræden, vil der skulle udstedes en ny europæisk arrestordre, jf. bestemmelserne i §§ 45 og 46, medmindre den udstedte arrestordre er udstedt af retten.

Det forudsættes, at bestemmelsen vil blive anvendt, hvis og i givet fald når den eftersøgte bliver anholdt i en anden stat. Det forudsættes endvidere, at en europæisk arrestordre vil skulle udstedes hurtigt og så vidt muligt inden for 24 timer, efter de danske myndigheder er blevet gjort bekendt med anholdelsen. Der vil ikke være behov for at tage stilling til evt. fængslingsbetingelser på ny.

Retten kan behandle anmodningen om udstedelse af en ny europæisk arrestordre uden afholdelse af et retsmøde. I sager, hvor den pågældende er blevet varetægtsfængslet *in absentia* med henblik på udlevering til strafforfølgning, forudsættes det, at forsvareren får tilsendt en kopi af anmodningen og

vil have mulighed for at komme med sine bemærkninger skriftligt over for retten.

Det kræves ikke, at domfældtes eventuelle tidligere forsvarer inddrages i forbindelse med sagen om udstedelse af en europæisk arrestordre, hvis der er tale om udlevering med henblik på straffuldbyrdelse.

Til kapitel 10

Kapitlet indeholder konsekvensændringer i lov om Den Internationale Straffedomstol (§ 58), lov om strafforfølgning ved det internationale tribunal til pådømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien (§ 59), lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union (§ 60) og lov om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt (§ 61).

Til § 58

Til nr. 1-3

Lov om Den Internationale Straffedomstol gennemfører statuten for Den Internationale Straffedomstol i dansk ret. Statuten indebærer, at der ned sættes en permanent international domstol, som kan strafforfølge de alvorligste internationale forbrydelser: Folkedrab, krigsforbrydelser og andre forbrydelser mod menneskeheden.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.9.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med forslaget ændres bestemmelserne i lovens § 2, stk. 1-3, som konsekvens af den foreslåede generelle overførsel af kompetencen til domstolene til at behandle udleveringssager og den foreslåede nye systematik i udleveringsloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.9.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 59

Til nr. 1-3

Ved lov om strafforfølgning ved det internationale tribunal til pådømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien er der skabt hjemmel til iværksættelse af retsskridt her i landet med henblik på strafforfølgning ved tribunalet af de forbrydelser, der er nævnt i statuten.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.9.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med forslaget ændres bestemmelserne i lovens § 2, stk. 1-3, som konsekvens af den foreslåede generelle overførsel af kompetencen til domstolene til at behandle udleveringssager og den foreslåede nye systematik i udleveringsloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.9.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 60

Lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union giver hjemmel til, at en række nærmere opregnede typer af strafferetlige afgørelser, der er truffet i andre medlemsstater i Den Europæiske Union, kan fuldbyrdes i Danmark efter reglerne i loven.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.9.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med forslaget ændres § 2, stk. 1, som konsekvens af den foreslåede nye kapitelinddeling i udleveringsloven.

Til kapitel 11

Kapitlet indeholder en bestemmelse om territorial gyldighed.

Til § 61

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Færøerne har pr. 1. marts 2010 overtaget lovgivningskompetencen på det strafferetlige område, og det foreslås på den baggrund, at loven ikke skal gælde for Færøerne. Justitsministeriet har henledt Færøernes Landsstyres

opmærksomhed på lovforslaget om en ny lov om udlevering af lovovertrædere.

For Grønland gælder udleveringsloven, jf. lov nr. 249 af 9. juni 1967 om udlevering af lovovertrædere, som ændret ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 og lov nr. 494 af 12. maj 2010, som sat i kraft for Grønland med ændringer ved kongelig anordning nr. 668 af 8. juni 2016 med de ændringer, som følger af Retsplejeloven for Grønland. Udleveringsloven som sat i kraft for Grønland forbliver i kraft, indtil den nye udleveringslov sættes i kraft for Grønland i medfør af den foreslåede bestemmelse.